

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YAŞANABİLİR KAMPÜS: İSTANBUL'DA MİMARLIK
ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIKLARI KAMPÜS NİTELİKLERİNDEN
MEMNUNİYETİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME MODELİ

DOKTORA TEZİ

Mehmet Sair AKKAM

Mimarlık Ana Bilim Dalı
Mimarlık Programı

MART, 2025

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YAŞANABİLİR KAMPÜS: İSTANBUL'DA MİMARLIK
ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIKLARI KAMPÜS NİTELİKLERİNDEN
MEMNUNİYETİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME MODELİ

DOKTORA TEZİ

Mehmet Sair AKKAM
(Y1913.700001)

Mimarlık Ana Bilim Dalı
Mimarlık Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ufuk Fatih KÜÇÜKALİ

MART, 2025

TEZ SINAV TUTANAĞI

İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun tarih ve sayılı toplantısında oluşturulan jüri üyeleri önünde, ... tarihinde tez savunma sınavı yapılan'nun tezi hakkında* ile** kararı verilmiştir.

JÜRİ

1. Üye (Tez Danışmanı) : Prof. Dr. Ufuk Fatih KÜÇÜALİ
2. Üye : Prof. Dr. Halil İBRAHİM ŞANLI
3. Üye : Dr.Öğr. Üyesi Süleyman BALYEMEZ
4. Üye : Doç. Dr. Caner GÖÇER
5. Üye : Doç. Dr. Müge ÖZKAN ÖZBEK

ONAY

İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
..... tarih ve sayılı kararı

(*) Oybirliği/Oyçokluğu hali yazı ile yazılacaktır.

(**) Kabul kararı hali yazı ile yazılacaktır.

ONUR SÖZÜ

Doktora tezi olarak sunduğum “Yaşanabilir Kampüs: İstanbul’da Mimarlık Öğrencilerinin Yaşadıkları Kampüs Niteliklerinden Memnuniyeti Üzerine Bir Değerlendirme Modeli “ adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (28/03/2025).

Mehmet Sair AKKAM

ÖNSÖZ

Doktora yolculuğum, akademik hayatımın en önemli ve en anlamlı süreçlerinden biri olmuştur. Bu uzun ve zorlu süreçte, hocalarımla ve ailemin katkısı paha biçilemezdi; onların desteği, bu yolculuğun en büyük ışığı oldu.

Öncelikle, değerli hocam Prof. Dr. Ufuk Fatih Küçükali'ye en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Kendisinin engin bilgisi ve deneyimiyle bana yol göstermesi, çalışmamın bu noktaya gelmesinde büyük bir rol oynadı. Rehberliği, sabrı ve akademik bakış açısıyla bu süreci daha anlamlı ve verimli hale getirdi.

Ayrıca, Prof. Dr. Halil İbrahim Şanlı ve Dr. Süleyman Balyemez hocalarıma da gönülden teşekkür ediyorum. Değerli katkıları ve yapıcı eleştirileriyle çalışmama derinlik kazandırdılar ve tezimin gelişmesine büyük katkı sağladılar.

Bu süreçte bana her daim destek olan, moral veren ve varlıklarıyla en büyük motivasyon kaynağım olan aileme de sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Sevgili babama, bana azmin ve çalışkanlığın gerçek değerini öğrettiği için; Canım anneme, sevgisi, fedakarlığı ve dualarıyla her zaman yanımda olduğu için; kardeşlerime de, her adımında beni destekleyip cesaretlendirdikleri için minnettarım.

Bu tez, yalnızca benim akademik emeğimin bir ürünü değil; aynı zamanda bana inanan ve destek veren herkesin katkısının bir yansımasıdır. Hepinize sonsuz teşekkürlerimle.

Mart, 2025

Mehmet Sair AKKAM

YAŞANABİLİR KAMPÜS: İSTANBUL'DA MİMARLIK ÖĞRENCİLERİNİN YAŞADIKLARI KAMPÜS NİTELİKLERİNDEN MEMNUNİYETİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME MODELİ

ÖZET

Bu tez, İstanbul'daki dört üniversitenin üçüncü ve dördüncü sınıf mimarlık öğrencilerinin kampüs açık alanlarıyla ilgili memnuniyet düzeylerini analiz ederek, işlevsel, sosyal ve algısal faktörlerin mekansal kullanım üzerindeki etkilerini istatistiksel yöntemlerle değerlendirmekte ve kampüs tasarımına yönelik geliştirme önerileri sunmaktadır.

Bu çalışma, mimarlık öğrencilerinin kampüsteki açık alanlardan ne kadar memnun olduğunu incelemektedir. Özellikle üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri üzerinde durulmuştur. Bu öğrencilerin bilgisi daha yüksek olduğu için, açık alanların düzeni ve yeterliliği hakkındaki memnuniyetleri değerlendirilmiştir.

Çalışma, üç ana özelliğe odaklanmaktadır: işlevsel, sosyal ve algısal. Bu özelliklerin mekan kullanım memnuniyeti üzerindeki etkileri incelenmiştir. Araştırmada, Temel Bileşenler Analizi (PCA) ve diğer istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Dört büyük üniversite seçilmiştir: Yeditepe Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Işık Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi. Bu üniversiteler, farklı kampüs tipolojilerini temsil ettikleri ve araştırmaya izin verdikleri için tercih edilmiştir. Çalışma, öğrenci memnuniyetini analiz etmek ve geliştirme önerileri sunmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırma kapsamında, üçüncü ve dördüncü sınıf mimarlık öğrencileriyle anketler yapılmıştır. Anket sonuçları istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. PCA, Cronbach Alfa, Geçerlilik Faktörü, ANOVA ve Regresyon Analizi gibi yöntemler kullanılmıştır. Ayrıca, Davranış Haritalama (Behavioral Mapping) yöntemi ile bulgular analiz edilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin açık alanları nasıl kullandığını ve memnuniyetlerini belirleyen önemli faktörleri ortaya çıkarmaktır. İlk aşamada,

öğrencilerin belirlenen kamusal alanlardaki davranışları gözlemlenmiştir. Ön bulgular, kampüs tasarımını iyileştirmek için önemli kriterleri belirlemeye yardımcı olacaktır.

Bu araştırma, önceki çalışmaların bulgularını da göz önünde bulundurarak, kampüs gelişimi için pratik ve hedef odaklı öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kampüs açık alanları, Memnuniyet, Mimarlık öğrencileri, Çok kriterli analiz, Temel Bileşenler Analizi (PCA), Regresyon Analizi.

LIVABLE CAMPUS: AN EVALUATION MODEL ON THE SATISFACTION OF ARCHITECTURE STUDENTS IN ISTANBUL WITH THEIR CAMPUS FACILITIES

ABSTRACT

This thesis analyzes the satisfaction levels of third- and fourth-year architecture students at four universities in Istanbul regarding campus open spaces. It evaluates the effects of functional, social, and perceptual factors on spatial usage through statistical methods and presents recommendations for campus design improvements.

The study examines how satisfied architecture students are with open spaces on campus, focusing particularly on third- and fourth-year students. Since these students have a higher level of knowledge, their satisfaction with the arrangement and adequacy of open spaces has been assessed.

The research focuses on three main aspects: functional, social, and perceptual. The effects of these aspects on spatial usage satisfaction have been analyzed. Principal Component Analysis (PCA) and other statistical methods were applied. Four major universities were selected: Yeditepe University, Istanbul Aydın University, Işık University, and Yıldız Technical University. These universities were chosen because they represent different campus typologies and allow research. The study was conducted to analyze student satisfaction and provide recommendations for improvement.

As part of the research, surveys were conducted with third- and fourth-year architecture students. The survey results were statistically evaluated using PCA, Cronbach's Alpha, Validity Factor, ANOVA, and Regression Analysis. Additionally, findings were analyzed using the Behavioral Mapping method.

The study aims to identify key factors influencing student satisfaction and understand how students use open spaces. In the initial phase, student behaviors in designated public areas were observed. The preliminary findings will help establish key criteria for enhancing campus design.

This research seeks to offer practical and goal-oriented recommendations for campus development by considering previous studies and existing findings in the field.

Keywords: Campus open spaces, Satisfaction, Architecture students, Multi-criteria analysis, Principal Component Analysis (PCA), Regression Analysis.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ONUR SÖZÜ	i
ÖNSÖZ	iii
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	xv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xxi
I. GİRİŞ	1
A. Araştırmanın Amacı.....	3
B. Çalışmanın Kapsamı.....	3
C. Araştırma Soruları	4
D. Araştırma Hipotezi.....	4
E. Tezin Araştırma Yöntemi	5
F. Literatür Taraması	7
II. ÜNİVERSİTE KAMPÜSLERİNDE AÇIK ALANLAR.....	15
A. Kullanım Sıklığına Göre Açık Alanların Sınıflandırılması	16
B. Kampüslerdeki Açık Alanların Fonksiyonelliklerine Göre Sınıflandırılması ..	18
1. Yeşil Alanlar	18
a. Kampüslerdeki Yeşil Alanların Tarihsel Perspektifi.....	18
b. Kampüs Tasarımında Yeşil Alanların Faydaları	18

c. Kampüs Tasarımındaki Eğilimler.....	20
d. Yeşil Alanlara Odaklanan Kampüs Tasarımının Evrimi ve Bunun Mimarlık Öğrencilerinin Performansına Etkisi.....	21
e. Mimarlık Eğitiminde Yeşil Tasarım İlkelerinin Entegrasyonu	21
f. Uygulamalı Öğrenme Fırsatları	21
g. Disiplinler Arası İşbirliği	22
h. Sürdürülebilir Mimarlıkta Kariyer Hazırlığı	22
2. Sportif Alanlar.....	22
3. Düşünsel Alanlar.....	24
4. Toplantılar ve Disiplinler Arası Alanlar	28
5. Yayıların Dolaşımı	29
6. Heykeller ve Anıtlar.....	30
7. Tesisler	30
a. Yemek Hizmetleri.....	30
b. Perakende Satış Noktaları ve İşletmeler	32
c. Wi-Fi ve Akıllı Açık Alanlar	33
C. Bir Üniversite Kampüsünün Fiziksel Yapısını Şekillendiren Temel Faktörler: Bölge ve Açık Mekan Düzenlemeleri	33
1. Büyüklük (Küçük ve Büyük)	34
2. Mekansal Konfigürasyon (Yoğunlaştırılmış ve Dağınık).....	35
3. Sınırlar, Kurumsal Ana Plan (IMP) ve Erişilebilirlik (Açık ve Kapalı)	36
D. Tasarım Açısından Mükemmel Bir Kampüsü Oluşturan ve Sürdüren Değerleri Kapsayan On İlke	38
E. Üniversite Kampüsü Tipolojilerinin Tanımlanması	42
1. Bağlantılı Kampüs.....	42
2. Yarı Kentsel Kampüs	43
3. Entegre Kampüs.....	43

4. Dağınık Kampüs	43
F. Dokuz İlkeyi İçeren Kapsamlı Kampüs Planı	44
G. Üniversite Kampüsü Tasarımcıları İçin En Önemli Faktörler.....	45
III. ULUSLARARASI ÖRNEKLERDE KAMPÜS AÇIK ALANLARININ	
MEKANSAL ANALİZİ	49
A. Harvard Üniversitesi Kampüs Genel Bakış.....	49
B. MIT Üniversitesi Kampüsüne Genel Bakış.....	56
C. King Saud Üniversitesi Kampüsüne Genel Bakış	69
IV. SAHA ÇALIŞMASI: ÜNİVERSİTE KAMPÜSÜ İÇİN AÇIK KENTSEL	
ALANLARIN MEKAN ANALİZİ.....	77
A. Ziyaretçi Tabanlı Fotoğrafçılık (VEP).....	82
B. Davranışsal Haritalama.....	83
C. Katılım Süreci.....	85
D. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – İstanbul Aydın Üniversitesi	87
E. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – Yıldız Teknik Üniversitesi	100
F. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – Işık Üniversitesi	115
G. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – Yeditepe Üniversitesi	127
V. VERİ TOPLAMA	141
A. İkinci Aşamada Gündeme Getirilmeye Çalışılan Soru.....	142
B. Anket Maddeleri Arasında Faktör Geçerliliğinin Değerlendirilmesi	143
C. Anket Maddeleri Arasında İç Tutarlılığın Cronbach Alfa ile Değerlendirilmesi.	153
VI. VERİ ANALİZİ	159
A. Test Edilen Örneklerle İlişkin Genel Görünüm.....	159

B. Anket Sorularının Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi.....	163
C. Regresyon Analizi.....	230
D. ANOVA Analizi	237
VII.SONUÇ VE GELECEK İÇİN TAVSİYELER.....	269
A. Bulguların Tartışılması	269
B. Önceki Çalışmalarla Uyumluluk ve Çelişen Bulgular.....	271
C. Çalışmanın Sonuçları.....	274
D. Gelecek Çalışmalar	277
E. Öneriler ve Tartışma	279
VIII. KAYNAKÇA	289
EKLER	303
ÖZGEÇMİŞ.....	321

KISALTMALAR LİSTESİ

BM	: Davranışsal Haritalama
df1, df2	: Modele ilişkin serbestlik dereceleri
IMP	: Kurumsal Master Plan
KSU	: King Saud University (Kral Suud Üniversitesi)
MIT	: Massachusetts Teknoloji Enstitüsü
N	: Örneklem Büyüklüğü
NIRSA	: Ulusal İç Eğlence Sporları Derneği
PCA	: Temel Bileşenler Analizi
R	: Korelasyon Katsayısı
R²	: Belirleme Katsayısı
RMS	: Root Mean Square (Kök Ortalama Kare)
Sig. F Change:	Anlamlılık değeri testi
V.E.P	: Ziyaretçi Tarafından Yapılan Fotoğrafçılık

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 1. Üniversite kampüslerinde öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı	79
Çizelge 2. İstanbul Üniversitelerinin Tipoloji Açısından Durumu.	80
Çizelge 3. Anketin Yapıldığı Üniversitelerdeki 3. ve 4. Sınıf Mimarlık Öğrencilerinin Sayısı	82
Çizelge 4. Çalışmada Ele Alınan Örneklem.....	82
Çizelge 5. Aydın Üniversitesi'nin Üç Ana Girişi.....	88
Çizelge 6. İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki Yeşil Alanların Farklı Açılardan Görüntüleri.....	93
Çizelge 7. İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki heykeller.....	98
Çizelge 8. Yıldız Teknik Üniversitesi Yaya Dolaşımının Farklı Perspektiflerden Görüntüleri.....	110
Çizelge 9. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Yemek Hizmetleri.	113
Çizelge 10. Işık Üniversitesi'ndeki Spor Tesislerini Gösterir:.....	120
Çizelge 11. Işık Üniversitesi Kampüsündeki Yaya Yolları.....	122
Çizelge 12. Işık Üniversitesi Kampüsündeki Hizmetler.	125
Çizelge 13. Yeditepe Üniversitesi'nin İki Ana Girişi	128
Çizelge 14. Yeditepe Üniversitesi - İç ve Dış Ulaşım Ağı.....	130
Çizelge 15. Yeditepe Üniversitesi, Öğrenciler ve Akademik Personel İçin Kendine Has Bir Rekreatif Ortam Sunmaktadır.....	134
Çizelge 16. Yeditepe Üniversitesi'ndeki basketbol ve voleybol sahaları.	135
Çizelge 17. Yeditepe Üniversitesi'nde Pasif Avlular (çeşmeler ve huzurlu avlular).136	

Çizelge 18. Yeditepe Üniversitesi Kampüsünde Disiplinler Arası Alanlar ve Sosyal Etkinlikler.....	137
Çizelge 19. Yeditepe Üniversitesi'ndeki Hizmetler	139
Çizelge 20. Çıkarım Yöntemi: Temel Bileşenler Analizi.....	149
Çizelge 21. Bu araştırmada ele alınan her bir üniversiteden alınan yanıtların sayısı ve yüzdesi.	159
Çizelge 22. Katılımcıların cinsiyetine göre istatistikler	161
Çizelge 23. Veri setindeki katılımcıların cinsiyet dağılımının ayrıntılı analizi.....	162
Çizelge 24. Kampüs Açık Alanlarının Sunması Gereken Olanaklar.....	163
Çizelge 25. Kampüs Açık Alanlarında Organize Etkinliklerin Sıklığı	166
Çizelge 26. Kampüste Pasif Yeşil Alanların Kullanılma Sıklığı.....	168
Çizelge 27. Mimarlık Öğrencilerinin Kampüste Bulunduklarında En Çok Tercih Ettiklerinin Analizi.....	170
Çizelge 28. Mimarlık Öğrencilerinin Kampüs Açık Alanlarını Kullanım Sıklığının Analizi.....	172
Çizelge 29. Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar	174
Çizelge 30. Kampüsteki En Çok Tercih Edilen Olanaklar	175
Çizelge 31. Kampüste En Çok Tercih Edilen Alanlar.....	177
Çizelge 32. Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Düzenleme Eksiklikleri Hakkında Öğrencilerin Görüşleri	178
Çizelge 33. Öğrencilerin Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Organizasyon İle İlgili Taleplerinin Seviyesi.....	180
Çizelge 34. (Likert Sorusu) Açık Alanların Yaygın Bir Şekilde Kullanılması	182
Çizelge 35. (Likert Sorusu) Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor.	183
Çizelge 36. (Likert Sorusu) Kampüsteki Açık Alanlar, Öğrenciler Tarafından Birden Fazla Etkinlik İçin Kullanılmaktadır.....	185

Çizelge 37. (Likert sorusu) Kampüste açık alanları düzenli olarak kullanıyorum veya belirli bir etkinlik yapıyorum.	186
Çizelge 38. (Likert sorusu) “Akşamları kampüs üzerindeki açık alanları güvenli bir şekilde kullanabilirim”	188
Çizelge 39. (Likert Sorusu) Kampüsteki açık alanlara kolayca ulaşabiliyorum	189
Çizelge 40. (Likert sorusu) Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenli.....	190
Çizelge 41. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarında, şehir mobilyaları çok rahat	191
Çizelge 42. (Likert Sorusu) Kampüs Açık Alanlarında Yeterli Aktif Alanlar Vardır.	193
Çizelge 43. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarından diğer alanlara erişim çok kolaydır.	194
Çizelge 44. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarındaki aktif alanlar ve diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılıdır.	196
Çizelge 45. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarını, amacına uygun şekilde kullanıyorum.	197
Çizelge 46. (Likert Sorusu) “Kampüste spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için açık alanların yeterli olduğuna inanıyorum.”	199
Çizelge 47. (Likert Sorusu) Kampüste üniversite öğrencileri için restoranlar, kafeler ve dükkanlar gibi perakende hizmetleri sunan açık alanlar yeterlidir.	200
Çizelge 48. (Likert Sorusu) “Kampüsteki açık alanlar, yağmur, güneş ve rüzgardan korunma için iklimsel konforu sağlamak için yeterli midir?”	202
Çizelge 49. (Likert Sorusu) Kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranı ile yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesi uygun mu?	203
Çizelge 50. (Likert Sorusu) Kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişki yeterli olduğunu düşünüyorum.	205
Çizelge 51. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.	206

Çizelge 52. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki açık alanlar, bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatı sunmaktadır.	208
Çizelge 53. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine inanıyorum....	209
Çizelge 54. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğeler, oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.....	211
Çizelge 55. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli alanlar.	213
Çizelge 56. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için geldiğini düşünüyorum.	214
Çizelge 57. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımı ve düzenlemesini çok beğeniyorum.	216
Çizelge 58. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların iyi bakım yapıldığını ve iyi tasarlandığını düşünüyorum.....	217
Çizelge 59. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.	219
Çizelge 60. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan algılanabilir.	221
Çizelge 61. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların bir güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünüyorum.	222
Çizelge 62. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların, spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve - çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyorum.	224
Çizelge 63. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.....	226
Çizelge 64. (Likert Sorusu) Kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.	227

Çizelge 65. (Likert Sorusu) Kampüsteki açık alanların önemli bir etkisi olduğunu ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünüyorum.....	229
Çizelge 66. Regresyon analizi için örneklem büyüklüğü (N) de dahil olmak üzere tüm üniversitelerin tanımlayıcı istatistiklerini göstermektedir.	231
Çizelge 67. Tüm üniversiteler için regresyon katsayılarını göstermektedir.....	234
Çizelge 68. Üniversiteler Arası Öğrenci Memnuniyetine Faktör Katkılarının Özeti (%).....	236
Çizelge 69. Dört Üniversite Arasındaki Sosyal Etkileşim Alanlarının Tanımlayıcı İstatistik Analizini Gösterir.....	238
Çizelge 70. Dört Üniversite Arasında Sosyal Etkileşim Alanlarının Analiz Sonuçlarını Gösterir.	239
Çizelge 71. Dört Üniversite Arasında Sosyal Etkileşim Alanlarının Etki Büyüklüğünü Gösteren Tablo.	239
Çizelge 72. Dört Üniversite Arasındaki Spor ve Fiziksel Aktiviteye İlişkin Tanımlayıcı İstatistik Analizini Gösterir.	243
Çizelge 73. Dört Üniversite Arasında Spor ve Fiziksel Aktivite Analizinin Sonuçlarını Gösterir.	244
Çizelge 74. Dört Üniversite Arasında Spor ve Fiziksel Aktivite Analizinin Etki Büyüklüğü.....	245
Çizelge 75. Dört Üniversite Arasında Gece ve Akşam Kullanımı Üzerine Yapılan Tanımlayıcı İstatistik Analizini Gösterir.	249
Çizelge 76. Dört Üniversite Arasında Akşam ve Gece Kullanımına Yönelik Analiz Sonuçlarını Gösterir.	250
Çizelge 77. Akşam ve Gece Kullanımının Dört Üniversite Arasında Analizinin Etki Büyüklüğünü Gösterir.....	250
Çizelge 78. Dört Üniversite Arasında Erişilebilirlik ve Bağlantı Üzerine Yapılan Betimsel İstatistiksel Analizleri Gösterir.	254
Çizelge 79. Dört Üniversite Arasında Erişilebilirlik ve Bağlantı Analizinin Sonuçlarını Gösterir.	255

Çizelge 80. Dört Üniversite Arasında Erişilebilirlik ve Bağlantı Analizinin Etki Büyükliğini Gösterir.	255
Çizelge 81. Dört üniversite arasında fayda ve konforun betimsel istatistik analizi.	259
Çizelge 82. Dört üniversite arasında fayda ve konfor analizinin sonuçları.	260
Çizelge 83. Dört üniversite arasında fayda ve konfor analizinin etki büyüklüğünü gösteren tablo.	260
Çizelge 84. Dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinliklerin betimsel istatistik analizi.	263
Çizelge 85. Dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinlikler analizinin sonuçları.	264
Çizelge 86. Dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinlikler analizinin etki büyüklüğünü gösteren tablo.	265

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1. Çalışma Kapsamında Gerçekleştirilen Çoklu Yöntemli Araştırma Modeli ..	6
Şekil 2. Yeşil Açık Alanların Kalitesini Değerlendirmek İçin Frekans Dağılımı (Adeleke et al., 2018).....	19
Şekil 3. Louis Kahn tarafından Jonas Salk için tasarlanan ve 1965'te tamamlanan Salk Enstitüsü, La Jolla'da bulunan bir bilimsel araştırma laboratuvarıdır (Hermann, 2005).	25
Şekil 4. Doğu cephesi, binaların tekne vurgularını, dişli tasarımlarını ve yansıma havuzunu sergilemektedir (Hermann, 2005).....	26
Şekil 5. Salk Enstitüsü Peyzajı (www.coarchitects.com, 2022).	26
Şekil 6. Salk binaları, ışığı ustaca manipüle ederek, güneş ışığının en karanlık köşelere bile girmesini sağlar (www.salk.edu, 2022).	27
Şekil 7. Salk Enstitüsü'nün İhtişamlı Mimarisi 1965'te Tamamlandı (www.salk.edu, 2022).	27
Şekil 8. Salk, saygın bilim insanlarının dünya çapında buraya araştırma yapmak için çekileceğini öngörerek, pitoresk bir ortamda bir kampüs kurmayı amaçladı (www.salk.edu, 2022).	28
Şekil 9. Kampüs içi yemek hizmetleri deneyimlerinin ilişkisel ve görev odaklı boyutlarını değerlendirmeye yönelik bir çerçeve (Lugosi, 2019).....	32
Şekil 10. Akıllı kampüsün çerçevesi (Ahmed et al., 2022).	33
Şekil 11. Bir Üniversite Kampüsünün Fiziksel Yapısını Şekillendiren Beş Temel Faktör: Bölge ve Açık Mekan Düzenlemeleri [(Hashimshony & Haina, 2006), (Gehry, 2004).....	34

Şekil 12. Üniversitenin Büyüklüğünü Belirleyen Değişim Güçleri (Hashimshony & Haina, 2006).....	35
Şekil 13. Her Mekansal Değişken İçin Alternatif Değerlerin Grafikselleştirilmesi (Hashimshony & Haina, 2006).	36
Şekil 14. Misyon, Karakter ve Odak Noktasına Göre Farklı Kampüs Genotipleri (Campos Calvo Sotelo, 2014).	40
Şekil 15. Kampüsün Mekansal Tipolojileri (Campos Calvo Sotelo, 2014).	40
Şekil 16. Kampüs ve Şehir Arasındaki Mekansal Tipolojiler ve Bağlantılar (Campos Calvo Sotelo, 2014).	40
Şekil 17. Kampüsün Mekansal Tipolojileri ve Morfolojisi (Campos Calvo Sotelo, 2014).	41
Şekil 18. Kampüsün Mekansal Konfigürasyonları ve Kampüs Türleri (Markwart, 2023).	41
Şekil 19. Üniversite Kampüsü Tipolojileri (Fard Razavivand, n.d., 2019).	42
Şekil 20. Üniversite Kampüsü Tipolojilerinin Özellikleri (Fard Razavivand, 2019).	44
Şekil 21. Mekansal analiz ızgarası ve analize göre eylem alanları (Salat & Bourdic, 2012).	47
Şekil 22. Mayıs 2013'te Weeks Yaya Köprüsü'ne odaklanarak güneybatıdaki mevcut perspektif (khoward2blog.wordpress.com, 2022).	50
Şekil 23. Gömülü kentsel üniversite kampüsü (Tian, 2003).	50
Şekil 24. Harvard Kampüsü (Tian, 2003).	51
Şekil 25. Harvard Kampüsünün IMP Sınırları (Mevcut ve Önerilen Sınırlar) (massachusettslandusemonitor.lexblogplatformthree.com, 2022).	51
Şekil 26. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Açık Alanlar (khoward2blog.wordpress.com, 2022).	52
Şekil 27. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Atletizm Alanları (khoward2blog.wordpress.com, 2022).	53
Şekil 28. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Atletizm Alanları (khoward2blog.wordpress.com, 2022).	54

Şekil 29.	Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Yaya Dolaşımı (khoward2blog.wordpress.com, 2022).	56
Şekil 30.	MIT Üniversitesi Site Planı (web.mit.edu, 2022).	57
Şekil 31.	MIT'nin Üstten Görünümü (news.mit.edu, 2022).	57
Şekil 32.	MIT Üniversitesi Genel Peyzajı (web.mit.edu, 2022).	58
Şekil 33.	Farklılaştırılmış Kentsel Üniversite Kampüsü (Tian, 2003).	59
Şekil 34.	MIT Kampüsünde Solda Ulaşım Katalizörü Diyagramı ve Sağda Planlama Stratejisi Diyagramı (Tian, 2003).	59
Şekil 35.	Hockfield Court ve Dertouzous Amfitiyatrosu (news.mit.edu, 2022). ...	60
Şekil 36.	Saxson Tenis Kortu (news.mit.edu, 2022).	61
Şekil 37.	MIT Peyzaj Ana Planı (web.mit.edu, 2022).	61
Şekil 38.	MIT Kampüsündeki Killian Court (news.mit.edu, 2022).	62
Şekil 39.	MIT Üniversitesi Kampüsündeki Spor Alanları (news.mit.edu, 2022). .	62
Şekil 40.	Al '51 ve Barrie Zesiger Spor ve Fitness Merkezi Havuzu (Kampüste Bina W53) (mitathletics.com, 2022).	63
Şekil 41.	J.B. Carr Tenis Balonu (mitathletics.com, 2022).	63
Şekil 42.	Açık Tenis Kortları (mitathletics.com, 2022).	64
Şekil 43.	MIT Kampüsü'ndeki Alumni Havuzu ve Wang Fitness Merkezi (mitathletics.com, 2022).	64
Şekil 44.	MIT Kampüsü'ndeki Jack Barry Sahası (mitathletics.com, 2022).	64
Şekil 45.	MIT Üniversitesi Kampüsünde Ulaşım ve Erişilebilirlik (web.mit.edu, 2022).	65
Şekil 46.	MIT Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı (web.mit.edu, 2022).	66
Şekil 47.	MIT Kampüsü'nün Eksenleri ve Yayaları (web.mit.edu, 2022).	67
Şekil 48.	Kesik Yeşil Çizgiler Yayaları Temsil Etmektedir (web.mit.edu, 2022). .	67
Şekil 49.	MIT Kampüsünde Sürdürülebilirlik (web.mit.edu, 2022).	68
Şekil 50.	Kral Suud Üniversitesi Kampüsü (projects.ksu.edu.sa, 2022).	69

Şekil 51. Kral Suud Üniversitesi Kampüsü (Kız öğrenciler için ayrılmış bölgenin genel planı) (womencampus.ksu.edu.sa, 2022).	70
Şekil 52. Kral Suud Üniversitesi Kampüsü Haritası ve Kral Suud Üniversitesi ana girişleri (Hamo ve ark., 2018).	71
Şekil 53. Kral Suud Üniversitesi ana girişlerindeki günlük trafik hacimleri (2008) (Boulos ve ark., 2014).	71
Şekil 54. Dinamik ve birbirine bağlı yarı açık, çok amaçlı alanlar oluşturan katlanmış ve bükülmüş düzlemler (worldarchitecture.org, 2022).	72
Şekil 55. Dinamik ve birbirine bağlı yarı açık, çok amaçlı alanlar oluşturan katlanmış ve bükülmüş düzlemler içindeki kesitler (worldarchitecture.org, 2022).	73
Şekil 56. King Saud University Spor Kampüsü Arenası (www.laix.lu, 2022).	74
Şekil 57. KSU'deki Yaya Yollarını Kapsayan Pergolalar (Aldegheishem, 2013).	75
Şekil 58. King Saud Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı (Aldegheishem, 2013).	76
Şekil 59. Aydın Üniversitesi Kampüsünün Sınırları IMP	89
Şekil 60. Aydın Üniversitesi Kampüsüne Erişim	90
Şekil 61. İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki Öğrencilerin Davranışsal Haritalaması	91
Şekil 62. İstanbul Aydın Üniversitesi Kampüsü'ndeki Küçük Bir Yeşil Alan, Kullanılmasına İzin Verilmediği Görülen.....	92
Şekil 63. İstanbul Aydın Üniversitesi'nin Manzarası ve Vurgulanan Yeşil Alanlar.	94
Şekil 64. Aydın Üniversitesi Kampüsündeki Tek Mevcut Oyun Alanı	95
Şekil 65. Aydın Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı	97
Şekil 66. İstanbul Aydın Üniversitesi Kampüsündeki Kafeler.....	99
Şekil 67. Yıldız Üniversitesi Kampüsünün Sınırları ve Giriş Kapıları.	102
Şekil 68. Yıldız Teknik Üniversitesi Kampüsüne Erişim.....	103
Şekil 69. Yıldız Teknik Üniversitesi'ndeki Öğrencilerin Davranışsal Haritalaması	104

Şekil 70. Yıldız Tesisleri ve Fakültelerinin Cephelerinde Tırmanıcı Bitkilerin Kullanımı.	105
Şekil 71. Yıldız Tesisleri ve Fakültelerinin Cephelerinde Tırmanıcı Bitkilerin Kullanımı	105
Şekil 72. Kaldırım Kenarının Kendiliğinden Kullanımı	106
Şekil 73. Yıldız Üniversitesi Yerleşke Planında Vurgulanan Yeşil Alanlar.	107
Şekil 74. Yıldız Üniversitesi Kampüsünde Tırmanıcı Bitkilerle Kaplı Kamelya.	108
Şekil 75. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Basketbol Sahası.....	108
Şekil 76. Havuzun Su Yüzeyine Yansıyan Bitki Heykelleri.....	109
Şekil 77. Yıldız Teknik Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı.	111
Şekil 1. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Sağda Mustafa Kemal Atatürk ve Solda Barbaros Hayrettin Paşa Anıtı.	112
Şekil 78. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde öğrencilere ve personele yemek hizmeti sunan kafeler, yemekhaneler ve gıda hizmetleri.....	114
Şekil 79. Işık Üniversitesi'nin Yerleşke Planı ve Vurgulanan Tek Giriş Kapısı.	116
Şekil 80. Işık Üniversitesi'nin Yolları Kırmızı, Otopark Alanları Sarı Renkle Vurgulanmıştır.	117
Şekil 81. Işık Üniversitesi'ndeki Öğrencilerin Davranışsal Haritalaması.....	118
Şekil 82. Işık Üniversitesi Kampüsünde Yeşil Alanların Hakimiyeti.....	119
Şekil 83. Işık Üniversitesi Kampüsünde Yeşil Alanların Hakimiyeti.....	119
Şekil 84. Işık Üniversitesi Kampüsündeki Düşünme Alanları.....	121
Şekil 85. Işık Üniversitesi'ndeki Düşünme Alanları (Kamp Alanı).....	121
Şekil 86. Işık Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı.	123
Şekil 87. Işık Üniversitesi'ndeki Mustafa Kemal Atatürk Heykeli.....	124
Şekil 88. Işık Üniversitesi'nde öğrencilere ve personele yemek hizmeti sunan kafeler, yemekhaneler ve gıda hizmetleri.	126
Şekil 89. Yeditepe Üniversitesi Kampüsü'nün Sınırları.	129

Şekil 90. Yeditepe Üniversitesi'nin Sokakları Kırmızıyla Vurgulanmış, Otoparklar ise Sarıyla Vurgulanmıştır.	131
Şekil 91. Gözlemlere Göre Öğrencinin Varlığının Sıklığı.	132
Şekil 92. Yeditepe Üniversitesi Kampüsündeki Yeşil Alanların Egemenliği.	133
Şekil 93. Yeditepe Kampüsü'nde Yaya Sirkülasyonu.....	138
Şekil 94. Yeditepe Üniversitesi Kampüsü Ana Heykeli.....	138
Şekil 95. Öğrencilere ve personele yemek sağlayan kafeteryalar, yemek salonları ve yiyecek hizmetleri.	140
Şekil 96. Dokuz Bileşen Üzerinde Farklı Anket Maddelerinin Yükleme Puanlarına Dayalı Olarak Belirlenen 9 Ayrı Faktör.....	148
Şekil 97. Yukarıdaki görsel, Temel Bileşenler Analizi (PCA)'dan alınan Dönüştürülmüş Alandaki Bileşen Grafiğini göstermektedir.....	151
Şekil 98. Cronbach Alfa Diyagramı.	156
Şekil 99. Çalışmada ele alınan üniversitelere yönelik katılımcı tercihlerinin dağılımı.	160
Şekil 100. Çubuk Grafik, Katılımcıların Cinsiyet Dağılımını Görselleştirmektedir.162	
Şekil 101. Kampüs Açık Alanlarını Kullanma Konusundaki Etkinlik Dağılımı ve Öğrenci Tercihleri.	165
Şekil 102. Mimarlık Öğrencilerinin Açık Alanları Kullanma Zamanı Tercihleri Desenleri.	167
Şekil 103. Kampüste Sessiz Yeşil Alanların Öğrenciler Tarafından Kullanılma Sıklığı ve Yüzdesi.	169
Şekil 104. Mimarlık Öğrencileri Tarafından Kampüste En Sık Yapılan Aktiviteler.171	
Şekil 105. Mimarlık Öğrencileri Tarafından Açık Alanların Kullanım Sıklığı.	173
Şekil 106. Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar.	175
Şekil 107. Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar.	176
Şekil 108. Kampüslerdeki Pasif Alanlarda Yapılan Etkinlikler.	178

Şekil 109. Öğrencilerin Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Düzenleme Eksikliklerine Yönelik İddiaları.....	180
Şekil 110. Öğrencilerin Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Organizasyonla İlgili Talep Düzeyleri.....	181
Şekil 111. (Likert Sorusu) Kampüs Açık Alanlarının Öğrenciler Tarafından Yoğun Kullanımı.	182
Şekil 112. (Likert Sorusu) Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor.....	183
Şekil 113. (Likert Sorusu) Kampüsteki Açık Alanlar, Öğrenciler Tarafından Birden Fazla Etkinlik İçin Kullanılmaktadır.	186
Şekil 114. (Likert Sorusu) Kampüste açık alanları düzenli olarak kullanırım veya belirli bir etkinlik yaparım.	187
Şekil 115. (Likert Sorusu) Akşamları kampüs üzerindeki açık alanları güvenli bir şekilde kullanabilirim.....	188
Şekil 116. (Likert Sorusu) Kampüs üzerindeki açık alanlara kolayca ulaşabiliyorum.	189
Şekil 117. (Likert sorusu) Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenli.....	190
Şekil 118. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarında, kentsel mobilyalar çok konforlu.....	192
Şekil 119. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarında yeterli aktif alanlar bulunmaktadır.	193
Şekil 120. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarından diğer alanlara erişim çok kolaydır.	195
Şekil 121. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarındaki aktif alanlar ve diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılıdır.	196
Şekil 122. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarını, amacına uygun şekilde kullanıyorum.	197
Şekil 123. (Likert Sorusu) Kampüste spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için açık alanların yeterli olduğuna inanıyorum.	199

Şekil 124. (Likert Sorusu) “Kampüste üniversite öğrencileri için restoranlar, kafeler ve dükkanlar gibi perakende hizmetleri sunan açık alanlar yeterlidir.	201
Şekil 125. (Likert Sorusu) “Kampüsteki açık alanlar, yağmur, güneş ve rüzgardan korunma için iklimsel konforu sağlamak için yeterli midir?”	202
Şekil 126. (Likert Sorusu) Kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranı ile yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesi uygun mu?.....	204
Şekil 127. (Likert Sorusu) Kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	205
Şekil 128. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.	207
Şekil 129. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.	208
Şekil 130. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine inanıyorum....	210
Şekil 131. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğeler, oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.....	211
Şekil 132. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli alanlar.	213
Şekil 133. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli alanlar.	215
Şekil 134. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini çok beğeniyorum.	216
Şekil 135. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların iyi bakım yapıldığını ve iyi tasarlandığını düşünüyorum.....	218
Şekil 136. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.	219
Şekil 137. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan algılanabilir.	221

Şekil 138. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların bir güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünüyorum.....	223
Şekil 139. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların, spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve - çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyorum.	224
Şekil 140. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.	226
Şekil 141. (Likert Sorusu) Kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.	227
Şekil 142. (Likert Sorusu) Kampüsteki açık alanların prestiji olduğunu ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünüyorum.	229
Şekil 143. Üniversiteler Arası Öğrenci Memnuniyetine Faktör Katkılarının Özeti (%).....	236
Şekil 144. Sonuçların Özeti.....	277

I. GİRİŞ

Üniversitelerin, özellikle kentsel çöküş gibi kentsel zorluklarla karşı karşıya olan bölgelerde, çevrelerindeki toplulukları şekillendirmede ve dönüştürmede merkezi bir rol oynadığı geniş çapta kabul görmektedir. Büyük ölçekli kurumlar olarak üniversiteler, ev sahibi topluluklarının sosyal, kültürel, çevresel ve ekonomik özellikleri üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Berdoulay, 2014; Hillman et al., 2016). Bilgi ve yenilik kaynakları olmanın ötesinde, üniversiteler günümüzde kentsel sürdürülebilirliği teşvik eden, kentsel alanların gelişimi ve dönüşümünde aktif rol oynayan kilit aktörler haline gelmiştir. Bu alanlar, üniversite kampüsü de dahil olmak üzere, kentsel kimliğe katkıda bulunur ve üniversitelerin yerel toplulukları desteklemedeki ve geliştirmedeki kritik rolünü yansıtır.

Son araştırmalar, üniversiteler ile çevrelerindeki alanlar arasındaki karşılıklı ilişkiyi vurgulamaktadır. Üniversiteler yalnızca kentsel ortamları iyileştirmekle kalmaz, aynı zamanda çevrelerindeki kentsel dinamiklerden — büyüme, gelişim ve yerel topluluklarla etkileşim gibi — etkilenirler (Gururaj et al., 2019). Tarihsel olarak üniversiteler, öncelikli olarak bilgi transferi ve araştırma merkezleri olarak görülüyordu. Ancak, bu roller zamanla kentsel yaşam kalitesini iyileştirmeyi de kapsayacak şekilde evrilmiştir. Modern üniversiteler, topluluk refahını destekleyen, yetenekli bireyleri çeken ve sosyal ile ekonomik faaliyetleri teşvik eden kentsel ortamların oluşmasına katkıda bulunmaktadır (Kearns and Parkes, 2013).

Bu bağlamda, üniversite kampüsleri kentsel kimliğin ayrılmaz bir parçası haline gelmiş ve tasarım ile işlevselliklerinin yeniden düşünülmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Modern üniversiteler, öğrenme ortamını geliştiren, sosyal etkileşimi kolaylaştıran ve ortak çalışma alanları aracılığıyla ekonomik faaliyetleri destekleyen yüksek kaliteli fiziksel alanlar geliştirebilir (Gauthier and Al-Hakim, 2021). Sonuç olarak, üniversite kampüsleri yerel ve ulusal düzeyde sürdürülebilir kentsel kalkınmanın itici gücü olarak yeni bir rol üstlenmiştir.

Üniversitelerin kentsel çevredeki konumu ve mekansal organizasyonu, onların kentsel gelişim üzerindeki etkilerini şekillendirmede önemli bir rol oynamaktadır. Kampüslerin morfolojik özellikleri, çevredeki kentsel alanlarla kurdukları etkileşimin niteliğini ve kapsamını belirler. Bu dinamik ilişki, hem yeni hem de mevcut üniversite kampüslerinin yeniden değerlendirilmesini zorunlu kılmakta ve özellikle çok işlevli ve dinamik roller üstlenen kamusal alanlara odaklanmayı gerektirmektedir (Özkan et al., 2022).

Bu çalışma, özellikle açık alanları — aktif ve pasif yeşil alanlar ile yeterince kullanılmayan alanların rehabilitasyonu — üç temel boyut çerçevesinde incelemektedir:

Fonksiyonel Boyut: Açık alanların erişilebilirlik, altyapı ve kullanılabilirlik gibi pratik yönlerini ele alır.

Sosyal Boyut: Bu alanların kampüs kullanıcıları arasında sosyal etkileşimi, kapsayıcılığı ve topluluk oluşturmaya teşvik etmedeki rolünü vurgular.

Algısal Boyut: Kampüs alanlarına yönelik kullanıcı memnuniyetini etkileyen estetik, duysal ve duygusal tepkileri araştırır (Özkan et al., 2022).

Bu açık alanların iyileştirilmesi, üniversitelerin kampüs içindeki yaşam kalitesini artırmasına ve bu faydaları çevre topluluklara yaymasına olanak tanır. Farklı kullanıcı ihtiyaçlarını karşılayan bu alanlar, üniversiteler ile yerel toplumlar arasında daha fazla etkileşim ve iş birliğinin tetikleyicisi olarak da işlev görebilir.

Ayrıca, kampüs kullanıcılarının memnuniyet düzeylerini etkileyen faktörlerin anlaşılması da büyük önem taşımaktadır. Her ne kadar memnuniyet bireyler arasında değişiklik gösterse de, araştırmalar bu faktörlerin coğrafi konum, sosyal değerler ve kültürel farklılıklara bağlı olduğunu göstermektedir (Bowers and Young, 2019). Temel faktörler arasında yaş, cinsiyet ve medeni durum gibi sosyo-demografik unsurlar; gelir, enflasyon ve işsizlik gibi ekonomik unsurlar; kurumsal ilişkiler, sağlık ve politik bağlamlar gibi kişisel unsurlar yer almaktadır. Bu faktörlerin analiz edilmesi, üniversitelerle ilgili ekonomik ve sosyal politikaların geliştirilmesine yardımcı olabilir ve bu politikaların hem kampüs kullanıcılarının hem de daha geniş topluluğun ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde şekillendirilmesini sağlayabilir.

Sonuç olarak, modern niversite kampüsü artık yalnızca bir eēitim alan olmanın ötesine geçmiştir; kentsel kalkınmanın hayati bir unsuru ve kentsel dokunun ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu durum, bu alanların yeniden tasarlanması gerekliliēini ortaya koyarak, yerel toplulukların ihtiyaçlarına hizmet etmeleri, bireysel refah artırmaları ve sürdürülebilir kentsel büyümeye katkıda bulunmalarını saēlamayı zorunlu kılmaktadır.

A. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, mimarlık ērencilerinin kamp açık alanlarına yönelik memnuniyet düzeylerini deēerlendirmek ve bu alanlar ile kullanıcı algıları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma, kamp alanlarının **Fonksiyonel, Sosyal ve Algısal** boyutlarını kapsayan kapsamlı bir yaklaşımla yürütülmekte ve bu unsurların genel kamp memnuniyeti üzerindeki etkisi analiz edilmektedir. Hem yeni kurulan hem de mevcut niversite kampüslerine odaklanan bu çalışma, aktif ve pasif yeşil alanlar gibi kamusal alanların yanı sıra yeterince kullanılmayan veya göz ardı edilen alanların rehabilitasyonunu yeniden deēerlendirme gerekliliēinin altını çizmektedir. Bu yeniden deēerlendirme süreci, kullanıcıların deēiřen ihtiyaçlarını daha iyi karşılamayı ve aēdař kentsel tasarım ilkeleriyle uyum saēlamayı amaçlamaktadır. Nihai olarak, bu çalışma kamp alanlarının tasarımı ve iřlevselliēini geliştirerek, kullanıcıların refahını destekleyen, etkileşimi artıran ve sürdürülebilir bir evre oluşturan mekanlar yaratmayı hedeflemektedir.

B. Çalışmanın Kapsam

İstanbul, 56 niversiteye ev sahipliēi yaparak toplamda 680.000 ērenciye yüksek kaliteli eēitim sunmaktadır (istatistik.yok.gov.tr, 2025). Bu araştırma, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Işık niversitesi ve Yıldız Teknik niversitesi'nde ērenim gören üçüncü ve dördüncü sınıf mimarlık ērencileri ile gerçekleştirilmiştir. Söz konusu niversiteler, incelenen memnuniyet kriterleri için gerekli altyapıya sahip olmaları, farklı kamp tipolojilerini temsil etmeleri ve araştırma yapılmasına izin vermeleri nedeniyle seçilmiştir. Çalışmaya dahil edilen üniversitelerde

gerçekleştirilen saha çalışmaları kapsamında, kullanıcıların kampüs açık alanlarına yönelik memnuniyetleri analiz edilmiştir.

C. Araştırma Soruları

- Üniversite kampüslerinin tasarım kriterleri ve özellikleri, mimarlık öğrencilerinin memnuniyet düzeylerini nasıl etkiler?
- İstanbul'daki seçilen üniversiteler (Yeditepe, Aydın, Işık ve Yıldız Teknik Üniversitesi), küresel kentsel kampüs tasarımı açısından gerekli standartları nasıl karşılamakta ya da karşılamamaktadır ve bu durum, mimarlık öğrencilerinin memnuniyet düzeyleri ve yaratıcı potansiyelleriyle nasıl ilişkilidir?
- Yaşanabilirlik, erişilebilirlik, bağlantı, kompaktlık, yaya dostu olma, okunabilirlik, entegrasyon, sürdürülebilirlik ve bütünleşme temalarındaki belirli göstergeler, çalışma kapsamında gerçekleştirilen özelleştirilmiş anketler aracılığıyla mimarlık öğrencilerinin memnuniyetine ve tatminine nasıl önemli ölçüde katkı sağlamaktadır?

D. Araştırma Hipotezi

Bu çalışma, seçilen üniversite kampüslerinin kentsel tasarım ve mekansal yaklaşımlarının mimarlık öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığını araştırmaktadır. Hipotez, bu kampüslerin öğrencilerin ihtiyaçlarını tam olarak karşılamadığı varsayımına dayanmaktadır.

Bunu test etmek için, çalışma, istatistiksel analizde yaygın bir yaklaşım olan sıfır hipotezi (H_0) kullanmaktadır. Sıfır hipotezi (H_0), seçilen üniversite kampüslerinde mimarlık öğrencilerinin memnuniyet düzeylerinde anlamlı bir fark olmadığını varsayar.

Sıfır Hipotezi (H_0): Çalışmadaki tüm üniversite kampüslerindeki mimarlık öğrencilerinin ortalama memnuniyet puanları eşittir. Matematiksel olarak şu şekilde ifade edilir: $H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \dots = \mu_1$

Bu hipotezi test etmek için, çalışma, anket kullanarak öğrenci memnuniyetine dair veriler toplar ve her bir kampüsten öğrencilerin örnekleme

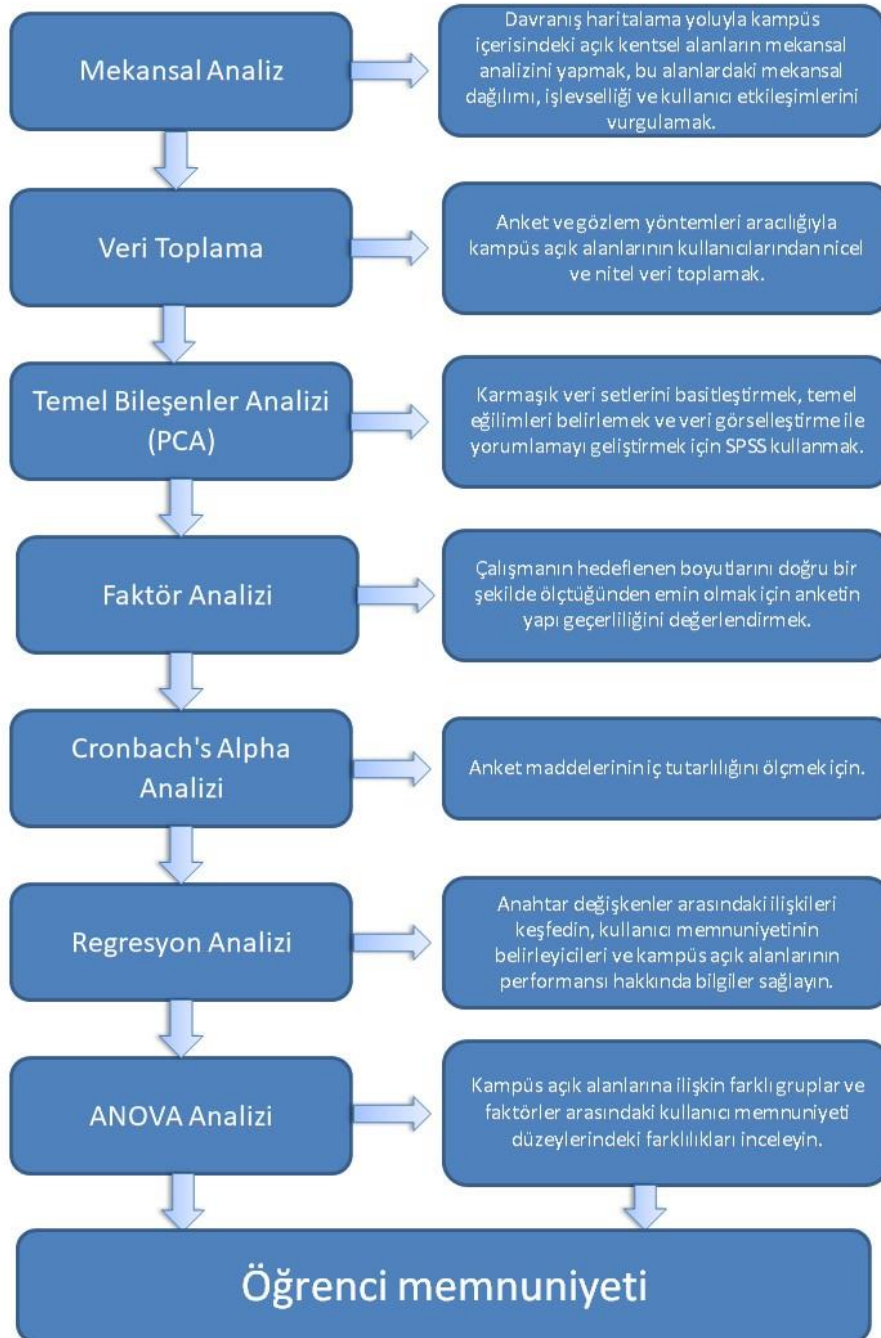
temsil edilmesini sağlar. Bu kampüsler arasındaki memnuniyet düzeylerini karşılaştırarak, araştırma istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemeyi amaçlamaktadır.

E. Tezin Araştırma Yöntemi

Her aşamanın amacına göre çoklu yöntemli bir araştırma modeli oluşturulmuştur.

- Kampüs içindeki açık kentsel alanların mekansal analizini, davranış haritalama yöntemiyle yaparak, bu alanlardaki mekansal dağılımı, işlevselliği ve kullanıcı etkileşimini vurgulamak. Davranış haritalama uygulaması, çalışmaya dahil edilen üniversitelerde 4 Ekim 2024 ile 18 Ekim 2024 tarihleri arasında hafta içi günlerde (Pazartesi, Çarşamba ve Cuma) ve hafta sonu (Cumartesi) olmak üzere üç farklı saat diliminde: 09:00, 13:00 ve 17:00’de yapılmıştır. Sayımlar, tüm yaya dolaşım ve toplanma alanlarında gerçekleştirilmiş olup, ilgili üniversitelerdeki en yoğun yaya trafiği olan alanlara odaklanılmıştır.
- Anket soruları ilgili literatür ve konuya dayalı olarak hazırlandıktan sonra, dört üniversiteden beşer öğrenciyle toplamda yirmi pilot anket yapılmıştır. Sorular, çalışmaya uygunluk açısından analiz edilerek gerekli düzenlemeler yapılmış ve anket son halini almıştır. Ardından, etik kuruluna başvurulmuş ve 16 Ağustos 2024’te anket için onay alınmıştır.
- Kampüs açık alanlarının kullanıcılarından nicel ve nitel verilerin anket ve gözlem yöntemleriyle toplanması.
- Karmaşık veri setlerini basitleştirmek, ana desenleri belirlemek ve veri görselleştirme ve yorumlamayı geliştirmek için SPSS kullanılarak Temel Bileşen Analizi (PCA) yönteminin (Wang et al., 2022) uygulanması.
- Anketin yapı geçerliliğini değerlendirmek, çalışma için belirlenen boyutları doğru şekilde ölçtüğünden emin olmak amacıyla Geçerlilik Faktörü Analizi yapılması.
- Toplanan verilerin güvenilirliğini sağlamak için anket maddelerinin iç tutarlılığını Cronbach’s Alpha (Tavakol ve Dennick, 2011) ile ölçmek.

- Kampüs açık alanlarıyla ilgili farklı gruplar ve faktörler arasında kullanıcı memnuniyeti düzeylerindeki farkları incelemek amacıyla Varyans Analizi (ANOVA) yapılması.
- Anahtar değişkenler arasındaki ilişkileri keşfetmek, kullanıcı memnuniyetinin öngörücülerine ve kampüs açık alanlarının performansına dair içgörüler sağlamak amacıyla Regresyon Analizi yapılması.

Şekil 1. Çalışma Kapsamında Gerçekleştirilen Çoklu Yöntemli Araştırma Modeli

F. Literatür Taraması

Belirtildiği gibi, kentsel mekan kullanıcılarının memnuniyet düzeylerine yönelik çalışmalar, “Psikolojik Mimari” teorisi temelinde önemli bir artış göstermiştir. Bu teori, mimari tasarımın ve mekansal çevrelerin bireylerin psikolojik durumları, duyguları ve davranışları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu öne sürmektedir. Bu bağlamda, kampüs tasarımının öğrencilerin psikolojik durumları üzerindeki etkisi değerlendirildiğinde, Wang ve arkadaşları (2022) birçok kampüsün bahçe mimarisi düzenlemelerini incelemiş ve bu tasarımların çoğunlukla yalnızca estetik peyzaj etkisini hedeflediğini ortaya koymuştur. Ancak bu yaklaşım, öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarını göz ardı etmiş ve dolayısıyla öğrencilerin kaygılarını hafifletme noktasında beklenen işlevi yerine getirememiştir.

Turner ve Meyer (2018), yeşil alanların bireylerde çevresel farkındalık oluşturmadaki rolünü, özellikle üniversite kampüsleri bağlamında ele almıştır. Araştırmaları, bakımsız veya yeterince geliştirilmemiş yeşil alanların dahi çevresel duyarlılığın artmasına katkı sağlayabileceğini vurgulamaktadır. Bu bulgu, yalnızca iyi bakımlı alanların olumlu etkiler yaratabileceğine dair geleneksel görüşle çelişmekte ve bakım durumundan bağımsız olarak yeşil alanların varlığının dahi çevresel bilinç oluşturabileceğini öne sürmektedir. Turner ve Meyer, bu alanların öğrenciler için değerli eğitim araçları işlevi gördüğünü ve onlara doğayla günlük, somut bir bağ sunduğunu savunmaktadır. Bu etkileşim, öğrencilerin sürdürülebilirlik ve ekolojik sorumluluk konularındaki anlayışlarını derinleştirerek yeşil alanların yalnızca estetik amaçlarla değil, aynı zamanda eğitsel potansiyelleri nedeniyle de korunması gerektiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca, daha az gelişmiş alanların bile çevresel sorunlar üzerine düşünme ve farkındalık yaratma noktasında etkili olabileceğini ve bu yolla sürdürülebilirliğe daha güçlü bir bağlılık geliştirebileceğini öne sürmektedirler.

Turner ve Frew (2018), kentsel yeşil alanlar ile topluluk refahı arasındaki ilişkiyi inceleyerek, bu alanların sosyal etkileşim, fiziksel sağlık ve zihinsel iyilik hali üzerindeki etkilerine odaklanmıştır. Çalışmaları, erişilebilir ve iyi tasarlanmış yeşil alanların önemini vurgulamaktadır.

Roberts, Smith ve Johnson (2017), yeşil alanların kent sakinlerinin yaşam kalitesi üzerindeki etkisini araştırmış ve bu alanların hem fiziksel hem de zihinsel sağlık açısından sağladığı faydalara dikkat çekmiştir. Araştırmaları, iyi bakımlı kentsel parklar ve yeşil alanların stres azaltma, ruh hali iyileştirme ve fiziksel aktivite olanaklarını artırma gibi birçok fayda sunduğunu ortaya koymuştur. Yazarlar, yeşil alanların önemli sosyal merkezler olarak işlev gördüğünü ve sakinlere dinlenme, etkileşimde bulunma ve doğayla bağ kurma imkanı sunduğunu öne sürmektedir. Bu tür alanlara erişimin, özellikle doğal çevrelere erişimin sınırlı olduğu yoğun nüfuslu bölgelerde, kentsel yaşam kalitesini artırmada kilit bir faktör olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca, çalışmada bu alanların tasarımının topluluk etkileşimini teşvik etme potansiyeline sahip olduğu ve düşünceli, kapsayıcı bir tasarımın zihinsel ve sosyal sağlık üzerindeki olumlu etkileri en üst düzeye çıkarabileceği belirtilmiştir.

Parks ve Gibson (2021), yeşil alanların çevresel sürdürülebilirliği ve kentsel dayanıklılığı artırmadaki rolünü incelemektedir. Çalışmaları, iyi tasarlanmış kentsel parkların ve yeşil alanların, kentsel ısı adası etkisini azaltmak ve hava kalitesini iyileştirmek gibi iklim değişikliğinin etkilerini hafifletmeye nasıl katkı sağladığını vurgulamaktadır. Yazarlar, yeşil alanların yalnızca estetik ve rekreasyonel faydalar sağlamakla kalmayıp aynı zamanda biyolojik çeşitliliği destekleyen ve doğal su yönetim sistemlerine katkıda bulunan hayati ekolojik kaynaklar olarak işlev gördüğünü savunmaktadır. Kent planlamasında yeşil altyapının entegre edilmesinin daha sürdürülebilir şehirler yaratmada önemli olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca, yeşil alanların sosyal faydalarına da değinilmekte; bu alanlara erişimin topluluk katılımını teşvik ettiği, zihinsel sağlığı desteklediği ve fiziksel aktiviteyi teşvik ettiği belirtilmektedir. Parks ve Gibson, kentsel çevrelerde yeşil alanların çok yönlü değerini kabul eden ve bu alanların geliştirilmesi ve bakımına öncelik veren politikalar savunmaktadır.

Keniger, Gaston, Irvine ve Fuller (2013), doğa ve yeşil alan deneyiminin faydalarına dair kapsamlı bir inceleme sunarak, bu ortamların insan sağlığı ve refahı üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Yazarlar, doğrudan doğaya ve yeşil alanlara maruz kalmanın stres, kaygı ve depresyonun azalması da dahil olmak üzere zihinsel sağlık üzerinde önemli iyileşmeler sağladığını öne süren artan sayıdaki araştırmaları incelemektedir. Doğayla temasın huzur duygusunu

pekiştirdiği ve bilişsel yenilenmeyi teşvik ettiği belirtilmekte, bunun genel iyilik hali için kritik bir unsur olduğu vurgulanmaktadır. Çalışma ayrıca, yeşil alanların sosyal ve toplumsal faydalarına da dikkat çekmekte; bu alanların sosyal etkileşimi kolaylaştırdığı, topluluk bağlarını güçlendirdiği ve fiziksel aktivite fırsatları sunduğu belirtilmektedir. Keniger ve arkadaşları, kentsel planlamacılar ve politika yapıcıların yeşil alanların şehirlerdeki değerini tanıması gerektiğini vurgulayarak, daha sağlıklı ve daha bağlantılı topluluklar oluşturmak için bu alanların kentsel kalkınma stratejilerine entegre edilmesini savunmaktadır. Araştırma, doğanın refah üzerindeki etkilerini daha iyi anlamak ve bu faydaların kentsel bağlamda nasıl en üst düzeye çıkarılabileceğini keşfetmek için daha fazla araştırma yapılması çağrısında bulunmaktadır.

Hossini, Hatami ve Jafari (2015), kentsel yeşil alanların şehirlerde yaşam kalitesini artırmadaki rolünü araştırarak, bu alanların hem çevresel hem de toplumsal refah üzerindeki etkilerine odaklanmaktadır. Araştırmaları, yeşil alanların kentsel bölgelerin fiziksel çevresini iyileştirmede kritik bir rol oynadığını; biyolojik çeşitliliği teşvik ettiğini, kirliliği azalttığını ve sıcaklık düzenlemesine katkı sağladığını vurgulamaktadır. Yazarlar, bu tür alanların kent sakinlerinin zihinsel ve duygusal refahı için vazgeçilmez olduğunu, bireylere dinlenme, rekreasyon ve sosyal etkileşim imkanı sunduğunu savunmaktadır. Çalışma, yeşil alanların kentsel altyapının hayati bir bileşeni olarak dahil edilmesini öngören düşünceli bir kentsel planlama ihtiyacını vurgulamaktadır. Hossini, Hatami ve Jafari ayrıca, yeşil alanların topluluk bütünlüğüne ve aidiyet duygusuna katkı sağladığını öne sürmekte; bu alanlara erişimin daha güçlü sosyal ağlar oluşturmayı teşvik ettiğini ve genel yaşam kalitesini iyileştirdiğini belirtmektedir. Çalışmaları, yeşil alanların çok yönlü faydalarının altını çizmekte ve kentsel kalkınma stratejilerinde bu alanların korunmasına ve genişletilmesine daha fazla dikkat gösterilmesi çağrısında bulunmaktadır.

Cadena, de Andrade, Meira ve de Freitas Dourado (2020), kentsel yeşil alanlar ile şehir sakinlerinin refahı arasındaki bağlantıyı inceleyerek, bu alanların özellikle zihinsel sağlık ve yaşam kalitesini nasıl iyileştirebileceğine odaklanmaktadır. Çalışmaları, kentsel çevrelerdeki yeşil alanların stres ve kaygıyı azaltma potansiyelini vurgulamakta ve bireylere fiziksel aktivite ile dinlenme fırsatları sunduğunu belirtmektedir. Yazarlar ayrıca, bu alanların toplumsal ve

kültürel faydalarına da dikkat çekerek, topluluk etkileşimlerini teşvik ettiğini ve sosyal uyumu artırdığını vurgulamaktadır. Dahası, araştırma kentsel yeşil alanların ekolojik avantajlarını da ele almakta; biyolojik çeşitliliğin artırılması ve çevresel sürdürülebilirliğin teşvik edilmesi gibi faydalar öne çıkarılmaktadır. Cadena ve arkadaşları, daha sağlıklı ve yaşanabilir şehirler oluşturmak için yeşil alanların kent planlamasına entegre edilmesinin önemini vurgulamakta ve bu alanların sosyo-ekonomik durumdan bağımsız olarak tüm sakinler için erişilebilir olması gerektiğini savunmaktadır. Bulguları, kentsel ortamlarda hem bireysel hem de toplumsal refahı desteklemede yeşil alanların oynadığı hayati rolü daha kapsamlı bir şekilde anlamaya katkı sağlamaktadır.

Staats, Jahncke, Herzog ve Hartig (2016), doğal çevreyle etkileşmenin psikolojik ve çevresel etkilerini inceleyerek, özellikle kentsel ortamlardaki yeşil alanlara odaklanmaktadır. Araştırmaları, doğayla etkileşimin —özellikle yeşil alanlarda— stresi önemli ölçüde azaltabileceğini ve bilişsel işlevleri iyileştirebileceğini ortaya koymaktadır. Yazarlar, doğal alanların yenileyici etkilerini ele alarak, bu ortamlarda vakit geçirmenin bireylerin zihinsel yorgunluktan kurtulmasına yardımcı olduğunu ve genel refahı desteklediğini öne sürmektedir. Ek olarak, çalışma yeşil alanların dikkati artırma, ruh halini iyileştirme ve sosyal etkileşimleri güçlendirme konusundaki rolünü de tartışmaktadır. Staats ve arkadaşları, kentsel yeşil alanların tasarımı ve erişilebilirliğinin, bu alanların faydalarını en üst düzeye çıkarmada kritik bir rol oynadığını vurgulamaktadır. Özellikle stres düzeylerinin yüksek olduğu ve çevresel bozulmaların yoğun yaşandığı kentlerde, iyi tasarlanmış yeşil alanların psikolojik yenilenme sağlayabileceğini ve daha sağlıklı, dengeli kentsel ortamların oluşturulmasında temel bileşenler olarak görülmesi gerektiğini savunmaktadırlar. Bulguları, doğanın kentsel yaşamda önemini destekleyen artan kanıtlar bütününe katkı sağlamakta ve yeşil alanların kentsel tasarıma entegre edilmesini savunarak, sakinlerin zihinsel sağlığı ve yaşam kalitesinin artırılmasına yardımcı olabileceğini ileri sürmektedir.

Boarin, Martinez-Molina ve Juan-Ferruses (2020), kentsel yeşil alanlar ile şehirlerdeki yaşam kalitesi arasındaki ilişkiyi inceleyerek, bu alanların sosyal uyum ve toplum refahına nasıl katkıda bulunduğuna odaklanmaktadır. Araştırmaları, sosyal etkileşimi ve topluluk katılımını teşvik etmek için iyi

tasarlanmış yeşil alanlara erişimin önemini vurgulamaktadır. Yazarlar, yeşil alanların, kent sakinleri arasında aidiyet duygusunu pekiştiren ve sosyal kapsayıcılığı destekleyen temel buluşma noktaları olarak hizmet edebileceğini savunmaktadır. Ayrıca çalışma, yeşil alanların çevresel sürdürülebilirliği artırmadaki rolüne de dikkat çekmekte; biyolojik çeşitliliği destekleme ve kentsel ısı adası etkisini azaltma gibi ekolojik faydaların altını çizmektedir. Boarin ve arkadaşları, yeşil alanların zihinsel sağlığı iyileştirme potansiyelini de ele alarak, bu alanların dinlenme, rekreasyon ve fiziksel aktivite imkanları sunduğunu belirtmektedir. İyi bakımlı yeşil alanların, kentsel yaşamın baskılarından kaçış için hayati bir fırsat sunduğunu ve dolayısıyla genel refahı artırabileceğini öne sürmektedirler. Araştırmaları, yeşil alanların kent planlamasına entegre edilmesinin daha sağlıklı, daha sosyal bağlantılı ve çevresel olarak daha sürdürülebilir şehirler yaratmada gerekli olduğunu desteklemektedir.

Steinfeld ve Maisel (2012), evrensel tasarımın tüm bireyler için — fiziksel yeteneklerinden bağımsız olarak — erişilebilir alanlar yaratmadaki kritik önemini vurgulamaktadır. Çalışmalarında, özellikle farklı grupların, engelli bireyler de dahil olmak üzere, bir araya geldiği kampüs ortamlarında erişilebilirlik ilkelerinin tasarıma entegre edilmesini savunmaktadırlar. Yazarlar, iyi tasarlanmış bir ortamın yalnızca işlevsel olmakla kalmayıp, aynı zamanda çeşitli ihtiyaçları destekleyerek her bireyin mekanla etkileşime girme ve mekandan eşit şekilde faydalanma fırsatına sahip olmasını sağlaması gerektiğini ileri sürmektedirler. Bu bakış açısı, fiziksel mekanların kullanıcıların hem pratik hem de duygusal gereksinimlerini karşılaması gerektiği düşüncesiyle örtüşmektedir; böylece daha kapsayıcı ve adil bir çevre teşvik edilmektedir. Üniversite kampüsleri bağlamında, evrensel tasarım ilkelerinin uygulanması, tüm öğrencilerin, personelin ve ziyaretçilerin farklı ihtiyaçlarını karşılayarak genel kullanıcı memnuniyetini artırabilir ve mekanın hem erişilebilir hem de olumlu deneyimler sunmasını sağlayabilir.

Bununla birlikte, açık alanların mimarisinin şekillendirilmesinde davranış bilimlerinin oynadığı kilit rol giderek daha fazla kabul görmektedir. Bu durum, eğitim ve öğrenme teorileriyle etkileşime girerek öğrenme ortamlarının çeşitli unsurlarının ve özelliklerinin etkisini, ayrıca farklı açık alanların öğrenciler üzerindeki etkisini anlamaya olanak tanır. Küresel ölçekte, memnuniyet anketleri,

eğitim kurumlarının öğrencilerin akademik yaşamın çeşitli yönlerine dair bakış açılarını değerlendirdiği en temel ve en etkili yöntemdir (Douglas, Douglas, and Barnes, 2006; Erdoğan ve Uşak, 2005). Bu nedenle üniversiteler, öğrencilerin memnuniyet düzeylerini ölçmeye büyük ilgi göstermektedir (Şahin, 2009). Memnuniyetin değerlendirilmesi, yükseköğretim yönetimlerinin öğrenci memnuniyetini ölçen çalışmalar yürütmesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

Bu araştırma sürecinde mevcut bilgilerde önemli bir boşluk ortaya çıkmıştır. Özellikle, mimarlık öğrencilerinin kampüs ortamlarındaki temel gereksinimlerine yönelik çalışmaların eksik olduğu görülmektedir. Bu araştırma, mimarlık öğrencilerinin özel ihtiyaçlarını ve tercihlerini aydınlatarak, akademik hedeflerine uygun kampüs tasarımının iyileştirilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Üniversite kampüslerindeki mimarlık öğrencilerinin memnuniyeti ve bu memnuniyetin belirleyicileri son dönemdeki literatürde önemli ölçüde ilgi görmeye başlamıştır. Bu bağlamda tez kapsamında yazar, kentsel alanlar, kampüs tasarımı ve öğrencilerin psikolojik refahı arasındaki kesişimi inceleyerek “Mimarlık Psikolojisi” veya “Psikolojik Mimari” alanından yararlanmaktadırlar. Örneğin, Wang ve arkadaşları (2022), Suudi Arabistan’ın Cidde şehrinde bulunan Effat Üniversitesi’ndeki genç kadın öğrenciler üzerinde sınırlı bir çalışma yürütmüşlerdir. Bu araştırma, mevcut açık alanların tasarımı ve ortamının öğrencilerde olumlu duygular ile memnuniyet üzerindeki etkisini inceleyerek, eğitim deneyimlerini nasıl iyileştirdiğini analiz etmiştir. Çalışmada, açık alan tasarımı ile öğrencilerin duygusal tepkileri arasındaki ilişki araştırılmıştır. Öğrencilerin bu kampüs açık alanlarına yönelik duygusal deneyimlerini değerlendirmek için bilişsel harita analizi kullanılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin tercih ettikleri açık alanlar ve bu tercihlerin arkasındaki nedenler hakkında bilgi toplamak amacıyla bir anket uygulanmış ve bu bulguların doğruluğu sağlanmıştır. Sonuçlar, sosyal ve çevresel faktörler göz önünde bulundurulduğunda, açık alanların tasarımını iyileştirmek için dış ortam sıcaklıkları ve bu alanların fiziksel düzenine yönelik kararların gerekli olduğunu göstermiştir. Bu tür iyileştirmeler, öğrencilerin memnuniyetini önemli ölçüde artırabilir ve daha mutlu, daha sağlıklı ve daha etkili bir eğitim ortamına katkı sağlayabilir.

Ayrıca, İran’da yapılan benzer bir çalışma (Nodoushan ve ark., 2021), üniversite ortamlarında zihinsel yorgunluğu ele almıştır. Araştırmacı, sürekli olarak masa başında ders çalışmanın zihinsel yorgunluğa yol açabileceğini ve bunun odak kaybı, dikkatsizlik, sabırsızlık, hatalar ve verimlilik kaybı gibi sonuçlara yol açtığını ortaya koyan bir gözlemden başlamıştır. Zihinsel yorgunluk, üniversite kampüslerinde kasıtlı peyzaj tasarımı unsurları aracılığıyla hafifletilebilir. Bu nedenle, doğal alanlar, parklar ve üniversite ortamlarındaki bu tasarım unsurlarını hem psikolojik hem de çevresel açıdan kapsamlı bir şekilde incelemek, öğrencilerin konsantrasyonlarını yeniden kazanmalarına yardımcı olabilmek için önemlidir. Ayrıca, devlet üniversiteleri, kamusal kurumlar olarak, erişilebilir ve davetkar olmalıdır; çünkü bu, üniversite ile çevredeki şehir arasında daha güçlü bir ilişki kurar. Bireyler kampüse girmekte kendilerini rahat hissettiklerinde, bu etkileşimlerin güvenliğini artırır. Üniversite kampüslerinin çağdaş güncellemeleri ve genişlemeleri için, tasarımcılar ve yöneticiler, iki önemli noktayı kabul etmelidir. Bunlardan biri kampüs ile toplumun entegrasyonunun önemi, diğeri de öğrencilere açık hava sosyal etkinlikleri için alanlar yaratma gerekliliğidir. Dahası, açık hava sosyal etkinlikleri için kamusal alanlar sıklıkla göz ardı edilmiştir. Bazı alanlar öğrencilere cazip gelebilirken, tasarımı, karakteri veya kalitesi nedeniyle genel halka hitap etmeyebilir. Birçok üniversite, açık alanlarının kamusal kullanım için uygun olduğunu varsayar. Ancak bu varsayım, alanların turist veya ziyaretçi destinasyonu olarak cazip olacağı anlamına gelmez. Üniversitelerin çevre topluluklarıyla entegrasyon sağlaması yeterli değildir; ayrıca kamuya hitap eden sosyal açık hava etkinlikleri için ayrılmış alanlar yaratmalıdırlar. Temel düşünce, iyi tasarlanmış açık alanların sosyal etkileşimi ve katılımı teşvik etmesidir. Bu durum, özellikle üniversitelerin büyüklüğü göz önünde bulundurulduğunda önem kazanır. Bu nedenle, toplumu bu alanların geliştirilmesine dahil etmek, yalnızca sosyalizasyonu teşvik etmekle kalmaz, aynı zamanda çevrenin temel eğitim misyonunu yerine getirme kapasitesini de artırır.

Bununla birlikte, mevcut literatürün eleştirel bir incelemesi, mimarlık öğrencilerinin bilgi edinme ve yaratıcılık geliştirme için özel tasarım kriterlerinin nasıl yetersiz kalabileceğini anlamada bir boşluk ortaya koymaktadır. Bu nedenle, bu çalışma mimarlık öğrencilerine odaklanmış ve İstanbul üniversitelerindeki

deneyimlerini bağlamlaştırmıştır, çünkü İstanbul, Mimar Sinan dönemi itibariyle bu alanda öncü olmuştur. Çalışma, mimarlık öğrencilerinin kampüslerindeki memnuniyet durumlarını araştırarak ve çevreyi etkileyen en tercih edilen kriterlerin özünü ortaya koyacaktır. Böylece, bu kriterler mimarlık öğrencilerinin yaratıcılıklarını serbest bırakarak estetik duygularını yükseltmelerine katkı sağlayacaktır.

Özetle, mevcut literatür, kampüs tasarımının öğrenci refahı üzerindeki geniş etkilerini incelemişken, mevcut çalışma, odak noktasını mimarlık öğrencilerine daraltarak, bu öğrenci grubunun kampüs ortamlarının nasıl etkilediğine dair mevcut anlayışta önemli bir boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Bu çalışmanın amacı, özellikle Türkiye'deki mimarlık öğrencilerine odaklanarak, bu öğrencilerin kampüs ortamlarından nasıl etkilendiklerini daha iyi anlamaya katkı sağlamaktır.

II. ÜNİVERSİTE KAMPÜSLERİNDE AÇIK ALANLAR

Üniversite kampüslerinde açık alanlar, topluluk duygusunu güçlendirmek, iyi olmayı teşvik etmek ve genel kampüs deneyimini artırmak için kritik bir rol oynar. Bunlar arasında, özellikle rekreasyon alanları büyük bir öneme sahiptir çünkü kullanıcılar arasında aktif ve pasif etkileşimi teşvik etmek amacıyla tasarlanmışlardır. Bu alanlar, etkileşim, dinlenme ve fiziksel aktivite için önemli merkezler olarak hizmet verir ve farklı kültürel ve sosyal geçmişlere sahip bireyler arasında köprüler kurmaya yardımcı olur. Üniversiteler, çeşitliliği ve kapsayıcılığı teşvik eden kurumlar olarak, bu alanları çok kültürlü nüfusları arasında uyum ve bütünlük sağlamak için kullanırlar.

Rekreasyon alanları, parklar, oyun alanları, spor sahaları, fitness alanları, toplum merkezleri, amfitiyatrolar ve çeşitli aktiviteler ve ilgi alanlarına hitap eden diğer çok işlevli alanlar gibi çeşitli olanakları içerebilir. Bu alanlar, yalnızca fiziksel ve zihinsel sağlık yararları sağlamakla kalmaz, aynı zamanda kampüsün kültürel ve sosyal canlılığına da katkıda bulunur. Örneğin, parklar ve yeşil alanlar, düşünme ve çalışma için huzurlu ortamlar sunarken, fitness alanları ve spor sahaları fiziksel sağlığı ve takım çalışmasını teşvik eder. Diğer taraftan, amfitiyatrolar ve toplum merkezleri kültürel etkinliklere, performanslara ve akademik toplantılara ev sahipliği yaparak, aidiyet ve işbirliği duygusunu derinleştirir.

Bakhshi ve arkadaşlarına (2015) göre, bir üniversite kampüsündeki alan düzeni, binalar, açık alanlar ve yaya yollarının bir kombinasyonunu içeren kentsel ortamlara benzerlik gösterir. Bu açık alanlar, hareketi ve dolaşımı kolaylaştırmaktan, gayri resmi toplantılar ve organize etkinlikler için mekanlar sağlamaya kadar çeşitli amaçlar için hizmet eder. Temelde, bu unsurların mekansal düzeni, işlevsellik, erişilebilirlik ve estetiğin birleştirildiği, canlı ve kullanıcı dostu ortamlar yaratmak için kentsel tasarımın daha geniş dinamiklerini yansıtır.

Ayrıca, kampüslerdeki rekreasyon alanlarının dikkatli bir şekilde tasarlanması ve stratejik olarak yerleştirilmesi, kullanım kolaylıklarını ve etkisini önemli ölçüde artırabilir. Örneğin, açık alanların yaya yolları ve bina girişleriyle entegre edilmesi, iç ve dış mekanlar arasında kesintisiz geçişler yaratarak daha sık kullanılmalarını teşvik edebilir. Benzer şekilde, farklı yaş gruplarına, ilgi alanlarına ve kültürel tercihlere hitap eden çeşitli olanakların sağlanması, kapsayıcılığı garanti eder ve bu alanların cazibesini artırır.

Bunun yanı sıra, bu açık alanların sürdürülebilirliği de önemli bir husustur. Yerel bitki örtüsünün kullanılması, enerji verimli aydınlatma ve sürdürülebilir inşaat malzemelerinin kullanılması gibi çevre dostu uygulamaların dahil edilmesi, yalnızca kampüslerin ekolojik ayak izini azaltmakla kalmaz, aynı zamanda sürdürülebilir kentsel tasarıma olan küresel vurguyla uyumlu hale gelir. Bu çabalar, işlevsel ve çekici olmanın yanı sıra çevresel açıdan sorumlu ve ileriye dönük kampüslerin oluşturulmasına katkıda bulunur.

Sonuç olarak, üniversite kampüslerindeki rekreasyon alanları yalnızca fiziksel ortamlar değil, aynı zamanda akademik topluluğun kimliğini ve ruhunu şekillendiren dinamik sosyal ve kültürel merkezlerdir. Etkileşimi teşvik ederek, sağlığı artırarak ve çeşitliliği destekleyerek, bu alanlar üniversitelerin eğitim misyonunu desteklemekte ve öğrenciler, öğretim üyeleri ve ziyaretçiler için yaşam kalitesini artırmada önemli bir rol oynamaktadır.

A. Kullanım Sıklığına Göre Açık Alanların Sınıflandırılması

- **Aktif Yeşil Alanları**

Aktif rekreasyonel yeşil alanlar, spor sahaları ve açık alanlar gibi, fiziksel etkileşim arayan ziyaretçileri çeker. Bu alanlar, spor tutkunları, koşucular ve organize fiziksel etkinliklere katılmak isteyenler için merkezi noktalar olarak hizmet eder. Bu alanların canlı enerjisi, yalnızca fitnessi teşvik etmekle kalmaz, aynı zamanda aktif bir yaşam tarzına ilgi duyan bireyler arasında topluluk duygusunu pekiştirir.

- **Pasif Yeşil Alanları**

Buna karşın, pasif düşünsel bahçeler, huzur ve içsel yansıma arayan ziyaretçilere bir sığınak sunar. Bu yeşil alanlar, dikkatlice düzenlenmiş peyzajlar

ve oturma düzenlemeleriyle süslenmiş olup, akademik yoğunluktan uzaklaşmak için bir sığınak sağlar. Ziyaretçiler, doğanın sessiz güzelliklerinde huzur bulur, zihinsel iyilik haline katkıda bulunan düşünme ve rahatlama anları yaratır.

- Sosyal Etkileşim Alanları

Sosyal etkileşim için tasarlanmış yeşil alanlar, topluluk oturma alanları, piknik alanları ve grup etkinliklerine uygun açık alanlarla donatılmıştır. Bu alanlar, topluluk oluşturma kalbi haline gelir, sohbetlere, çalışma oturumlarına ve gayri resmi buluşmalara olanak sağlar. Kampüsün sosyal yapısı bu yeşil alanlarda örülür, aitlik ve karşılıklı bağlantı duygusunu güçlendirir.

- Eğitimsel Yeşil Alanlar

Üniversite kampüslerinde genellikle botanik bahçeleri veya doğa rezervleri gibi eğitimsel yeşil alanlar bulunur. Bu alanlar, biyolojik çeşitlilik, ekoloji ve çevresel sürdürülebilirlik hakkında pratik öğrenme fırsatları sunan yaşam sınıfları işlevi görür. Ziyaretçiler, öğrenciler ve öğretim üyeleri dahil olmak üzere, bu eğitimsel peyzajlarla etkileşime girerek doğa dünyası hakkında daha derin bir anlayış geliştirirler.

- Hibrit Alanlar

Hibrit yeşil alanlar, rekreasyon, rahatlama ve sosyalizasyon unsurlarını sorunsuz bir şekilde harmanlar. Bu çok yönlü alanlar, geniş bir etkinlik yelpazesi barındırarak farklı ziyaretçi tercihlerine hitap eder. Etkinlikler düzenlemek, grup çalışma oturumları yapmak veya bireysel düşünme için sessiz bir alan sağlamak gibi birçok amaca hizmet ederler. Hibrit alanlar, üniversite kampüslerindeki yeşil alanların uyum sağlama ve kapsayıcılık özelliklerini örnekler. Farklı türdeki yeşil alanlar, kampüs deneyimini geliştiren etkileşimlerin bir mozaigini yaratır. Aktif rekreasyon alanlarının canlı atmosferinden, düşünsel bahçelerin huzurlu ortamına kadar, her bir yeşil alan, kullanıcılarının refahını, sosyal bağlantılarını ve akademik çabalarını teşvik eden belirgin faydalar sunar. Kampüsler gelişmeye devam ettikçe, bu çeşitli yeşil alanların kasıtlı tasarımı ve entegrasyonu, canlı ve katılımcı bir akademik topluluğun holistik ihtiyaçlarını karşılayan çevrelerin oluşturulması için gerekli hale gelir (Turman et al., 2004).

B. Kampüslerdeki Açık Alanların Fonksiyonelliklerine Göre Sınıflandırılması

1. Yeşil Alanlar

Fiziksel çevre, hem açık hem de yapılandırılmış alanlarla tanımlanır ve bu durum sebebiyle çevrenin bireysel ve toplumsal amaçlar için kullanımını belirler. Dış mekanların kalitesi, insanlar arasındaki ilişkilerin gelişmesini sağlamak ve kentsel ya da üniversite yaşamının genel kalitesini artırmak için çok önemlidir. Kampüste halka açık alanların yaratılmasının başlıca nedenleri genellikle görsel iyileştirme, çevresel geliştirme ve kurumun imajını güçlendirme ile ilişkilidir. Yeşil alanların sunduğu çeşitli avantajlar, ekolojik, sosyal ve ekonomik kategorilerde sınıflandırılabilir. Bu faydaların her birini ele alan çalışmalara, yeşil alanların edinimi ve geliştirilmesi konusunda daha kapsamlı bir anlayış sağlamak amacıyla yapılan tartışmalar katkıda bulunmuştur (Lau et al., 2014). Kampüste açık alanların varlığının, stresle başa çıkmaya ve iyileşmeye yardımcı olduğu ileri sürülmüştür. Böylece, bu alanların güzelliği ve huzuru, kuşlar ve suyun doğal sesleri, parçalanmış çiçeklerin varlığı ve güneş ışığı ve diğer doğal unsurlara maruz kalma ile kolaylaştırılır.

a. Kampüslerdeki Yeşil Alanların Tarihsel Perspektifi

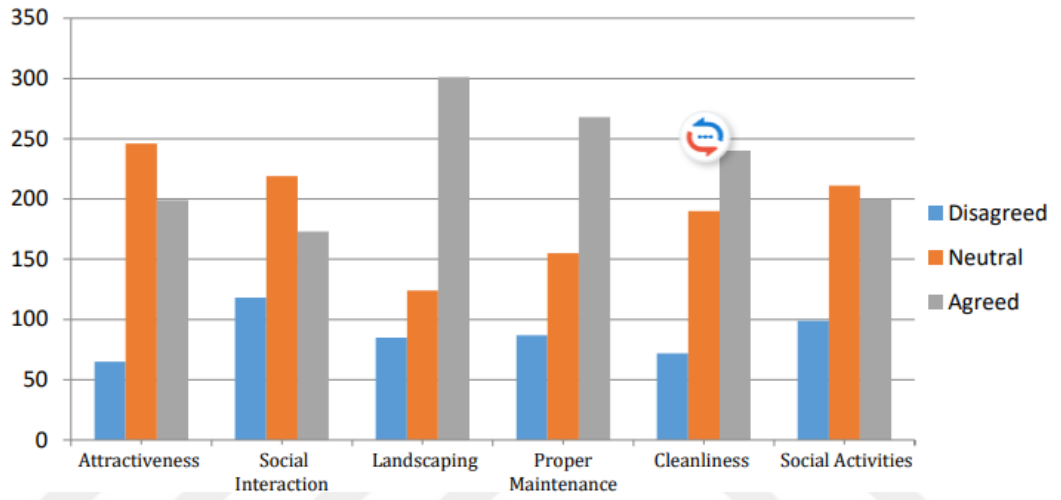
Kampüs tasarımının erken tarihinde, genellikle faydacı yapılar üzerinde durulmuş ve peyzaj düzenlemeleri sınırlı bir şekilde düşünülmüştür. Ancak, sosyal değerlerin çevresel farkındalık yönüne kaymasıyla birlikte, kampüsler evrimleşmeye başlamış ve yeşil alanların entegrasyonunun önemi Ön plana çıkmıştır. Öte yandan, Rönesans döneminden günümüze kadar olan mimari gelişim, insan vücudunu temel geometrik şekillerin içinde ideal orantıyı yansıtan bir sembol olarak kullanarak, yüksek basınçlı ve kibirli mimariden, her şeyi kontrol eden ve demokratik düşünce biçiminde yansıyan alanlar yaratmaya doğru bir geçişi işaret etmiştir (Brunelleschi, Filippo, et al., 2015).

b. Kampüs Tasarımında Yeşil Alanların Faydaları

- **Görsel Değer ve Kampüs Kimliği**

Yeşil alanların görsel değeri, bir kampüsün genel estetiğine katkıda bulunur. (Adeleke et al., 2018) tarafından yapılan araştırma, iyi bakımlı yeşil alanların eğitim kurumunun algılanan kalitesi üzerinde olumlu bir etki yarattığını ve

kurumun kimliğini güçlendirdiğini öne sürmektedir. Araştırma, öğrencilerin Kampüs Yeşil Açık Alanları'nı iyi tasarlanmış, yeterince bakımlı ve güvenli olarak algıladıklarını ortaya koymuştur. Ancak, bu yeşil açık alanlarda öğrenme ortamını iyileştirebilecek olanakların eksik olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yeşil açık alanlar hakkındaki algıları, Likert ölçeğinin 3 derecesiyle değerlendirilmiştir; bu dereceler “Katılmıyorum”dan “Nötr” ve “Katılıyorum”a kadar sıralanmıştır. Çalışma sonuçları, aşağıdaki Şekil 2’de gösterilmektedir.

Şekil 2. Yeşil Açık Alanların Kalitesini Değerlendirmek İçin Frekans Dağılımı (Adeleke et al., 2018).

- Çevresel Sürdürülebilirlik

Yeşil alanlar, biyolojik çeşitliliği teşvik ederek, karbon ayak izlerini azaltarak ve kentsel ısı adası etkisini hafifleterek çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlar. (Astbury, 2013) tarafından yapılan araştırma, yerel bitkiler ve sürdürülebilir peyzaj uygulamalarının peyzaj tasarımına entegrasyonunun ekolojik faydalarını keşfetmektedir (O'Brien and Adam, 2016).

- Refah ve Rekreasyon

Yeşil alanlar dinlenme, rekreasyon ve sosyal etkileşim için alanlar sağlar. McDonald tarafından yapılan çalışmalar, doğal çevreye maruz kalmanın duygusal refahı teşvik ettiğini ve öğrenciler ile öğretim üyeleri arasında fiziksel aktiviteyi artırdığını göstermektedir. Araştırmalar, yeşil alanların refah ve performans üzerindeki olumlu etkisini sürekli olarak ortaya koymaktadır. Doğayla etkileşim, stresin azalması, odaklanmanın iyileşmesi ve bilişsel fonksiyonların güçlenmesi

ile ilişkilendirilmiştir (Ulrich, 1986) (Kaplan ve Kaplan, 1989). Yeşil kampüs ortamlarında bulunan mimarlık öğrencileri, artan odaklanma ve yaratıcılık yaşayabilir, bu da akademik performanslarını olumlu şekilde etkileyebilir.

c. Kampüs Tasarımındaki Eğilimler

- Ekolojik Peyzaj Düzenlemesi

Modern kampüs tasarımları, yerel bitki örtüsü, yağmur bahçeleri ve sürdürülebilir sulama sistemlerini içeren ekolojik peyzaj düzenleme ilkelerini giderek daha fazla benimsemektedir. Gesler ve Hitchmough, 2004 tarafından yapılan araştırma, ekolojik peyzaj düzenlemesinin, dayanıklı ve çevre dostu yeşil alanlar yaratmadaki rolünü tartışmaktadır.

- Açık Hava Öğrenme Alanlarının Entegrasyonu

Dadvand tarafından yapılan araştırmalar, yeşil alanların açık hava öğrenme alanlarına entegrasyonunun eğitim deneyimini artırdığını öne sürmektedir. Kampüsler, açık hava sınıfları, botanik bahçeler ve doğal amfityatrolar gibi unsurlar ekleyerek bu uyumu sağlamaktadır.

- Erişilebilirlik ve Katılımcılık

Devam eden araştırmalar, kampüs topluluğunun tüm üyeleri için yeşil alanlara eşit erişimi sağlama konusunda odaklanmaktadır. Erişilebilir yollar, rampalar ve oturma alanları gibi stratejiler, Gesler'in yaptığı çalışmalarda vurgulanan, evrensel erişilebilir tasarımlar içerir.

- Zorluklar ve Gelecek Yönelimler

Yeşil alanların kampüs tasarımına entegrasyonu yaygın olmakla birlikte, alan sınırlamaları, bakım maliyetleri ve iklimle ilgili zorluklar gibi engeller devam etmektedir. Chen ve Jim tarafından yapılan araştırma, bu zorlukları aşmaya yönelik stratejiler üzerinde durarak, sürdürülebilir bakım uygulamaları ve dayanıklı peyzaj seçimlerinin önemini vurgulamaktadır. Yeşil alanlara odaklanan kampüs tasarımının evrimi, bütünsel, sürdürülebilir ve davetkar eğitim ortamları yaratma taahhüdünü yansıtmaktadır. Sürekli araştırmalar ve yenilikçi tasarım uygulamaları sayesinde, kampüsler toplumsal ve çevresel değişimlere uyum sağlamaya devam etmekte, yeşil alanların eğitim kurumlarının kimliği ve işlevselliği için önemli bir unsur olarak kalmasını sağlamaktadır.

d. Yeşil Alanlara Odaklanan Kampüs Tasarımının Evrimi ve Bunun Mimarlık Öğrencilerinin Performansına Etkisi

Yeşil alanlara özel olarak odaklanan kampüs tasarımının evrimi, mimarlık öğrencileri üzerinde derin etkiler yaratmaktadır; bu etki, sadece eğitimlerini değil, aynı zamanda genel akademik performanslarını da etkilemektedir. Kampüsler sürdürülebilirlik ve ekolojik dikkate alındıkça, mimarlık öğrencileri kendilerini dönüştürücü bir eğitim deneyiminin ön saflarında bulmaktadır (Fu, 2023).

e. Mimarlık Eğitiminde Yeşil Tasarım İlkelerinin Entegrasyonu

Mimarlık öğrencileri, artık yeşil tasarım ilkelerini içeren bir müfredat görmektedirler. Sürdürülebilir mimarlık ve peyzaj düzenleme anlayışlarının derslere entegrasyonu, öğrencilerin tasarımlarının çevresel etkisini eleştirel bir şekilde düşüncelerini teşvik etmektedir. Bu değişim, ekolojik ilkeler hakkında daha derin bir anlayış ve bunların mimarlık pratiğinde nasıl uygulanacağına dair bir bakış açısı geliştirmektedir. Boarin, Martinez-Molina ve Juan-Ferruses tarafından yapılan araştırma bunun altını çizmektedir.

f. Uygulamalı Öğrenme Fırsatları

Kampüsteki yeşil alanlar, mimarlık öğrencilerine somut öğrenme fırsatları sunmaktadır. Sürdürülebilir peyzajların tasarım ve planlamasına katılmak, öğrencilerin teorik bilgilerini pratik bir bağlamda uygulamalarına olanak tanır. Bu uygulamalı deneyim, yalnızca tasarım becerilerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda sürdürülebilir uygulamalara karşı sorumluluk duygusu aşılar. Moughtin ve Shirley tarafından yapılan araştırma, peyzaj mimarisi konusundaki daha bütünsel bir anlayışın geliştirilmesinde deneyimsel öğrenmenin faydalarını vurgulamaktadır. Yeşil alanların varlığı, mimarlık öğrencilerini tasarım düşüncelerini yalnızca estetikle sınırlı tutmamaya zorlamaktadır. Mimari projelere yeşil alanların entegrasyonu, ekolojik sistemlerin, kullanıcı deneyiminin ve sürdürülebilirliğin dikkate alınmasını gerektirir. Bu daha geniş bakış açısı, öğrencilerin yaratıcılık ve problem çözme becerilerini artırmakta, daha kapsamlı bir tasarım yaklaşımına katkı sağlamaktadır. Zeisel, Maleki ve Bayzidi'nin çalışmaları, doğayla uyumlu tasarım yapmanın, mimarlık öğrencileri arasında yenilikçi düşünmeyi teşvik edebileceğini önermektedir.

g. Disiplinler Arası İşbirliği

Yeşil kampüs girişimleri, mimarlık öğrencileri ile peyzaj mimarlığı ve çevre bilimleri gibi diğer disiplinler arasında işbirliğini teşvik etmektedir. Disiplinler arası projeler, öğrencilere farklı bakış açıları sunarak zengin bir öğrenme ortamı yaratır ve ortaklaşa problem çözme becerilerini geliştirir. Zeunert ve Waterman'nın çalışmaları, sürdürülebilir ve kapsayıcı kampüs peyzajları yaratmada disiplinler arası işbirliğinin önemini vurgulamaktadır.

h. Sürdürülebilir Mimarlıkta Kariyer Hazırlığı

Yeşil tasarım ilkelerini tecrübe ederek öğrenen mimarlık öğrencileri, sürdürülebilir mimarlık alanında kariyerlere daha iyi hazırlanmışlardır. Endüstri, çevre dostu uygulamalara daha fazla önem verdikçe, yeşil tasarım konusunda uzmanlaşmış mezunlar yüksek talep görmektedir. Bu hazırlık, kariyer fırsatlarını artırmakta ve onları sürdürülebilirlik odaklı projelere katkı sağlamak üzere konumlandırmaktadır (Landman, 2018). Kampüs tasarımının yeşil alanlara doğru evrimi, mimarlık öğrencilerinin akademik yolculuğunu önemli ölçüde etkilemektedir. Fiziksel ortamı şekillendirmenin ötesinde, bu yeşil alanlar daha kapsamlı bir eğitim sürecine katkı sağlar; beceriler, bakış açıları ve günümüz çevresel öncelikleriyle uyumlu bir düşünce yapısı geliştirmektedir. Öğrencilerin refahı ve performansı üzerindeki olumlu etki, yeşil kampüs girişimlerinin mimarlık öğrencilerinin akademik olarak gelişebileceği ve sürdürülebilir tasarım uygulamalarında liderler olarak ortaya çıkabileceği ortamlar yaratma önemini vurgulamaktadır. Sonuç olarak, kampüslerdeki yeşil alanların rolü yalnızca peyzaj düzenlemesinin ötesine geçer; bu alanlar, genel kampüs deneyimine çok yönlü bir katkıdır. Bu alanlar estetiği zenginleştirir, öğrenci refahına katkı sağlar, akademik performansı artırır, çevresel sürdürülebilirliği teşvik eder, sosyal etkileşimleri destekler ve çeşitli açık hava etkinliklerine olanak tanır. Kampüsler gelişmeye devam ettikçe, yeşil alanların önceliklendirilmesi ve genişletilmesi, eğitim ortamlarının yalnızca zihinleri eğitmekle kalmayıp, doğayla uyum içinde ruhu da besleyecek şekilde merkezi bir düşünce olarak kalmalıdır.

2. Sportif Alanlar

Sportif alanlar, fitness ve yoga dersleri gibi farklı aktiviteleri barındıran alanlardan oluşmaktadır. Bu alanlar, çeşitli ilgi alanlarına hitap ederek sağlıklı ve

aktif bir yaşam tarzını teşvik etmekte ve katılımı artırmaktadır. Bu alanda liderliği açıkça üstlenen kurum, Ulusal İç İmkanlı Rekreasyonel Sporlar Derneği (NIRSA) olup, bu kaynak dört ana bölümden oluşmaktadır ve her biri rekreasyonel alanların uygulanmasına yönelik bir aşamayı ele almaktadır. Ele alınan bu yöntem “Kampüs Ana Planlayıcısı ve Rekreasyonel Spor Direktörü Gözüyle Planlama Süreci”dir. Bu aşama şunları içermektedir:

- Planlama süreci hedefleri
- Değerlendirmenin önemi
- Öğrenci gelişimi ve öğrenme
- Fakülte, personel, mezunlar ve toplum
- Karşılaştırma

Çelik ve Akyol Özcan tarafından yapılan araştırmalara göre, istatistikler, öğrencilerin yaklaşık %50’sinin kampüste sunulan spor ve kültürel hizmetlerden önemli derecede memnuniyetsizlik duyduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye örneklerinde yapılan pek çok araştırma benzer memnuniyetsizlikleri dile getirmiş ve kampüs olanaklarının iyileştirilmesi ve öğrenci devamlılığının artırılması gerekliliğini vurgulamıştır (Terzioğlu ve Yazıcı, 2003; Aldemir ve Gülcan, 2004; Balcı ve İlhan, 2006; Barcelona and Ross, 2002).

Bu çalışmada, yaş grubu, öğrencilerin kampüs spor ve kültürel olanaklarıyla ilgili memnuniyetlerini etkileyen önemli bir faktör olarak ortaya çıkmıştır ve önceki araştırmalarla (Sabbağ ve Aksoy, 2011) paralellik göstermektedir. Ancak, cinsiyetin memnuniyet üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir belirleyici olmadığı, literatürdeki seçilmiş çalışmalarla uyumludur. Önceki çalışmalara (Terzioğlu ve Yazıcı, 2003); (Demir et al., 2010) karşı, bu çalışmanın sonuçları, daha yüksek gelirli öğrencilerin daha yüksek memnuniyet bildirme olasılıklarının daha düşük olduğunu göstermektedir. Ayrıca, öğrenim kredisi olan öğrenciler, kampüsteki spor ve kültürel aktivitelerin beklentilerini karşılamadığına dair bir algı nedeniyle daha fazla memnuniyetsizlik yaşamaktadır.

Sonuç olarak, daha yüksek gelirli ve öğrenim kredisi olan öğrenciler, kampüs dışında alternatif eğlence etkinlikleri aramış olabilirler. Dikkate değer bulgular arasında, sosyal bilimler fakültesi öğrencilerinin diğer fakültelere göre

daha yüksek memnuniyetsizlik yaşaması ve klasik veya halk müziği dinleyen öğrencilerin daha fazla memnuniyetsizlik bildirmesi yer almaktadır.

Kampüs spor ve kültürel tesis yöneticileri, özellikle bahar festivalleri sırasında daha ilgi çekici kültürel etkinlikler düzenlemeyi düşünebilirler, özellikle klasik ve halk müziği performanslarına vurgu yaparak. Ayrıca, bahar festivallerini bir futbol stadyumu yerine modern bir konser salonunda düzenlemeyi kararlaştırabilirler. Karar vericiler ve politika yapıcılar, öğrenci geri bildirimlerini ve devamlılıkla ilgili endişelerini ön planda tutmalı, bu da ek kültürel tesislerin kurulmasına yol açabilir, örneğin çağdaş müzeler ve tiyatrolar. Ayrıca, spor ve kültürel öğrenci kulüplerinin gönüllü yetkilileri, yöneticiler ile öğrenciler arasında iletişimi kolaylaştırmada önemli bir rol oynayabilir.

Bunun yanı sıra, daha yüksek gelir gruplarının kampüse çekilmesi, kampüs ekonomisini güçlendirebilir. Araştırma, öğrencilerin spor etkinlikleri için daha rekabetçi bir atmosfer arzuladığını göstermiştir. Erzurum'un bölgedeki stratejik önemi göz önüne alındığında, üniversiteler arasında özellikle kış sporlarında büyük spor etkinliklerine ev sahipliği yapma potansiyeline sahiptir, 2011 Kış Üniversiteleri'nin başarısından sonra. Kampüs spor tesisi yöneticileri, kış sporları için kampüs içi spor tesislerini geliştirmek amacıyla etkinlik düzenleyicileriyle işbirliği yapmaktan fayda sağlayabilirler. Bu çalışmanın tek bir üniversite kampüsüne odaklandığını ve sınırlı bir zaman diliminde yapıldığını unutmamak önemlidir. Bölgedeki tüm üniversite kampüslerinde kampüs spor ve kültürel etkinliklere odaklanan benzer veya farklı çalışmalar yapılması, öğrenci memnuniyetinin kapsamlı bir şekilde karşılaştırılmasına olanak sağlayacaktır. Bu tür çalışmaların bölgedeki sıklığının artırılması, öğrenci devamlılığını artırma, terk oranlarını düşürme ve kampüs iklimini, kültürünü ve olanaklarını iyileştirme açısından önemli bir mekanizma işlevi görebilir.

3. Düşünsel Alanlar

Louis Kahn, felsefesi peyzaj mimarlığına yansıyan çok ünlü bir mimardır. Kahn'ın felsefesi, esasen düşünsel alanlar yaratmanın önemini vurgulamaktadır. Bu tür alanlar pasif alanlar olarak sınıflandırılabilir de, mimarlık öğrencileri için oldukça önemli olup, zihin dinginliği teknikleri olarak onlara yardımcı olabilirler. Demir ve Hermann'ın araştırmalarına göre, The Salk Institute, içeriye yönelik

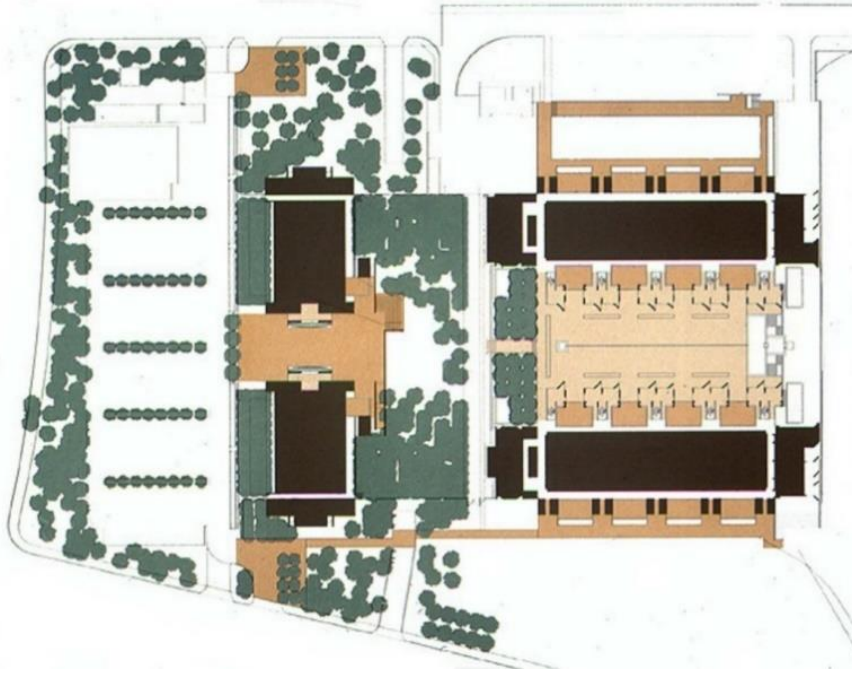
bakışımızı yönlendirerek, dışarıyı gözlemlememizi düşündüren olağanüstü yapıtlar arasında öne çıkmaktadır. The Salk Institute, 1990'ların ortalarındaki genişlemeden önceki orijinal yapı izine sahip olup, yaklaşık 100.000 metrekarelik bir alanı kapsamakta ve 11 hektarlık bir alanda yer almaktadır. Torrey Pines Mesa, San Diego'nun kuzeyinde yer almaktadır. Kahn, bu kampüsü üç paralel alandan oluşturmuştur (Hermann, 2005). Birinci alan ana otoparktır. İkinci alan okaliptüs ve zeytin ağaçlarıyla dolu bir ormandır. Üçüncü alan ise iki laboratuvar kanadından oluşan Enstitü'dür. Bu kanatlar doğu-batı yönünde uzanmaktadır ve açık bir avlu ile birbirine bağlanmıştır. Ziyaretçiler, araçlarını park ettikten sonra beş farklı girişten birini kullanarak içeri girerler. Yoğun otoyoldan uzaklaşarak okaliptüs ve zeytin ağaçlarıyla çevrili bir ormana adım atarlar. Bu alanda gölge, kuş cıvıltıları ve çeşitli kokular hissedilir. Ziyaretçiler, birkaç patikayı takip ederek yavaşça yükselir ve ana girişe ulaşırlar. Ana girişte dört traverten basamaktan oluşan bir merdiven bulunmaktadır. Bu merdiven, travertenle döşenmiş yüksek bir platforma çıkar. Platformun iki yanında geometrik olarak düzenlenmiş portakal bahçeleri vardır. Burada, ziyaretçiler yapıya ait avluyu ilk kez deneyimlemiş olurlar (Hermann, 2005).

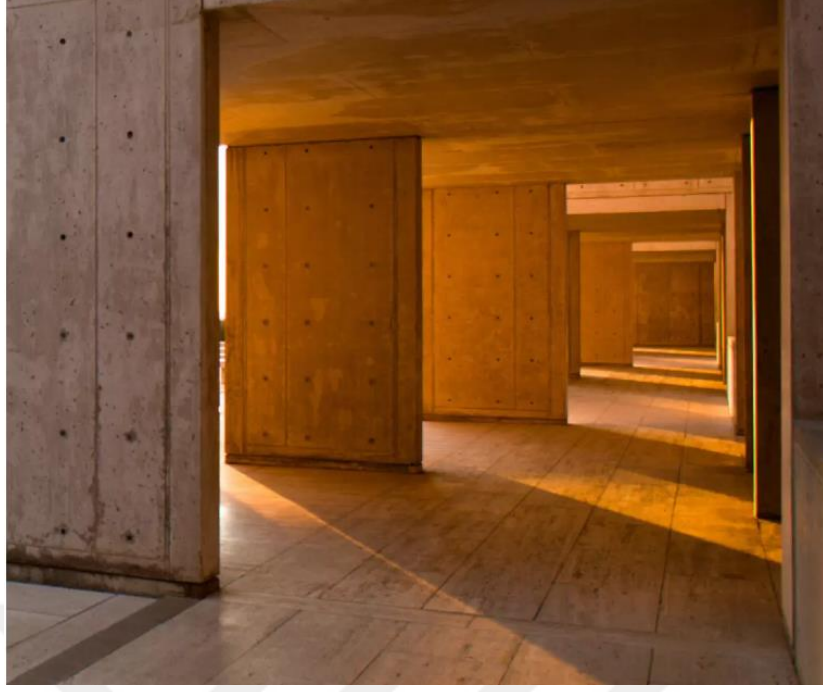
Şekil 3. Louis Kahn tarafından Jonas Salk için tasarlanan ve 1965'te tamamlanan Salk Enstitüsü, La Jolla'da bulunan bir bilimsel araştırma laboratuvarıdır (Hermann, 2005).

Şekil 4. Doğu cephesi, binaların tekne vurgularını, dişli tasarımlarını ve yansıma havuzunu sergilemektedir (Hermann, 2005).

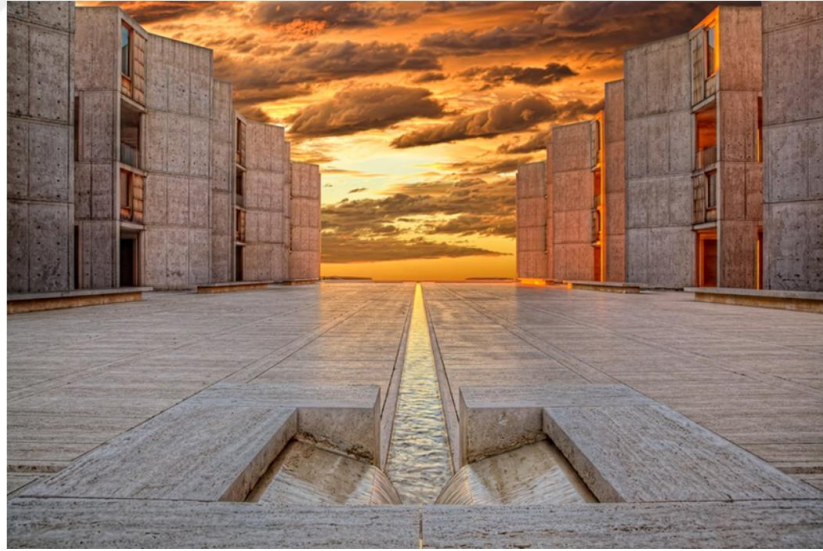

Şekil 5. Salk Enstitüsü Peyzajı (www.coarchitects.com, 2022).

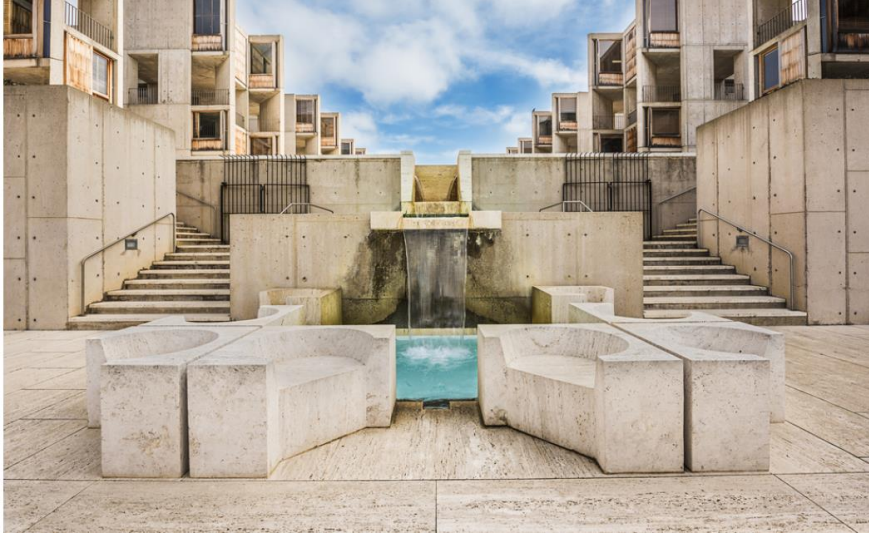
Şekil 6. Salk binaları, ışığı ustaca manipüle ederek, güneş ışığının en karanlık köşelere bile girmesini sağlar (www.salk.edu, 2022).

Işık, öyle bir şekilde filtrelendir ki, alan boyunca yayılır ve tüm yapay ışıkları kapatmanıza rağmen binada doğal gün ışığının tadını çıkarabilirsiniz.

Şekil 7. Salk Enstitüsü'nün İhtişamlı Mimarisi 1965'te Tamamlandı (www.salk.edu, 2022).

Enstitü, her hafta içi öğle saatlerinde ücretsiz mimari turlar düzenlemektedir. Ayrıca, mekanda halka açık konserler ve topluluklara yönelik programlar da düzenlenmektedir.

Şekil 8. Salk, saygın bilim insanlarının dünya çapında buraya araştırma yapmak için çekileceğini öngörerek, pitoresk bir ortamda bir kampüs kurmayı amaçladı (www.salk.edu, 2022).

Sonuç olarak, Louis Kahn'ın Salk Enstitüsü avlusunun tasarımı, düşünce ve içsel keşif ilhamı veren mekanlar yaratma konusundaki mimari felsefesini örneklemektedir. Avlu, sadece pasif bir alan değil, kullanıcıları duraklamaya, düşünmeye ve çevreleriyle bağlantı kurmaya davet eden özenle tasarlanmış bir çevredir. Kahn'ın doğal unsurları, okaliptüs ve zeytin ağaçları gibi, ışık ve gölge oyunları, huzurlu sesler ve kokularla entegrasyonu, birlikte çalışarak uyumlu ve meditasyonel bir atmosfer yaratır.

Mimarlık öğrencileri için böyle alanlar paha biçilmezdir çünkü zihinsel sakinlik sağlamakta, yaratıcılığı ve derin düşünmeyi teşvik etmektedir. Salk Enstitüsü, düşünceli peyzaj ve mekan tasarımının işlevselliği aşabileceğini ve basit bir avluyu derin bir deneyimsel yolculuğa dönüştürebileceğini göstermektedir. Dikkati aynı anda dışa ve içe yönlendirerek, Kahn'ın çalışması, mimarinin insan ruhuna dokunma gücünü hatırlatan zamansız bir hatırlatıcıdır.

4. Toplantılar ve Disiplinler Arası Alanlar

Bu çalışma ayrıca, disiplinlerarası sınırları aşarak fikir alışverişini teşvik eden, disiplinler arası toplulukların gelişimini destekleyen ve disiplinlerarası girişimlere güvenilirlik kazandıran kampüs alanlarının tahsisine yönelik çeşitli yaklaşımları inceleyerek, uygulamaya dönük öneriler ve gelecekteki araştırmalar için içgörüler sunmayı amaçlamaktadır. Blackmore ve Kandiko'nun Birleşik Krallık ve Avustralya'da 10 akademisyenle yaptığı görüşmelere dayanan

araştırması, disiplinlerarası iş birliğini teşvik etmenin teşvik sistemleri oluşturmakla mümkün olduğunu ortaya koymuştur. Üniversite içindeki teşvik sistemi, özellikle terfi ve kalıcılık kriterlerine genellikle sıkı sıkıya bağlı kalan erken kariyer akademisyenleri için hayati bir rol oynamaktadır. Kariyerlerinin ortasında olan akademisyenler için farklı disiplinleri keşfetme potansiyeline sahip esnek çalışma izinleri, yenilikçi araştırmalar için bir katalizör görevi görebilir. Kariyer aşamasından bağımsız olarak, üniversite içinde yatay hareket edebilme ve statüsünü koruma yeteneği, önemli görülmektedir. Temel düzeyde, birçok akademisyen, fakülte üyelerinin bir araya gelerek etkileşimde bulunabileceği ortak bir alan oluşturmanın önemine dikkat çekmiştir. Bu, stratejik ofis düzenlemeleri, temalı binalar veya merkezi bir konumda bulunan bir kafe veya bar gibi mekanları içerebilir. İş birliğini teşvik etmek için daha organize yöntemler arasında personel için araştırma toplantıları düzenlemek, akademisyenlerin uzmanlık alanlarını vurgulayan elektronik veri tabanları geliştirmek ve çeşitli medya kanalları aracılığıyla disiplinlerarası girişimleri teşvik etmek yer almaktadır. Bu çabalar, sosyal etkinliklere de uzanmaktadır.

5. Yayaların Dolaşımı

Asadi-Shekari, yaptığı çalışmalarda üniversite kampüslerindeki yayaların dolaşımını incelemeye yönelik bir araştırma önermiştir. Bu çalışma, kampüsler için Yaya Hizmet Seviyesini (PLOS) değerlendirmeye odaklanmıştır. PLOS, kampüs sokak donanımlarının ve yaya altyapısının kalitesini değerlendiren bir ölçüt olarak hizmet eder. Önerilen metodoloji, mevcut yaya tesislerini belirlenmiş standartlarla karşılaştıran analitik bir puanlama sistemi içermekte olup, Yaya Hizmet Seviyesini tahmin etmeyi amaçlamaktadır. Araştırma, Malezya Teknoloji Üniversitesi'ne (UTM) odaklanmıştır. Yayaların dolaşımını değerlendirme sürecinde; trafik hızının azaltılması, tamponlar ve bariyerlerin varlığı, trafik şeritlerinin sayısının azaltılması, peyzaj ve ağaçlandırma kalitesi, dış mekan mobilyaları, kaldırım kaplamaları, yaya geçitleri gibi işaretlemeler, yaya yolunun genişliği, aydınlatma koşulları, arazinin eğimi, dokunsal zemin özellikleri, rampaların varlığı, banklar ve oturma alanları ile su çeşmelerinin varlığı gibi çeşitli özellikler dikkate alınmıştır.

6. Heykeller ve Anıtlar

Anıt ve anı inşası, bir topluluğun ortak tarihini simgesel bir ifade biçimi olarak güçlü bir şekilde yansıtarak öne çıkmaktadır. Bu tür yapılar, topluluk üyeleri arasında bir fikir birliği oluşturarak birliği pekiştirir. Anıtların inşası süreci, simgesel etkileşimin diyalektiğini ortaya koyan bir sosyal süreç modeli aracılığıyla anlaşılabilir. Bu makale, kolektif temsiller ve hafıza ile ilgili teorik boyutları incelemektedir. Bu teorik çerçevenin anıt inşasına uygulanması, bir sosyal süreç modeli ortaya koymaktadır. Model, çeşitli anıtların incelenmesiyle açıklanmaktadır. Bu simgesel eserlerin yaratılmasının, uzmanlaşmış bir sanat dünyası türünden gelen sosyal normlarla profesyonel olmayan topluluklara özgü kolektif temsil normlarının karmaşık bir birleşimini içerdiği öne sürülmektedir. Aynı zamanda, idari bürokrasiler ve siyasi kurumlar da bu süreçte önemli bir rol oynamaktadır. Anıtlar dikmek, topluluğun ahlaki birliğini güçlendirecek şekilde kolektif hafızanın inşasını gerektirir (Gregory and Lewis, 1988).

7. Tesisler

Bir üniversite kampüsünde tesisler, şu unsurları kapsamaktadır:

- yemek hizmetleri.
- perakende satış noktaları ve işletmeler.
- kampüste Wi-Fi ve akıllı teknolojilerin sağlanması.

Lugosi'nin yapmış olduğu konuyla ilgili bir çalışma, bu bileşenleri kapsamlı bir şekilde analiz ederek özellikle öğrenci memnuniyet oranlarını incelemeye odaklanmaktadır. Eğitim kurumları, uluslararası performans ölçüm sistemleriyle uyumlu hale geldikçe artan bir inceleme sürecine tabi tutulmaktadır. Programları artık çeşitli hizmet sektörlerinde kullanılan kriterlere benzer şekilde değerlendirilmektedir ve bu durum, öğrenci deneyiminin genel kalitesinin önemini vurgulamaktadır.

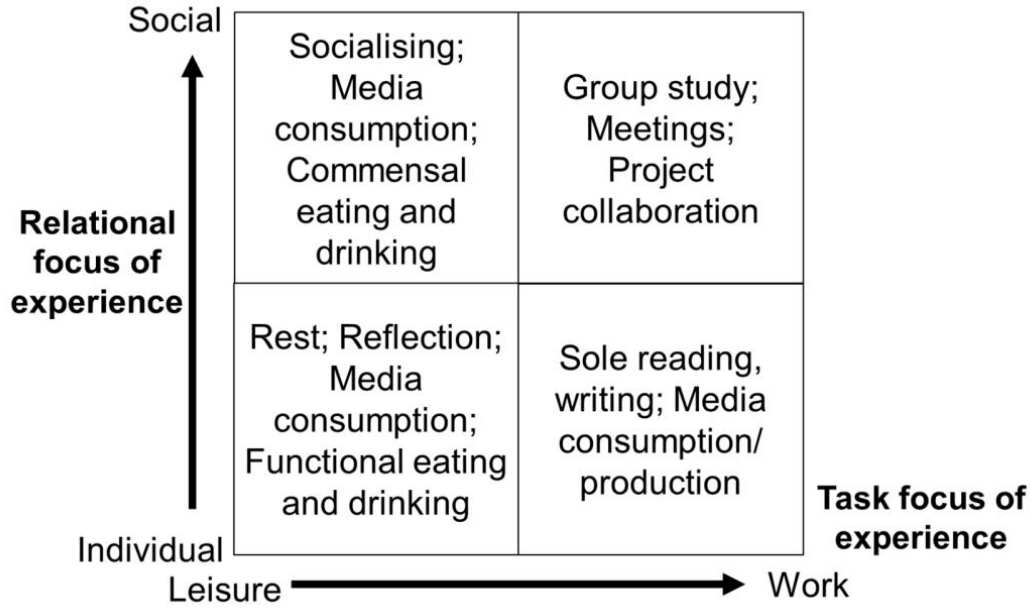
a. Yemek Hizmetleri

Kampüs içi yemek hizmetleri, genel öğrenci deneyimine önemli katkılar sağlayan unsurlar olarak kabul edilmektedir. Ancak mevcut literatür, bu yemek hizmeti işletmelerinde olumlu deneyimleri destekleyen uygulamalar ve unsurlar hakkında sınırlı bilgi sunmaktadır. Yemek hizmetlerinde müşteri memnuniyetini

etkileyen faktörleri inceleyen birçok araştırma, çeşitlilik, yiyecek kalitesi, hizmet ve parasal değer gibi genel unsurları değerlendirse de, öğrencilerin yemek hizmeti noktalarındaki davranışlarını ve bu davranışların daha geniş kampüs ve üniversite deneyimleriyle nasıl ilişkilendiğini anlamaya yönelik önemli bir boşluk bulunmaktadır.

Lugosi (2019), gelecekteki araştırmaların, ortak çalışma alanları ve öğrenci öğrenme ortamlarıyla ilgili mevcut çalışmalardan yararlanabileceğini öne sürmektedir. Bu çalışmalar, bireysel ve grup odaklı çeşitli çalışma ve sosyal pratiklerin ortak alanlarda nasıl bir arada var olduğunu incelemiştir. Çeşitli kullanıcılar ve amaçlara hitap eden esnek tasarım çözümleri öneren bu araştırmalar, kampüs içi yemek hizmeti tesislerine ve sunumlarına yönelik yatırımlara stratejik olarak uygulanabilir. Ayrıca, bu strateji, bu tesisleri kimlerin, nasıl, ne zaman ve neden kullandığını daha iyi anlamak için bağlama özgü araştırmalar yapılarak geliştirilebilir. Kullanıcı davranışlarının sosyal ve görevle ilgili boyutlarını değerlendirmek, özellikle bu davranışların bireysel mi yoksa grup temelli mi olduğunu ve daha çok boş zaman etkinliklerine mi yoksa çalışmaya mı yönelik olduğunu belirlemek, değerli bir ilk adım olacaktır. Bu boyutlar aşağıdaki Şekil 9'da özetlenmiştir. Ayrıca, tüketim davranışlarının zamansal yönlerini değerlendirmek de önemlidir; özellikle bu davranışların günün, haftanın ve akademik yılın farklı zamanlarındaki dalgalanmalarını anlamak açısından önem taşımaktadır.

Bu araştırmanın bir parçası olarak, tüketicilerin bir hizmet organizasyonu ile etkileşimde bulunurken gerçekleştirdikleri etkinliklerin sırasını ayrıntılı olarak tanımlayan “tüketici yolculuklarını” haritalamak ve müşterilerin hem insan unsurları (personel) hem de mekanik unsurlarla (kentsel tasarım ve peyzaj) etkileşimde bulunduğu “temas noktalarını” belirlemek önemlidir. Son olarak, kullanıcıların kampüs içi yemek hizmetlerinden sağladıkları faydaları tespit etmek ve bu deneyimleri engelleyebilecek faktörleri anlamak, özellikle genel üniversite deneyimleri üzerindeki geniş etkileri açısından kritik öneme sahiptir (Ponsignon, Durrieu and Bouzdine-Chameeva, 2017; Wall and Berry, 2007; Zomerdijs and Voss, 2010; Lugosi, 2019).

Şekil 9. Kampüs içi yemek hizmetleri deneyimlerinin ilişkisel ve görev odaklı boyutlarını değerlendirmeye yönelik bir çerçeve (Lugosi, 2019).

b. Perakende Satış Noktaları ve İşletmeler

Üniversite öğrencileri alışveriş merkezlerine yalnızca alışveriş ihtiyaçlarını karşılamak için değil, aynı zamanda sosyalleşmek, öğrenmek, bilgi paylaşmak veya boş zamanlarını değerlendirmek için de gitmektedirler. Bu üniversite alışveriş merkezleri, öğrencilerin akademik yükümlülüklerinin ötesinde destek sağlayarak genel üniversite deneyimini önemli ölçüde geliştirmektedir. Granata, Tartaglione, Tsiakis, Abdi ve Williams'ın eserlerinde belirttiği gibi, öğrencilerin temel ihtiyaçları, yani yemek, egzersiz ve eğlence, üniversite bünyesindeki bir alışveriş merkezi bünyesinde karşılanmalıdır. Suudi Arabistan'ın Doğu Bölgesi'ndeki bir devlet üniversitesinin kampüsünde yer alan bir alışveriş merkezinde yapılan önceki bir çalışma, bir Likert anketine dayanarak şu önerileri sunmuştur:

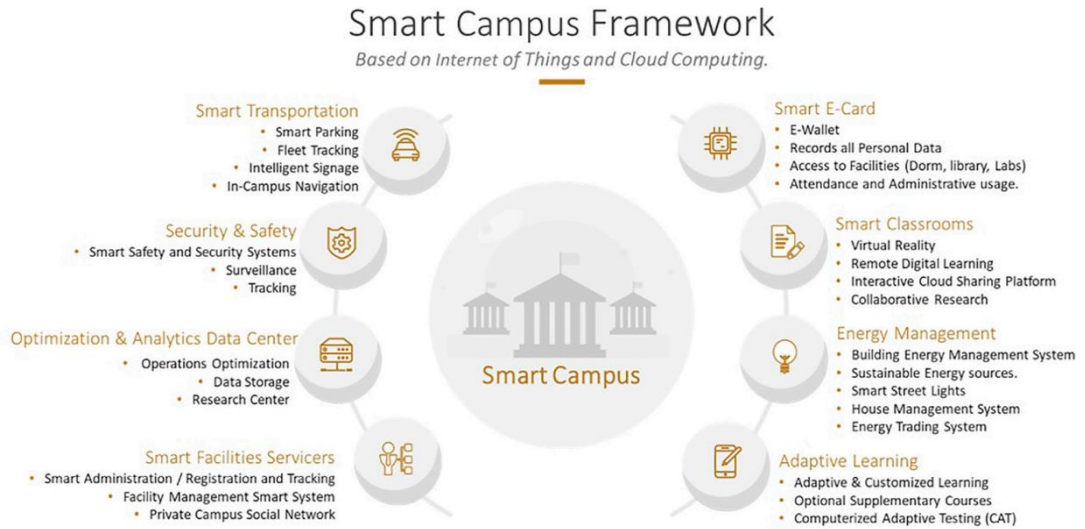
- Yankılanmayı önlemek ve genel gürültü seviyelerini azaltmak amacıyla çok amaçlı birincil salonların duvarlarına ses emici panellerin monte edilmesi.
- Mevcut alanı verimli bir şekilde en üst düzeye çıkarmak için otoparkın yeniden tasarlanması ve daha fazla aracı barındırabilecek ek park

alanlarının oluşturulması. Ayrıca, otoparkın yalnızca alışveriş merkezi müşterilerine tahsis edilmesi.

- Alışveriş merkezi içindeki eğlence alanlarının etkin bir şekilde bakımının sağlanması, çünkü mevcut uygulamalar yetersiz olarak değerlendirilmektedir.
- Öğrencilerin şikayetlerinin hızlı bir şekilde ele alınması ve alışveriş merkezi içinde sağlanan özel şikayet birimlerinin etkin kullanılması.

c. Wi-Fi ve Akıllı Açık Alanlar

(Oliveira, Obraczka and Rodríguez, 2016) göre, üniversite kampüslerindeki kullanıcılar, kentsel bir ortamdaki kullanıcılara kıyasla ağ bağlantılarını daha uzun süreli olarak sürdürme eğilimindedirler (Chen and Jim, 2010). Bu nedenle, bu tür bir hizmet son dönemde vazgeçilmez hale gelmiştir. Şekil 10, akıllı kampüsün çerçevesini göstermektedir (Oliveira, L., Obraczka, K., ve Rodríguez, A., 2016).

Şekil 10. Akıllı kampüsün çerçevesi (Ahmed et al., 2022).

C. Bir Üniversite Kampüsünün Fiziksel Yapısını Şekillendiren Temel Faktörler: Bölge ve Açık Mekan Düzenlemeleri

İleri sürüldüğü gibi, üniversite tasarımının temel mimari prototipleri, yükseköğretim kurumlarının misyonlarını etkileyen dönüşüm güçleri ışığında yeniden değerlendirilmelidir. Geleceğin üniversitelerinin tasarımı, bu kurumların faaliyetlerindeki öngörülen değişimlerle uyumlu olmalıdır. Mevcut üniversitelerin

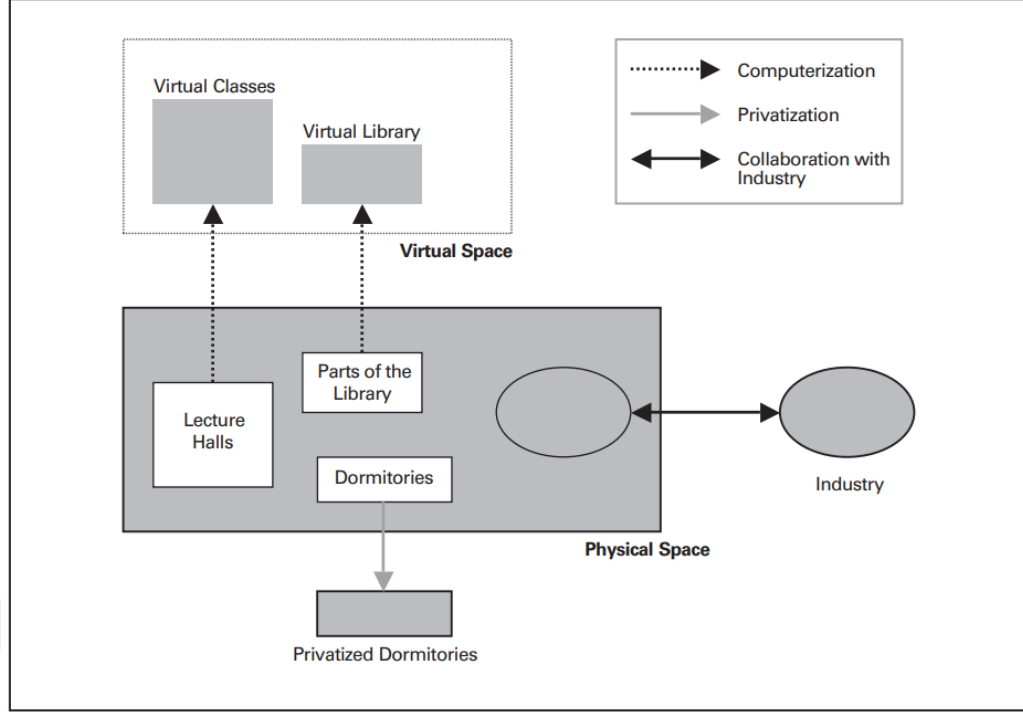
fiziksel yapısını tanımlamak için genellikle beş ana değişken kullanılmakta olup, bu değişkenler gelecekteki kurumların kavramsallaştırılmasına da katkı sağlayabilir: büyüklük, mekansal konfigürasyon, Kurumsal Ana Plan (Institutional Master Plan - IMP) ile belirlenen sınırlar ve erişilebilirlik, işlevsel organizasyon ve konum. Bu değişkenlerin etkilerinin analiz edilmesi, gelecekteki üniversitelerin potansiyel mekansal özelliklerine dair değerli içgörüler sunar. Bu özellikler, planlamacılar ve politika yapıcılar için bir referans noktası işlevi görebilir ve aynı zamanda değerler, kurumsal hedefler ve pratik kısıtlamalar bağlamında da değerlendirilmelidir (Chapman and Kivinen, 2016).

Şekil 11. Bir Üniversite Kampüsünün Fiziksel Yapısını Şekillendiren Beş Temel Faktör: Bölge ve Açık Mekan Düzenlemeleri [(Hashimshony and Haina, 2006), (Gehry, 2004)].

1. Büyüklük (Küçük ve Büyük)

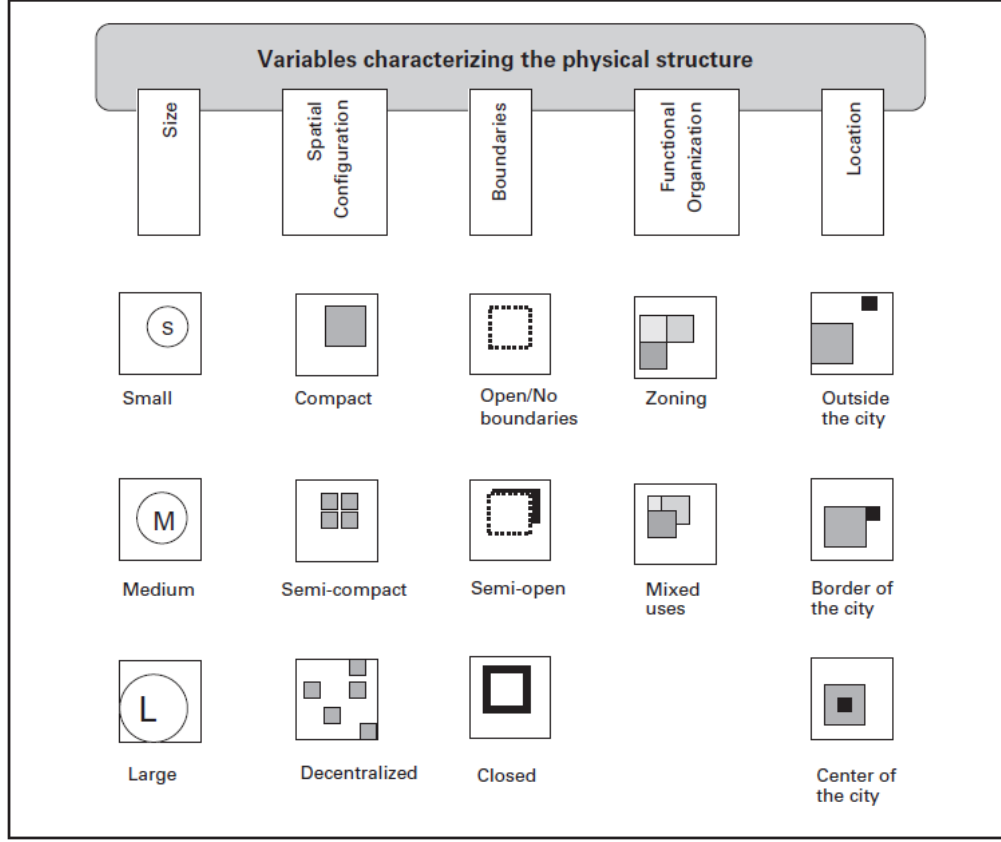
Büyüklük, binalar arasındaki açık alanlar hariç, toplam inşa edilmiş alanla ilgilidir. Şekil 12, gelecekteki üniversitelerin büyüklüğünü etkileyebilecek üç değişim gücünü göstermektedir. İlk olarak, uzaktan eğitim ve iletişim teknolojileri aracılığıyla faaliyetlerin sanal alanlara kayması, büyük konferans salonları, kütüphane çalışma alanları ve benzeri tesislere olan ihtiyacı azaltabilir veya ortadan kaldırabilir. İkinci olarak, özelleştirme, bazı geleneksel üniversite işlevlerinin (yurtlar ve spor tesisleri gibi) başka yerlere taşınmasına yol açarak, üniversitenin toplam alanını azaltabilir. Son olarak, sanayiyle olan ilişkilerin güçlendirilmesi, üniversitenin büyüklüğünü iki zıt şekilde etkileyebilir: Yeni işlevler üniversite kampüsüne entegre edilebilir ve bu da büyüklüğün artmasına yol açabilirken, diğer işlevler kampüs dışına taşınarak mevcut sanayilerle ilişkilendirilebilir, bu da üniversitenin büyüklüğünde bir azalmaya neden olabilir.

Şekil 12. Üniversitenin Büyüklüğünü Belirleyen Değişim Güçleri (Hashimshony and Haina, 2006).

2. Mekansal Konfigürasyon (Yoğunlaştırılmış ve Dağınık)

Kampüsler ve mega yapılarla karakterize edilen kapalı üniversite kavramı, çelişkili güçlerin varlığı nedeniyle yeniden değerlendirilmelidir. Bir yandan, yeni bilgi üretimi yöntemleri, artan işbirliği talebi ve farklı bilgi alanlarının birleştirilmesinin önemiyle desteklenen içsel bütünleşme gerekliliği, merkezîyetçiliği savunabilir. Diğer taraftan, daha önce belirtildiği gibi, mevcut kurumsal eğilimler, özelleştirme ve evden veya kampüs dışından çalışma ve öğrenme seçeneklerinin mevcut olması nedeniyle daha fazla desantralizasyona doğru bir kayışı işaret etmektedir. Ancak, bu tür dağılmış mekansal düzenlemeler, kişilerarası etkileşim fırsatlarını azaltabilir ve üniversite içindeki topluluk duygusunu zayıflatabilir. Bu nedenle, üniversitenin sosyal kalitesini ve hem resmi hem de gayri resmi etkileşimler için yarattığı çeşitli fırsatları dikkate almak önemlidir (Hashimshony and Haina, 2006), (Temple, 2008).

Şekil 13. Her Mekansal Değişken İçin Alternatif Değerlerin Grafiksel Sunumu (Hashimshony and Haina, 2006).

3. Sınırlar, Kurumsal Ana Plan (IMP) ve Erişilebilirlik (Açık ve Kapalı)

Üniversitenin Kurumsal Ana Planı (IMP) sınırları, hem fiziksel hem de kavramsal ve üniversiteye erişim düzeyini belirlerken, kurumun, hemen çevresindeki topluluk dışındaki popülasyonlara ne kadar açık olduğunu tanımlar. Geleneksel “Fildişi Kule” kavramı, birçok üniversitenin izole ve kapalı doğasını simgeler; bu özellik daha önce tartışılan mekansal tipolojilerde de yansımaktadır. Ancak, sanayiyle işbirliği yapma talebinin artması, topluluğa karşı artan açıklık ve üniversitelerdeki gelişen organizasyon yapıları, bu fiziksel sınırların giderek daha fazla bulanıklaşmasına neden olabilir. Sonuç olarak, öğrencilerin ve akademik personelin topluluk yaşamına entegrasyonu ve üniversitenin kamuya köprü kuran sosyal rolü giderek daha önemli hale gelmektedir.

Katı işlevsel organizasyon veya mekansal bölgeleme, akademik bölümlerin izole bir şekilde çalıştığı ve bilginin ayrı ayrı disiplinlere ayrıldığı bir dönemde uygundu. Ancak, işbirlikçi araştırmaların ve disiplinlerarası bilginin artışı, üniversitelerin mekansal yapısını önemli ölçüde etkilemektedir. Bugün, çeşitli

yerlerden çalışma ve öğrenme imkanı ile sanayiyle işbirliği yapma gerekliliği, karma kullanımları barındıran çevreler talep edilmektedir. Bu değişimler, üniversitelerde disiplinlerarası fiziksel çerçevelerin geliştirilmesiyle gerçekleştirilebilir. İletişim teknolojilerindeki ilerlemelerle desteklenen çok fonksiyonlu binalar, farklı bilgi operasyonlarını—üretim, dağıtım ve korunma—eğlence aktiviteleri ve hatta konaklama alanlarıyla birleştirebilir. Bu karma kullanım stratejisi, farklı işlevler arasındaki fiziksel mesafeleri kısaltarak, çağdaş dinamik yaşam tarzlarıyla uyumlu daha esnek ve spontane aktiviteleri kolaylaştırır.

Böyle bir karma kullanım binasına örnek, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü'ndeki Stata Center'dır; Frank Gehry tarafından tasarlanmıştır. Bu tesis, üç ana kiracıyı barındırmaktadır: Bilgisayar Bilimi ve Yapay Zeka Laboratuvarı, Bilgi ve Karar Sistemleri Laboratuvarı ve Dilbilim ve Felsefe Bölümü. Stata Center, işlevsel ancak uyarlanabilir bir çalışma ortamı sağlamanın yanı sıra, çeşitli araştırma grupları için dinlenme alanları ve buluşma alanları sunmaktadır. “Kasaba meydanı”, toplantılar ve sosyal etkileşim fırsatları sunarken, gökyüzüyle aydınlatılmış “öğrenci caddesi” MIT topluluğu için halka açık bir galeri işlevi görmekte olup, zemin kat boyunca uzanmaktadır. Ek olanaklar arasında bir kafe, 80 çocuk kapasiteli bir çocuk bakım merkezi, bir fitness merkezi, bir öğretim üyesi yemek alanı ve diğer ilgili tesisler bulunmaktadır.

Gelecekteki üniversitenin konumuna dair kentsel çevrelerle ilgili sınırlı içgörüler elde edilebilir. Üniversitenin, sanayi, diğer bilgi kurumları ile artan işbirlikleri ve topluma karşı büyüyen açıklığı tarafından vurgulanan bir bağlantı merkezi olarak kavramsallaştırılması, şehre özel bir konumda veya sanayi ya da topluluğa yakın bir yerde bulunmasının avantajlı olabileceğini öne sürmektedir. Öte yandan, iletişim teknolojilerindeki ve ulaşım alanındaki gelişmeler, fiziksel konumun önemini azaltmaktadır. Muhtemelen, yukarıda bahsedilen mekansal eğilimlerin yalnızca bir alt kümesi somutlaşacaktır. Her bir değişken için alternatif değerler, her bir değişkene farklı değerler atanarak belirlenebilir; bu, sonraki bölümde gösterilecektir (Hashimshony and Haina, 2006), (Temple, 2008).

D. Tasarım Açısından Mükemmel Bir Kampüsü Oluşturan ve Sürdüren Değerleri Kapsayan On İlke

Campos Calvo Sotelo'nun çalışmalarında ortaya koyduğu gibi “eğitim kampüsü” kavramı, üniversiteler ile şehirler arasındaki ilişkiye dayanmaktadır. “Eğitim kampüsü”, üniversitenin fiziksel alanının yenilikçi dönüşümünü savunan, mekansal kaliteye doğru bir yolculuğu ifade eden bir üniversite-mekan felsefesidir. Bu kavrama göre, mükemmel bir kampüs, on ilkeye dayalı değerleri somutlaştırır:

- **Ütopya ve Entegre Planlama**

Zaman ve mekanda esneklik sağlayan, yalnızca mimari unsurları değil, bir yaşam süreci çerçevesinde planlamayı dikkate alan entegre planlama stratejilerine dayanır.

- **Öğrenme ve Araştırma Topluluğu**

Topluluk duygusunu, kişisel karşılaşmaları ve araştırma ile öğrenme topluluğundaki çok işlevli alanları destekleyerek, fiziksel ortam aracılığıyla aidiyet duygusunu teşvik eder.

- **Mekansal Uyumluluk**

Estetik uyumu ve çekiciliği teşvik ederek, ev sahipliği yapan topluluğun kolektif hafızasında bir yer oluşturur.

- **Duygusal ve Entelektüel Kucaklama**

Üniversite mimarlık bileşenlerinin planı, formu, hacmi ve dokusu, kampüs kullanıcılarının refahını teşvik etmelidir.

- **Doğa ve Sanat**

Tamamlayıcı bir eğitim deneyimi olarak, kampüsün fiziksel yapısı iç ve dış mekanlarda kültürel bir eser olarak tasarlanabilir ve doğa, kampüsün kentsel alanının entegre bir parçası olabilir.

- **İmaj ve Erişilebilirlik**

Eğitim ve araştırma misyonlarının yanı sıra topluluk katılımı değerini teşvik eder ve fiziksel ve kavramsal erişilebilirlik sağlar.

- Çevreye Uyumluluk ve Sürdürülebilirlik

Üniversitenin vizyonunu, çevre, iklim, biyolojik çeşitlilik ve sürdürülebilirlik gibi unsurlarla uyumlu şekilde düzenlemek; örneğin, inşaat malzemeleri ve tekniklerinin seçimi, karbon ayak izlerini azaltmak ve yenilenebilir enerji kaynakları kullanmak.

- Hafıza ve Avant-Garde

“Öğrenme yerleri” geleneğinden miras alınan planlama ve mimarlık paradigmasının hafızasını onurlandırarak, tasarımı besleyen entelektüel bir kaynak olarak kullanılır. Hem tamamen yeni projeler, formla denemeye geniş bir özgürlük tanırken, hem de mevcut binaların adaptasyonları (önceki işlevlerdeki olumlu değişimin bir kanıtı olarak) kendilerini modernite ve avant-garde duygusuyla yoğurmalıdır, bu da akademinin entelektüel kimliğine parlaklık katacaktır.

- Üniversite-Şehir İlişkisi

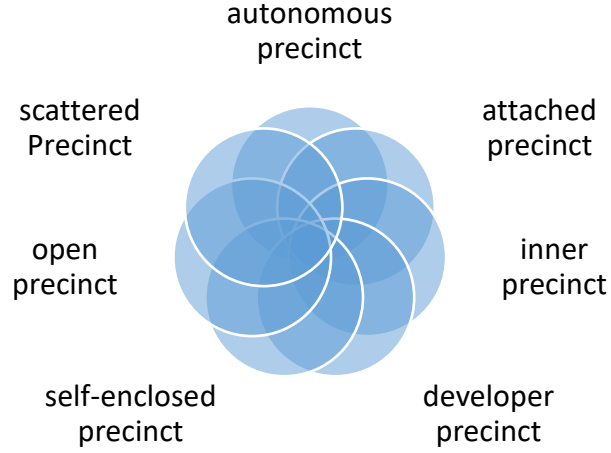
Bu iki alan arasındaki sinerjileri besleyerek, akademik topluluğun kentsel yaşamda varlığını güçlendirir.

- Yenilikçi Öğretim ve Öğrenme Modelleri

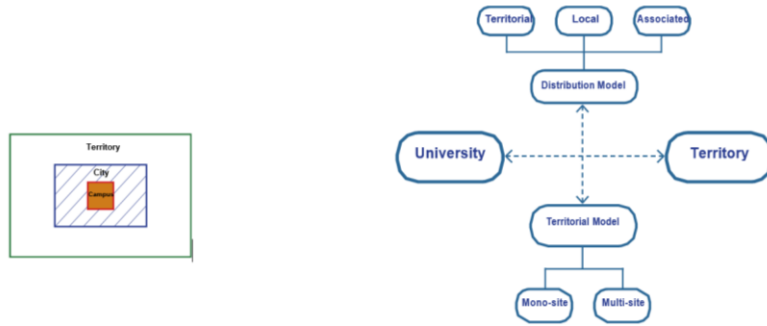
Yenilikçi modelleri teşvik eden mekanlar tasarlamak ve bilgi alışverişi ve iletişim için akıllı alanlar yaratmak.

Başka bir yaklaşım olarak, Campos Calvo Sotelo tarafından önerilen “eğitim kampüsü” kavramı, üniversiteler ve şehirler arasındaki ilişkiye dayanmaktadır.

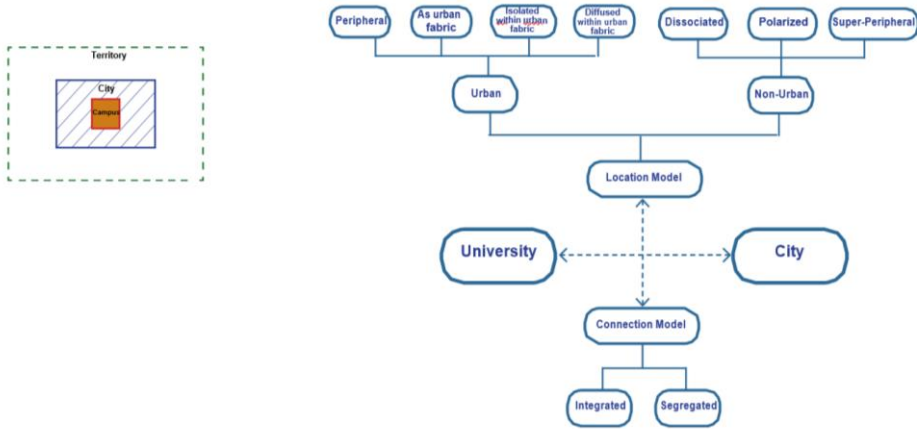
Üniversite-şehir entegrasyonu bağlamında ve Sotelo’nun yaptığı kategorizasyonla uyumlu olarak, Cannas da Silva ve Heitor da, üniversite yerleşkelerinin genotipini incelemiş ve sekiz farklı üniversite kampüsü türü tanımlamışlardır.

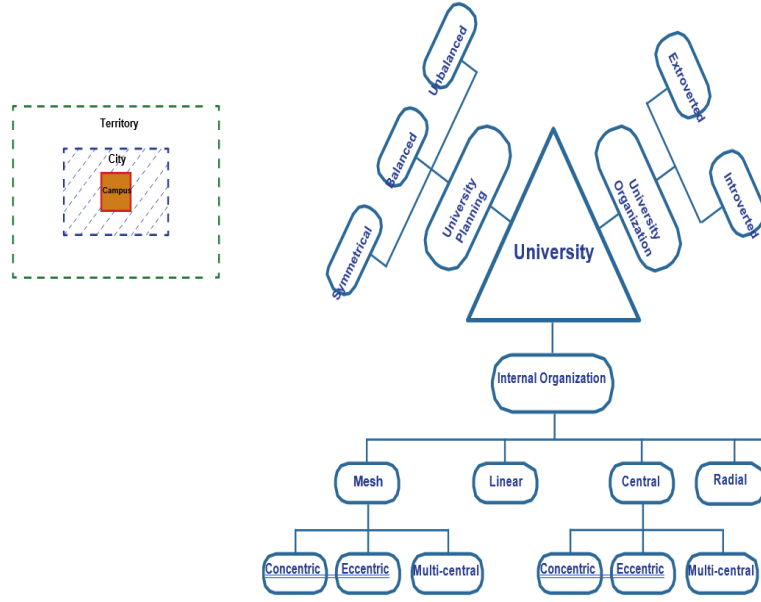
Şekil 14. Misyon, Karakter ve Odak Noktasına Göre Farklı Kampüs Genotipleri (Campos Calvo Sotelo, 2014).

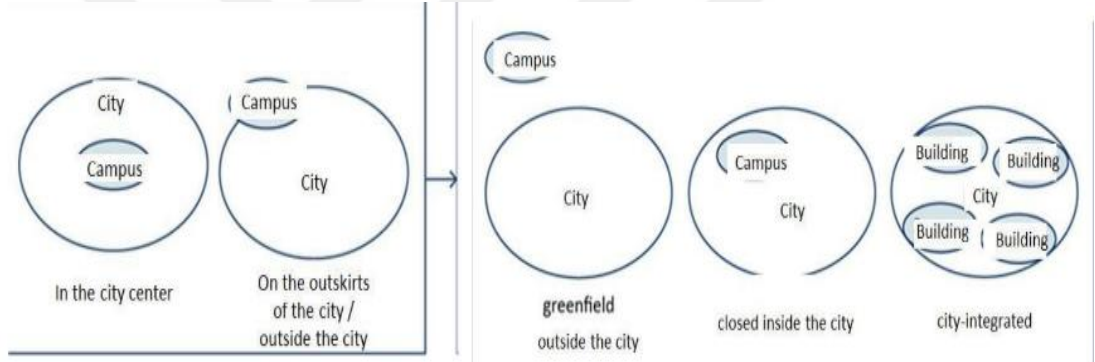
Şekil 15. Kampüsün Mekansal Tipolojileri (Campos Calvo Sotelo, 2014).

Şekil 16. Kampüs ve Şehir Arasındaki Mekansal Tipolojiler ve Bağlantılar (Campos Calvo Sotelo, 2014).

Şekil 17. Kampüsün Mekansal Tipolojileri ve Morfolojisi (Campos Calvo Sotelo, 2014).

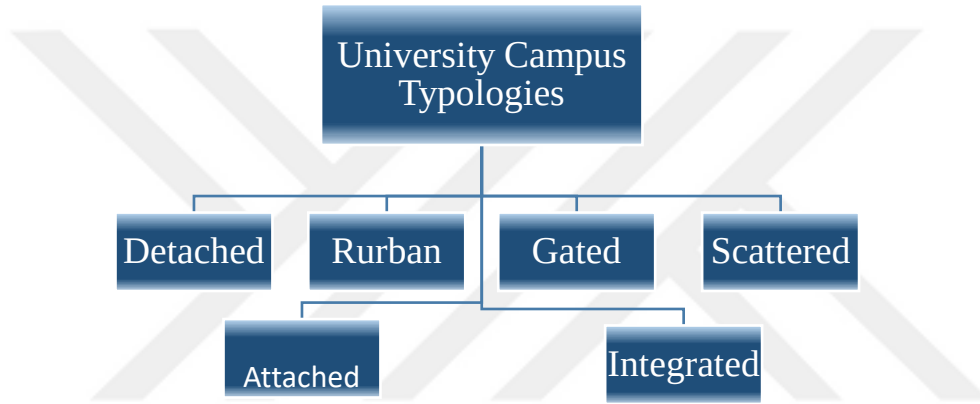

Şekil 18. Kampüsün Mekansal Konfigürasyonları ve Kampüs Türleri (Markwart, 2023).

Sonuç olarak, üniversitelerin ev sahibi şehirlerle entegrasyonu, kampüs tasarımı ve geliştirilmesinin kritik bir yönüdür. Campos Calvo Sotelo, Cannas da Silva ve Heitor'un çalışmalarında vurgulandığı gibi, üniversite yerleşkeleri genotipik özelliklerine göre sekiz farklı kampüs türüne ayrılabilir. Bu sınıflandırma, kampüs yerleşimlerinin çeşitliliğini ve kentsel çevrelerle olan etkileşimlerinin farklı düzeylerini ortaya koymaktadır. Bu kampüs tipolojilerini anlamak, daha iyi üniversite-şehir entegrasyonunu desteklemek için değerli içgörüler sunar. Bu sayede kampüsler, yalnızca akademik merkezler olarak değil, aynı zamanda çevrelerindeki toplulukların sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamına katkıda bulunan canlı, çok işlevli alanlar olarak da hizmet verebilirler.

E. Üniversite Kampüsü Tipolojilerinin Tanımlanması

Daha önce belirtildiği gibi, üniversite kampüsleri, yer aldıkları kentsel alan içerisindeki konumlarına göre ana kategorilere ayrılabilir. Bunlar, şehir dışı kampüsler veya şehir içi kampüsler olarak sınıflandırılabilir. Üniversiteler ile şehirler arasındaki ilişki ve morfolojik özellikler üzerine yapılan literatür incelemesine dayanarak, bu araştırma altı farklı üniversite kampüsü tipolojisi belirlemiştir (Fard Razavivand, 2019).

Şekil 19. Üniversite Kampüsü Tipolojileri (Fard Razavivand, n.d., 2019).

1. Bağlantılı Kampüs

Bu tür üniversite kampüsleri, önemli bir şehrin kenarlarında yer alan ve kendi içinde bağımsız olmasına rağmen bitişik şehirle fiziksel bağlar kuran şehir dışı kampüslerdir. Çevresel konumları, belirli bir izolasyon, yakınlık ve bağlantı derecesi oluşturur. Dış dünyayla görünür sınırlar oluştururlar. Bu kampüsler genellikle tek konumlu yapılardır ve akademik personel, çalışanlar ve öğrenciler için eğitim, eğlence, spor, ticari ve konut olanakları gibi çeşitli imkanlar sunarlar. Ancak, bu olanaklardan yararlanmak veya kampüse gidip gelmek kullanıcıların tercihlerine bağlıdır. Bu kampüslerin erişilebilirlik düzeyi düşük olabilir ve ulaşım hala önemli bir sorundur. Genel olarak bu tipolojide, üniversite tesislerinin fiziksel olarak genişleme ihtiyacı kritik bir sorun teşkil etmez, ancak bazı durumlarda sınırdaki şehrin genişlemesi nedeniyle genişleme olasılığı azalabilir (Fard Razavivand, 2019).

2. Yarı Kentsel Kampüs

Başlangıçtaki planlama niyetine göre, bu tipoloji şehir dışı kampüs olarak kabul edilebilir. Kampüsün başlangıçta küçük kentsel alanlara veya kırsal bölgelere yakın bir konumda kurulduğunu, ancak zamanla kentsel alanın genişleyerek kampüse doğru yayıldığını ifade eder. Bu nedenle, kentsel gelişim sonucunda şehirle bağlantı kurmuşlardır. Bu tipoloji, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki birçok arazi tahsisli üniversite için yaygındır. Bu tür üniversite kampüsleri, çevresindeki kentsel dokunun sosyal, ekonomik ve fiziksel gelişimi için önemli bir motor olarak kabul edilir; çeşitli olanaklar sunarak, istihdam fırsatları yaratarak, ticareti teşvik ederek ve ev sahibi kentsel bağlamın sosyo-kültürel statüsünü geliştirerek katkı sağlarlar. Başlangıçta görünür sınırları olmasına rağmen, kentsel gelişim sürecinde şehir ve üniversite birçok durumda güçlü bağlar ve yüksek erişilebilirlik seviyeleri oluşturmuştur. Merkezi bir kentsel konuma sahiptirler veya ev sahibi şehre bitişiktirler ve iyi bir erişilebilirlik düzeyine sahiptirler (Fard Razavivand, 2019).

3. Entegre Kampüs

Bu model şehir içi kampüs kategorisine ait olup merkezi bir kentsel konuma sahiptir. Çevresindeki kentsel bağlamla yüksek düzeyde bütünleşmiştir ve çevresiyle güçlü mekansal bağlar kurar. Çoğu durumda bu kampüsler, zaman içinde bitişik kentsel alanlarla birlikte evrilmiş ve bu sayede yüksek düzeyde morfolojik ve mekansal benzerlikler kazanmıştır. Kampüs ve şehir birbirleriyle etkileşim içindedir ve birçok tesis ve hizmeti paylaşırlar. İki alan arasında katı ve belirgin bir sınır bulunmaz; geçirgenlik ve erişilebilirlik seviyesi çok yüksektir (Fard Razavivand, 2019).

4. Dağınık Kampüs

Bu model şehir içi yerleşkeleri içerir ve farklı bağımsız binaların veya küçük kampüslerin kentsel dokuya yayılmasıyla oluşmuş bir yapıdadır. Bu tipoloji, başlangıçta farklı binaların bir araya gelmesiyle oluşan tarihi Avrupa şehirlerinde oldukça yaygındır. Bazı durumlarda, şehirde dağınık halde bulunan mevcut binalar eğitim alanı olarak yeniden kullanılmıştır. Bu tipolojide üniversite ve şehir bütünleşmiştir ve iki varlık arasında sınır bulunmaz. Üniversite, kentsel dokunun önemli bir parçasıdır ve her iki taraf da sundukları olanaklar ve

fırsatlarla birbirlerinin günlük yaşamına katkıda bulunur. Üniversite yapısının farklı yerleşkeleri arasında fiziksel bir mesafe bulunsa da erişilebilirlik yüksektir. Bu nedenle, kampüsler arası ulaşım üniversite servisleri, özel araçlar veya toplu taşıma araçlarıyla sağlanabilir (Fard Razavivand, 2019).

CAMPUS TYPOLOGY	SCHEME	CHARACTERISTICS
Detached Campus		Out-city Separated Self-sufficient Mono-site Clustered Low morphological connections
Attached Campus		Out-city Quasi-Separated Self-sufficient Mono-site Clustered Low morphological connections
Rurban Campus		Formerly Out-city Connected Self-sufficient Mono-site Clustered Mid- high morphological connections
Gated Campus		In-city Gated Self-sufficient Mono-site Clustered High morphological connections
Integrated Campus		In-city Connected Integrated High morphological connections
Scattered Campus		In-city Sprawled Dependent on the city Multi-site Integrated High morphological connections

Şekil 20. Üniversite Kampüsü Tipolojilerinin Özellikleri (Fard Razavivand, 2019).

F. Dokuz İlkeyi İçeren Kapsamlı Kampüs Planı

- Bireysel binalar ve alanlardan ziyade, bütüncül planın önceliği.
- Yaşanabilirliği ve etkileşimleri artırmak için kompakt ve karma kampüs arazi kullanımlarının teşvik edilmesi.
- Çevredeki kentsel alanla karşılıklı fiziksel bağlar oluşturmak.
- Kampüs mimarisi aracılığıyla yer duygusu oluşturmak.
- Kampüsün kentsel alanına anlam ve kimlik katmak.
- Çevresel konuların göz önünde bulundurulması.

- Araç trafiğinin kontrol edilmesi.
- Yenilikçi yaklaşımlar ve tekniklerin dikkate alınması.
- Kampüsün birliğini ve çevresindeki kentsel ortamla ilişkisini yansıtan peyzaj unsurlarıyla kimlik oluşturmak (Kenney, Dumont ve Kenney, 2005).

G. Üniversite Kampüsü Tasarımcıları İçin En Önemli Faktörler

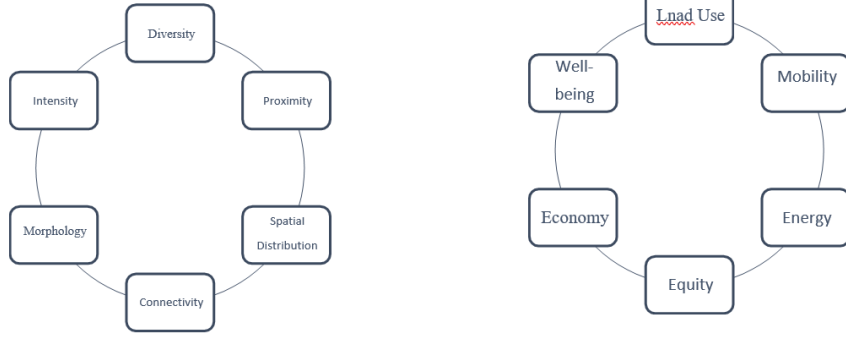
Üniversite kampüslerini tasarlamak, akademik, sosyal, çevresel ve kentsel faktörleri dengeleyen kapsamlı bir yaklaşım gerektirir. (Hajrasouliha, 2017), yürünebilirlik ve güvenlikten peyzaj düzenlemelerine, kimlikten sürdürülebilirliğe kadar kampüs tasarımı için on kritik faktör belirlemiştir. Bu unsurlar, öğrenmeyi destekleyen ve topluluk katılımını teşvik eden canlı, kapsayıcı ve çevre dostu alanlar oluşturmanın önemini vurgulamaktadır. Son yıllarda, sürdürülebilirlik, insanların kentsel alanlarla olan ilişkilerinde merkezi bir tema haline gelmiş ve sürdürülebilir kentsel formlar, yaşanabilir çevrelerin sağlanmasında önemli bir rol oynamıştır. Lynch tarafından tanımlanan kentsel form, büyük fiziksel yapıların mekansal düzenini ifade ederken, Baldwin ise bu düzenin insan faaliyetleriyle olan dinamik bağına vurgulamaktadır. Sürdürülebilir kentsel gelişim, bu formların anlaşılmasına ve bunların tasarım konseptleri, arazi kullanım modelleri ve ulaşım sistemleriyle entegrasyonuna dayanır. Salat ve Bourdic gibi akademisyenler, kentsel morfolojinin sürdürülebilirlikteki önemini vurgulayarak, bunun kentsel yaşamın sosyal, çevresel ve ekonomik boyutlarını ele almadaki rolüne dikkat çekmektedir. Bu çalışma, kampüs tasarımı ile sürdürülebilir kentsel formlar arasındaki etkileşimi inceleyerek akademik başarıyı ve toplumsal refahı destekleyen alanlar oluşturmayı hedeflemektedir.

- Yürünebilirlik: Kampüs içindeki dolaşım ağını iyileştirmek.
- Topluluk Hissi: Sınıf dışındaki çeşitli etkinliklere öğrenci katılımını destekleyerek topluluk hissini güçlendirmek.
- Yaşanabilirlik ve Güvenlik: Güvenliği ve mekan kalitesini artırmak amacıyla öğrenci yurtlarının sayısını artırmak.

- Çevresel Sürdürülebilirlik: Kampüs planlamasında çevresel sürdürülebilirliği gözetmek.
- Peyzaj Düzenlemesi: Kampüs kimliğini doğal peyzaj unsurlarıyla korumak.
- Üniversite-Şehir İlişkisi: Kentsel bağlamın sosyo-ekonomik ve yapısal dokusuyla iyi bir entegrasyon sağlamak.
- Kimlik: Kampüsün kimliğini teşvik etmek ve tarihine saygı göstermek.
- İmaj Edilebilirlik: Unutulmaz ve güzel bir kampüs ortamı sunmak.
- Ortaklık: Dış ortaklarla iş birliği yapmak.
- Öğrenme Ortamı: Başarılı bir akademik atmosferi teşvik etmek.

Son dönemde sürdürülebilirlik kavramı, insanlar ve onların kentsel mekanları arasındaki ilişkinin merkezinde yer almaktadır. Daha sürdürülebilir ve yaşanabilir bir çevre oluşturmayı amaçlayan birçok literatür ve eylem planında sürdürülebilir kalkınma vurgulanmaktadır. Bu bağlamda, kentsel form ve kentsel mekanın fiziksel özellikleri, sürdürülebilirliğin sağlanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Lynch, çalışmalarında kentsel formu, “bir şehirdeki büyük, durağan, kalıcı fiziksel nesnelerin mekansal deseni” olarak tanımlar. Kentsel form, kentsel tasarım ve arazi kullanım biçimleriyle, ulaşım sistemleriyle ilişkilendirilen özelliklerle bir araya gelir. Baldwin’nin çalışmalarına göre kentsel form, “belirli bir zaman diliminde insan faaliyetlerinin mekansal dağılım modeli” olarak tanımlanır. Sürdürülebilir kentsel form, tasarım kavramlarıyla ilişkilidir.

Farklı kentsel dokularda bağlantısallığı analiz ederek sürdürülebilir kentsel formları incelemek ve ölçmek amacıyla (Salat and Bourdic, 2012) ve çalışma arkadaşları, kentsel form, sosyal ve ekonomik öğeler ve çevresel faktörlerden oluşan üç boyutlu bir model benimsemiştir. Bu model, kentsel bağlamın önemine vurgu yapar. Bu şemada, kentsel morfoloji sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak için önemli bir unsurdur ve sürdürülebilirliğin üç temel direğini — toplum, çevre ve ekonomi — kapsar, ancak bunlardan herhangi birine indirgenemez. Dolayısıyla, sürdürülebilir kalkınma, yapılandırılmış insan ve fiziksel organizasyonlar olarak kentsel formların dinamiklerini anlamayı gerektirir.

Şekil 21. Mekansal analiz ızgarası ve analize göre eylem alanları (Salat and Bourdic, 2012).

III. ULUSLARARASI ÖRNEKLERDE KAMPÜS AÇIK ALANLARININ MEKANSAL ANALİZİ

Tez çalışması kapsamında, mimarlık öğrencilerinin deneyimlerini zenginleştiren üç uluslararası kampüsü (Harvard Üniversitesi, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) ve Kral Suud Üniversitesi) incelenecektir. Harvard Üniversitesi, öğrenciler arasındaki etkileşimi ve iş birliğini teşvik eden, dinamik bir öğrenme ortamı sağlayan tarihi açık alanları, özellikle de Harvard Yard ile tanınmaktadır (Eisenman, 2010). MIT'nin kampüsü, yaratıcılığı teşvik etmek amacıyla tasarlanmış olup, çeşitli açık alanlarıyla mimarlık öğrencilerine kentsel tasarım uygulamalarının gerçek dünyadaki örneklerini sunmaktadır (MIT Campus Planning, 2015). Kral Suud Üniversitesi ise modern mimari uygulamaları geleneksel unsurlarla bütünleştirirken, öğrenci etkileşimini kolaylaştıran ve bu alanların topluluk ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde nasıl optimize edilebileceğini araştıran açık alanlara önem vermektedir (Alshuwaikhat and Abubakar, 2020).

A. Harvard Üniversitesi Kampüs Genel Bakış

Harvard Üniversitesi'nin ana operasyonel merkezleri üç ana kampüsten oluşmaktadır: Cambridge'deki Harvard Meydanı'nın kalbinde yer alan orijinal kampüs, Boston'un Allston semtindeki kampüs (bu Kurumsal Master Plan'ın - IMP - merkezi odak noktasıdır) ve Boston'daki Longwood Tıp ve Akademik Bölgesi'nde (LMA) bulunan tesisler. Ayrıca, Jamaica Plain ve Roslindale'de 107 hektarlık bir alanı kaplayan Arnold Arboretumu da Harvard'ın önemli varlıklarından biridir. LMA ve Arboretum'daki tesisler, ayrı Kurumsal Master Planların konusudur. Daha geniş bir perspektif sunmak amacıyla, Şekil 22 kampüslerin daha büyük metropol bağlamındaki konumlarını göstermektedir (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

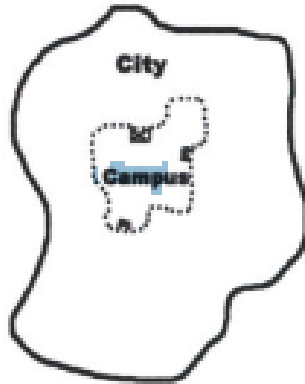
Şekil 22. Mayıs 2013'te Weeks Yaya Köprüsü'ne odaklanarak güneybatıdaki mevcut perspektif (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

- Harvard Üniversitesi Kampüsünün Sınırları IMP

Tian'ın araştırmalarına göre, kampüslerin konumlarına, sınırlarına ve şehirle olan ilişkilerine dayanarak üç temel kentsel kampüs türü vardır:

- Gömülü Kampüs
- Farklılaştırılmış Kampüs
- Kesintiye Uğramış Kampüs

Harvard kampüsü, gömülü kampüs kategorisinde sınıflandırılmıştır. Bu türde kampüs, şehir dokusuna gömülüdür ve şehir ile kampüs arasında belirgin sınırlar bulunmaz. Harvard'ın yanı sıra Cawpi Üniversitesi, Columbia Üniversitesi, Yale Üniversitesi ve diğer bazı üniversiteler de gömülü kampüs türüne örnek olarak gösterilebilir.

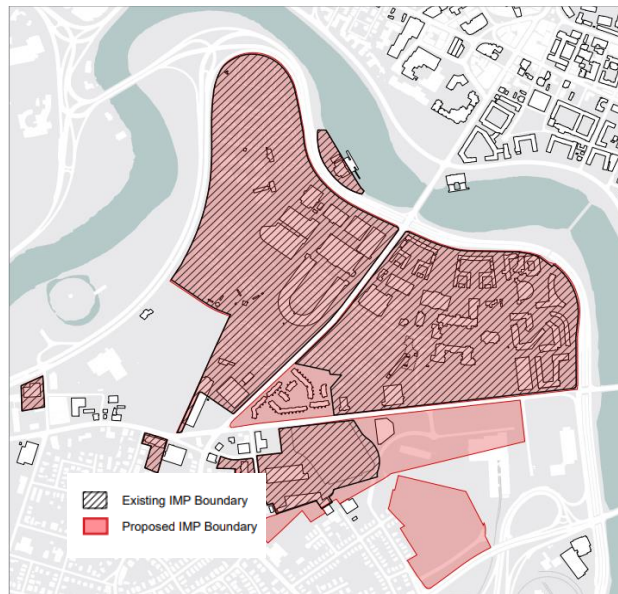
Şekil 23. Gömülü kentsel üniversite kampüsü (Tian, 2003).

Şekil 24. Harvard Kampüsü (Tian, 2003).

Harvard'ın Allston kampüsüne ait mevcut Kurumsal Master Plan (IMP) alanı yaklaşık 63 hektarı kapsamaktadır. Bu toplam, iki düzenlemeyi içermektedir:

- Daha önce IMP Alanı içinde yer alan 0,81 hektarlık proje alanı, Barry's Corner Konut ve Perakende Commons kurumsal olmayan projesinin uygulanması sonucunda Batı Caddesi/Askerler Sahası Yolu Toplum Ticaret Alt Bölgesine dahil edilerek IMP Alanı'ndan çıkarılmıştır.
- Bir IMP Değişikliği ile 28 Travis Street projesinin 2,26 hektarlık alanı IMP Alanı'na eklenmiş ve kapsamı genişletilmiştir.

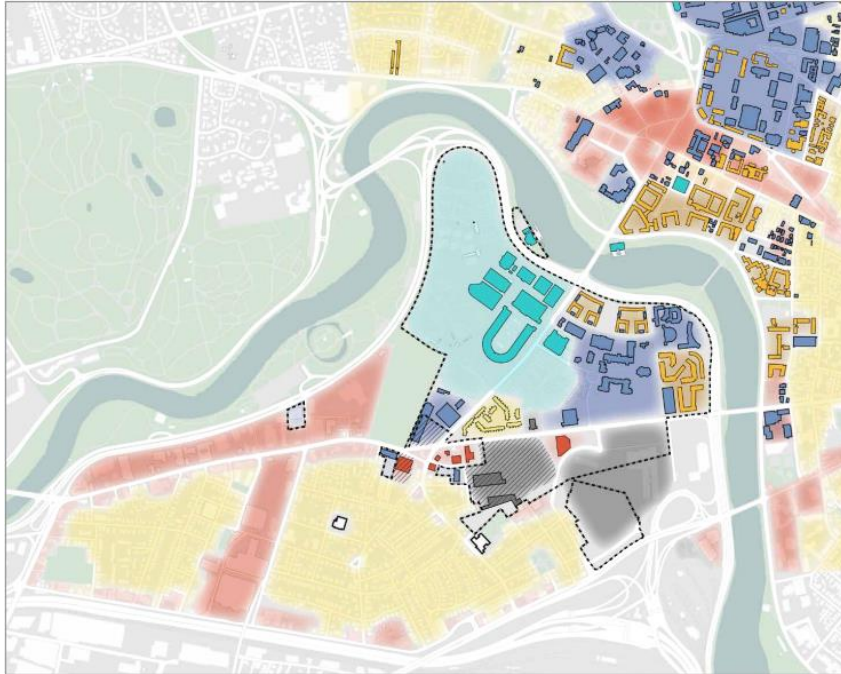

Şekil 25. Harvard Kampüsünün IMP Sınırları (Mevcut ve Önerilen Sınırlar) (massachusettslandusemonitor.lexblogplatformthree.com, 2022).

- Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Açık Alanlar

On dokuzuncu yüzyılın sonları ve yirminci yüzyılın başları önemli bir dönüşüm dönemine işaret etmektedir. Bu dönemde demiryolu ve sanayi faaliyetleri mahalle dokusunu şekillendirmeye başlamış, otomobile dayalı kullanımlar kent manzarasında yeni unsurlar olarak ortaya çıkmıştır. Aynı dönemde Harvard Üniversitesi de Kuzey Allston bölgesinde spor tesisleri ve İşletme Fakültesi'ni geliştirmeye başlamıştır.

Harvard'ın Allston'daki açık alanları, Soldiers Field Spor Kompleksi'nin atletizm sahalarının yanı sıra Harvard İşletme Fakültesi'ne ait ağaçlarla çevrili yollar ve geniş yeşil avluları içermektedir. Kampüsün merkezi kısmı, Charles Nehri ve Massachusetts Koruma ve Rekreasyon Departmanı tarafından yönetilen çevredeki park alanlarıyla kesintisiz bir bağlantı sunmaktadır. Bu açık alanlar ağı, Harvard Üniversitesi kampüsü ile daha geniş metropol bölgesi arasında kritik bir bağlantı işlevi görmektedir. Bununla birlikte, Kuzey Allston'dan Soldiers Field Yolu üzerinden nehir kenarındaki parklara yaya erişimi sınırlıdır. Bölgedeki ek açık alanlar Boston Belediyesi tarafından yönetilmekte olup Smith Field, Portsmouth Street Oyun Parkı, Hooker-Sorrento Oyun Parkı ve Ray Mellone Parkı'nı içermektedir (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

Şekil 26. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Açık Alanlar (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

- **Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Spor Alanları**

Harvard Üniversitesi kampüsündeki spor alanları, özellikle Soldiers Field Atletizm Alanı çevresinde yoğunlaşmıştır. Bu bölgede yer alan önemli tesisler arasında, 1978 yılında inşa edilen ve 46.861 fit karelik alanı kaplayan Blodgett Havuzu (yüzme sporları için), 1927 yılında inşa edilen ve çok amaçlı etkinlikler için kullanılan Briggs Cage, 1979'da tamamlanan ve 54.312 fit karelik alanıyla buz hokeyi için kullanılan Bright Hokey Merkezi yer almaktadır.

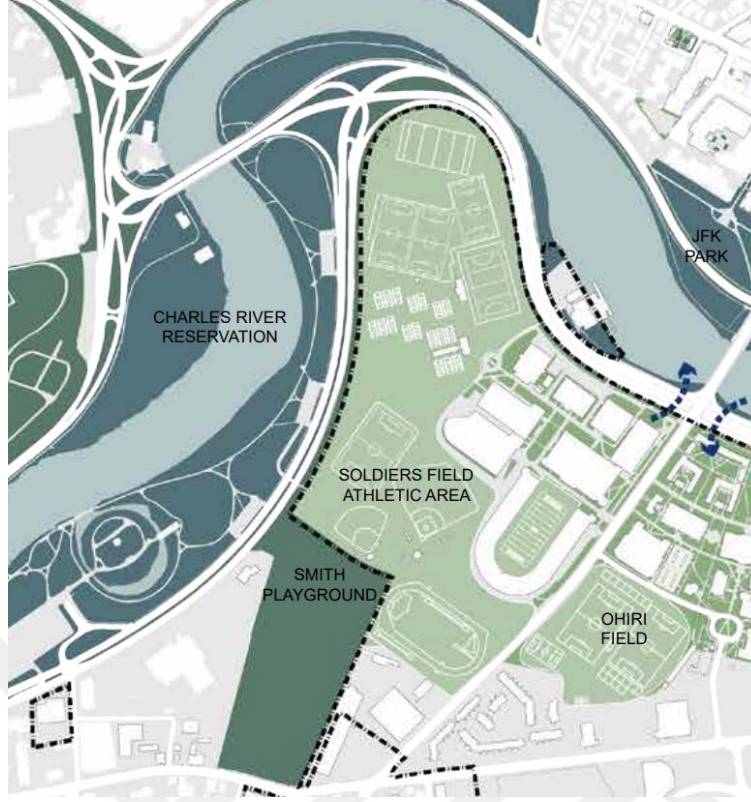
Ayrıca, 1931'den beri hizmet veren Dillon Field House destek tesisleri sunarken, 1978'de açılan Gordon Kapalı Pisti, atletizm sporcularına olanak sağlamaktadır. Kampüsün en ikonik yapılarından biri olan, 1903 yılında tamamlanmış ve 81.940 fit karelik bir alana yayılan Harvard Stadyumu ise futbol müsabakalarına ev sahipliği yapmaktadır.

1900 yılında inşa edilen Newell Boat House kürek takımlarına hizmet verirken, 1964'te açılan Palmer Dixon antrenman olanakları sunmaktadır. 1998 yılında tamamlanan ve 87.600 fit karelik geniş bir alana sahip olan Murr Center ise tenis ve squash sporlarına yönelik modern tesisleri ile dikkat çekmektedir.

Bu dokuz yapıdan oluşan spor kompleksi, toplamda 464.421 fit karelik bir alanı kaplayarak öğrencilere kapsamlı bir spor altyapısı sunmaktadır şekil 27.

Building Name	Year Built	Building Area (SF)	Height (Stories)	Predominant Use
Soldiers Field Athletic Area				
Blodgett Pool	1978	46,861	2	Athletics/Swimming
Briggs Cage	1927	29,410	2	Athletics/Multi-Purpose
Bright Hockey Center	1979	54,312	2	Athletics/Hockey
Dillon Field House	1931	44,125	3	Athletics/Support
Gordon Indoor Track	1978	74,179	2	Athletics/Track
Harvard Stadium	1903	81,940	3	Athletics/Football
Newell Boat House	1900	22,032	2	Athletics/Rowing
Palmer Dixon	1964	23,962	1	Athletics
Murr Center	1998	87,600	2	Athletics/Tennis and Squash
SUBTOTAL (9 BUILDINGS)		464,421		

Şekil 27. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Atletizm Alanları (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

Şekil 28. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Atletizm Alanları (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

- Ulaşım ve Erişilebilirlik

North Allston bölgesindeki ulaşım kullanıcıları ve sürücülerinin hareket desenleri, bölgesel ulaşım altyapısı (karayolları, köprüler ve demiryolları gibi), Charles Nehri'nin yakınlığı ve daha önce sanayileşmiş alan bloklarının sınırlı erişilebilirliği gibi birkaç faktörden etkilenmektedir. Bu kısıtlamalar, North Allston'un dış bölgelerinde, özellikle Western Avenue, North Harvard Street ve Cambridge Street gibi mahalle bağlantı yolları boyunca insanlar ve araçların akışını yönlendiren belirli geçiş noktalarına yol açmaktadır.

Kurumsal Master Planı (IMP) alanındaki ulaşım ağı, yaya dolaşımı, bisikletliler, toplu taşıma kullanıcıları ve sürücülerini barındıracak şekilde çoklu modlu unsurlar içermektedir. Bu çeşitlilik, özellikle yüksek trafikli geçiş noktaları ve ana kavşaklar, örneğin Barry's Corner gibi yerlerde belirgin bir şekilde gözlemlenmektedir. Ayrıca, bu tesisler farklı yargı bölgelerinde faaliyet göstermektedir; eyalet ajansları bölgesel tesisleri denetlerken, Boston Şehri yerel kamu yollarını yönetmektedir. Massachusetts Ulaştırma Departmanı (MassDOT), Massachusetts Turnpike (MassPike), Charles Nehri üzerindeki araç köprülerini

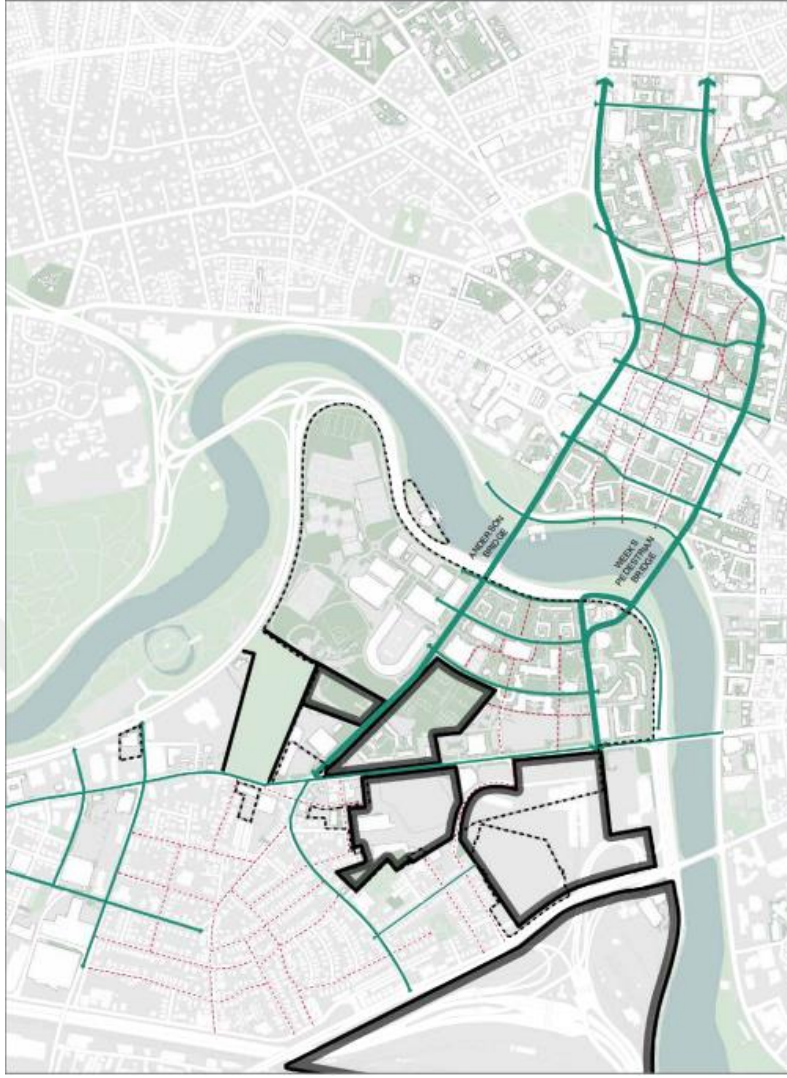
(Eliot Köprüsü, Anderson Memorial Köprüsü, Western Avenue Köprüsü ve River Street Köprüsü dahil) ve MassPike üzerindeki Cambridge Street köprülerini ve rampalarını denetlemektedir.

Koruma ve Rekreasyon Departmanı (DCR), Soldiers Field Road gibi park yolları ve John W. Weeks Köprüsü, Charles Sinclair Weeks Köprüsü ve Telford Street Yaya Köprüsü gibi yaya köprülerini denetlemektedir. Boston Şehri, köprüler ve bunların bitişik kavşakları dışında, North Harvard Street, Western Avenue ve Cambridge Street yollarını yönetmektedir. Büyük karayolları ve köprüler ulaşım ağının belkemiğini oluştururken, yerel yollar ve patikalar dolaşımın iyileştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

IMP alanı, Harvard Üniversitesi tarafından yönetilen kampüs yolları ve patikalarını içermektedir, bunun yanında yakınlardaki yerleşim mahallesi, Boston Şehri tarafından yönetilen yoğun bir sokak ağına sahiptir. Bu birbirine bağlı ağlar, yerel yaya ve bisiklet dolaşımını kolaylaştırmak ve mahalle ile kampüs arasındaki bağlantıları kurmak için hayati öneme sahiptir (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

- Yaya Dolaşımı

Şekil 29, Allston ve Cambridge'deki Harvard'ı birbirine bağlayan ana yaya ağına dair önemli noktaları göstermektedir. North Allston'daki Harvard Üniversitesi'ne ait olmayan birçok arazi, daha önce ticari ve sanayi amaçları için ayrılmıştı ve şu anda çevresine çekilen çitlerle kapatılmış olup, bu alanlar erişilemez durumdadır. Önümüzdeki on yıl içinde tamamlanması planlanan projeler, bu bölgeyi yaya dostu bir çevreye dönüştürmeyi hedeflemektedir. Bu dönüşüm, erişilebilirliğin iyileştirilmesi, genişletilmiş açık alanların oluşturulması ve artan geçirgenlik gibi unsurları içerecektir. Bu girişimler, kampüs ile çevresindeki mahalleler arasında yaya dolaşımını kolaylaştırarak, daha erişilebilir ve sürdürülebilir bir çevre yaratmayı amaçlamaktadır (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

Şekil 29. Harvard Üniversitesi Kampüsündeki Yaya Dolaşımı (khoward2blog.wordpress.com, 2022).

B. MIT Üniversitesi Kampüsüne Genel Bakış

MIT (Massachusetts Institute of Technology), Amerika Birleşik Devletleri'nin Massachusetts eyaletinde, Cambridge'in kalbinde yer almaktadır. Kampüs, Charles Nehri boyunca uzanmakta olup, Boston şehrinin tam karşısında yer alır ve yenilikçilik ile akademik mükemmeliyetin simgesi olarak öne çıkmaktadır. 1861 yılında kurulan MIT'nin kampüsü, 1916 yılında kurulmuş olup, etkileyici bir şekilde 67 hektarlık bir alana yayılmaktadır. Bu entegre kampüs, yalnızca bir dizi binadan oluşmakla kalmaz; dünyanın dört bir yanından gelen öğrencilerin ve akademisyenlerin bilgi sınırlarını zorladığı canlı bir topluluktur. 2018 yılında MIT, 11.466 öğrencisiyle övünmekteydi ve bu öğrenciler, kampüsün son teknoloji araştırma tesisleri ve tanınmış akademik

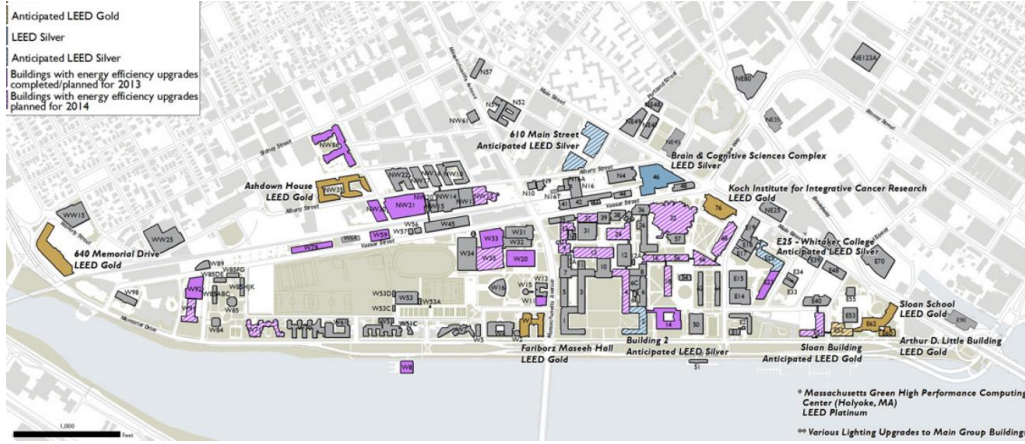
kadrosuna ilgi duymaktadır. Kampüsün çevresinde, 18.47 kilometrekarelik bir alana yayılmış ve 105.162 kişilik bir nüfusa sahip olan Cambridge'in hareketli şehri yer almaktadır. Üniversite ile kentsel çevresi arasındaki bu sinerji, akademi ve şehir yaşamının iç içe geçtiği dinamik bir ortam yaratmakta, yaratıcılığı ve entelektüel keşfi teşvik etmektedir.

Şekil 30. MIT Üniversitesi Site Planı (web.mit.edu, 2022).

Şekil 31. MIT'nin Üstten Görünümü (news.mit.edu, 2022).

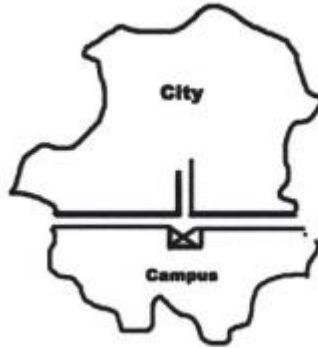
Şekil 32. MIT Üniversitesi Genel Peyzajı (web.mit.edu, 2022).

MIT'nin kampüs tasarımı felsefesi, ev sahipliği yapan şehirle karşılıklı faydalı ilişkiler kurmaya odaklanmaktadır. Bu yaklaşım, başarılı karşılıklı etkileşimlerin ön planda olduğu dinamik bir ortam yaratmakta ve üniversite ile kentsel çevresi arasında 21. yüzyılda uyumlu ve verimli bir ilişki oluşturmaktadır. MIT, kampüsündeki ihmal edilen alanları ünlü mimarların tasarladığı mimari şaheserlerle donatmayı amaçlayan bir program başlatmıştır. Bu şekilde, MIT, kampüsünü süsleyen simgesel yapılarıyla strüktürüyle ön plana çıkan bir örnek haline gelmiştir. Ünlü mimarlar tarafından tasarlanan bu simgesel yapılar, sadece işlevsel alanlar olmanın ötesinde, üniversite için güçlü bir marka aracı olarak hizmet etmektedir. Her yapı, dikkat çekici ve hayranlık uyandıran yenilikçi ve estetik tasarımlarıyla öne çıkacak şekilde yapılmıştır. Sonuç olarak, birçok üniversite yöneticisi, yüksek profilli mimariyi, rekabetçi bilgi ekonomisinde avantaj sağlamak için bir marka aracı olarak kullanmayı hedeflemektedir. Ancak, bu yaklaşım, üniversitenin kimliğini zedelememek için dikkatle uygulanmalıdır, çünkü kampüs hala bir birlik ve uyum duygusu vermelidir.

Yüksek profilli mimarinin stratejik kullanımı, MIT'yi en yetenekli insan sermayesini çekmede yardımcı olmaktadır. Potansiyel öğrenciler, akademik mükemmeliyetin yanı sıra, bu mimari şaheserlerle yaratılan ilham verici ortam nedeniyle de üniversiteye çekilmektedir. Kampüs binalarının görsel önemi, MIT'nin ileri görüşlü, yenilikçi bir kurum olarak ününü pekiştirmektedir (Tian, 2003).

- MIT Üniversitesi Kampüsünün Sınırları

Harvard Üniversitesi kampüsünde bahsedildiği gibi ve (Tian, 2003) “Kampüs ve Şehir Arasındaki Sınırlar: MIT Kampüsünün Dönüşümü” (Doktora Tezi, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü) temel alınarak, kampüs sınırlarının ikinci tipi, şehir ile kampüs arasında belirgin sınırların bulunduğu, kampüsün şehre bakan sınırının cephe olarak işlev gördüğü farklılaştırılmış tiptir. Princeton Üniversitesi bu tipe örnek verilebilir. MIT’nin sınırları ise üçüncü tip olan “kesintiye uğramış kampüs” tipine girmektedir. Bu tipte, bir şehir üniversitesi kampüsünü iki komşu şehir arasında konumlandırır, bir tarafı bir şehre, diğer tarafı ise ikinci bir şehre bakacak şekilde düzenlenir. MIT, Boston ve Cambridge arasındaki sınırda yer alarak bu düzeni örneklemektedir; kampüsün önü Boston’a, arka tarafı ise Cambridge’e bakmaktadır. Diğer kampüs sınır tipi türleriyle karşılaştırıldığında, MIT kampüsünün arka kenarı bir bariyer işlevi görerek, kampüs ile şehir arasındaki ilişkiyi olumsuz yönde etkilemektedir.

Şekil 33. Farklılaştırılmış Kentsel Üniversite Kampüsü (Tian, 2003).

- MIT Üniversitesi Kampüsündeki Açık Alanlar ve Tesisler

Açık alanlar, MIT kampüsünü ve çevresini birbirine bağlayarak, uyumlu bir geçiş alanı oluşturan bir kentsel çevre yaratmaktadır.

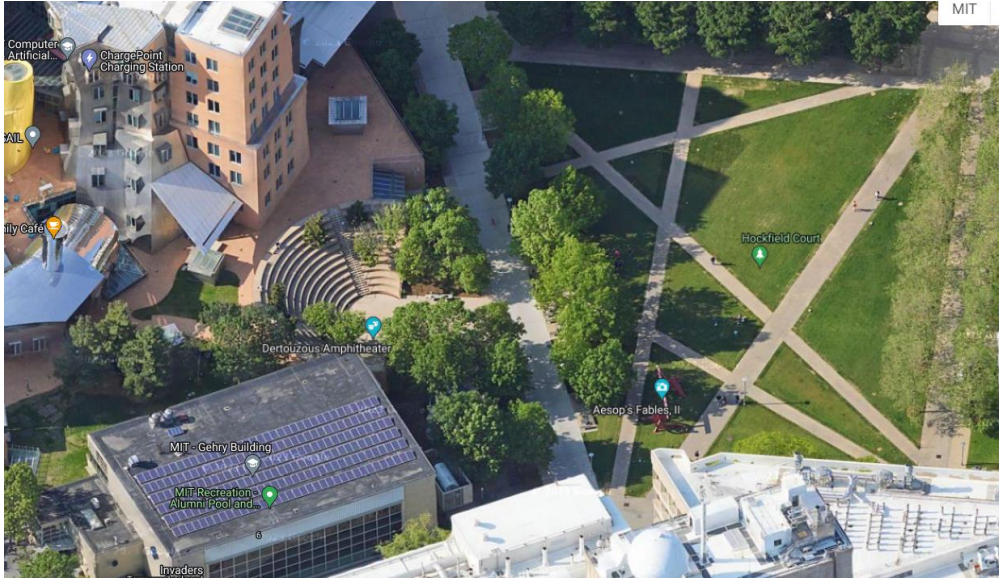
Şekil 34. MIT Kampüsünde Solda Ulaşım Katalizörü Diyagramı ve Sağda Planlama Stratejisi Diyagramı (Tian, 2003).

II. Dünya Savaşı'nın ardından, Batı Kampüsü Gelişim Planı'na duyulan ihtiyaç ortaya çıktı. Doğu Kampüsü, MIT'nin entelektüel faaliyetlerinin gelecekteki merkezi olarak belirlenmişken, konut ve rekreasyon tesislerinin Batı Kampüsü'ne taşınması zorunlu hale geldi.

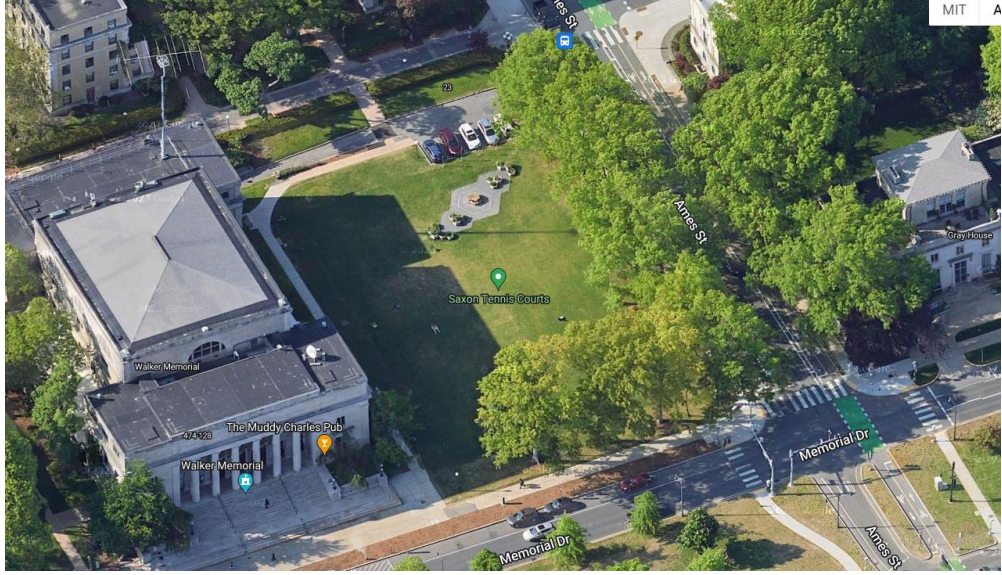
- MIT Peyzaj Ana Planı

Kampüs peyzajını geliştirme prensipleri, 1960 yılına ait Kampüs Ana Planı'na dahil edilmiştir ve bu plan, yeni kampüs ve şehir projelerini yönlendirmiştir. Bu Peyzaj Ana Planı, iyi tanımlanmış açık alanların önemini vurgulamıştır.

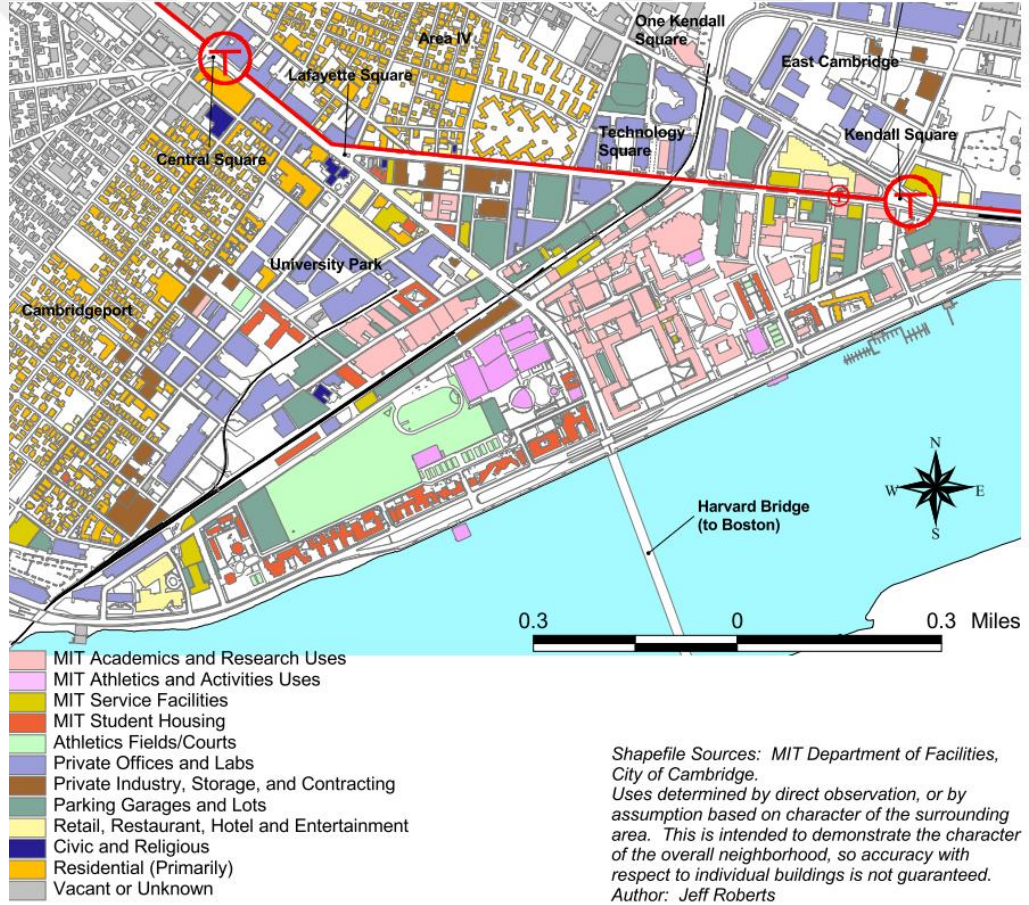
Peyzaj Ana Planı'nın uygulanması 1970'ler boyunca devam etmiştir, ancak her zaman başlangıçtaki amaçlara sadık kalınmamış ve bazen tatmin edici olmayan sonuçlarla karşılaşmıştır. Amherst Alley'nin görünümü, plana göre iyileştirilmiştir. 1980'lerde ise peyzaj iyileştirmeleri, yeni avlular ve mevcut peyzajlara yapılan mütevazı eklemelerle gerçekleştirilmiştir. Planlama ofisi, yeşil bir kampüs geliştirmek ve sürdürülebilir şekilde bakımını sağlamak için daha stabil peyzaj planlamacılarına ihtiyaç duyulduğunu fark etmiştir. Bu peyzaj değişiklikleri, MIT'deki yaşam kalitesini artırmak için hayati önem taşıyan unsurlar olarak görülmüştür (Tian, 2003).

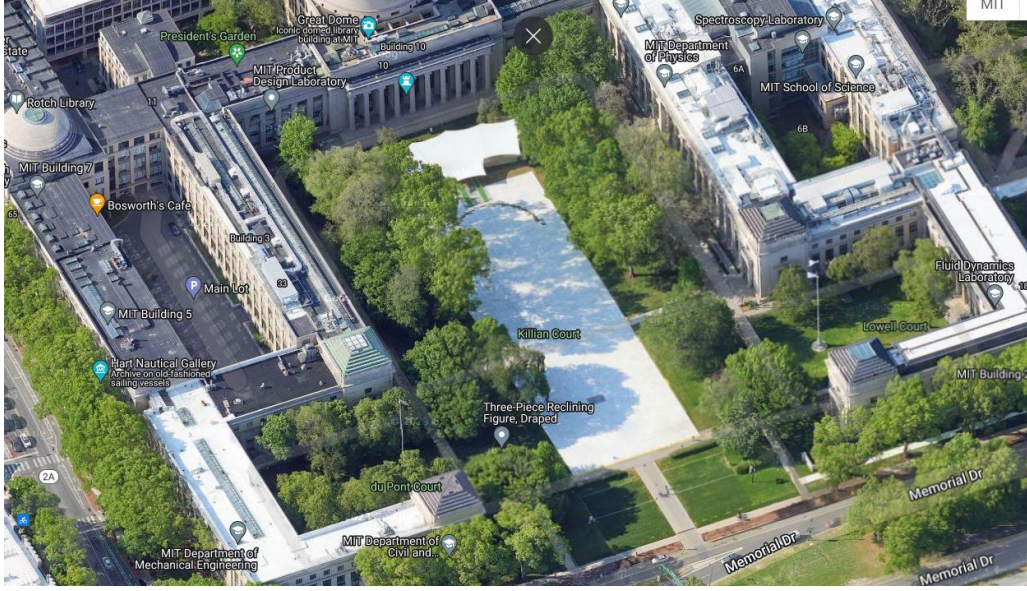
Şekil 35. Hockfield Court ve Dertouzos Amfitiyatrosu (news.mit.edu, 2022).

Şekil 36. Saxson Tenis Kortu (news.mit.edu, 2022).

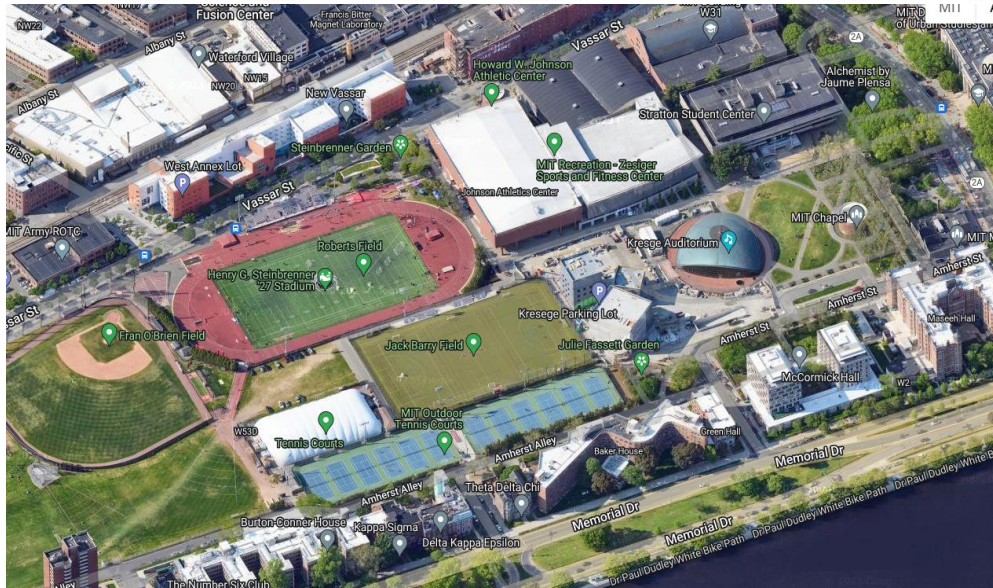
Şekil 37. MIT Peyzaj Ana Planı (web.mit.edu, 2022).

Şekil 38. MIT Kampüsündeki Killian Court (news.mit.edu, 2022).

- **MIT Üniversitesi Kampüsündeki Spor Alanları**

1960’larda geçici barınma alanlarının yerine spor tesislerinin genişletilmesiyle önemli bir ilerleme kaydeden spor alanlarının iyileştirilmesine bir milyon dolar bağışta bulunan David Flett duPont’un vizyonu sayesinde, MIT kampüsündeki spor tesisleri önemli ölçüde gelişmiştir.

Şekil 39. MIT Üniversitesi Kampüsündeki Spor Alanları (news.mit.edu, 2022).

Al ‘51 ve Barrie Zesiger Spor ve Fitness Merkezi Şekil 40, 2002 sonbaharında açıldığından bu yana bir mimari harika olarak kabul edilmektedir ve MIT topluluğuna geniş program seçenekleri ve çarpıcı bir cam cephe sunmaktadır. 5 Aralık 2003 tarihinde düzenlenen 22. Yıllık Atletik İşletme

Konferansı'nda, ulusal 10 “Tesis Başarı Ödülü”nden biri olarak tanınan bu merkez, spor, rekreasyon ve fitness projelerinde tasarım ve işlevsellik için yüksek bir standart belirlemektedir. Zesiger Merkezi, olimpik boyutta bir havuz, ayrı bir altı şeritli 25 yardlık öğretim havuzu ve 450 izleyici için amfiteatro tarzı oturma düzenine sahip üç kat yüksekliğinde bir natatoryum (su sporları merkezi) ile öne çıkmaktadır. Ayrıca, çok sayıda fitness odası, altı adet uluslararası standartta squash kortu, çok amaçlı bir etkinlik sahası, soyunma odaları ve atletizm, beden eğitimi ve rekreasyon için idari ofisleri içermektedir (Tian, 2003).

Şekil 40. Al '51 ve Barrie Zesiger Spor ve Fitness Merkezi Havuzu (Kampüste Bina W53) (mitathletics.com, 2022).

- DuPont Tenis Kortları ve J.B. Carr Tenis Balonu

DuPont Atletizm Merkezi, 1959 yılında MIT topluluğuna açılmıştır. DuPont'un bağışı, 12 açık tenis kortunun inşasını da finanse etmiştir. Bu kortlar, 2018-19 sezonunda tamamen yenilenmiş, yeni bir oyun yüzeyi ve ışıklandırmalar eklenmiştir. Bu yenilemelerle birlikte, tesis New England bölgesinin önde gelen açık tenis tesislerinden biri haline gelmiştir. J.B. Carr Kapalı Tenis Tesisi ise dört kapalı tenis kortu, soyunma odaları, lavabolar ve duşlarla donatılmıştır (mitathletics.com, 2022).

Şekil 41. J.B. Carr Tenis Balonu (mitathletics.com, 2022).

Şekil 42. Açık Tenis Kortları (mitathletics.com, 2022).

Şekil 43. MIT Kampüsü'ndeki Alumni Havuzu ve Wang Fitness Merkezi (mitathletics.com, 2022).

Şekil 44. MIT Kampüsü'ndeki Jack Barry Sahası (mitathletics.com, 2022).

- MIT Üniversitesi Kampüsünde Ulaşım ve Erişilebilirlik

MIT'nin Charles Nehri kıyısında iki ana girişi bulunmaktadır: ilki A2 otoyolu üzerinden, ikincisi ise Longfellow Köprüsü üzerinden sağlanmaktadır. MIT, kampüs içi ve şehirle bağlantıyı geliştirmek amacıyla kapsamlı bir ulaşım planı uygulamıştır. Bu plan, bisikletle ulaşımı, toplu taşımayı ve ortak araç kullanımlarını teşvik etmektedir. Kampüse, yerel toplulukla bağlantı kuran düşük emisyonlu bir servis aracı filosu hizmet vermektedir. Bu girişimler, bireysel araç kullanımını azaltarak emisyonları düşürmeyi amaçlamaktadır. Doğu Kampüsü, Red Line hattı üzerinde olup, kampüsün kuzey sınırında yer alan Kendall durağı, öğrenciler, akademik personel, çalışanlar ve ticari yolcular için Boston şehir merkezi, Cambridge ve Somerville'e doğrudan erişim sunmaktadır. Ulaşım planı, Red Line kullanımını artırmak ve yolcu deneyimini iyileştirmek amacıyla MBTA giriş yapısında da iyileştirmeler yapmayı içermektedir (web.mit.edu, 2022).

Şekil 45. MIT Üniversitesi Kampüsünde Ulaşım ve Erişilebilirlik (web.mit.edu, 2022).

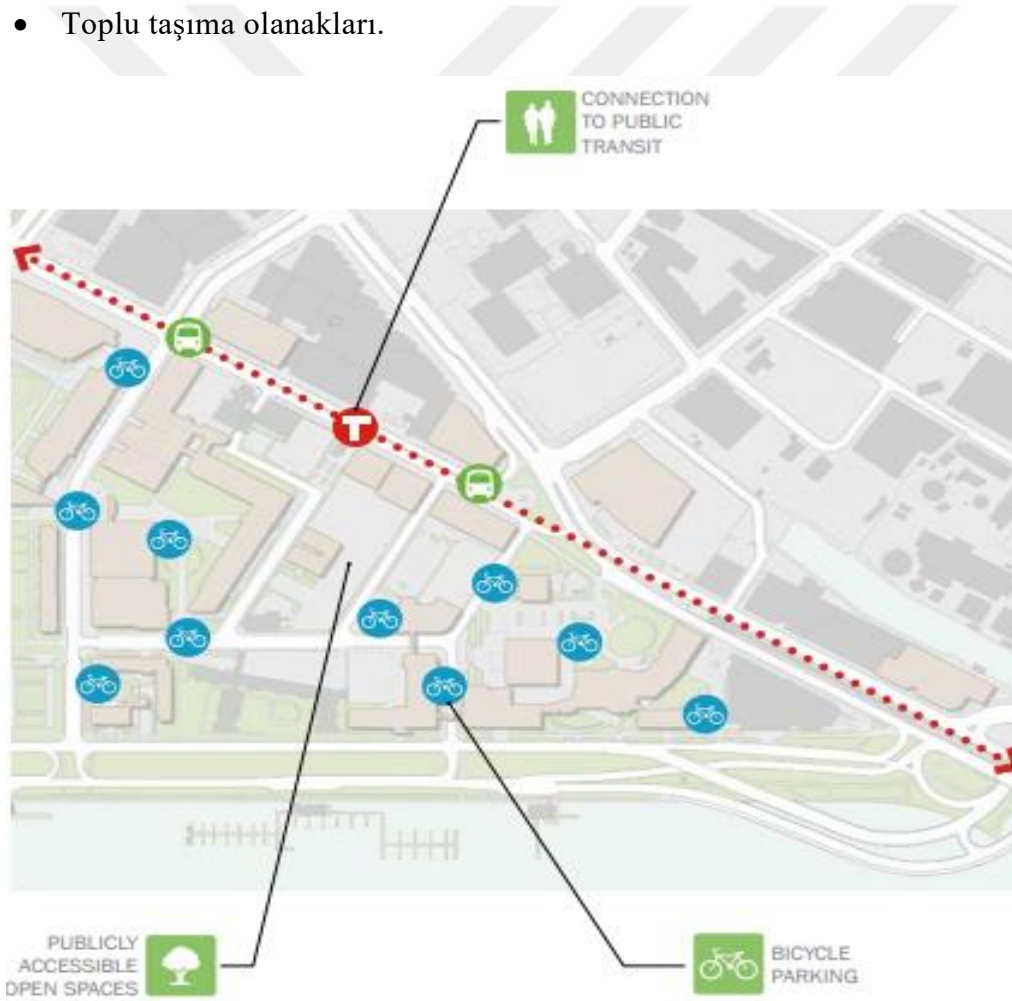
- MIT Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı

Üniversitenin peyzaj planı ağaçlarla çevrilidir ve peyzaj düzenlemeleriyle tasarlanmış sokaklar ve yollar mevcuttur. Şekilde gösterildiği gibi, mevcut bisiklet yolları, bisiklet park alanları ve soyunma tesislerinden oluşan geniş ağ, aktif bir yaşam tarzını teşvik etmek, yollardaki araç sayısını azaltmak ve toplu taşıma sisteminin yoğunluğunu hafifletmek amacıyla daha da genişletilecektir. Otopark alanlarında düşük emisyonlu araçlar ve ortak araba kullanımları için ayrılmış alanlar bulunacaktır. Açık ızgara döşemeleri, yüzeylerdeki güneş radyasyonunun etkilerini azaltarak daha konforlu bir yaya alanı yaratacaktır. Aktif bir sokak manzarası ve yaya hareketliliği, Doğu Kampüsü'nün vizyonunun temel unsurlarıdır. Bu özellikler sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik edecek, canlı sokaklar oluşturacak ve tüm topluma fayda sağlayacaktır. Sokak seviyesindeki alanların önemli bir kısmı, yiyecek hizmetleri, perakende, sergi ve müze alanları ile diğer halka açık topluluk kaynakları gibi dinamik kullanımlara ayrılacaktır. Bu düzenleme, hareketli bir sokak manzarası yaratacak ve mahalleye çeşitli destinasyonlar ve hizmetler kazandıracaktır.

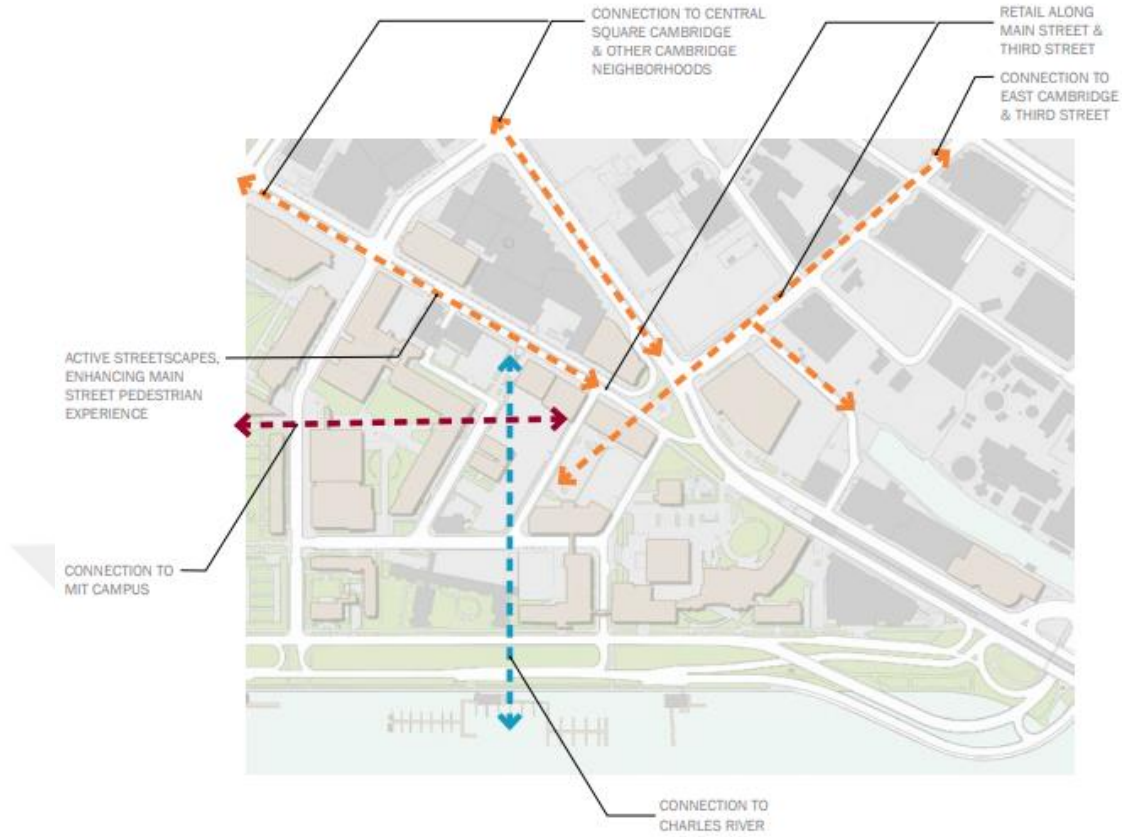
Infinite Corridor, Doğu Kampüsü ile diğer MIT binaları arasındaki bağlantıyı geliştirmek amacıyla uzatılacaktır. Doğu Kampüs bölgesi, T ve Kendall Meydanı'na doğrudan bir bağlantıya sahip olacak ve çevredeki mahalleyle entegre hale gelecektir. Bu bağlantı, Kendall Meydanı'ndan nehir

kıyısına kadar olan yeşil alanların genişletilmesi ve topluluğu çekecek program ve hizmetlerin yaya seviyesine yerleştirilmesiyle daha da güçlendirilecektir. Main Street, Third Street ve Broad Canal Way boyunca aktif bir sokak manzarası oluşturulacak olup aşağıdaki özellikleri içerecektir:

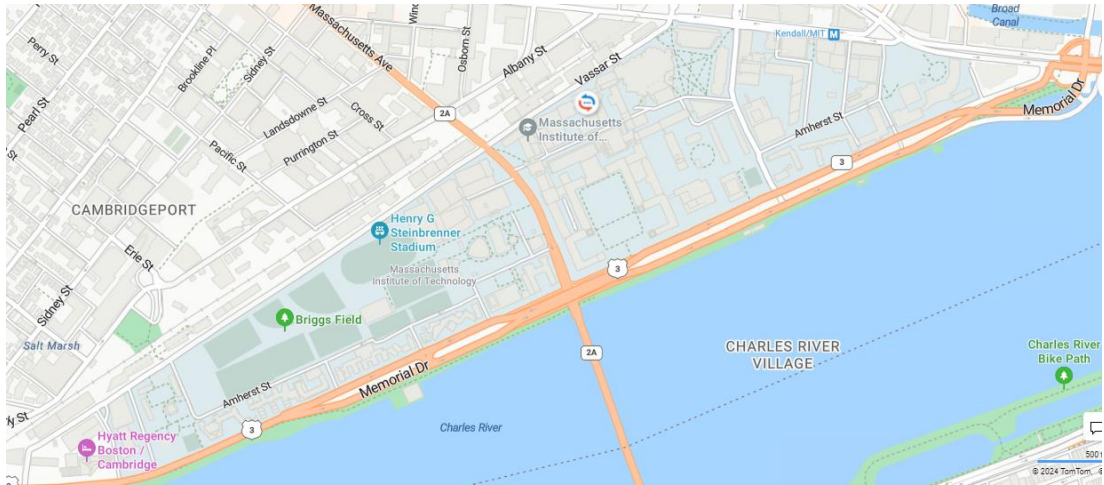
- Bağlantılı yollar.
- Zemin kat aktif kullanım alanları.
- Açık hava sosyal alanları.
- Bitki örtüsü.
- Banklar.
- Toplu taşıma olanakları.

Şekil 46. MIT Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı (web.mit.edu, 2022).

Şekil 47. MIT Kampüsü'nün Eksenleri ve Yayaları (web.mit.edu, 2022).

Şekil 48. Kesik Yeşil Çizgiler Yayaları Temsil Etmektedir (web.mit.edu, 2022).

- Sürdürülebilir Bir Doğu Kampüsü Vizyonu

Doğu Kampüsü bölgesinde sürdürülebilirlik, Kendall Meydanı'nın büyümesi ve MIT kampüsüyle entegrasyonu açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu gelişme, Enstitü ve Cambridge Şehri tarafından belirlenen mevcut ve yeni sürdürülebilirlik hedeflerini desteklemektedir. Girişim, MIT topluluğunun

bağlantısını güçlendirmeyi, açık alanları artırmayı, su kaynaklarını yönetip korumayı, enerji kullanımını ve emisyonları azaltmayı, malzemeleri sorumlu bir şekilde kullanmayı ve sosyal sürdürülebilirliği teşvik ederek sürdürülebilir bir kentsel ekosistem oluşturmayı amaçlamaktadır (Sutherland-Brown, 2015).

Doğu Kampüsü bölgesi için belirlenen çerçeve, özel ve kamusal alanları birleştiren, canlı sokaklara sahip, ileri araştırma ve teknoloji merkezlerini barındıran, enerji verimli binalara sahip model bir sürdürülebilir kentsel mahalle vizyonunu yansıtmaktadır. Yayalar için oturma alanları, bisiklet park yerleri, yeşil alanlar ve zemin katlarda halka açık mekanlar ve hizmetler sunan bir sokak manzarası tasarlanacaktır. Bu tasarım, yaya konforunu, doğal habitatları, yağmur suyu yönetimini ve sürdürülebilirlik araştırmalarını ön planda tutacaktır. Sokak manzarasının altında enerji dağıtımı, altyapı hizmetleri ve atık yönetimini sağlayacak servis koridorları bulunacaktır. Ayrıca, yerinde ölçeklenebilir bölgesel enerji sistemleri geliştirme fırsatları da olacaktır.

Doğu Kampüsü vizyonu, bölgesel düzeyden bireysel bina düzeyine kadar sürdürülebilirliğe bütüncül bir yaklaşım benimsemektedir. Öğrencilerin, akademik kadronun, personelin, ziyaretçilerin, yerel araştırmacıların ve ticari kullanıcıların MIT kampüsü, Kendall Meydanı kültürü ve Cambridge, Boston ve Somerville topluluklarıyla bağlantılarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Yeni stratejiler ve teknolojiler ortaya çıktıkça bu vizyon sürekli olarak gözden geçirilecek ve güncellenecektir (web.mit.edu, 2022).

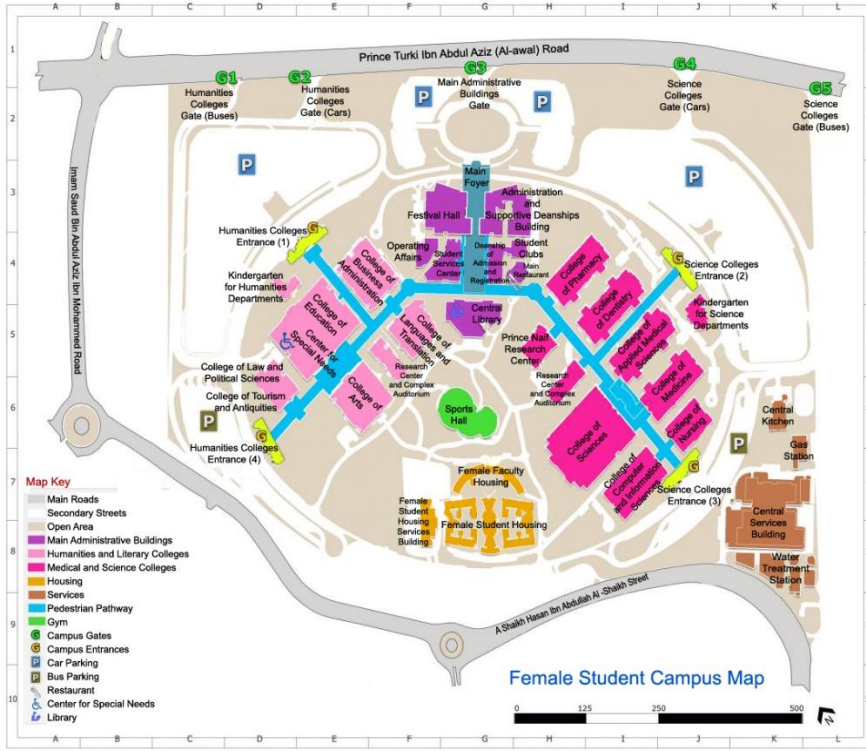
Şekil 49. MIT Kampüsünde Sürdürülebilirlik (web.mit.edu, 2022).

C. King Saud Üniversitesi Kampüsüne Genel Bakış

Kral Suud Üniversitesi (KSU), Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da bulunan, ülkenin en eski ve en prestijli üniversitesidir. Suudi Arabistan'daki nitelikli iş gücü eksikliğini gidermek amacıyla Kral Suud bin Abdülaziz tarafından Riyad Üniversitesi olarak kurulmuş ve 1982 yılında Kral Suud Üniversitesi olarak yeniden adlandırılmıştır. Orijinal Ana Plan (MP), 1974 yılında çevre yolunun inşası ve 1976'da altyapı hizmetlerinin tamamlanmasıyla başlamıştır. İnşaatı 1984 yılında tamamlanan üniversite, Krallıkta eğitimin bir simgesi haline gelmiştir. Mevcut ana kampüs yaklaşık 900 hektarlık bir alanı kaplamakta olup, dünyanın en büyük inşaat projelerinden biri olarak kabul edilmektedir. Kampüs, 1975 yılında St. Louis, Missouri merkezli HOK Architects tarafından tasarlanmış, mekanik ve elektrik sistemleri ise New York City, New York'tan Syska Hennessy Group, Inc. tarafından projelendirilmiştir. Ana kampüsün tamamlanmasından bu yana öğrenci sayısı yaklaşık iki katına çıkarak 40.000'in üzerine ulaşmış ve planlanan kapasiteye erişmiştir. Üniversitenin gelecekteki ihtiyaçlarını karşılamak ve öğrenci kaydı ile kampüs modernizasyonunda KSU'nun rekabet gücünü korumak için kampüsün Ana Planı'nın güncellenmesi gerekli hale gelmiştir (Aldegheishem, A. 2013).

Şekil 50. Kral Suud Üniversitesi Kampüsü (projects.ksu.edu.sa, 2022).

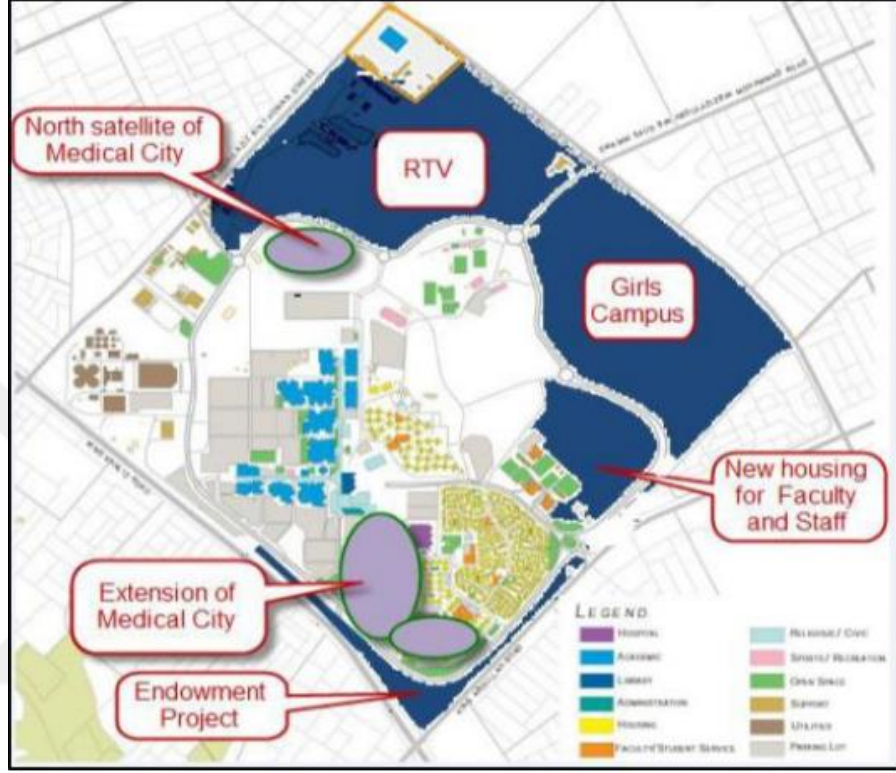

Şekil 51. Kral Suud Üniversitesi Kampüsü (Kız öğrenciler için ayrılmış bölgenin genel planı) (womencampus.ksu.edu.sa, 2022).

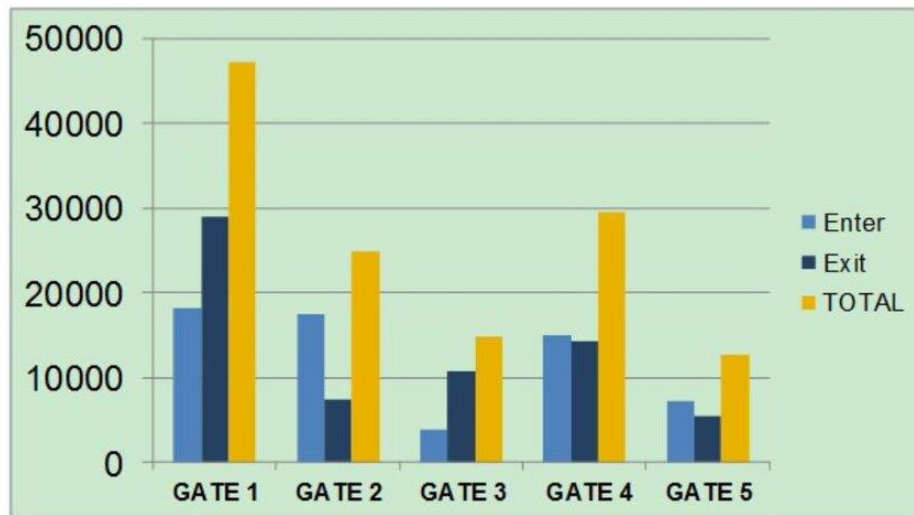
- Kral Suud Üniversitesi Kampüsünün Sınırları

Riyad, Suudi Arabistan'ın Al-Malaz bölgesinde yer alan Kral Suud Üniversitesi (KSU), bölgedeki en büyük üniversite kampüslerinden biridir. Kuzeyde Kral Abdullah Yolu, güneyde Mekke Al Mukarramah Yolu, doğuda Olaya Caddesi ve batıda Kral Halid Yolu gibi ana arterlerle çevrili olan kampüs, geniş bir alanı kapsar ve çeşitli tesislerle donatılmıştır. Mühendislik, tıp, fen bilimleri, beşeri bilimler ve sosyal bilimler gibi birçok disiplini içeren çok sayıda fakülteye, yönetim binalarına, Kral Selman Merkez Kütüphanesi gibi kütüphanelere ve uzmanlaşmış araştırma merkezlerine ev sahipliği yapar. Ayrıca, KSU öğrenciler, öğretim üyeleri ve personel için kampüs içi konaklama olanakları sunmakta olup spor kompleksleri ve parklar gibi eğlence tesislerine sahiptir. Kampüse ana yollar ve kampüs içi ulaşım sistemleriyle (otobüsler ve servis araçları) kolayca erişilebilir ve yeterli otopark alanı mevcuttur. KSU, yıllar içinde yeni fakülteler, araştırma tesisleri ve yerleşim alanları ekleyerek, akademik ve sosyal ihtiyaçlara yönelik kapsamlı bir eğitim merkezi haline gelmiştir. Kral Suud Üniversitesi kampüsü, 34.000 öğrenciye ev sahipliği yaparak mevcut otopark tesisleri üzerinde önemli bir baskı oluşturur. Girişler ve kampüs merkezi

gibi alanlar, otopark yetersizliği ve yoğun araç trafiği nedeniyle en kalabalık noktalardır. Bu sorunu çözmek amacıyla üniversite, kampüs içinde öğrencilere otobüs hizmeti sağlama ve yeni öğrenci yurtları inşa etme gibi sürdürülebilir ulaşım politikaları geliştirmiştir. Bu önlemler, trafik sıkışıklığını ve otopark talebini azaltmayı hedeflemektedir (Boulos ve ark., 2014).

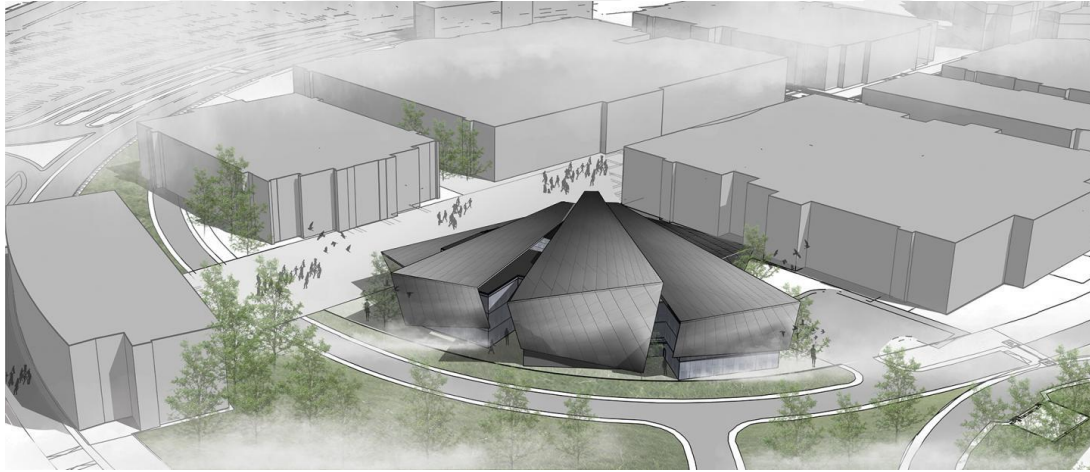
Şekil 52. Kral Suud Üniversitesi Kampüsü Haritası ve Kral Suud Üniversitesi ana girişleri (Hamo ve ark., 2018).

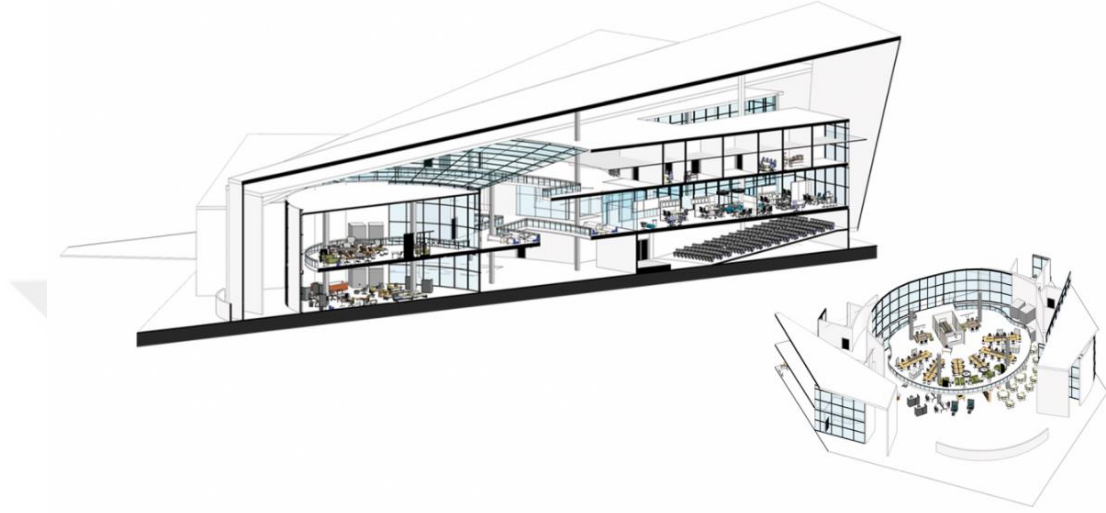
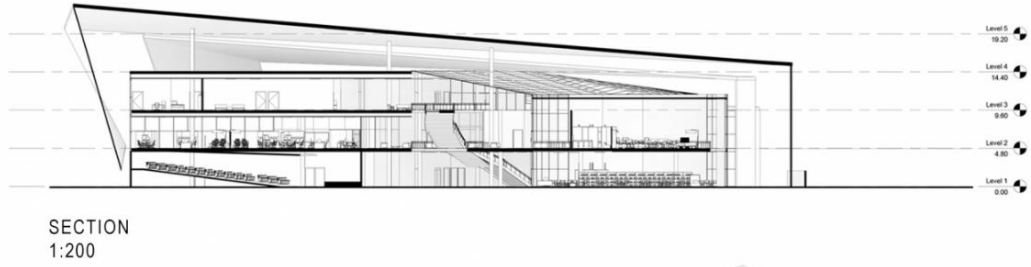
Şekil 53. Kral Suud Üniversitesi ana girişlerindeki günlük trafik hacimleri (2008) (Boulos ve ark., 2014).

- Kral Suud Üniversitesi Kampüsündeki Açık Alanlar

Kral Suud Üniversitesi'ndeki kız öğrenci kampüsünde yer alan açık veya yarı açık alanlardan biri, Suudi Arabistan'ın zorlu iklim koşullarına yenilikçi çevresel çözümler sunmak amacıyla 2018 yılında tamamlanmış dikkat çekici bir projedir. Kampüs, ulaşım ağıyla kesintisiz bir şekilde bağlantı kuran katlanmış ve bükülmüş düzlemlerle dinamik ve birbirine bağlı bir alan sunar. Her bir katlama, işlevsel alanlar ve kısmen geniş bir çatıyla kaplanmış çok amaçlı yarı açık alanlar oluşturarak güneşten ve yağmurdan korunma sağlarken, gölgeli etkinlik alanları sunar. Ayrıca bu düzlemler, binayı doğrudan güneş ışığından koruyan güneş kırıcılar olarak işlev görerek konforu artırır. Ad-dirayah'ta 1.232.000 metrekarelik bir alana yayılan ve 8,3 milyar riyale mal olan kampüs, beş sağlık fakültesi, dört beşeri bilimler fakültesi ve üç fen fakültesi olmak üzere 12 fakülteye, idari binalara, destek dekanlık binalarına, hizmet binalarına, rekreasyonel tesislere ve yurtlara ev sahipliği yaparak 30.000 kız öğrenciye eğitim imkanı sunmaktadır. Ayrıca kampüs, iç tasarım, ürün tasarımı, grafik tasarım, multimedya, moda tasarımı ve güzel sanatlar gibi geniş bir yelpazede programlar sunmaktadır (worldarchitecture.org, 2022).

Şekil 54. Dinamik ve birbirine bağlı yarı açık, çok amaçlı alanlar oluşturan katlanmış ve bükülmüş düzlemler (worldarchitecture.org, 2022).

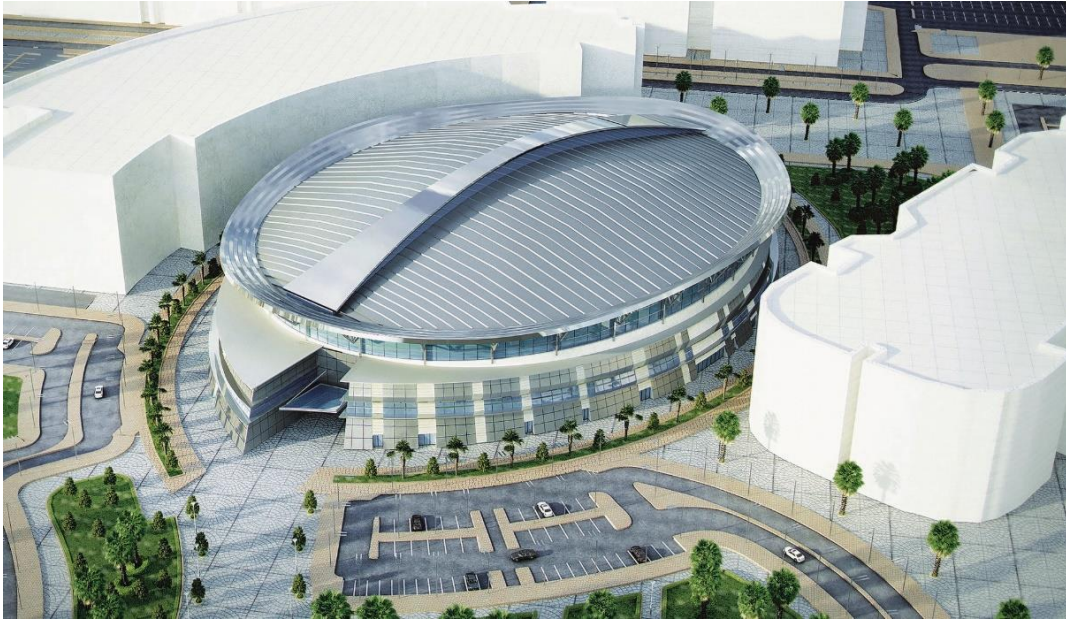
Şekil 55. Dinamik ve birbirine bağlı yarı açık, çok amaçlı alanlar oluşturan katlanmış ve bükülmüş düzlemler içindeki kesitler (worldarchitecture.org, 2022).

- King Saud Üniversitesi Kampüsü'ndeki Spor Alanları

King Saud Üniversitesi Spor Kampüsü Arenası, Riyad'daki King Saud Üniversitesi (KSU) ana kampüsünde bulunan, çeşitli spor etkinlikleri ve büyük topluluk organizasyonlarına ev sahipliği yapabilen önde gelen bir tesistir. Bu son teknolojiyle donatılmış arena, 9.400 seyirciye kadar kapasite sunmakta olup, 150 metre genişliğinde, trellisli kirişlerle desteklenen kendi kendine taşıyan bir çatıya sahiptir ve bu, etkinlik boyunca her açıdan engellenmemiş görüş açıları sunarak optimal bir izleme deneyimi sağlar. Temelde spor etkinlikleri için tasarlanmış olan bu arena, konserler, konferanslar ve diğer büyük etkinliklere de ev sahipliği yapabilme esnekliğine sahiptir. Modern olanaklarla donatılmış olan arena, rahat oturma alanları, gelişmiş ses ve görüntü sistemleri ile izleyici deneyimini artıran geniş imkanlar sunmaktadır. Arena, KSU kampüsünde kolayca erişilebilir olup, ziyaretçiler için ulaşım seçenekleri ve otopark alanları mevcuttur.

Arena dışında, KSU, çeşitli spor salonları ve açık alanlar dahil olmak üzere kapsamlı bir spor altyapısına sahiptir. Bu tesisler arasında birden fazla kapalı ve

açık kort, yüzme havuzları, bir spor salonu ve futbol, tenis ve atletizm gibi sporlar için alanlar bulunmaktadır. Bu olanaklar, öğrencilere, personele ve daha geniş topluluğa fiziksel fitness ve rekreasyonel aktiviteler için bolca fırsat sunmaktadır. KSU'daki spor tesisleri genellikle halka kapalı olup, güvenliği sağlamak, düzgün bakım yapılmasını temin etmek ve öğrenci ve personel için odaklanmış bir ortam sağlamak amacıyla üniversite üyelerine ayrılmıştır. Bu kontrollü erişim, tesislerin kullanımını yönetmeye yardımcı olarak, akademik ve üniversite ile ilgili etkinlikler için mevcut olmalarını ve tüm kullanıcılar için kalite ve güvenliklerini korumayı sağlamaktadır.

Şekil 56. King Saud University Spor Kampüsü Arenası (www.laix.lu, 2022).

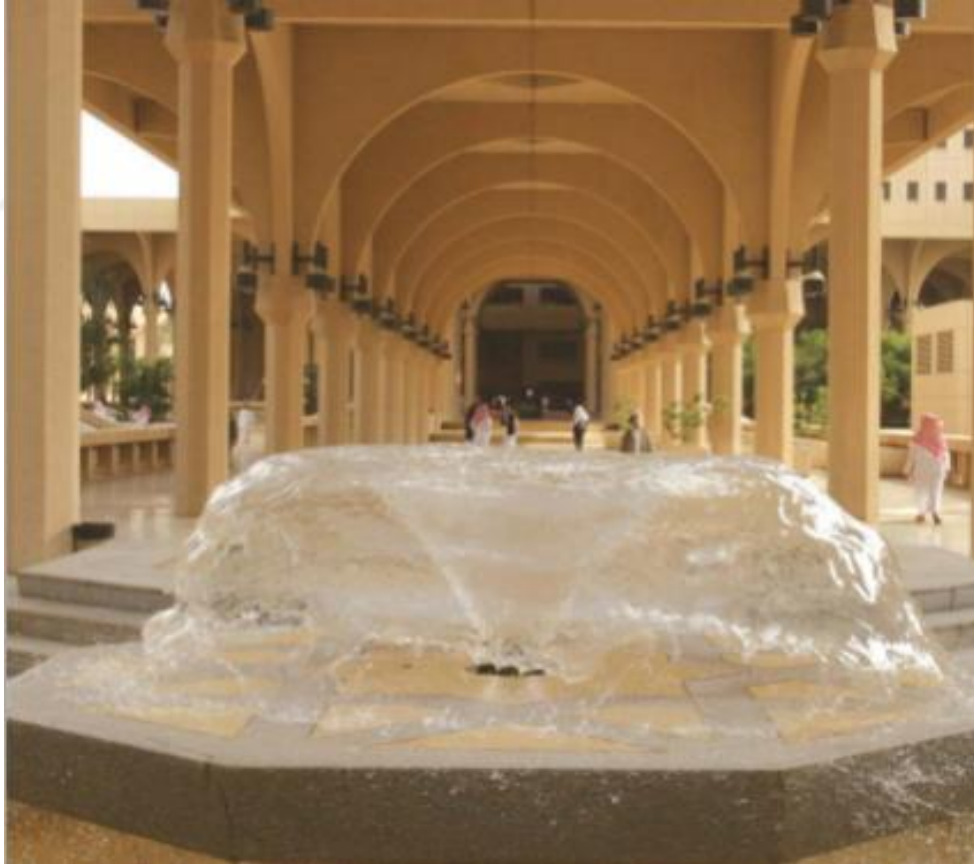
- Ulaşım ve Erişilebilirlik

King Saud Üniversitesi (KSU), üç ana yolun kesişim noktasına stratejik olarak yerleştirilmiştir: King Khalid Yolu, King Abdullah Yolu ve Prens Turki Bin Abdulaziz Al Awal Yolu, her biri kampüse kolay erişim sağlamaktadır. Kampüs, ayrıca ilk Suudi devleti olan Diriyah'ın doğum yeri ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan tarihi Diriyah şehrine de oldukça yakın olup, Diriyah Gate projesine sadece beş dakikalık bir sürüş mesafesindedir. Ayrıca, KSU, The Esplanade ve U Walk gibi yakındaki alışveriş merkezlerine de sekiz dakika mesafededir. Üniversite Tıp Şehri ise kampüs içinde sadece üç dakikalık bir sürüş mesafesindedir. Bu stratejik ulaşım bağlantıları ve önemli kentsel alanlara

yakınlık, öğrenciler, personel ve ziyaretçiler için erişilebilirlik ve kolaylık sağlamaktadır (Aldegheishem, 2013).

- King Saud Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı

King Saud Üniversitesi kampüsünün peyzajı yıllar içinde evrimleşerek daha entegre ve yaya dostu bir çevreye dönüşmüş, uyumlu bir organizasyonel düzenle karakterize edilmiştir. Sokak ağının birincil amacı, trafik akışını düzenlerken kampüs genelinde bağlantıları artırmak ve öğrenciler ile personel için hareketliliği kolaylaştırmaktır. Kampüs tasarımı, yaya dolaşımına öncelik vererek, birçok yol ve yürüyüş yolunu zarif pergolalarla gölgelendirmiştir (Bkz: Şekil 57). Bu, hem estetik çekicilik hem de hava koşullarından pratik koruma sağlamaktadır. Yaya erişilebilirliğine yapılan bu vurgu, sadece kampüsün işlevselliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda üniversite topluluğu için daha canlı ve etkileşimli bir alan oluşturur (Aldegheishem, 2013).

Şekil 57. KSU'deki Yaya Yollarını Kapsayan Pergolalar (Aldegheishem, 2013).

Şekil 58. King Saud Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı (Aldegheishem, 2013).

Sonuç olarak, bu bölüm, büyük üniversitelerdeki açık alan tasarımlarının öğrencilerin deneyimlerini, özellikle de mimarlık öğrencilerinin deneyimlerini iyileştirmede kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Harvard Üniversitesi, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) ve King Saud Üniversitesi gibi üç saygın üniversiteyi inceleyerek, her üniversitenin öğrenci etkileşimini artırmaya ve yaratıcı düşünciyi teşvik etmeye yönelik benzersiz bir yaklaşım benimsediği ortaya çıkmaktadır. Harvard Üniversitesi'ndeki tarihi tasarımlardan, MIT'deki yenilikçi odaklanmaya ve King Saud Üniversitesi'nde geleneksel ve modern unsurların birleşimine kadar, bu üniversiteler mimarlık alanında gelecekteki profesyonellerin akademik deneyimlerini zenginleştirmeye katkıda bulunmaktadır.

IV. SAHA ÇALIŞMASI: ÜNİVERSİTE KAMPÜSÜ İÇİN AÇIK KENTSEL ALANLARIN MEKAN ANALİZİ

Türkiye’deki Mimarlık Bölümüne Sahip Dört Üniversite Ele Alınacaktır:

1. Yeditepe Üniversitesi
2. İstanbul Aydın Üniversitesi
3. Işık Üniversitesi
4. Yıldız Teknik Üniversitesi

Seçilen bu dört Türk üniversitesi mekansal olarak analiz edilecek ve her biri, üniversitenin mimarlık öğrencilerinin toplam sayısına orantılı olarak 284 öğrenciye memnuniyet düzeyi anketi uygulanacaktır, bu sayı tabloya göre belirlenmiştir. Türk üniversiteleri üzerine daha derinlemesine bir inceleme yapmak gerekirse, Türkiye’de toplam 206 üniversite bulunmaktadır, buna özel üniversiteler de dahildir (istatistik.yok.gov.tr, 2025). Bu sayı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Makedonya, Bosna-Hersek, Moldova gibi diğer ülkelerdeki üniversiteler de dahil edildiğinde 215’e ulaşmaktadır (ÖSYM, 2018). Bu üniversitelerin yaklaşık yarısı, toplamda 108 üniversite (51’i devlet üniversitesi) mimarlık eğitimi vermektedir (ÖSYM, 2018). Türkiye genelinde, 2023-2024 akademik yılı için yaklaşık dokuz bin kontenjan (yıl sonunda birincilikle mezun olan öğrenciler için ayrılan kontenjanlar dahil 8786) Mimarlık Programı (Türkçe ve İngilizce) için ayrılmıştır. İstanbul’da ise 47 bölümde, 36 üniversitede mimarlık eğitimi verilmektedir (5 devlet ve 31 vakıf üniversitesi), bu programlar Türkçe ve İngilizce dillerinde sunulmaktadır. İngilizce programlar sunan 19 bölüm ve Türkçe programlar sunan 28 bölüm bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen dört üniversite, Türk üniversitelerinin tipoloji çeşitlerine göre seçilmiştir (detached, attached, rural, gated, integrated ve scattered) (Fard Razavivand, 2019) ve tabloya göre aşağıda belirtilmiştir:

- Farklı tipoloji kategorilerine aittirler.
- Tümünde mimarlık bölümleri bulunmaktadır.
- Şehir tasarımı açısından özgünlükleri vardır.
- Çalışmayı yürütmek için gerekli verilere erişim izni vermiş ve öğrenci memnuniyeti anketinin yapılmasına olanak sağlamışlardır.

Üniversite kampüslerinde öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı, dünya çapında farklı standartlarla ele alınmaktadır. Çeşitli uluslararası normlara göre, ideal bir kampüste öğrenci başına düşen yeşil alan miktarının 10-15 metrekare arasında olması önerilmektedir (Hajrasouliha, 2017). Ancak Türk üniversitelerinde bu oran, üniversitenin konumu, kampüsün büyüklüğü ve kampüs planlamasına bağlı olarak değişmektedir.

Türkiye'deki Durum: Türkiye'deki kentsel kampüs alanlarında, öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı genellikle 5-8 metrekare arasında değişmektedir. Özellikle İstanbul gibi büyük şehirlerde, üniversite kampüslerinin alanlarının sınırlı olması nedeniyle bu oran daha da düşebilir. Örneğin:

- Boğaziçi Üniversitesi: Öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı yaklaşık 6-7 m²'dir (Boğaziçi Üniversitesi, 2023).
- İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ): Yaklaşık 8-9 m²'dir (YÖK, 2021).
- Anadolu Üniversitesi (Eskişehir): Daha büyük kampüs alanı ve düşük yoğunluk nedeniyle öğrenci başına düşen yeşil alan yaklaşık 12-15 m²'dir (Anadolu Üniversitesi, 2022).
- Stanford Üniversitesi (ABD): Öğrenci başına yaklaşık 15-20 m² yeşil alan bulunmaktadır (Stanford Üniversitesi, 2021).
- Oxford Üniversitesi (İngiltere): Öğrenci başına yaklaşık 10-12 m² yeşil alan bulunmaktadır (Oxford Üniversitesi, 2020).
- Singapur Ulusal Üniversitesi (NUS): Ortalama olarak 7-8 m²'dir (NUS, 2021).

Çizelge 1. Üniversite kampüslerinde öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı

Üniversite Adı	Öğrenci Sayısı	Toplam Kampüs Alanı m2	Açık Alan m2	Öğrenci Başına Açık Alan m2
Işık Üniversitesi	6931	530.000	333.900	48.17
İstanbul Aydın Üniversitesi	44274	45,000	23.800	0,53
Yeditepe Üniversitesi	21278	130,000	95.257	4.47
Yıldız Teknik Üniversitesi	41775	1,774,678	1,420,578	34

- Yıldız Teknik Üniversitesi, en büyük toplam alan ve açık alana sahip olup, geniş bir kampüsle dengeli bir ortam sunmaktadır.
- Işık Üniversitesi, öğrenci başına en fazla açık alan sağlayarak, öğrencilere daha fazla açık alan sunmaktadır.
- İstanbul Aydın Üniversitesi, öğrenci başına en az açık alana sahip olup, yoğun bir kampüs yapısına ve sınırlı açık alanlara işaret etmektedir.
- Yeditepe Üniversitesi ise, Işık ve Yıldız Teknik Üniversitelerine kıyasla daha düşük bir öğrenci başına açık alan oranına sahip olmakla birlikte, orta seviyede açık alan sunmaktadır.

Bu veriler, kampüs büyüklüğü, açık alan mevcudiyeti ve öğrenci yoğunluğu arasındaki farkları vurgulamaktadır. Bu faktörler, öğrenci yaşamını, kampüs deneyimini ve genel konforu etkileyebilir.

Çizelge 2. İstanbul Üniversitelerinin Tipoloji Açısından Durumu.

Üniversite Adı	Bağımsız	Bağlantılı	Kentsel- Kırsal	Kapalı	Entegre	Dağılmış
						
Altınbaş		X	X			
Bahçeşehir			X		X	X
Beykent			X		X	X
Beykoz			X	X		
Doğuş		X				
Fatih			X	X		
Sultan Mehmet						
Haliç			X		X	
Işık	X					
İstanbul		X		X		
İstanbul	X					
Arel						
İstanbul		X		X	X	
Aydın						
İstanbul			X	X		
Ayvansara y						
İstanbul			X	X		
Bilgi						
İstanbul		X				X
Esenyurt						
İstanbul			X		X	
Galata						
İstanbul	X					X
Gedik						
İstanbul	X					X
Gelişim						
İstanbul		X			X	
Kültür						
İstanbul		X		X		X
Medipol						
İstanbul	X					X
Okan						
İstanbul	X					X
Rumeli						
İstanbul		X		X		
Sabahattin Zaim						
İstanbul			X	X	X	X
Teknik						
İstanbul			X	X	X	
Ticaret						
İstanbul		X				X
Yeniüzyıl						
İstinye		X				X
Kadir Has		X	X	X		
Maltepe	X					
Marmara			X	X		
MEF			X	X	X	
Mimar			X	X	X	
Sinan						
Nişantaşı		X				X
Özyeğin		X				X
Yeditepe		X		X		
Yıldız			X	X	X	X
Teknik						

İstanbul'daki 36 üniversitenin kampüs tipolojileri üzerine yapılan analizler sonucunda (5 devlet ve 31 vakıf üniversitesi) 8 üniversitenin Bağımsız tipolojiye, 14 üniversitenin Bağlantılı tipolojiye, 16 üniversitenin Kentsel-Kırsal tipolojiye, 17 üniversitenin Kapalı tipolojiye, 11 üniversitenin Entegre tipolojiye ve 14 üniversitenin Dağılmış tipolojiye sahip olduğu gözlemlenmiştir. Üniversiteler, kampüs tipolojisi açısından birden fazla tipolojiye sahip olabilir. En fazla tipolojik özelliğe sahip iki üniversite Yıldız Teknik Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'dir. Bu tipolojik özellikler, Kentsel-Kırsal, Kapalı, Entegre ve Dağılmış tipolojilerinin karakteristik özelliklerini içermektedir. Tez kapsamında yapılacak anket için İstanbul Aydın Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi (en fazla kampüs tipolojisine sahip olan üniversite), Yeditepe Üniversitesi ve Işık Üniversitesi seçilmiştir. Araştırma alanının seçiminde, farklı kampüs tipolojilerine sahip olmaları ve vakıf-devlet üniversitelerinin çeşitliliğini sağlamalarının güvenilir bir sonuç vereceği ön şartı dikkate alınmıştır. Şehir dışında yer alan Işık Üniversitesi, şehir kenarında yer alan Yeditepe Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi ve son olarak şehir merkezinde şehirle entegre yapısı sergileyen Yıldız Teknik Üniversitesi, anketin yapılabilirliği açısından optimal fayda sağlamak amacıyla seçilmiştir. Bu bağlamda hazırlanan anket, üniversite kampüs açık alanlarının fonksiyonel, sosyal ve algısal özelliklerine dayalı olarak kullanım memnuniyetini ölçmeyi, 3. ve 4. sınıf mimarlık öğrencilerinin kişisel gelişim ve sosyalleşme ihtiyaçlarına daha iyi hitap eden bir kampüs açık alanı tasarımı yapmayı amaçlamaktadır. Anket, 5 çoktan seçmeli soru, 5 açık uçlu soru ve 3 ana başlık altında toplamda 32 tutum belirleme sorusu içermektedir.

Anketin yapıldığı üniversitelerdeki 3. ve 4. sınıf mimarlık öğrencilerinin sayısı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Çizelge 3. Anketin Yapıldığı Üniversitelerdeki 3. ve 4. Sınıf Mimarlık Öğrencilerinin Sayısı

Üniversite Adı	Sınıf	Öğrenci Sayısı
İstanbul Aydın Üniversitesi	3.	55
	4.	45
	Toplam	100
Yıldız Teknik Üniversitesi	3.	230
	4.	320
	Toplam	550
Yeditepe Üniversitesi	3.	80
	4.	80
	Toplam	160
Işık Üniversitesi	3.	40
	4.	40
	Toplam	80
	Toplam	890

Dört üniversitedeki 3. ve 4. sınıf mimarlık programlarına toplamda 890 öğrenci kayıtlıdır. Anket, 270 öğrenciyle yapılmış olup %95 güven düzeyine ulaşılmıştır. Her üniversitedeki öğrenci sayılarındaki farklılıklar nedeniyle, anket katılımcılarının dağılımı, ilgili üniversitelerin öğrenci nüfuslarına göre ağırlıklandırılmıştır.

Çizelge 4. Çalışmada Ele Alınan Örneklem

Üniversite Adı	#
Işık Üniversitesi	27
İstanbul Aydın Üniversitesi	30
Yeditepe Üniversitesi	50
Yıldız Teknik Üniversitesi	175

Anketin bir parçası olarak, kampüs açık alanları özellikleri kapsamında 5 çoktan seçmeli soru, 5 açık uçlu soru ve 3 ana başlık altında (algısal, sosyal ve fonksiyonel) 32 tutum belirleme sorusunu test etmek amacıyla dört üniversiteye toplam 20 anket uygulanan bir pilot çalışma yapılmıştır. Pilot çalışmanın sonuçlarına dayanarak, tam anket uygulamasına geçilmeden önce bazı sorular değiştirilmiştir.

A. Ziyaretçi Tabanlı Fotoğrafçılık (VEP)

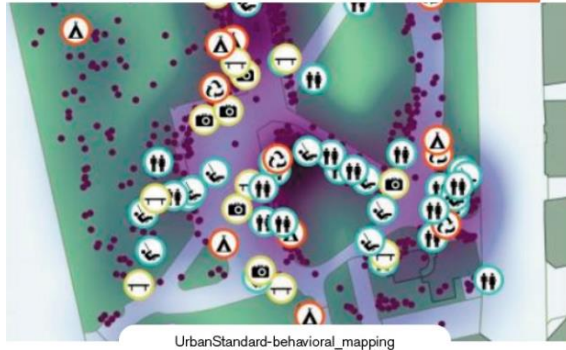
Çalışmada ele alınacak kampüs açık alanlarını belirlemek amacıyla; kullanıcılar tarafından en çok tercih edilen ve hiç tercih edilmeyen kampüs açık

alanlarının tanımlanması ve bunların istatistiksel verilere dönüştürülmesi gerekmektedir. Tercihe neden olan mekansal olanakların belirlenmesi ve kampüslerdeki açık kentsel alanlar için kapsamlı bir sınıflandırma yapılması bu aşamanın odak noktasıdır. Bu aşamada Ziyaretçi Tabanlı Fotoğrafçılık (VEP) tekniği de ele alınacaktır. İlk aşamada, çalışmanın kapsamına alınan üniversite kampüslerinde yer alacak açık alanların belirlenmesi önceliklidir. Seçim kavramı, gelecekte yapılacak sağlıklı karşılaştırmalar için bir araç olarak kullanılmakta olup, kampüs dış alanlarının seçimi rastgele değil, kullanıcının tercihlerine dayalıdır. Farklı düzeydeki olanakların (çok sayıda olanaktan az sayıda olanağa kadar) farklı tercihler seviyelerini ortaya çıkardığı bilinmektedir, bu nedenle araştırma için farklı yerler, sağlanan olanaklar açısından bu şekilde seçilmiştir. Veriler, seçilen alanları görselleştirmek için Google Earth, Autocad ve diğer illüstrasyon programları kullanılarak elde edilmiştir. Diğer araştırmalara dayanarak, Ziyaretçi Tabanlı Fotoğrafçılık (V.E.P.) tekniği, algılar, kaynak etkisi ve açık hava rekreasyon deneyimlerinin ilişkilerini anlamayı geliştirmeye yardımcı olmayı amaçlamakta olup, araştırma ve gözlem için değerlendirilecek farklı olanaklara sahip konumların seçilmesini sağlamaktadır (Stedman et al., 2004). Bu çalışmada, öğrencilerin genel tercihlerine, özellikle de mimarlık öğrencilerinin tercihlerine dair görsel ve kavramsal algılar oluşturmak amacıyla bu teknik kullanılacaktır. Fotoğraf değerlendirmeleri, yerinde yapılan ziyaretlere göre daha ekonomik, zaman açısından verimli ve pratik olmaktadır. Fotoğraflar, peyzaj değerlendirme çalışmalarında yaygın bir şekilde kullanılmakta olup, yerinde yapılan değerlendirmeler için geçerli bir ikame olarak kabul edilmiştir (Barroso et al., 2012), (Dorwart, Moore, and Leung, 2007). Ancak bu araştırmada, kampüsün kentsel tasarımını geliştirmek için dikkate alınması gereken optimum standartların inşa edilmesi amacıyla bütünsel bir yaklaşım benimsenerek, bu sürecin kavramsal bir anlayışla sunulması hedeflenmektedir.

B. Davranışsal Haritalama

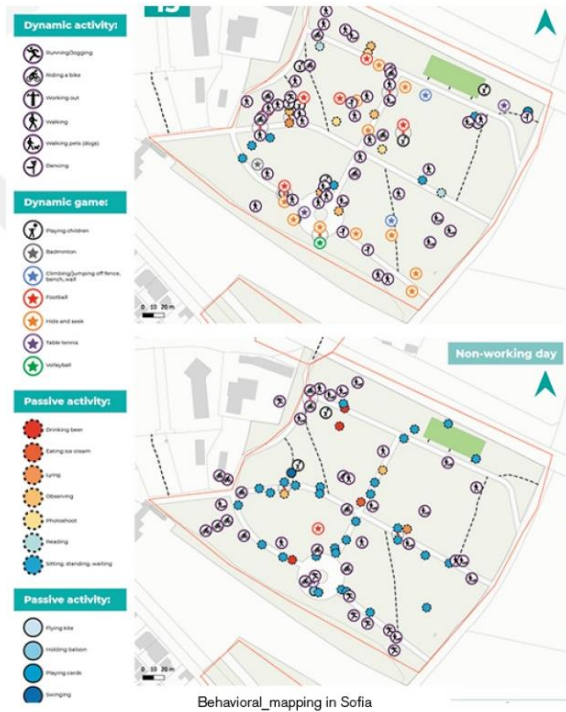
Davranışsal gözlem, üniversitelerin alan planlarına yansıtılacaktır. Bu aşama, çalışma kapsamındaki kampüs açık alanlarının mekansal analizinin belirlenmesinin ardından gerçekleştirilecektir (Alnusairat, Ayyad, and Al-Shatnawi, 2021). Kullanıcılar tarafından en çok tercih edilen ve asla tercih

edilmeyen kampüs açık alanları kamerayla kaydettikten sonra, görüntüler, alan ziyaretinden sonra Davranışsal Haritalama (BM) yöntemiyle analiz edilecektir. (BM), davranışların doğrudan gözlemi, sosyoekolojik araştırmalarda mobilize edilmiş bir tekniktir. Ancak, bu ve kampüs içindeki diğer alanların iki belirli yönü ve bu ilişkiyi yapılandıran davranışların haritalanması incelenecektir. Çalışmanın ikinci aşaması, kullanıcıların davranışlarıyla ilgili kampüs açık alanlarında Davranışsal Haritalama (BM) uygulamasının metodolojik adımlarını tanımlar. Ön bulgular, hem kentsel mobilyaların hem de bahçedeki doğal unsurların bakımının zayıf olmasının, bu alanlardan tam anlamıyla faydalanmayı güçlü bir şekilde engellediğini ortaya koymuştur. Ayrıca, ağaçların bulunduğu sıcak alanlar genellikle kullanıcılar tarafından tercih edilmektedir. Bu bulgulara dayanarak, BM, sosyoekolojik araştırmalar için olduğu kadar insan odaklı ve yer temelli kamu politikalarını desteklemek için de faydalı olabilir. BM, peyzaj planlamacıları ve karar vericilere, mekan tasarımı ile kullanım arasındaki ilişki konusunda ampirik kanıt sağlayabilir (Vidal et al., 2022). Yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin yardımıyla belgeleme ve haritalama yapılan katılımcısız gözlem yöntemi, çeşitli harita yapma ve görselleştirme yöntemleriyle kamu alanı kullanımında önemli desenleri ortaya çıkarabilir ve bu yöntemler küçük ölçekli ve farklı ilgi alanlarına uygulanabilir şekilde kolayca tekrarlanabilir. Tekrar üretim kalitesi, ilk hazırlık, talimatlar, motivasyon ve güvenilir donanım kullanımıyla ilgilidir; örneğin verilerin SPSS ile işlenmesi ve görselleştirilmesi, illüstrasyon ve ön baskı tasarım teknikleri, ücretsiz ve açık kaynak yazılımlarının yardımıyla mümkündür.

CHALLENGES ADDRESSED

NATURE	●	●	●	○	○
WELLBEING	●	●	●	●	●
HEALTH	●	●	●	●	●
MOBILITY	●	●	●	●	●
PARTICIPATION	●	●	●	●	●
ECONOMY	●	●	●	○	○

IMPLEMENTATION

SOFT	MEDIUM	HARD

REPLICATION POTENTIAL/FLEXIBILITY

LOW	MEDIUM	HIGH

AMORTIZATION PERIOD

SHORT	MEDIUM	LONG	NA

INVESTMENT

LOW	MEDIUM	HIGH	NA

BEHAVIOURAL MAPPING

Scan me for digital format

- Kentsel Alanlarda Davranışsal Haritalama (BM) Örneği (urbinat.eu, 2022).

Davranışsal haritalama, hipotez aşamasından gerçeğe farklılık gösteren aktiviteleri aşağıdaki şekilde sınıflandırır:

- Dinamik aktiviteler.
- Pasif aktiviteler.

C. Katılım Süreci

Ko-Diyagnoz: Kamu alanlarında gerçekleştirilen aktivitelerin, olağan ya da olağan dışı davranışların derinlemesine anlaşılması ve iletişimi için oldukça önemlidir.

Ko-Seçim: Kamu yaşamına daha uygun, mevcut çevreye adapte edilmiş ve zaman içinde şekillendirilmiş çözümlerin bilgilendirilmiş bir şekilde seçilmesi için özellikle önemlidir.

Ko-Tasarım: Planlanan ve tasarlanan müdahalelerin etkilerinin n değerlendirilmesi için özellikle önemlidir. Ayrıca, gönüllülerin topluluklardan dahil edilmesi, yerlerin rutinlerinin ötesinde anlaşılmasına yardımcı olmak açısından da gereklidir.

Ko-Uygulama: Uygulama aşamalarına dahil edilmesi ve tasarımın ve realizasyonun adım adım evrimleşmesi için taktiklerin bir parçası olarak önemlidir.

Ko-İzleme: Gerçekleştirilen üzümlerin iyileştirilmesi ve kamu yaşamındaki dönüşümün, eski ve yeni aktivitelerin örüntüsü, kullanıcı davranışlarındaki değişikliklerin genel değerlendirilmesi sırasında ortaya çıkan sorunlar için özellikle önemlidir.

Weiwei Wang'ın araştırmalarına göre, niversite kampüsü planlamasını değerlendirmek için öğrencilerin kampüsü günlük yaşamlarında nasıl kullandıklarına odaklanan dikkatli ve yenilikçi bir yöntem sunmuştur. GPS zellikli cihazlar kullanarak Wang, ğrencilerin hareketlerini izledi ve verileri GIS yazılımıyla analiz ederek, öğrencilerin hangi alanlara gittiklerini, ne kadar süre kaldıklarını ve hangi yolları izlediklerini grselleştirdi. Bu, davranış örüntülerini ortaya koymuş ve kamp tasarımınn ğrenci ihtiyaçlarını nasıl desteklediğini ya da engellediğini vurgulamıştır. Bulguların gerçek deneyimleri yansıttığından emin olmak için Wang, ayrıca anketler aracılığıyla geri bildirimler topladı, bu da verilere kişisel bir katman eklemiştir. Teknolojiyi ğrencilerin iğrrleriyle birleştiren bu yöntem, kamp yaşamını daha net, insan merkezli bir anlayışla sunmakta ve kullanılan alanları daha iyi hizmet verecek şekilde geliştirmeye yönelik pratik fikirler sunmaktadır.

D. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – İstanbul Aydın Üniversitesi

- **Kuruluş Genel Görünümü**

İstanbul Aydın Üniversitesi, 2003 yılında kurulmuştur. Kampüse girdiğinizde dikkatinizi çekecek ilk şey, ne kadar dinamik olduğudur. İstanbul Aydın Üniversitesi kampüsü, aktif bir entegre kampüs olup, peyzajındaki hareketlilik dikkatle incelenmiştir. Kampüs, 14 farklı fakülteye dağılmış 43.000’den fazla öğrenciye ev sahipliği yapmaktadır ve toplamda yaklaşık 4.5 hektarlık bir alanı kapsamaktadır. Üniversitedeki mimarlık öğrencilerinin yıllık tahmini sayısı ise yaklaşık 177 öğrencidir (istatistik.yok.gov.tr, 2025).

- **Kampüs Sınırı**

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul’un Avrupa Yakası’nda Florya ilçesinde yer alan bir şehir ve kampüs üniversitesidir. Konumunun boylam eksenini, batı kuzeyden doğu güneye kadar uzanmaktadır. Kampüsün kuzey tarafında, İstanbul’un Asya kısmına giden en önemli ulaşım yolu olan E-5 kara yolu yer almaktadır. Doğu tarafında Atatürk Havaalanı bulunmaktadır. Batı tarafında ise bir konut alanı yer almaktadır. Kampüsün güney tarafında ise Marmara Denizi’ne giden Sahil Yolu kara yolu bulunmaktadır. Üniversitenin üç farklı ana girişi vardır (kuzey ve güney taraflarından öğrenciler için ayrılmış iki giriş, doğu tarafından ise dış ziyaretçiler için ayrılmış bir giriş). Tablo 5, Aydın Üniversitesi’nin üç ana girişini göstermektedir. Şekil 62 ise kampüsün sınırlarını (IMP) illustre etmektedir.

Çizelge 5. Aydın Üniversitesi'nin Üç Ana Girişi

Kuzey Kapısı
(Öğrenci Girişi)

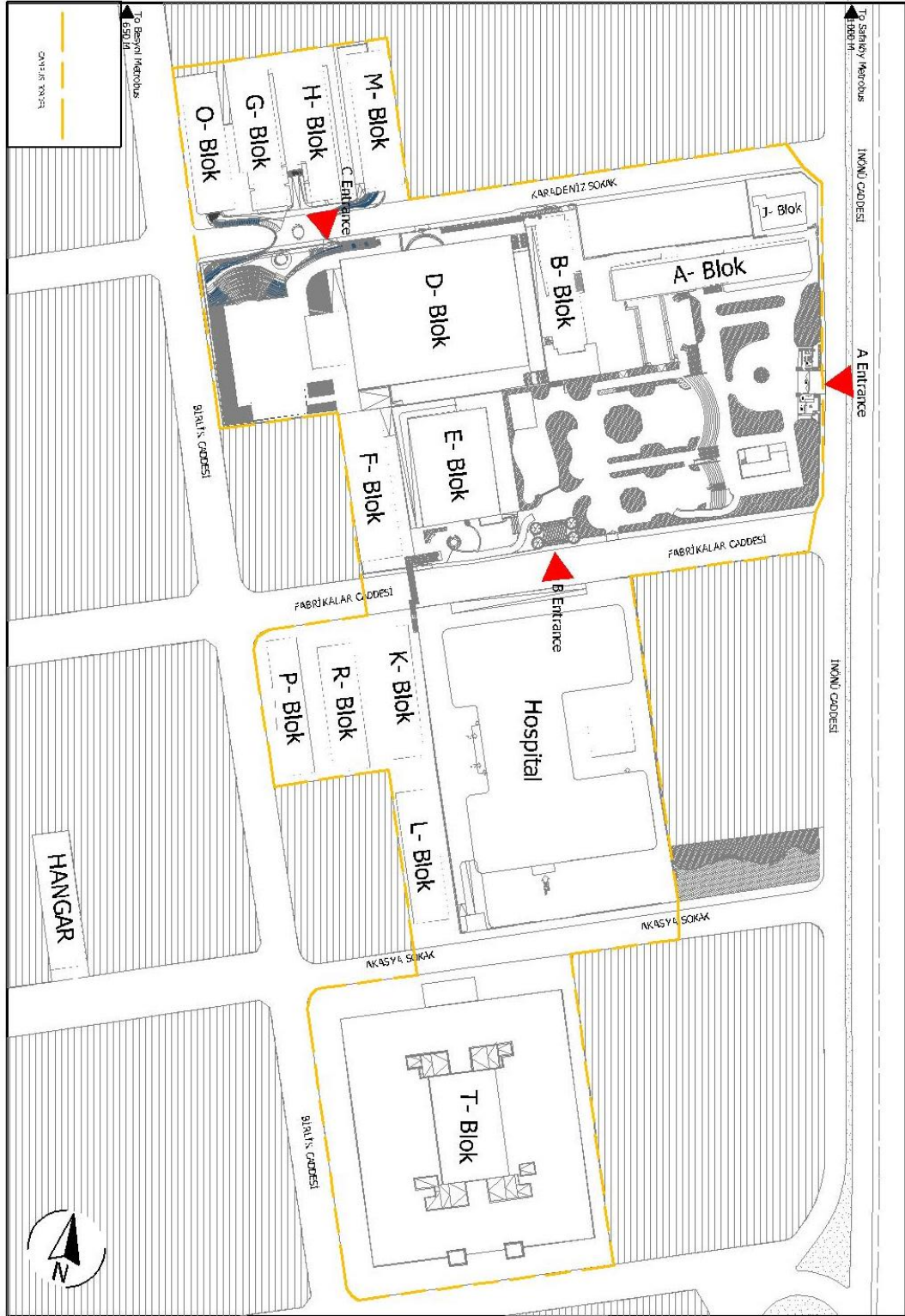

Güney Kapısı
(Öğrenci Girişi)

Doğu Kapısı
(Ziyaretçi Girişi)

Şekil 59. Aydın Üniversitesi Kampüsünün Sınırları IMP

- Aydın Üniversitesi Kampüsüne Erişilebilirlik

Şekil 61’te gösterildiği gibi, kampüse iki farklı eksenden ulaşılabilir. İlk eksenin adı, kampüsün doğu tarafına (Sefaköy Metrobüs Durağı) ulaşan İnönü Caddesi’dir. İkinci eksen ise, kampüsün batı tarafı boyunca uzanan Birlik Caddesi olup, Beşyol otobüs durağına ulaşmaktadır. Her iki eksen, İstanbul’un Avrupa yakasının en önemli ilçelerinden geçerek Asya yakasına bağlanan E-5 karayolu ile kesişmektedir. Ayrıca, kampüsü çevredeki tüm olanaklara bağlayan tek yönlü kuzey ve güney bağlantı eksenlerini göz ardı edemeyiz. Bu eksenler, kampüsün çevresindeki tüm tesislerle bağlantısını garanti etmektedir.

Şekil 60. Aydın Üniversitesi Kampüsüne Erişim

- Yeşil alanlar

Üniversitedeki yeşil alanların toplam alanı iki bin metrekare olup, %4.44'ü dağılmış bir yapıya sahiptir, herhangi bir etkinlik yapmak veya çevresel bir rol üstlenmek için uygun değildir ve genellikle üniversitenin kimliğiyle veya peyzaj tasarımının genel konseptiyle uyumsuz küçük heykellerin bulunduğu lineer alanlarla sınırlıdır. Tablo 6, İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki yeşil alanların bir gözlemini sunmaktadır. Görüldüğü üzere, bu alanlar hiçbir bireysel ve sosyal amaca hizmet etmemektedir. Açık alanların düşük kalitesi, bu alanların insanlar arasında ilişki kurmalarını ya da kentsel veya üniversite yaşamının genel kalitesini artırmalarını engellemektedir. Aksine, Aydın kampüsünde bazen bu alanların kullanılmasına dahi izin verilmemektedir, bu durum Şekil 63'te gösterilmiştir.

Şekil 62. İstanbul Aydın Üniversitesi Kampüsü'ndeki Küçük Bir Yeşil Alan, Kullanılmasına İzin Verilmediği Görülen

İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki yeşil alanlar, ekolojik, sosyal ve ekonomik avantajlar sağlamamaktadır. Güzellik ve huzur eksikliği nedeniyle stresle başa çıkma ve iyileşmeye katkıda bulunmazlar. Ağaçların yokluğunda, kuşların veya suyun doğal sesleri, çiçekler ve hatta sağlıklı bir güneş ışığı etkileşimi yoktur.

Çizelge 6. İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki Yeşil Alanların Farklı Açılardan Görüntüleri

Ziyaretçi kapısının yanındaki doğu tarafındaki yeşil alan

Yasaklı merkezi yeşil alan

Üniversitedeki yeşil alan örnekleri

Yeşil alanın yanlış uygulanması, kullanıcıları istenmeyen rüzgardan koruyamayan ve güneş ışığından korumayan bitki türlerinin seçilmesiyle ilgilidir.

Şekil 63. İstanbul Aydın Üniversitesi'nin Manzarası ve Vurgulanan Yeşil Alanlar.

- Spor Alanları

Spor alanları, öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayamayacak olan çok temel bir basketbol sahasıyla sınırlıdır. Şekil 65, kampüste mevcut olan tek oyun alanını göstermektedir.

Şekil 64. Aydın Üniversitesi Kampüsündeki Tek Mevcut Oyun Alanı

- Düşünsel alanlar

Kampüste herhangi bir düşünsel alan bulunmamaktadır.

- Toplantı ve disiplinlerarası alanlar

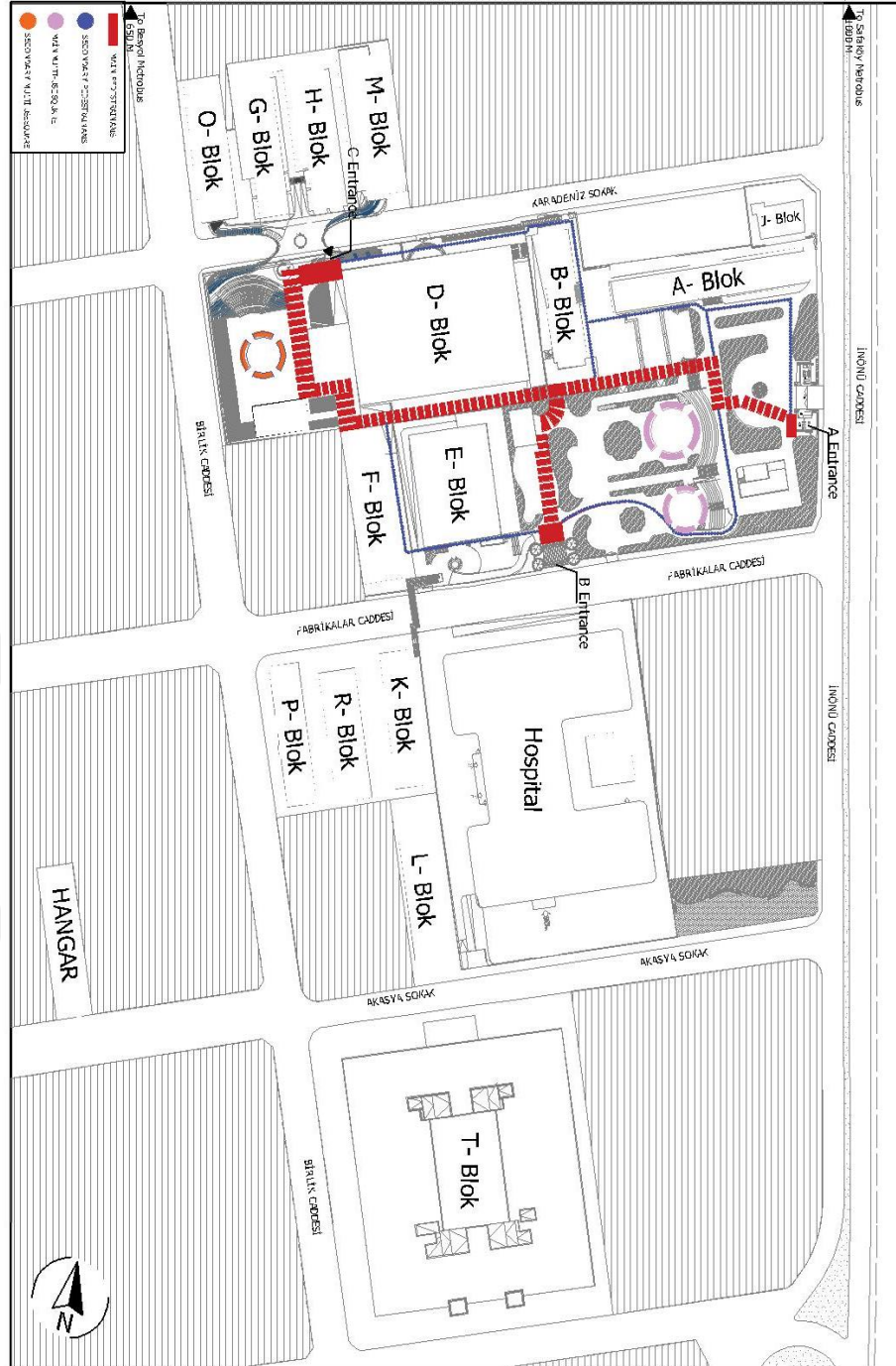
Aydın Üniversitesi kampüsü, sosyal etkileşimi ve toplu etkinlikleri teşvik etmek amacıyla tasarlanmış iki ana meydana sahiptir. Bu meydanlar, akademik binalar arasında uzanan bir yaya yolu ile birbirine bağlanmış olup, kampüs içinde yaya hareketliliğini ve erişilebilirliği kolaylaştırmaktadır. Meydanlar, kamusal alanların kullanımında esneklik sağlayan taşınabilir oturma mobilyaları ile donatılmıştır; ayrıca üniversitede düzenlenen resmi törenler ve etkinlikler için tasarlanmış basamaksız oturma alanları da bulunmaktadır. Buna ek olarak, meydanların tasarımına entegre edilen yeşil alanlar, estetik değer katmakta ve psikolojik iyilik hali destekleyen konforlu bir atmosfer oluşturmaktadır. Bu entegrasyon, kampüsün kentsel tasarımına doğal peyzajları dahil ederek sürdürülebilirliğe de vurgu yapmaktadır. Böyle bir planlama, üniversitenin

akademik toplantıları ve öğrenci etkinliklerini destekleyen kapsamlı eğitimsel ve sosyal alanlar sunma taahhüdünü yansıtmaktadır.

- Yaya dolaşımı

Aydın Üniversitesi, kampüsündeki çeşitli tesisler arasındaki mekansal ve fonksiyonel bağlantıyı güçlendiren iyi planlanmış bir kentsel yerleşime sahiptir. Kampüs, doğudan batıya uzanan birincil bir yaya aksı etrafında şekillenmiştir ve bu ana eksen, üniversitenin ana kapılarından geçerek kampüs genelinde erişim ve hareketliliği kolaylaştırmaktadır. Bu birincil eksen, üniversitenin ortasında güney aksıyla kesişerek, kampüs içindeki görsel ve fonksiyonel bağlantıyı güçlendiren merkezi bir odak noktası oluşturur.

Buna ek olarak, kampüs, ana akslarla kesişen ikincil yolların bir ağını içermekte olup, eğitim binaları ile hizmet tesisleri arasında etkin bir bağlantı sağlamaktadır. Toplanma meydanları, bu yollar boyunca stratejik olarak yerleştirilmiş olup, öğrenci ve öğretim üyelerinin etkileşimini teşvik eden açık sosyal alanlar yaratmaktadır. Bu bütünleştirici kentsel tasarım, üniversitenin hareketliliği, erişilebilirliği ve işbirlikçi öğrenme deneyimlerini destekleyen konforlu ve sürdürülebilir bir eğitim ortamı sağlama taahhüdünü yansıtmaktadır.

Şekil 65. Aydın Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı

- **Heykeller ve Heykeltraşlar**

Daha önce de belirtildiği gibi, bunlar genellikle lineer, küçük alanlarla sınırlıdır ve bazen üniversitenin kimliğiyle veya peyzaj tasarımının genel konseptiyle uyumsuz olan küçük heykeller içerir.

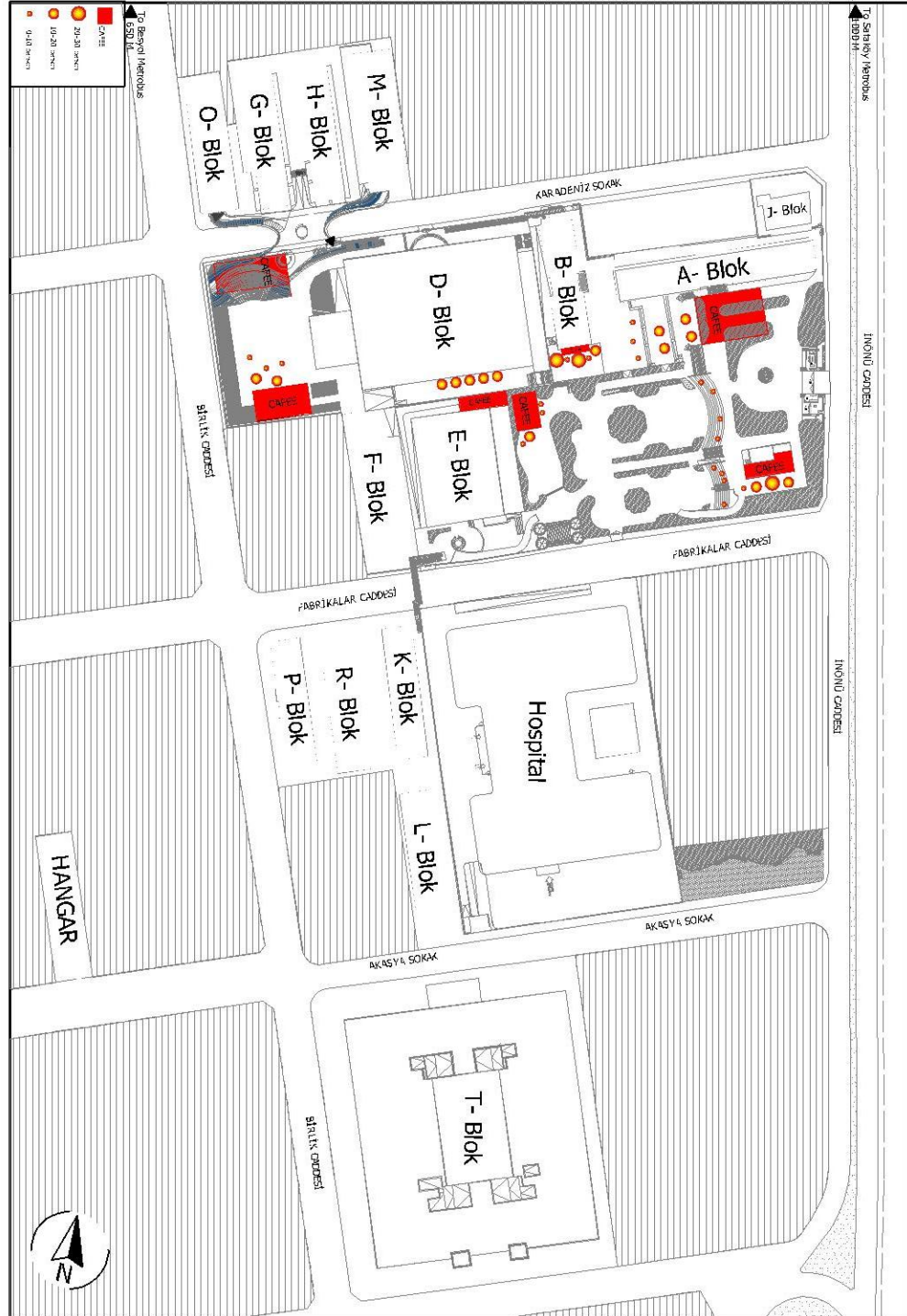
Çizelge 7. İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki heykeller

Kimlikleriyle uyumsuz ve
rastgele dağılmış heykeller

- Servis Alanları

Kafeler ve restoranlar yeterli görünüyor. Şekil 67, İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki bir kafeyi göstermektedir.

Şekil 66. İstanbul Aydın Üniversitesi Kampüsündeki Kafeler

Sonuç olarak, İstanbul Aydın Üniversitesi kampüsüne yapılan ziyaret, mimari tasarım ile kullanıcı deneyimi arasındaki dinamik etkileşimi gözler önüne seriyor. Doğu kapısından girildiğinde, ziyaretçiler hemen büyük amfiteyatronun etkisiyle ilham verici bir atmosferle karşılaşılıyor, bu atmosfer Roma ve Osmanlı tasarım öğelerinin birleşimiyle güçlendiriliyor. Mimari düzen, hareketli şehir çevresinden daha sakin ve düşünsel bir alana geçiş yapıyor. Osmanlı tarzı interlock döşemesiyle tasarlanmış merkezi avlu, huzuru daha da pekiştirerek sakin bir ortam sunuyor.

Ancak, amfiteyatronun alt seviyesine inildiğinde, belirgin işaretçilerin eksikliği bazı yönelim kayıplarına ve kafa karışıklığına yol açıyor, bu da navigasyonu kolaylaştıracak daha fazla yönlendirme işaretiye duyulan ihtiyacı gösteriyor. Ayrıca, davranış haritalaması (BM) kampüsteki öğrenci aktivitelerinin, hizmetlerin mevcudiyetinden büyük ölçüde etkilendiğini ve en kalabalık alanların, temel hizmetleri sağlayan yerler olduğunu öne çıkarıyor. Bu, kampüsün sosyal ve akademik dinamiklerini şekillendiren fonksiyonel alanların önemini vurguluyor.

Genel olarak, kampüs tasarımı, tarihi mimari öğeleri modern ihtiyaçlarla başarılı bir şekilde harmanlıyor, ancak mekansal organizasyon ve işaretleme görünürlüğü konusunda yapılacak iyileştirmeler, kullanıcı deneyimini daha da geliştirebilir.

E. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – Yıldız Teknik Üniversitesi

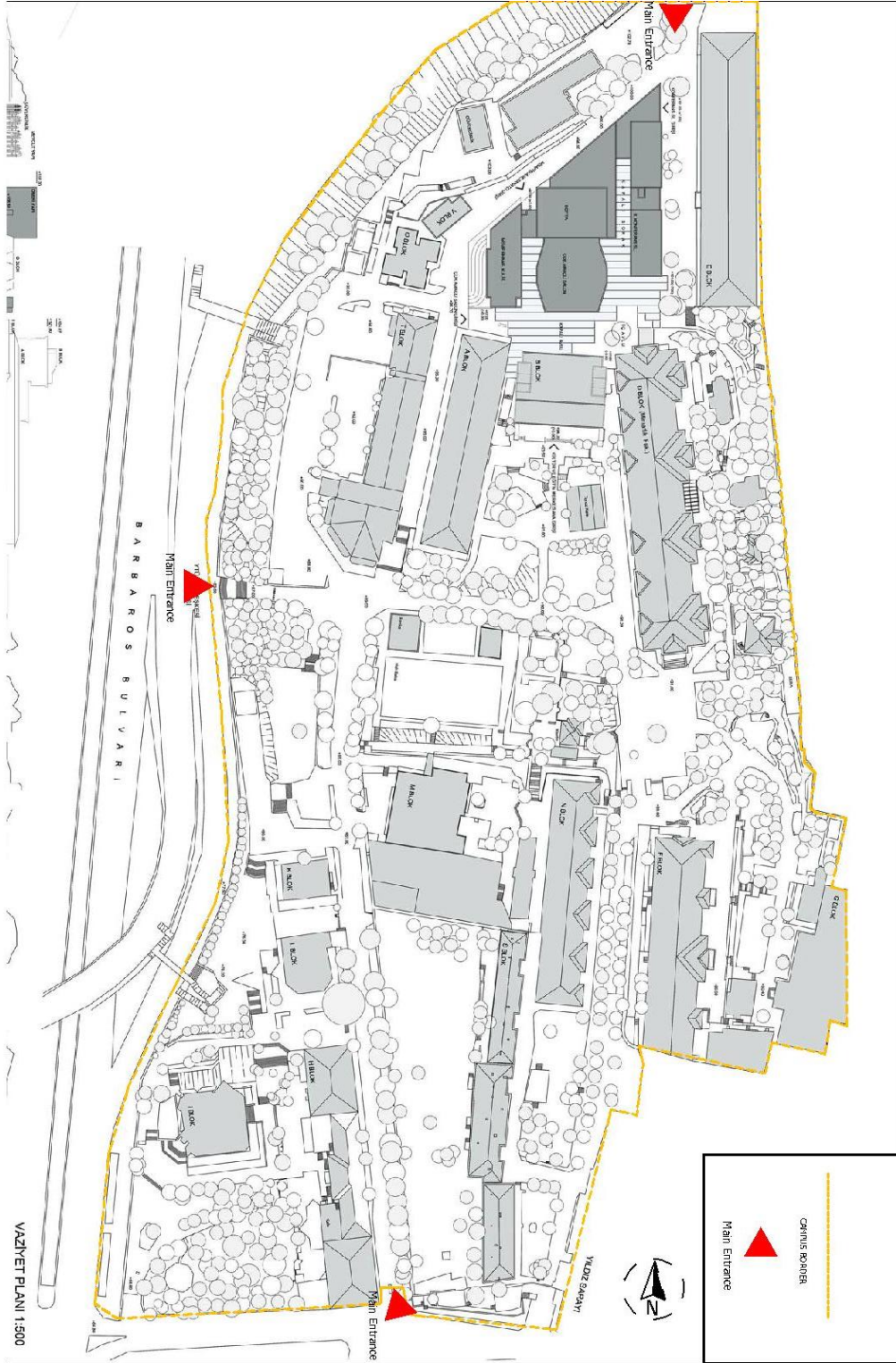
- Kuruluşun Genel Görünümü

Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ), 1911 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nun İstanbul şehrinde "Kondüktör Mekteb-i Alisi" adıyla, kamu işleri için teknik personel yetiştirmek amacıyla kurulmuştur. Kurum, yıllar içinde gelişerek akademik kapsamını genişletmiş, 1922'de "Nafia Fen Mektebi" adını almış ve 1937'de İstanbul Teknik Okulu'na dönüşmüştür. 1982 yılında resmi olarak üniversite statüsü kazanarak "Yıldız Teknik Üniversitesi" adını almıştır. Günümüzde YTÜ, mühendislik, mimarlık ve çeşitli bilimsel disiplinlerde lisans ve lisansüstü programlar sunan Türkiye'nin önde gelen teknik üniversitelerinden

biridir. Üniversite, ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel araştırmalara, teknolojik yeniliklere ve mesleki eğitime katkıda bulunmaya devam etmektedir. Üniversitenin ana kampüsü, İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde yer almakta olup, kampüs alanı 1 hektar büyüklüğündedir. Kampüste 35.029'dan fazla öğrenci eğitim görmektedir.

- Kampüs Sınırları

Yıldız Teknik Üniversitesi kampüsü, İstanbul'un Avrupa yakasında yer alan Beşiktaş ilçesinde bulunmaktadır. Kampüsün boylam eksenini kuzeyden güneye doğru uzanmakta olup, kampüsteki tüm binalar bu eksene paralel olarak dizilmiştir. Kampüsün kuzeyinde Beşiktaş Belediyesi'nin rehabilitasyon merkezi yer alırken, güneyinde Osmanlı İmparatorluğu'nun ihtişamını yansıtan ünlü Yıldız Sarayı bulunmaktadır. 19. yüzyılda inşa edilen bu saray kompleksi, Osmanlı sultanlarının yönetimin zorluklarından uzaklaşmak için kullandığı bir dinlenme yeri olarak hizmet vermiştir. Sarayın yapıları, Osmanlı, Rokoko ve Barok mimari tarzlarının uyumlu bir karışımı olup, ayrıntılı süslemelerle bezenmiştir. Şale Köşkü'nün büyüleyici atmosferi ve Malta Köşkü'nün imparatorluğun görkemini yansıtan özellikleri, sarayın öne çıkan yapıları arasında yer alır. Sarayı çevreleyen Yıldız Parkı, yemyeşil doğası, huzurlu patikaları ve Boğaz'ın panoramik manzaralarıyla dikkat çeker. Tarihi önemi ve etkileyici çevresiyle Yıldız Sarayı, Osmanlı ihtişamının zengin mirasını keşfetmek isteyen ziyaretçileri kendine çeker. Kampüsün güneyine doğru bir kilometre daha ilerlediğinizde, Boğaz kıyısına ve resim müzesinin bulunduğu kesişme noktasına ulaşabilirsiniz. Kampüsün doğusunda Yıldız Parkı'nın geniş yeşil alanları uzanırken, batısında ise bir yerleşim bölgesi bulunmaktadır.

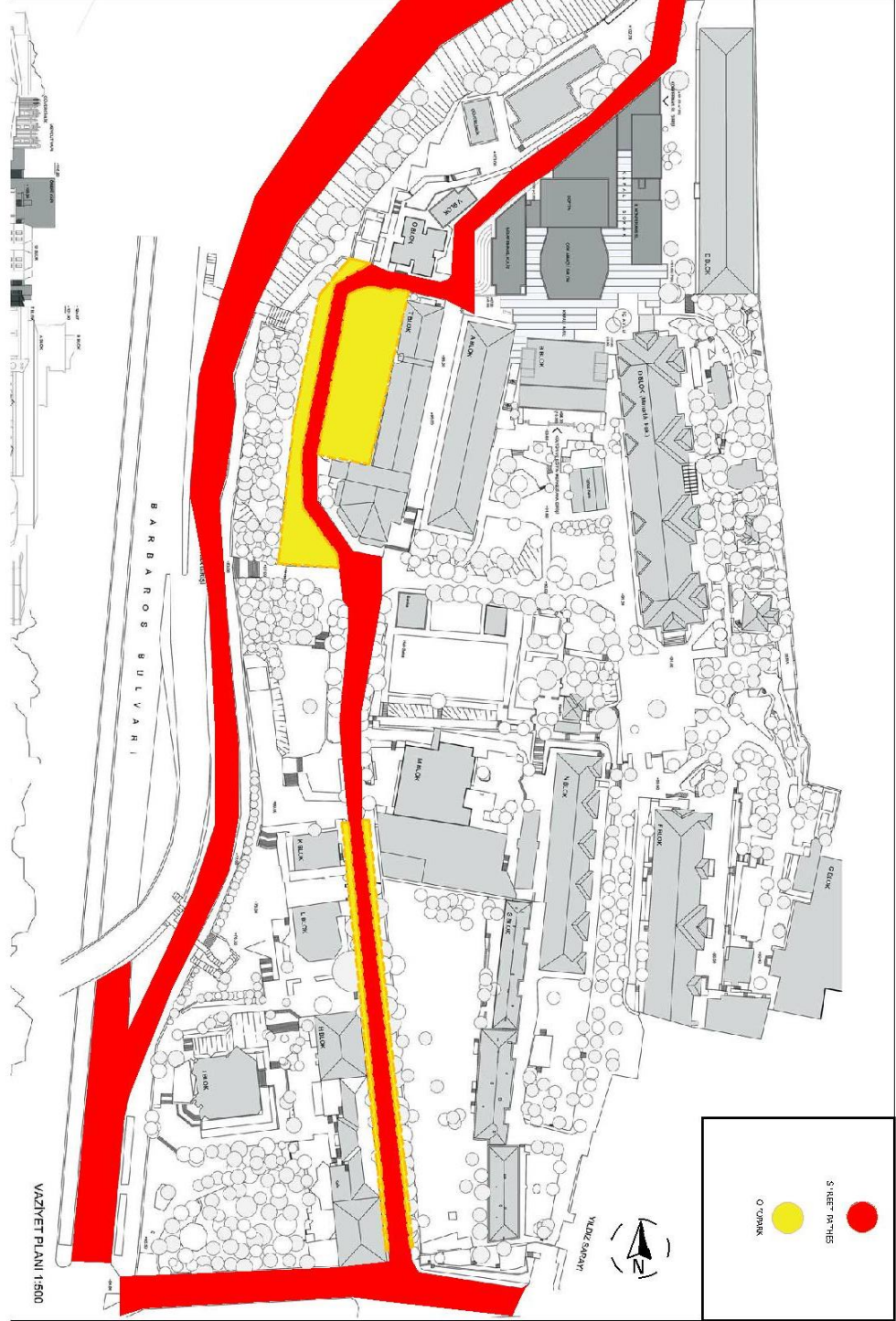

Şekil 67. Yıldız Üniversitesi Kampüsünün Sınırları ve Giriş Kapıları.

- **Yıldız Teknik Üniversitesi Kampüsüne Erişilebilirlik**

Şekil 69’da gösterildiği gibi, kampüse iki farklı aks üzerinden ulaşmak mümkündür. İlk aks, Boğaz’a doğru uzanan ve Yıldız Teknik adıyla anılan bir

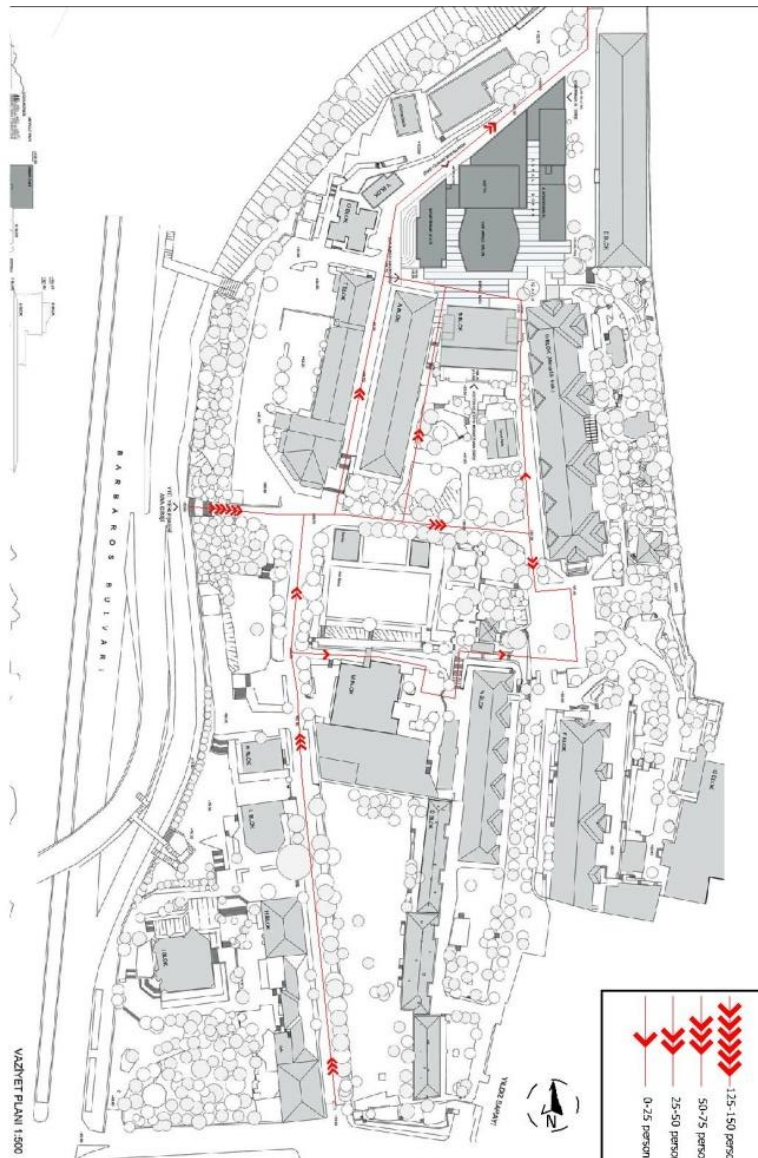
otobüs durağını içeren Barbaros Caddesi'dir. İkinci aks ise kampüsün doğu tarafı boyunca uzanan Palanga Caddesi'dir.

Şekil 68. Yıldız Teknik Üniversitesi Kampüsüne Erişim.

- Yıldız Teknik Üniversitesi Kampüsüne Ziyaretçinin Duygusal Etkisi ve Genel Gözlemleri

Yıldız Teknik Üniversitesi, kapılarının kuzey ve güneyde dağılımıyla ve ana giriş olarak hizmet veren batıdaki kapısıyla öne çıkmaktadır. Kampüse batı kapısından girildiğinde, ziyaretçileri fakültelere ve çeşitli tesislere yönlendiren kesişen yaya yollarına ayrılan geniş bir avlu karşılar. En dikkat çekici özellik, binaların tırmanıcı bitkilerle kaplanmış olmasıdır; bu durum, üniversitenin doğal ve estetik dokusunu güçlendirmektedir. Açıklayıcı şekillerde, binaların cephelerinde sarmaşık bitkilerinin yaygın kullanımına yer verilmiş olup, bu da üniversitenin doğal ve uyumlu kimliğini pekiştirmektedir.

Şekil 69. Yıldız Teknik Üniversitesi’ndeki Öğrencilerin Davranışsal Haritalaması

Şekil 70. Yıldız Tesisleri ve Fakültelerinin Cephelerinde Tırmanıcı Bitkilerin Kullanımı.

Şekil 71. Yıldız Tesisleri ve Fakültelerinin Cephelerinde Tırmanıcı Bitkilerin Kullanımı

İç aksların içindeki zeminler genellikle banklar yerine dinlenen öğrenciler tarafından kullanılmaktadır. Bu uygulama, doğal bir yerde bulunma hissi

uyandıran tırmanıcı bitkilerin varlığıyla kendiliğinden gelişmiş bir durum olabilir ve bu da özgürlük duygusunu beraberinde getirmektedir. Bu durum, şekil 73'te gösterilmektedir.

Şekil 72. Kaldırım Kenarının Kendiliğinden Kullanımı

Yıldız Üniversitesi'nin doğal atmosferi içinde yaptığınız yolculuk boyunca, sıkça dağıtılmış su noktaları, çeşmeler ve havuzlar dikkatinizi çekecektir.

- Yeşil alanlar

Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Beşiktaş'taki kampüsü, çeşitli işlevlere hizmet eden yeşil alanlarıyla dikkat çekmektedir. Bu alanlar, geniş çim alanlar, olgun ağaçlar ve çeşitli çiçek tarhlarını içerir ve çalışma ile dinlenme için uygun bir ortam oluşturur. Üniversite, sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde bu yeşil alanların düzenlenmesine ve korunmasına büyük önem vermekte, çevre dostu girişimler ve planlı peyzaj düzenlemeleri ile bunu göstermektedir. Kampüs, çok amaçlı yeşil alanlara sahiptir; açık hava etkinlikleri ve dinlenme için geniş alanlar, sosyal etkileşim ve grup çalışmaları için düzenlenmiş avlular ve meydanlar sunar. Botanik bahçeler, farklı bitki türlerini tanıtarak ekolojik çeşitliliği artırır ve bitki bilimi alanında akademik bilgiye katkı sağlar. Ağaçlarla gölgelenmiş yürüyüş yolları, binalar arasında rahatlatıcı bir geçiş sunarken; açık

107

Şekil 74. Yıldız Üniversitesi Kampüsünde Tırmanıcı Bitkilerle Kaplı Kamelya.

- Spor Alanları

Öğrencilere yeni deneyimler tecrübe etme fırsatları sunmaktadır. Otuzdan fazla farklı spor kulübü, yüzme havuzu, spor salonu, tırmanma duvarı, tenis kortları ve futbol sahaları gibi çeşitli olanaklar sunulmaktadır.

Şekil 75. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Basketbol Sahası.

- Düşünsel alanlar

Yıldız Üniversitesi'nin kampüsü, sessiz bir ortamda düşünme ve dinlenme imkanı sunan özel tefekkür alanlarını içermektedir. Bu alanlar, özenle planlanmış peyzaj düzenlemeleri ve rahat oturma alanlarıyla donatılmış olup, kampüsün hareketli atmosferinden bir kaçış noktası sunmayı amaçlamaktadır. Bahçelerde, manzaralı noktalarda veya gözlerden uzak avlularda konumlanan bu alanlar, yalnızlık ve derin düşünme ihtiyacına yönelik çeşitli tercihleri karşılamaktadır. Bu alanların varlığı, öğrencilerin kampüs ortamında dinlenme, ilham arama veya sakinleşme fırsatlarını desteklemektedir. Üniversitenin bu alanlara yer vermesi, akademik gereksinimlerle topluluk üyelerinin genel refahını dengelemeye yönelik çabalarını yansıtmaktadır.

Şekil 76. Havuzun Su Yüzeyine Yansıyan Bitki Heykelleri.

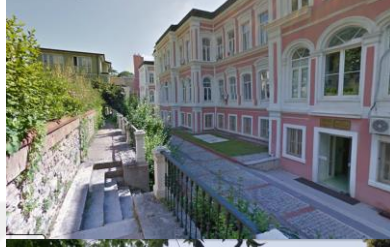
- Toplantı ve disiplinlerarası alanlar

Kampüs, farklı seviyeleri birbirine bağlayan merdivenler ve yüksek ağaçlarla gölgelenmiş yollarla verimli bir yaya dolaşımı sağlamak üzere tasarlanmıştır. Kilit taşı döşeli yaya yolları ve geniş döşenmiş avlular, uyumlu ve görsel olarak düzenli bir çevre oluşturur. Yeşilliklerin renkli döşemelerle bütünleşmesi, mekanın estetik kalitesini artırmaktadır. Sürdürülebilir, enerji

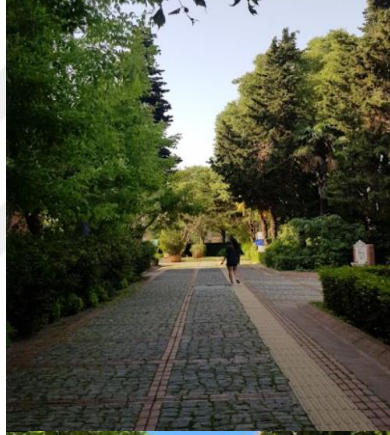
tasarruflu aydınlatma direkleri ve yeşil çöp kutuları, yürüyüş yolları boyunca uzanan tırmanıcı bitkilerle uyumlu bir şekilde yerleştirilmiş, düzenli bir görünüm sağlamaktadır. Özenle bakımı yapılan bu yaya alanları, kampüsün doğal unsurları öğrenci deneyimiyle bütünleştirme hedefine uygun olarak sakin ve düzenli bir atmosferi desteklemektedir. Daha fazla ayrıntı için Tablo 9'ye bakınız.

Çizelge 8. Yıldız Teknik Üniversitesi Yaya Dolaşımının Farklı Perspektiflerden Görüntüleri.

Kampüsün farklı seviyelerinde yer alan merdivenler aracılığıyla fakülteler arasındaki bağlantılar

Kilit taşı döşeli yaya yolu

Yüksek ağaçlar sayesinde gölgelenen yaya dolaşımı

Avluların döşeme malzemeleri

- Heykeller ve Heykeltraşlar

Kampüsün merkezinde, Mimarlık Fakültesi'nin ön avlusunda Mustafa Kemal Atatürk ve Barbaros Hayrettin Paşa'nın heykellerini içeren belirgin bir anıt bulunmaktadır. Bu anıt, üniversitenin Türkiye'nin mirasına ve etkili figürlerine olan saygısını yansıtan önemli bir kültürel ve tarihî simgedir. Merkezi konumu, görünürlüğünü artırarak kampüs peyzajı içindeki önemini vurgulamaktadır. Heykel, kampüsün kimliğine katkıda bulunarak öğrenciler, personel ve ziyaretçiler için bir ilgi noktası oluşturur.

Şekil 1. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Sağda Mustafa Kemal Atatürk ve Solda Barbaros Hayrettin Paşa Anıtı.

- Servis Alanları

Bilgi Teknolojileri (BT) Hizmetleri Kampüs, bilgisayar ağları, internet bağlantısı, Wi-Fi erişimi veya diğer BT ile ilgili destek hizmetleri sunmamaktadır.

Kampüste öğrencilere ve personele yemek hizmeti sunan çeşitli kafeteryalar, yemekhaneler ve gıda hizmeti tesisleri bulunmaktadır. Bu yemek tesislerinin konumları Şekil 80'te gösterilmiş olup, Tablo 10'de mevcut gıda ile ilgili olanaklar hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Çizelge 9. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Yemek Hizmetleri.

Kampüste bir kafenin görüntüsü

Kampüsteki ortak yemekhanenin görüntüsü

Şekil 78. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde öğrencilere ve personele yemek hizmeti sunan kafeler, yemekhaneler ve gıda hizmetleri.

Sonuç olarak, Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Beşiktaş'taki kampüsünün incelenmesi, akademik ve sosyal işlevleriyle bütünleşmiş, iyi planlanmış bir

çevreyi ortaya koymaktadır. Çim alanlar, olgun ağaçlar ve çiçek tarhları gibi yeşil alanlar, estetik çekicilik sağlarken dinlenme, çalışma ve rekreasyonel faaliyetler için de işlevsel kullanım sunmaktadır. Üniversitenin sürdürülebilirlik ve çevreye duyarlı uygulamalara olan bağlılığı, peyzaj stratejileri ve çevre dostu girişimleriyle açıkça görülmektedir.

Botanik bahçelerden ağaçlarla çevrili yürüyüş yollarına, açık spor alanlarından yansıtıcı havuzlara kadar uzanan çeşitli yeşil alanlar, kampüs atmosferine katkıda bulunarak fiziksel iyi oluşu teşvik ederken sosyal etkileşimi ve akademik iş birliğini desteklemektedir. Ayrıca, çatı bahçeleri ve heykel bahçeleri gibi unsurlar, kültürel ve eğitsel değer sunarak kampüs deneyimini geleneksel öğrenimin ötesine taşımaktadır.

Genel olarak, Yıldız Teknik Üniversitesi'nin kampüsü, doğal ve akademik alanların dengeli bir şekilde bütünleşmesini sağlayarak entelektüel gelişimi ve kişisel refahı destekleyen dinamik bir ortam oluşturmaktadır.

F. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – Işık Üniversitesi

- **Kuruluşun Genel Görünümü**

Işık Üniversitesi, 7 Haziran 1996 tarihinde köklü bir geçmişe sahip olan Feyziye Mektepleri Vakfı (FMV) çatısı altında kurulmuştur. FMV'nin kökenleri, 1885 yılında Yunanistan'ın kuzeydoğusunda bulunan Selanik'e dayanmaktadır. O dönemde Türk iş insanları tarafından kurulan Feyz-i Sibyan, Türk çocuklarına laik eğitim veren bir ilkokul olarak faaliyet göstermiştir. Modern Türkiye'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk, ilk eğitimini bu okullardan birinde almıştır. Mali sıkıntılar sonrası Atatürk'ün eğitim gördüğü Şemsi Efendi İlkokulu, FMV bünyesine dahil edilmiş ve vakıf, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusunun eğitimiyle doğrudan bir bağlantı kurmuştur.

Balkan Savaşları'nın ardından FMV, İstanbul'a taşınarak Nişantaşı, Şişli'de bir kampüs kurmuştur. 1935 yılında, 50. yıl dönümünde ve Atatürk'ün onayıyla vakıf, IŞIK adını almıştır. 1985'te vakıf, Maslak, Sarıyer'de bir kampüs açarak eğitim faaliyetlerini genişletmiştir. On yıl sonra, 1996'da FMV, yükseköğretime adım atarak Maslak Kampüsü'nde Işık Üniversitesi'ni kurmuştur. Üniversite,

2003 yılında Şile Kampüsü'ne genişleyerek köklü Türk eğitim geleneğinden beslenen kapsamlı bir eğitim deneyimi sunmaya başlamıştır.

- Kampüs Sınırları

Kampüs, şehir merkezine 78 km uzaklıkta olup Şile ilçesi yolunda, şehirden bağımsız bir kampüs tipolojisine sahiptir. Karadeniz'e yakın konumu, dik bir tepenin üzerine kademeli olarak yerleşmesiyle kampüse özel bir atmosfer kazandırmaktadır. Kampüsün kuzeyinde Karadeniz, güneyinde ise yüksek bir tepe üzerinden geniş bir yeşil vadi manzarası bulunmaktadır. Doğusunda Şile ilçesi, batısında ise bazı ortaokul ve liseler yer almaktadır. Kampüsün tek giriş kapısı, güneybatı köşesinde konumlanmıştır. Şekil 81, Işık Üniversitesi'nin yerleşke planını ve vurgulanan tek kapısını göstermektedir.

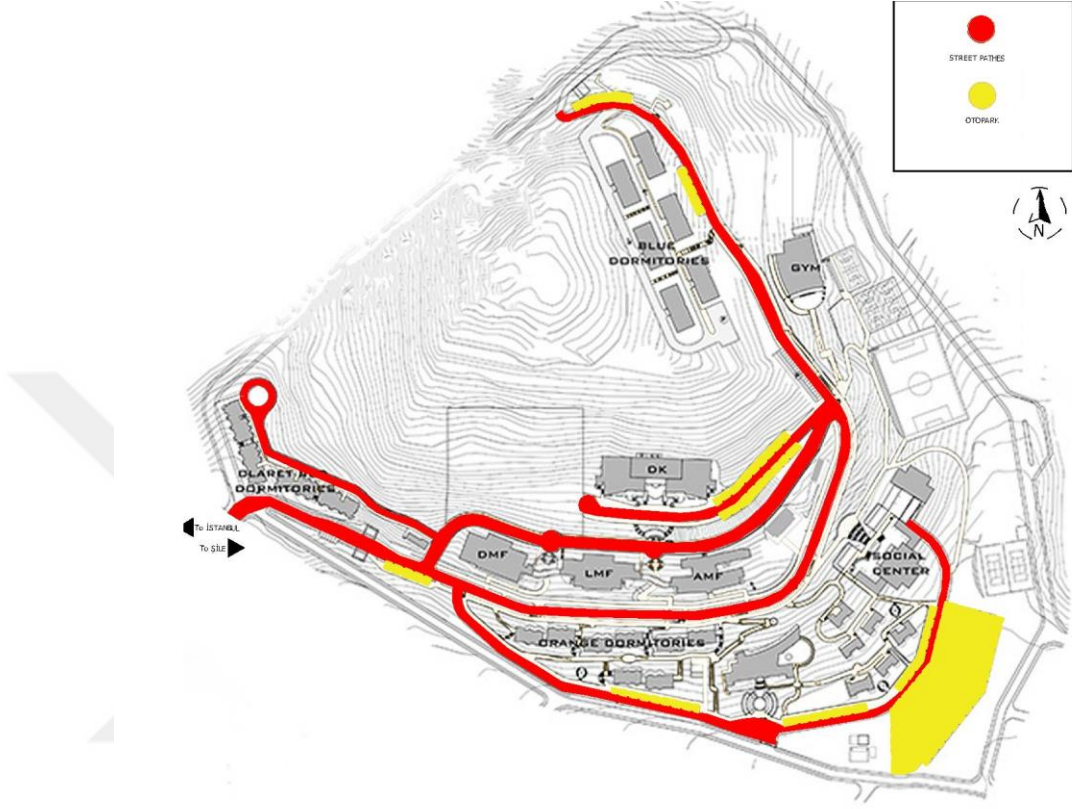

Şekil 79. Işık Üniversitesi'nin Yerleşke Planı ve Vurgulanan Tek Giriş Kapısı.

- Işık Üniversitesi Kampüsüne Erişilebilirlik

Kampüsün güney sınırına paralel olarak uzanan D020 karayolu, güneydeki vadi boyunca yer almaktadır. Diğer tüm bağlantı yolları ise kampüsü çevresindeki bölgelerle ilişkilendirmektedir.

Öğrenciler, üniversiteye özel olarak tahsis edilmiş otobüs durağını kullanarak toplu taşıma imkanlarından faydalanabilirler. Şekil 82’de, Işık Üniversitesi’nin yolları kırmızı renkle, otopark alanları ise sarı renkle vurgulanmıştır.

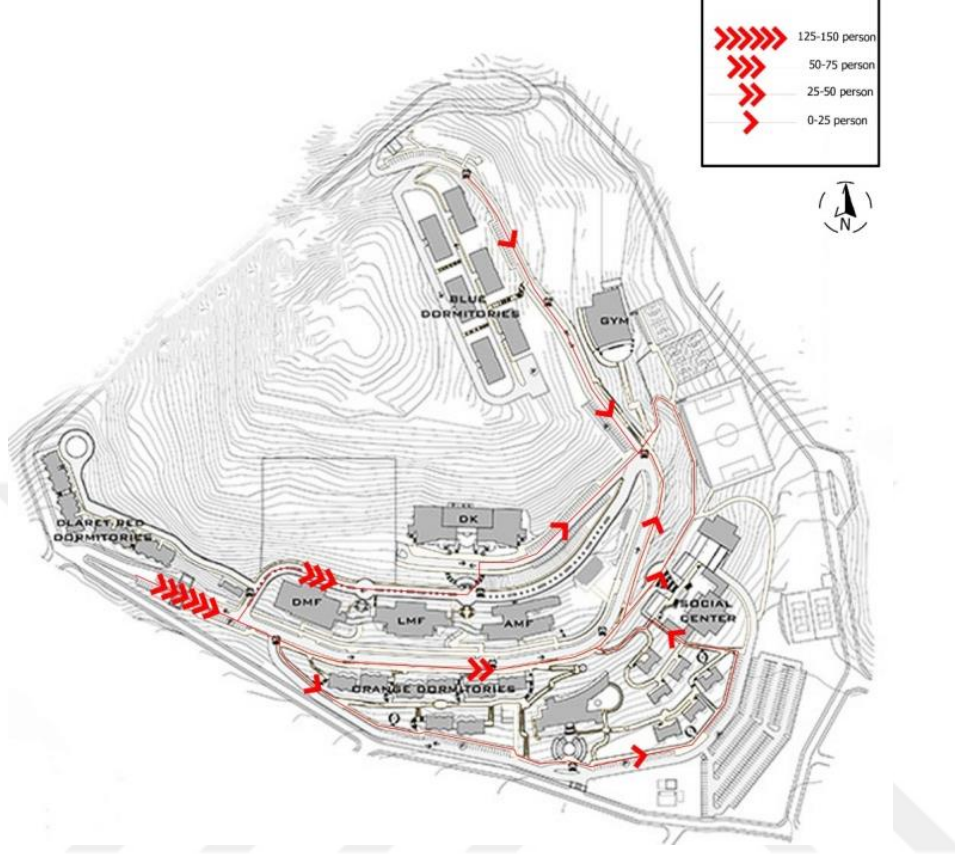

Şekil 80. Işık Üniversitesi’nin Yolları Kırmızı, Otopark Alanları Sarı Renkle Vurgulanmıştır.

- Işık Üniversitesi Kampüsüne Ziyaretçinin Duygusal Etkisi ve Genel Gözlemleri

Üniversite, dalgalanan tepeler ve geniş deniz arasında yer almakta olup, doğal çevresiyle uyumlu bir mimari yapıya sahiptir. Akademik binalar, tepelerin doğal eğimlerine uygun şekilde stratejik olarak konumlandırılmış olup, eğitim ortamını çevreyle bütünleştiren bir yaklaşımı yansıtmaktadır. Öğrencilere ayrılan sahil bölgesi, dersliklerin dışında akademik ihtiyaçları destekleyen bir çalışma ve düşünme alanı sunmaktadır. Öğrenci etkinlikleri, tepelerdeki toplanmalar ve deniz kenarındaki açık hava aktivitelerini içermekte olup, kampüs içindeki sosyal etkileşimi artırmaktadır. Üniversite çalışanlarıyla gerçekleştirilen etkileşimler, sürdürülebilirlik ve çevre bilincine yönelik bir bağlılık sergilemektedir. Bu bağlamda, üniversitenin konumu, akademik yapı ile doğal çevreyi bir araya

getiren bütünleşik bir eğitim ortamı sunan önemli bir faktör olarak değerlendirilebilir.

Şekil 81. Işık Üniversitesi'ndeki Öğrencilerin Davranışsal Haritalaması.

- Yeşil alanlar

Işık Üniversitesi'nde yeşil alanlar hem önemli hem de geniş bir şekilde dağılmış durumdadır. Kampüsün %80'den fazlası, deniz manzarasına sahip banklar ve düzenli olarak yerleştirilmiş kamelyalarla donatılmış yeşil çimlerden oluşmaktadır. Şekil 84, kampüs genelindeki yeşil alanların yüzde dağılımını göstermektedir.

Şekil 82. Işık Üniversitesi Kampüsünde Yeşil Alanların Hakimiyeti.

Şekil 83. Işık Üniversitesi Kampüsünde Yeşil Alanların Hakimiyeti.

- Spor Alanları

Işık Üniversitesi'nin Maslak ve Şile Kampüslerindeki spor alanları ve ekipmanları, öğrencilere, akademik ve idari personele açıktır. Işık Üniversitesi Spor Merkezi bünyesinde yer alan, 424 kişilik kapasiteli kapalı spor salonu, çeşitli salon sporlarına yönelik çok amaçlı ve özel bir tesis olarak hizmet vermektedir. Amacına uygun olarak tasarlanan bu salon, basketbol, voleybol ve badminton gibi sporların hem rekreatif hem de rekabetçi düzeyde gerçekleştirilmesine imkan tanımaktadır. Daha geniş bir Spor Merkezi'nin parçası

olan bu tesisin, fitness salonları, soyunma odaları ve idari ofisler gibi ek olanaklara da sahip olması muhtemeldir. 424 kişilik oturma kapasitesi, salonu spor müsabakaları, turnuvalar ve geniş katılımlı etkinlikler için uygun bir mekan haline getirmektedir. Üniversitenin spor programlarının ötesinde, kapalı spor salonu yerel topluluğa da açık olabilir ve spor etkinliklerine ev sahipliği yaparak katılımı teşvik eder. Bu spor olanakları, üniversitenin fiziksel aktiviteyi teşvik etme, sporcu gelişimini destekleme ve öğrenciler arasında bir topluluk duygusu oluşturma konusundaki kararlılığını yansıtmaktadır. Spor salonu, çeşitli etkinliklere ev sahipliği yaparak öğrencilerin bütünsel gelişimine katkıda bulunmakta ve Işık Üniversitesi'nde dinamik bir atmosfer oluşturmaktadır.

Çizelge 10. Işık Üniversitesi'ndeki Spor Tesislerini Gösterir:

Işık Üniversitesi'ndeki Kapalı Spor Salonu

Işık Üniversitesi'ndeki Voleybol Sahası

Işık Üniversitesi'ndeki Futbol Sahası

Işık Üniversitesi'ndeki Satranç Salonu

- Düşünsel alanlar

Işık Üniversitesi'nin yüksek konumu, Karadeniz'in geniş bir manzarasını sunarak sakin ve kesintisiz bir ortam sağlamaktadır. Şekil 86, kampüs içinde odaklanmayı ve bireysel faaliyetleri desteklemek amacıyla tasarlanmış dinlenme alanlarını göstermektedir. Ayrıca, Şekil 87, doğal bir ortamda açık hava etkinliklerine olanak tanıyacak şekilde kampüs düzenine entegre edilen kamp alanını sunmaktadır.

Şekil 84. Işık Üniversitesi Kampüsündeki Düşünme Alanları.

Şekil 85. Işık Üniversitesi'ndeki Düşünme Alanları (Kamp Alanı).

- Toplantı ve disiplinlerarası alanlar

Işık Üniversitesi, bir dağ yamacında yer alarak, mekana kendine has bir karakter kazandırmakta ve kampüsün estetiğini güçlendirmektedir. Farklı alanlar,

dağın çeşitli seviyelerine yayılmış olup, öğrencilere çevre doğa ile etkileşimde bulunabilecekleri eşsiz bir ortam sunmaktadır. Bununla birlikte, bazı yaya yollarının bakıma ihtiyaç duyduğu ve kampüs içinde hareketliliğin iyileştirilmesi ile erişilebilirliğin sağlanması gerektiği gözlemlenmektedir. Üniversite, engelli bireylerin ihtiyaçlarına yönelik bazı yollarında da düzenlemeler yaparak, tüm grupları kapsayan bir ortam sağlama konusundaki taahhüdünü yansıtmaktadır. Dağın farklı seviyeleri arasındaki yamaçlar, kampüs tasarımıyla uyumlu şekilde döşenmiş olup, görsel deneyimi iyileştiren ve öğrencilere ve ziyaretçilere estetik bir değer katan süs bitkileri ile düzenlenmiştir.

Çizelge 11. Işık Üniversitesi Kampüsündeki Yaya Yolları.

Kampüsün bulunduğu dağın farklı seviyeleri

Bazı yaya yollarının bakıma ihtiyacı vardır

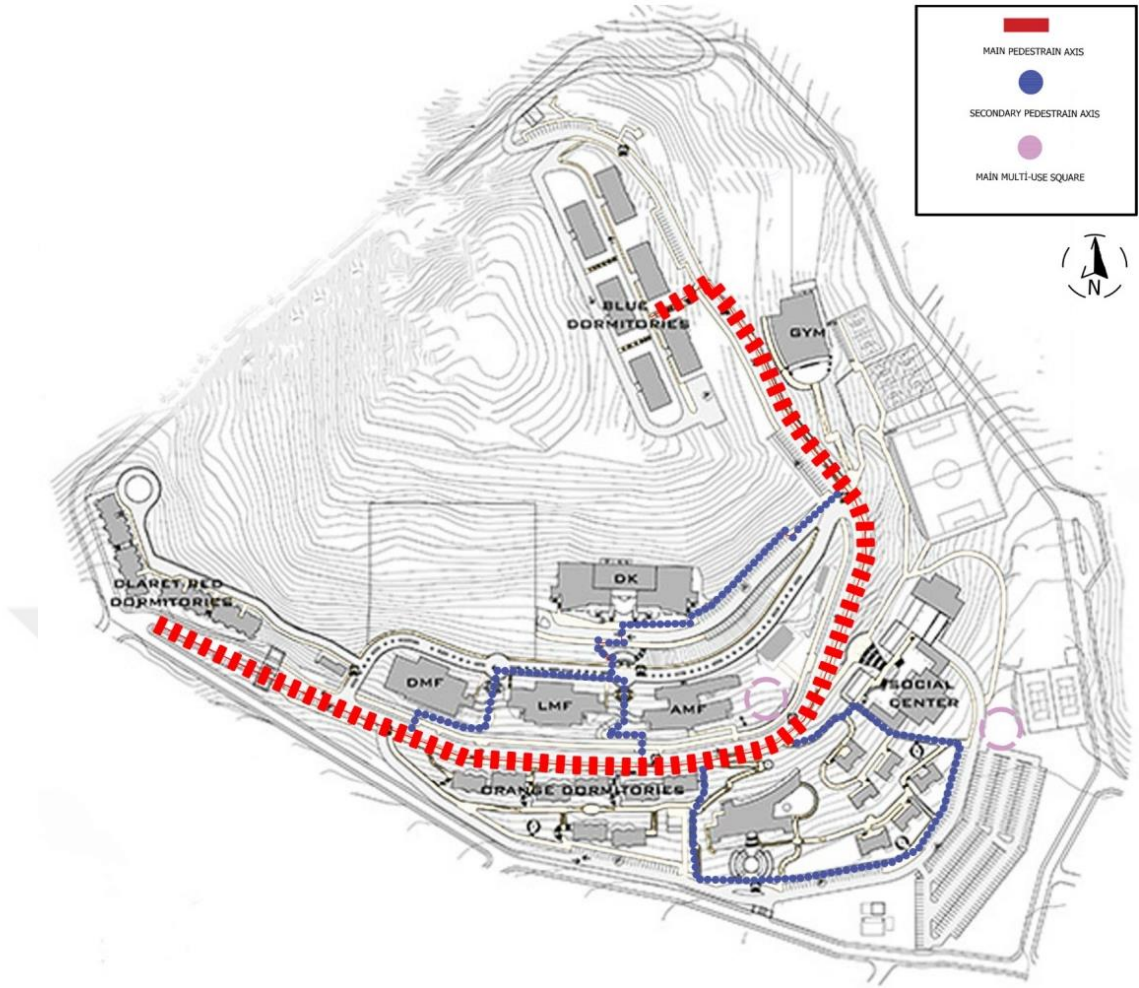

Bazı yaya yolları, engelli bireylerin ihtiyaçlarına duyarlıdır

Kampüsün bulunduğu dağın farklı seviyeleri arasındaki yamaçlar döşenmiş olup, yeşil heykel gibi bitkilerle düzenlenmiştir

Şekil 86. Işık Üniversitesi Kampüsünde Yaya Dolaşımı.

- Heykeller ve Heykeltraşlar

Işık Üniversitesi kampüsünde, Mustafa Kemal Atatürk'ün heykelinin bulunduğu belirgin bir anıt yer almaktadır. Üniversitenin ana meydanlarından birinde konumlanan bu anıt, Atatürk'ün temsil ettiği ulusal ve tarihi değerler için derin bir takdiri simgeleyen önemli bir semboldür. Bu heykel, üniversitenin Türkiye'nin kültürel ve tarihi mirasını koruma konusundaki bağlılığını yansıtarak, öğrenciler, akademisyenler ve ziyaretçiler için bir buluşma noktası oluşturmaktadır.

Şekil 87. Işık Üniversitesi'ndeki Mustafa Kemal Atatürk Heykeli.

- Servis Alanları

Işık Üniversitesi kampüsü, öğrenciler, öğretim üyeleri ve ziyaretçiler için çeşitli hizmet imkanları ve olanaklar sunmaktadır. Kampüste, geniş bir ürün yelpazesi sunan alışveriş merkezlerinin yanı sıra, yemek ve içecek seçenekleri sunan kafeler ve restoranlar bulunmaktadır. Bu olanaklar yalnızca rahatlık sağlamanın ötesinde, öğrenciler ve üniversite topluluğu arasındaki etkileşimi teşvik eden sosyal ortamlar oluşturarak üniversite hayatını zenginleştirmektedir. Bu hizmet çeşitliliği, kampüs yaşamına pratik ve esnek bir özellik katarken, dersliklerin dışında da etkileşim ve etkinliklere olanak tanıyan bütünsel bir ortam yaratmaktadır.

Çizelge 12. Işık Üniversitesi Kampüsündeki Hizmetler.

Işık Üniversitesi Kampüsündeki
Hizmetler

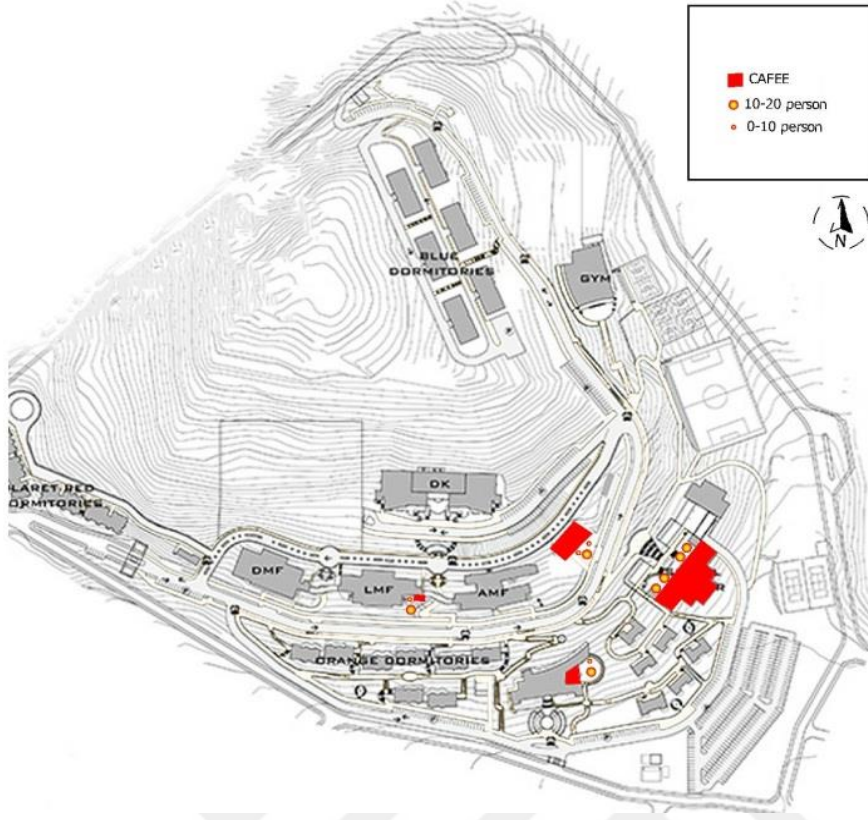

Kafeler, Hizmetler Salonu
Kampüs İçinde

Kafeler Kampüs İçinde

Şekil 88. Işık Üniversitesi'nde öğrencilere ve personele yemek hizmeti sunan kafeler, yemekhaneler ve gıda hizmetleri.

Sonuç olarak, Işık Üniversitesi'ndeki bol yeşil alanlar, kampüs ortamını önemli ölçüde iyileştirerek hem estetik hem de fonksiyonel faydalar sunmaktadır. Kampüsün %50'den fazlası yeşilliklerle kaplı olup, deniz manzaralı banklar ve dinlenme alanlarıyla tamamlanmıştır. Bu, öğrencilere ve akademik personele ferahlatıcı ve davetkar bir atmosfer sağlamaktadır. Ayrıca, Mimarlık Fakültesi'nin özellikle manzaralı bir konumda stratejik olarak yerleştirilmesi, kampüs tasarımındaki düşünceli yaklaşımı vurgulamakta ve hem akademik ilham hem de genel iyilik hali için önemli bir katkı sağlamaktadır.

G. Tez Kapsamında Ele Alınan Üniversitelerin Genel Görünümü – Yeditepe Üniversitesi

- **Kuruluşun Genel Görünümü**

Yeditepe Üniversitesi, 10 Mayıs 1996 tarihinde İstanbul, Türkiye’de İstanbul Eğitim ve Kültür Vakfı (İSTEK) tarafından kurulmuştur. Üniversite, öğrencilerin eğitim, kültür, sanat, spor ve diğer ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla inşa edilen 26 Ağustos 1996 Kampüsü’nde eğitim vermektedir. Üniversite, 17.378 öğrenciye sahip olup, 75 lisans programı ve 144 yüksek lisans programı sunmaktadır. 26 Ağustos Kampüsü, İstanbul’un Anadolu yakasında, Kayışdağı’nın eteklerinde yer almakta olup, 125.000 metrekarelik bir alanı kaplamakta ve kapalı alanı 223.000 metrekaredir. Selçuklu mimarisinden ilham alarak tasarlanan kampüs, eğitim binaları, sosyal tesisler ve açık alanların yanı sıra, toplamda 3.641 öğrenci kapasiteli iki ayrı öğrenci yurduna da sahiptir. Kampüs binalarında, 22 metreye kadar yükselen büyük kapılar ve Selçuklu mimarisinin özelliklerini modern mimari özelliklerle harmanlayan geniş, aydınlık avlular bulunmaktadır. Binaların dış cepheleri, Anadolu’dan getirilen doğal taşlarla kaplanmıştır. Taş kullanımı, yazın binaları serin, kışın ise sıcak tutarak konfor sağlamaktadır. Ayrıca, termal yalıtım olarak poliüretan paneller kullanılmıştır. Yeditepe Üniversitesi binaları, Selçuklu ve modern mimarinin birleşimiyle, tarihi ve modernizmi birleştiren eşsiz bir karakter sunmaktadır.

- **Kampüs Sınırları**

Yeditepe Üniversitesi, İstanbul’un Anadolu yakasında, Ataşehir ilçesinde, doğal bir platoda yer almakta olup, kampüsün alanı kuzeydoğudan güneydoğuya doğru uzanmaktadır. Kampüsün kuzeyinde, Y-80 otoyoluna bağlanan bir otoban bulunurken, güneybatı tarafı ise D-100 otoyoluna bağlanmakta ve her iki yol da İstanbul merkeze gitmektedir. Üniversitenin doğusunda, güneydoğuya doğru uzanan ve konut alanlarının başlangıcına ulaşan doğal ormanlar yer almaktadır. Bu konut alanları, kuzeybatıya doğru uzanarak üniversiteyi çevrelemekte ve Yeditepe Üniversitesi kampüsüne güzellik katan örtüşen bir doku oluşturmaktadır. Üniversitenin iki ana girişi bulunmaktadır. Bunlardan biri kuzey tarafta, ziyaretçiler ve öğrenciler için, diğeri ise yalnızca öğrenciler tarafından kullanılan batı tarafında yer almaktadır. Her iki giriş de toplu taşıma ile

erişilebilmektedir. Şekil 90, üniversitenin sınırlarını gösterirken, Tablo 14, ana girişleri göstermektedir.

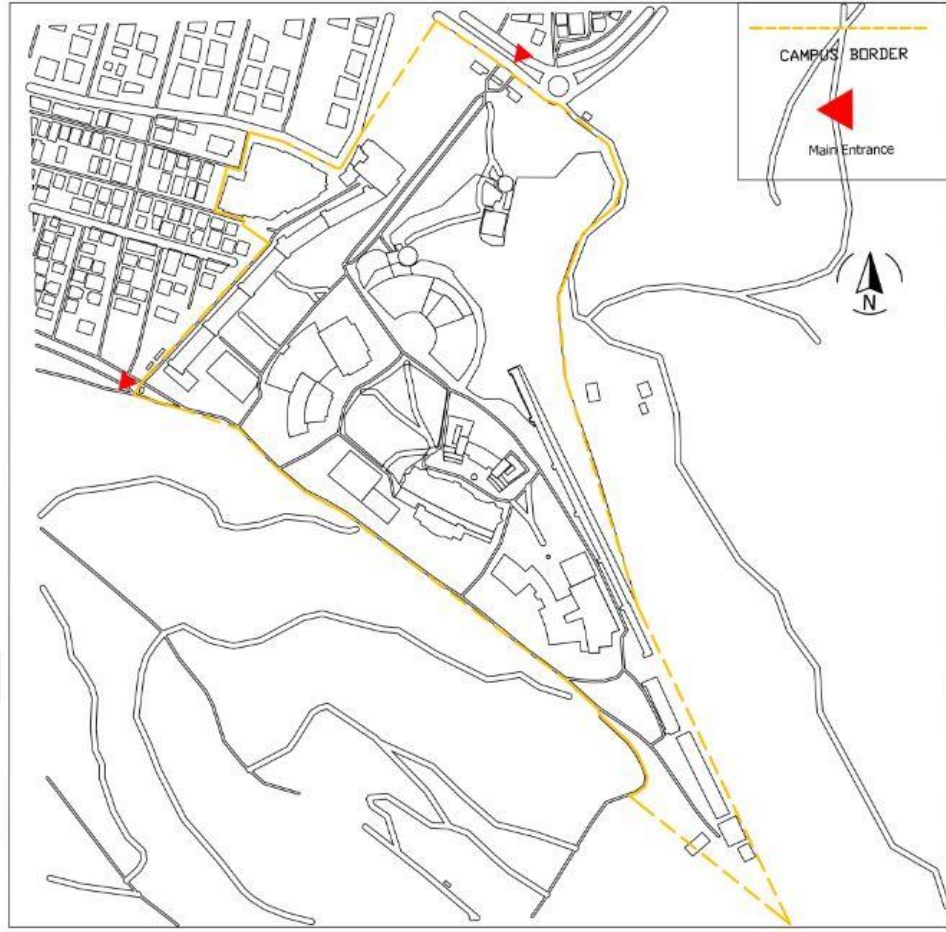
Çizelge 13. Yeditepe Üniversitesi'nin İki Ana Girişi

Yeditepe Üniversitesi'nin Ana Girişi

Yeditepe Üniversitesi'nin 2. Girişi

Şekil 89. Yeditepe Üniversitesi Kampüsü'nün Sınırları.

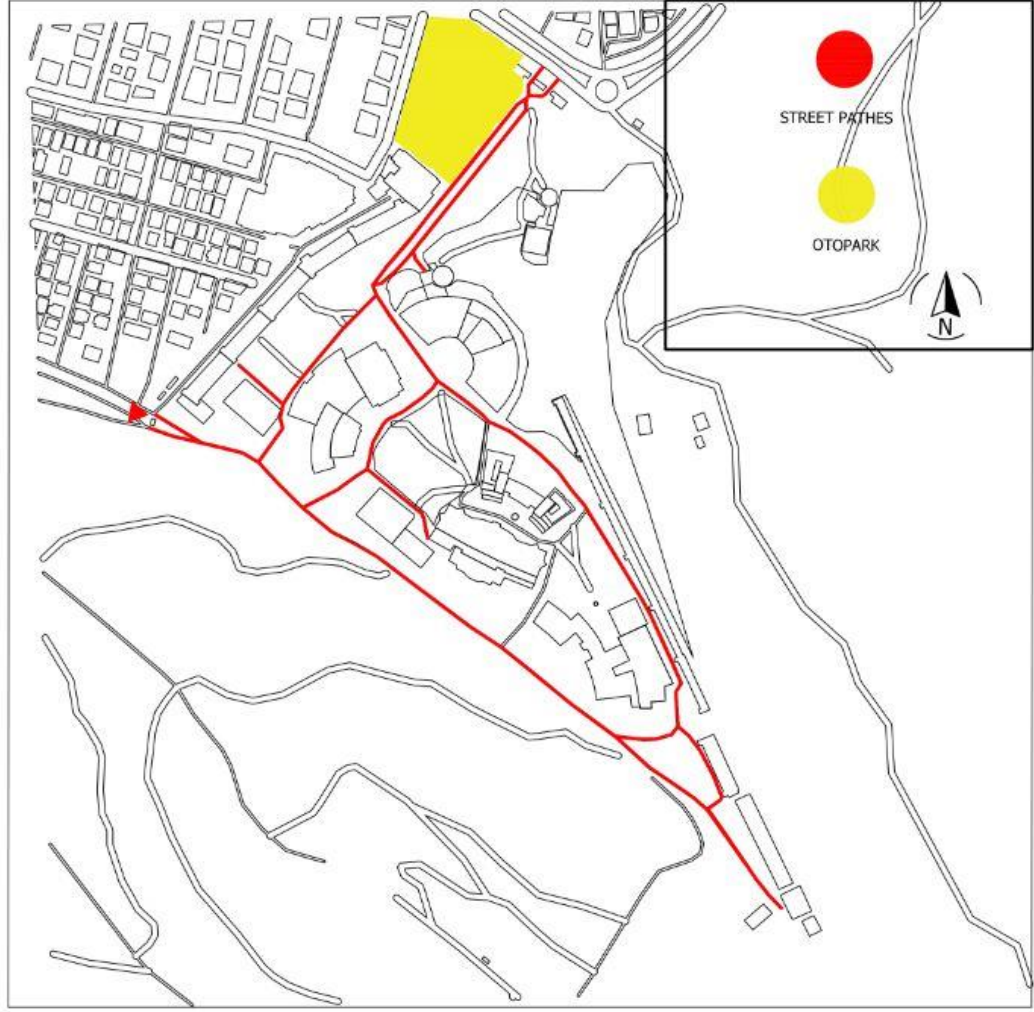
- Yeditepe Üniversitesi Kampüsüne Erişilebilirlik

Yeditepe Üniversitesi kampüsünün kuzey tarafında, üniversiteyi E-80 otoyoluna bağlayan bir otoban uzanmaktadır. Üniversite, bir otobüs istasyonu aracılığıyla İstanbul'un farklı bölgelerine bağlıdır. Kampüsün batı bölümünde, otobüs hatlarının başlangıç noktası olan otobüs istasyonu, kampüsün batı girişine 100 metre mesafededir. Kuzey bölümünde, öğrenci, ziyaretçi ve üniversite öğretim üyeleri tarafından kullanılan bir otopark bulunmaktadır. Şekil 91, Yeditepe Üniversitesi'nin sokaklarını kırmızı renkte gösterirken, otoparklar sarı renkte vurgulanmıştır. Yeditepe Üniversitesi, "Sürdürülebilir Ulaşım Uygulamaları" kapsamında yönetilmektedir. Kampüs içindeki araç kullanımını azaltmak amacıyla araç girişleri kısıtlanmıştır. Kampüs içindeki seyahatler için ücretsiz servis otobüsü hizmetleri sunulmaktadır. Kampüs içindeki otobüs rotasında 11 servis otobüsü istasyonu bulunmaktadır. 6 servis otobüsü, sabah 08:00 ile akşam 23:00 arasında çalışmaktadır. Kampüs alanında sıfır emisyonlu araçlar bulunmaktadır. Elektrikli bir araç, kampüs binaları bölgesinden,

arboretum alanındaki otoparka düzenli aralıklarla günde 4 yolcu taşıyarak servis yapmaktadır. Aynı güzergah için başka bir alternatif ulaşım planlanmıştır. Kampüs içinde belirli noktalarda bisiklet park yerleri bulunmaktadır ve üniversite, bisikletleri ücretsiz olarak kullanıma sunmaktadır. Yeditepe Üniversitesi Otomobil Kulübü tarafından tasarlanan ve farklı bilimsel etkinliklerde sergilenen sıfır emisyonlu bir elektrikli araç kampüs alanında mevcuttur.

Çizelge 14. Yeditepe Üniversitesi - İç ve Dış Ulaşım Ağı

	
Zero Emission Vehicle	Zero Emission Vehicle
	
Shuttle Bus Station	Shuttle Bus
	
Shuttle Bus Station	Shuttle Bus Route

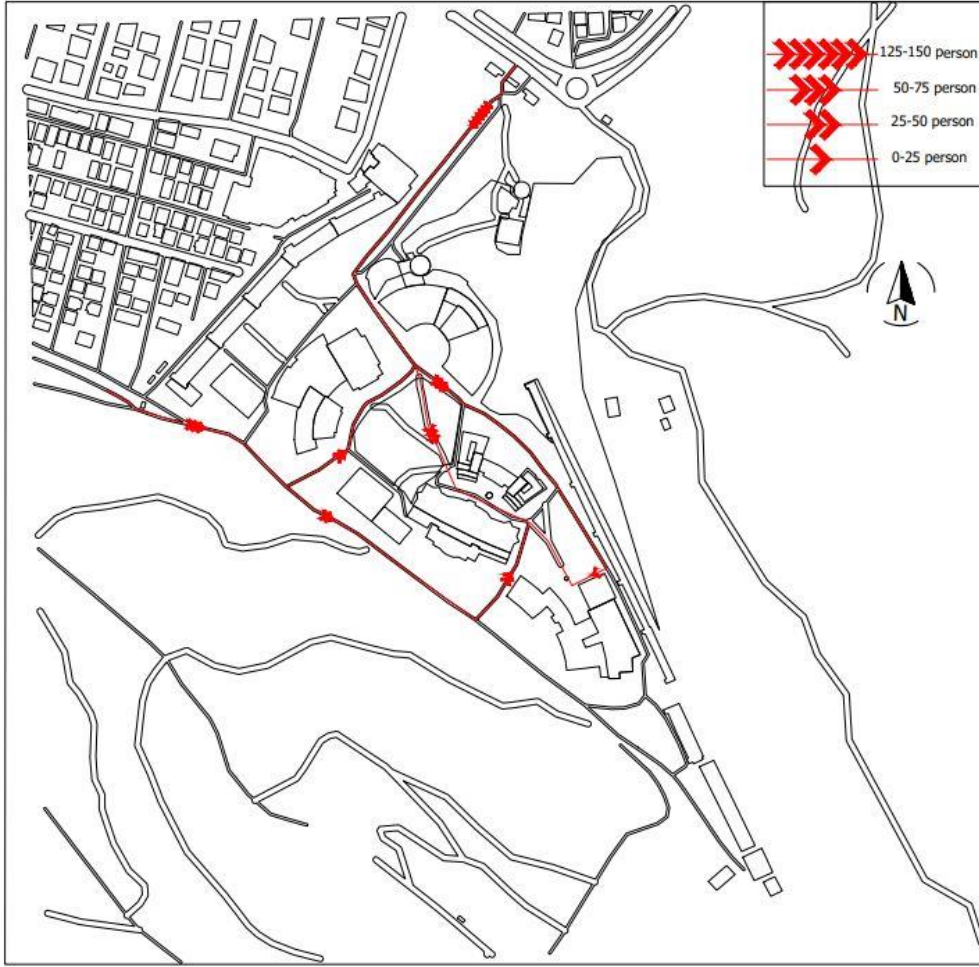

Şekil 90. Yeditepe Üniversitesi'nin Sokakları Kırmızıyla Vurgulanmış, Otoparklar ise Sarıyla Vurgulanmıştır.

- Yeditepe Üniversitesi Kampüsüne Ziyaretçinin Duygusal Etkisi ve Genel Gözlemleri

Ziyaretçiler, Yeditepe Üniversitesi kampüsünü ziyaret ettiklerinde, çevresinin güzel doğası ve özenle tasarlanmış altyapısı sayesinde belirgin bir etki hissettiklerini belirtmektedirler. Kampüsü çevreleyen doğal güzellikler, geniş yeşil alanlar ve sakin manzaralar, rahatlatıcı ve hoş bir atmosfer yaratmaktadır. Binaların mimari tasarımı, modernliği geleneksel Türk estetiği unsurlarıyla uyumlu bir şekilde harmanlayarak ziyaretçi deneyimini zenginleştirmektedir. Geniş ve temiz olanaklar, iyi bakımlı bahçeler ve dinlenme alanları, huzurlu ve düzenli bir ortam oluşturulmasına katkı sağlamaktadır. Çeşitli öğrenci etkinlik merkezleri ve sosyal alanların varlığı, canlı ve dinamik bir ortam yaratır ve ziyaretçilerin üniversite topluluğunun enerjik ve kapsayıcı ruhunu hissetmelerini

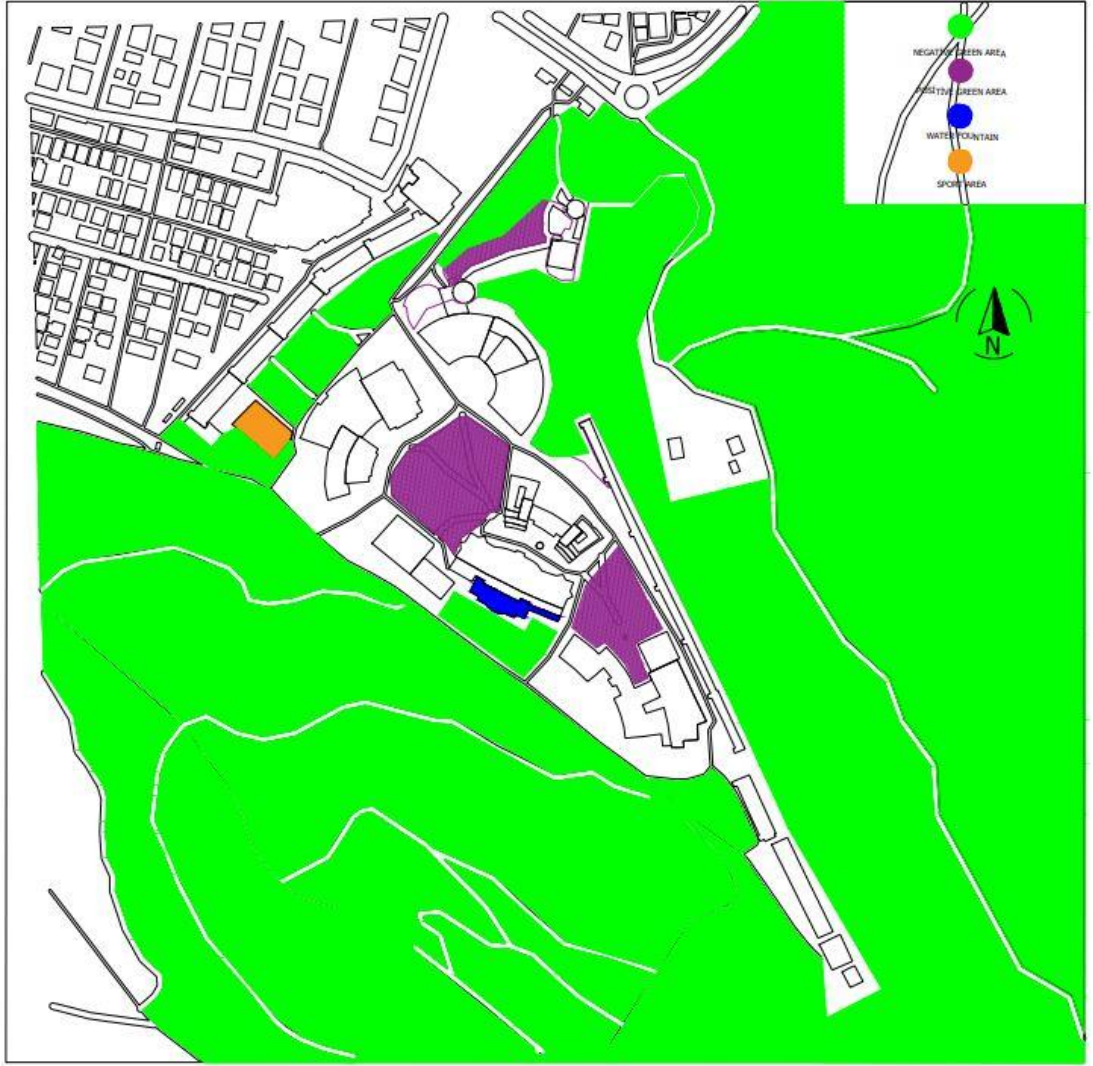
sağlar. Ayrıca, rahat ulaşım olanakları ve net yönlendirme işaretleri, ziyaretçilere hoş geldiniz ve rahatlık hissi verir, bu da kampüste geçirdikleri deneyimi sorunsuz ve keyifli hale getirir.

Şekil 91. Gözlemlere Göre Öğrencinin Varlığının Sıklığı.

- Yeşil alanlar

Yeditepe Üniversitesi'ndeki tepe üzerindeki yeşil alanlar, kampüsün öne çıkan mekanlarından biridir. Kampüs, geniş çimenlik alanlar, ağaçlar ve çeşitli bitkilerle donatılmış olup doğal bir ortam yaratılmasına katkı sağlamaktadır. Bu alanlarda yürüyüş yolları ve banklar bulunmaktadır. Yüksek konumu ve yeşil alanları sayesinde bu bölgeler temiz hava sunmaktadır. Ayrıca, bu alanlar etkinlikler ve sosyal aktiviteler için de kullanılmakta, bu da öğrenciler ile öğretim üyeleri arasındaki etkileşimi artırmaktadır.

Şekil 92. Yeditepe Üniversitesi Kampüsündeki Yeşil Alanların Egemenliği.

Çizelge 15. Yeditepe Üniversitesi, Öğrenciler ve Akademik Personel İçin Kendine Has Bir Rekreasyonel Ortam Sunmaktadır.

Yeditepe Üniversitesi'nde öğrencilerin ağaçlar altında ve etkileyici doğal manzaralar içinde bir araya gelmesi

Bu fotoğraf, öğrencilerin kampüsün yeşil alanlarında dışarıda vakit geçirmeyi nasıl tercih ettiklerini gösteriyor

Yeditepe kampüsündeki taş döşeli yaya yolları

Kampüsün büyüleyici doğal güzelliği

- Spor Alanları

Yeditepe Üniversitesi'ndeki spor tesisleri arasında açık yüzme havuzu, basketbol ve voleybol sahaları, aynı zamanda tenis kortu olarak da kullanılan çok amaçlı spor sahası ve yapay çimle kaplı küçük bir futbol sahası bulunmaktadır. Bu açık alanlar, öğrencilerin spor yapmaları ve doğal çevreyi tecrübe etmeleri için ideal bir ortam sunmaktadır.

Çizelge 16. Yeditepe Üniversitesi'ndeki basketbol ve voleybol sahaları.

Küçük futbol sahası

Basketbol sahası

- Düşünsel alanlar

Kampüs, öğrencilere günlük ders baskılarından uzaklaşarak rahatlama imkanı tanıyan sakin alanlarla tasarımıyla öne çıkmaktadır. Bu alanlar, doğal manzaralar ve rahat oturma düzenleri ile donatılmıştır, bu da onları öğrenciler için uygun hale getirmektedir. Bu alanlar, sakin bahçelerde ağaçlarla çevrili, panoramik manzaralara sahip veya huzurlu avlularda yer alıyor olabilir ve öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarına hitap etmektedir. Bu bölgeler, öğrencilerin enerjilerini yenileyebileceği veya kampüs ortamı içinde huzurun tadını çıkarabileceği bir alan olarak işlev görmektedir. Bu alanların sunulması,

üniversitenin akademik mükemmeliyeti ve öğrencilerinin ve akademik topluluğunun genel refahını artırmasını sağlar.

Çizelge 17. Yeditepe Üniversitesi'nde Pasif Avlular (çeşmeler ve huzurlu avlular).

Huzurlu avlular

Pasif avlulardaki çeşmeler

- Toplantı ve disiplinlerarası alanlar

Yeditepe Üniversitesi, disiplinler arası alanlar ve öğrenciler ile akademik kadro arasındaki toplantılar ve bir araya gelmeleri için ayrılmış mekanlar sağlamaya büyük önem vermektedir. Bu alanlar, yenilikçiliği ve yaratıcılığı destekleyen, çeşitli disiplinler arasında fikir alışverişini kolaylaştıran etkileşimli bir eğitim ortamı oluşturmaya yardımcı olmaktadır. Ayrıca, üniversite, gayriresmî toplantılar ve sosyal etkinlikler için kullanılan yeşil açık alanlar sunarak öğrenciler arasındaki etkileşimi rahat ve doğal bir ortamda artırmaktadır.

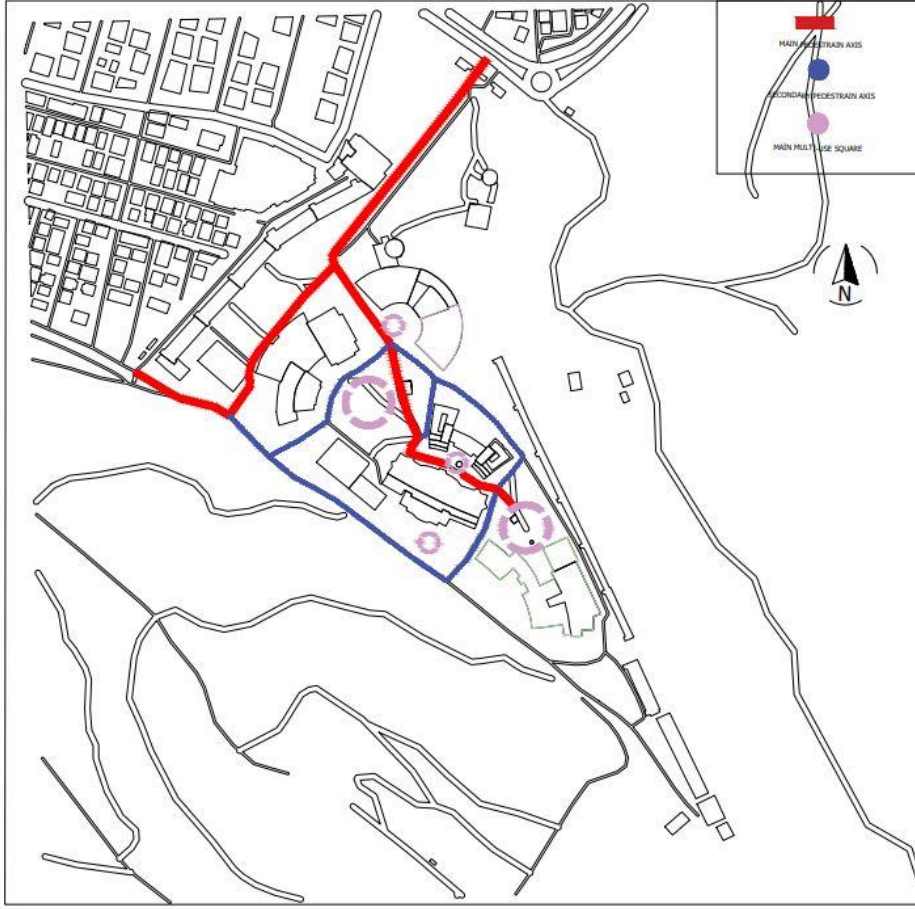
Çizelge 18. Yeditepe Üniversitesi Kampüsünde Disiplinler Arası Alanlar ve Sosyal Etkinlikler.

interdisciplinary spaces

social events

Şekil 93. Yeditepe Kampüsü'nde Yaya Sirkülasyonu.

- Heykeller ve Heykeltraşlar

Kampüsün tam ortasında, “I Love Yeditepe” yazılı bir heykel, üniversiteye duyulan bağlılığın ve topluluk ruhunun bir sembolü olarak durmaktadır.

Şekil 94. Yeditepe Üniversitesi Kampüsü Ana Heykeli

- Servis Alanları

Yeditepe Üniversitesi, öğrencilere ve akademik personele yüksek kaliteli hizmetler sunmak için kapsamlı bir altyapı sağlamaktadır. Kampüs, çeşitli olanaklarla donatılmıştır. Bunlar arasında modern derslikler, laboratuvarlar, kütüphaneler, spor salonları ve sosyal alanlar yer almaktadır. Ayrıca, kampüs içinde yer alan kafeteryalar, restoranlar ve dinlenme alanları, öğrencilerin sosyal etkileşimde bulunabilmesi ve dinlenebileceği rahat ortamlar sunmaktadır.

Çizelge 19. Yeditepe Üniversitesi'ndeki Hizmetler

Kampüsteki bir kafenin görüntüsü

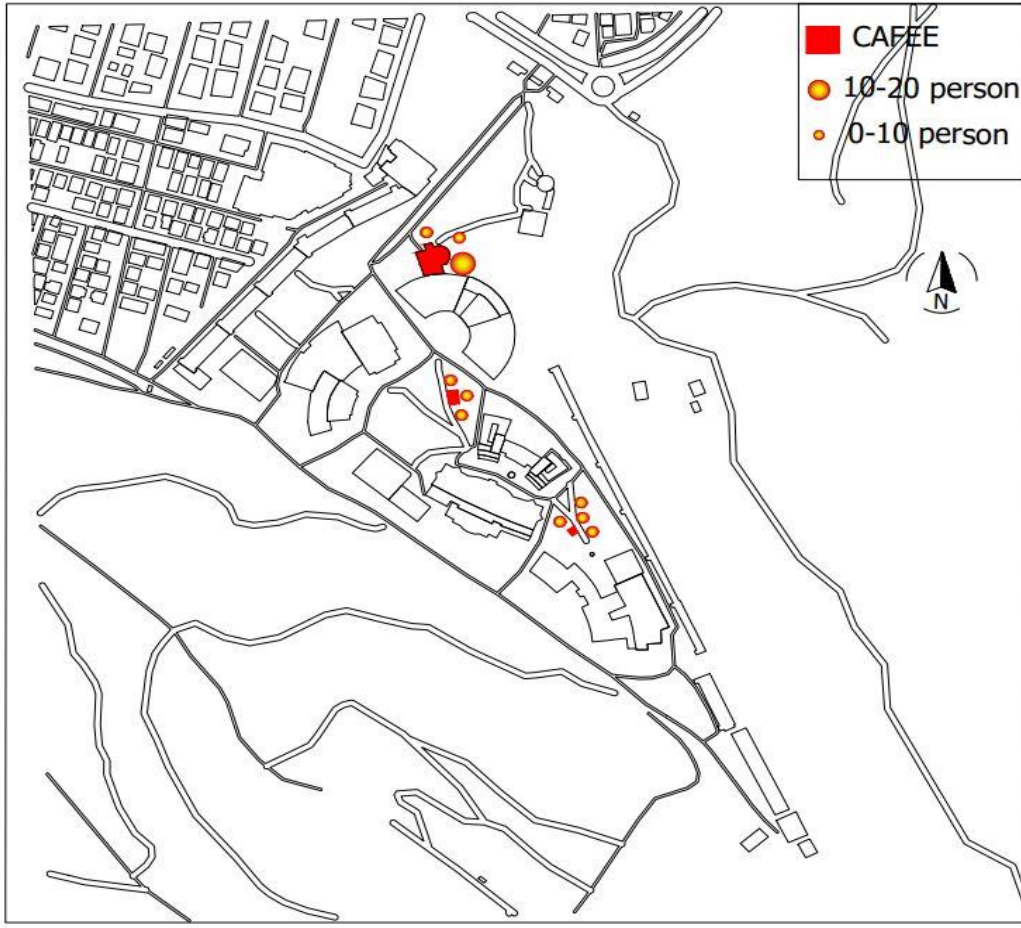

Farklı seviyeleri bir araya getiren köprü

Kampüsteki Ortak Yemek Binası'nın görüntüsü

Şekil 95. Öğrencilere ve personele yemek sağlayan kafeteryalar, yemek salonları ve yiyecek hizmetleri.

Sonuç olarak, Yeditepe Üniversitesi'ndeki tepe üzerindeki yeşil alanlar, kampüsün cazibesini artıran temel bir unsurdur ve doğal güzellik ile işlevselliği kusursuz bir şekilde birleştirir. Nefes kesici manzaraları, huzurlu atmosferi ve özenle tasarlanmış yapılarıyla bu alanlar, rahatlama, sosyal etkileşim ve çeşitli etkinlikler için ideal bir geri çekilme alanı sunar, öğrenciler ve akademik kadro arasında güçlü bir topluluk duygusu geliştirir. Yüksek konumları ve temiz havası, günlük hayatın gürültüsünden mükemmel bir kaçış yaratır. Genel olarak, bu yeşil alanlar, kampüs yaşamına benzersiz bir boyut katan gizli bir cevherdir ve üniversitedeki en özgün ve etkileyici mekanlardan biri olarak öne çıkar.

V. VERİ TOPLAMA

Bu çalışmada veri toplama süreci, dört farklı üniversitedeki mimarlık öğrencilerine yönelik bir anketin tasarlanması ve dağıtılması yoluyla gerçekleştirilmiştir. Anket, kampüs açık alanlarıyla ilgili olarak öğrencilerin tercihleri ve tercih etmeme nedenlerine dair bilgi toplamayı amaçlamıştır. Toplanan veriler, istatistiksel bilgilere dönüştürülerek öğrencilerin tercihlerini etkileyen temel mekansal unsurlar belirlenmiştir. Alanlar, tipolojileri ve faaliyet alanlarına göre sınıflandırılmış ve gözlem için belirli bir düzenleme yöntemi uygulanmıştır. Anket, kampüs alanlarını eğitim, kültürel ve açık mekan öğelerini bütünleştiren entegre çevreler olarak inceleyen araştırmalardan esinlenerek oluşturulmuştur. Veri toplamanın temel amacı, mevcut kampüs açık alanlarının performansını değerlendirmek ve bu alanların mekan memnuniyeti üzerindeki etkilerini incelemektir. Çalışmada, mekan kullanım sıklığı ve süresi gibi algısal ve işlevsel faktörlerin öğrencilerin kampüs ortamına yönelik genel memnuniyetlerini şekillendirmede önemli bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Gerçekleştirilen anket çalışması ise kampüslerin eğitim, öğretim, kültürel yapılar ve açık alanları bütünleştiren mekansal organizasyonlar olarak ele alan araştırmalardan türetilmiştir. Bu araştırma, yalnızca fiziksel ve estetik özelliklerin değil, aynı zamanda anlam yaratma ve sosyal etkileşimi teşvik eden mekansal düzenlemelerin önemini vurgulamıştır. Araştırmanın amacı, mevcut kampüs açık alanlarının performans düzeylerini belirlemek ve bu alanların mekan memnuniyeti üzerindeki etkilerini incelemektir. Sonuç olarak, çalışma kampüs açık alanlarının çevresel özelliklerini üç boyutlu bir yaklaşımla tartışmış ve mekan memnuniyetini yalnızca algısal özelliklerin değil, işlevsel ve sosyal özelliklerin yanı sıra kullanım sıklığı ve süresinin de olumlu yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, kampüs açık alanlarının korunması ve geliştirilmesinden sorumlu olan kentsel planlamacılar, yöneticiler ve kullanıcılar için önemli görülmektedir. Bu doğrultuda, anket soruları üç ana kategoride oluşturulmuştur.

A. İkinci Aşamada Gündeme Getirilmeye Çalışılan Soru

Kampüs içindeki açık kentsel alanların mekansal analizi, bu alanlardaki mekansal dağılım, işlevsellik ve kullanıcı etkileşimleri gibi çeşitli yönlerle odaklanan kapsamlı bir anket kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Temel amaç, öğrencilerin bu alanlarla nasıl etkileşime girdiklerini ve deneyimlediklerini anlamak, memnuniyetlerini etkileyen tercihleri, davranışları ve mekansal nitelikleri ortaya koymaktır.

Anket (Ek 1), çalışmaya dahil olan dört üniversitede 4 Ekim 2024 - 18 Ekim 2024 tarihleri arasında iki haftalık bir dönemde uygulanmıştır. Anket hafta içi (Pazartesi, Çarşamba ve Cuma) ve hafta sonu (Cumartesi) dağıtılmış olup, haftanın tamamını kapsayan öğrenci etkinliklerinin dengeli bir katılımı sağlanmıştır. Veri toplama, kampüs hareketliliğindeki farklı düzeyleri yakalayabilmek amacıyla üç farklı zaman diliminde (09:00, 13:00 ve 17:00) gerçekleştirilmiştir. Bu zaman dilimleri, günün farklı dönemlerinin açık alan kullanımını nasıl etkilediğini gözlemlemek için seçilmiştir.

Anket, kampüsteki tüm yaya dolaşım alanları ve toplanma noktalarına odaklanmış, özellikle en yoğun yaya trafiğine sahip alanlara dikkat edilmiştir. Bu yoğun trafik alanları ön gözlemlerle belirlenmiş ve öğrencilerin kampüs ortamıyla nasıl etkileşimde bulunduklarını anlamak için kabul edilmiştir. Merkez avlular, yeşil alanlar ve popüler çalışma alanları gibi mekanlar, anket dağıtımında öncelikli olarak ayarlanmıştır. Tezin bu konudaki amacı, bu alanları düzenli olarak kullanan çeşitli öğrenci gruplarından içgörüler elde etmektir.

Etik komiteye bir başvuru yapılmış ve 16 Ağustos 2024 tarihinde onay alınmıştır. Bu onay, araştırmanın bilgilendirilmiş onam, katılımcı gizliliği ve veri işleme konularında etik ilkelere uygun şekilde yürütüldüğünü garanti etmiştir. Etik onay, araştırma sürecinde yer alan tüm katılımcıların hak ve refahına saygı gösterildiğini temin eden önemli bir adımdır.

Sonuç olarak, anket yoluyla gerçekleştirilen ayrıntılı ve sistematik mekansal analiz, kampüs içindeki açık kentsel alanların öğrenciler tarafından nasıl kullanıldığını kapsamlı bir şekilde incelemiş ve bu alanların akademik ve sosyal etkileşimleri destekleme işlevselliği ve etkinliği hakkında değerli veriler sunmuştur.

B. Anket Maddeleri Arasında Faktör Geçerliliğinin Değerlendirilmesi

Bu çeşitli bakış açıları, açık alanların bir üniversitenin genel imajına ve itibarına katkıda bulunma biçimlerinin karmaşıklığını vurgulamakta olup, bu alanların olumlu etkisini kabul edenlerin hafif bir çoğunluğa sahip olduğunu göstermektedir. Anket maddeleriyle ölçülen örtük yapıların geçerliliğini değerlendirmek amacıyla faktör analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar, maddelerin hedeflenen faktörleri yeterli düzeyde temsil ettiğini ve anketin yapı geçerliliğinin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına katkı sağladığını ortaya koymaktadır. Faktör analizi, Temel Bileşenler Analizi (PCA) yöntemiyle gerçekleştirilmiştir (Ek 2).

- Başlangıç ve Çıkarma Sütunları

Her bir bileşene atanan özdeğerler, başlangıç noktası olarak muhtemelen 1,0 olarak belirlenmiştir. ‘Çıkarma’ değerleri, PCA uygulandıktan sonra elde edilen özdeğerleri temsil eder ve her bir bileşenin verideki varyansın ne kadarını açıkladığını gösterir. Daha yüksek değerlere sahip bileşenler, veri setinin yapısını tanımlamada daha önemlidir.

- Anket Soruları ve Bileşenler

- Sorular, belirli etkinliklere yönelik tercihlerden (spor yapmak, yürüyüş yapmak veya yalnız vakit geçirmek gibi) bu etkinliklerin sıklığına (günlük, haftalık, aylık kullanım) kadar çeşitlilik göstermektedir.
- “Yalnız vakit geçirmek” (0,657) ve “Kahve veya çay içmek” (0,581) gibi bileşenler için yüksek çıkarım değerleri, bu etkinliklerin katılımcılar için açık alanları kullanırken önemli özellikler olduğunu göstermektedir.
- Yeşil alanları kullanma sıklığına ilişkin bileşenler (0,734 gibi değerler), bu alanların kullanım sıklığının veri yapısının önemli bir parçası olduğunu öne sürerek bu unsurların önemli bir değişkenlik açıkladığını göstermektedir.

- Genel Anlam ve Önemi

- Temel Bileşenler Analizi (PCA), kampüs açık alanlarının kullanımında anket yapılan nüfus için en önemli olan yönleri belirlemeye yardımcı olur. Bu analiz, kampüs planlaması ve iyileştirmelerine rehberlik ederek en çok değer verilen özelliklere odaklanılmasını sağlar.

- Daha yüksek çıkarım puanlarına sahip maddeler genellikle veri setinde daha önemli kabul edilir ve karar alma süreçlerinde önceliklendirilmelidir.
- Genel olarak, bu tablo kampüs sakinlerinin açık alanlara yönelik tercihlerini ve davranışlarını anlamak açısından değerli bir kaynak sunar. Bu da kampüs gelişimi ve tesis yönetimi ile ilgili bilinçli kararlar alınmasına katkı sağlayabilir.
- Açıklanan Toplam Varyans

Ek 3, bir Temel Bileşenler Analizi (PCA) özetini sunmakta olup, anketten elde edilen verilerde her bir temel bileşenin ne kadar varyansı açıkladığına dair bir bakış açısı sağlar. Bu tür analizler, özellikle anket sonuçları gibi karmaşık veri setleriyle çalışırken, verideki temel örüntüleri anlamak açısından son derece etkilidir.

PCA Sonuçlarının Ayrıntılı İncelemesi ve Değerlendirilmesi:

- İlk Bileşenlerin Yüksek Varyans Açıklaması: İlk bileşen tek başına veri setindeki varyansın yaklaşık %21,71'ini açıklamaktadır; bu oran dikkate değerdir ve bu bileşenin anket yanıtlarındaki bilginin önemli bir kısmını yakaladığını göstermektedir. İlk birkaç bileşen (ilk 10 bileşen) toplamda %53'ten fazla varyansı açıklamaktadır. Bu da bu bileşenlerin verideki önemli özelliklerin çoğunu yakaladığını göstermektedir.
- Etkili Boyut Azaltımı: PCA, anket verisinin boyutunu etkili bir şekilde azaltmak için kullanılmıştır ve yine de toplanan bilginin özünü koruyabilmiştir. Bu, ilk bileşenler tarafından açıklanan yüksek kümülatif varyans ile kanıtlanmaktadır. Veriyi daha az boyuta indirirken önemli bir bilgi kaybı yaşamamak, verinin yapısını daha iyi görselleştirmek ve anlamak açısından kritik bir avantaj sağlar.
- Yorumlama ve Uygulama: Çıkarım toplamaları ve döndürülmüş kare yükler toplamaları, varyansın nasıl dağıldığını ve her bileşenin yüklemesini maksimize etmek için yapılan dönüşümün etkisini gösterir. Bu dönüşüm, bileşenlerin yorumlanmasını ve orijinal anket sorularıyla ilişkilendirilmesini kolaylaştırır. Böylece PCA yalnızca istatistiksel bir yöntem olmaktan çıkıp anket analizlerinde pratik bir araca dönüşmektedir.

- Karar Alma Süreçlerinde Kullanımı: Bu PCA sonuçları, anket yanıtlarını etkileyen önemli faktörleri anlamak isteyen karar vericiler için son derece faydalı olabilir. Daha yüksek varyans açıklayan bileşenlere odaklanarak kaynaklar daha verimli bir şekilde tahsis edilebilir ve anketin ortaya çıkardığı en etkili alanlara yönlendirilebilir.

Genel olarak, PCA anketten elde edilen bilgiyi daha yönetilebilir bir forma indirgemedi son derece başarılı olmuştur. Bu durum, sonuçların olası senaryolarda daha kolay yorumlanmasına ve uygulanmasına olanak tanımaktadır. Bu analiz, büyük ölçekli anket verilerinden etkili bir şekilde yararlanarak bilinçli kararlar alma sürecinde kritik bir adımdır (Ek 3: Çıkarım Yöntemi: Temel Bileşenler Analizi – Ek 4: Temel Bileşenler Analizine Ait Döndürülmüş Bileşen Matrisi Tablosu).

- Distinct Factors Based on the Loading Scores of Different Survey Items Across Nine Components.

Faktör 1: Sosyal Etkileşim Alanları

- Yüksek Yükler: “Sohbet,” “Sosyal buluşmalar” ve açık alanların kahve veya çay içmek için kullanımı gibi etkinlikler.
- Yorum: Bu faktör, kampüste öncelikli olarak sosyal etkileşimler için kullanılan alanları veya tesisleri temsil etmektedir. Belirli açık alanların, öğrenciler arasında sosyal etkileşimi kolaylaştırma özellikleri nedeniyle değerli görüldüğünü göstermektedir.

Faktör 2: Spor ve Fiziksel Aktiviteler

- Yüksek Yükler: “Anlık spor,” “Organize spor” ve “Yürüyüş” gibi etkinliklere katılım.
- Yorum: Bu faktör, açık alanların fiziksel aktiviteler ve spor için kullanımına odaklanmaktadır. Kampüs nüfusunun önemli bir kesiminin bu alanlarda sağlık ve form tutma aktivitelerine katıldığını göstermektedir.

Faktör 3: Dinlenme ve Kişisel Zaman

- Yüksek Yükler: “Tek başına vakit geçirme” tercihleri ve kişisel rahatlama amacıyla yeşil alanların kullanımı.

- Yorum: Bu faktör, açık alanların üniversite yaşamının akademik baskılarından uzak, kişisel rahatlatma ve yalnızlık alanı olarak sağladığı önemi yansıtmaktadır.

Faktör 4: Akşam ve Gece Kullanımı

- Yüksek Yükler: “Kampüsteki açık alanları akşam saatlerinde bile güvenle kullanabiliyorum” gibi güvenlik ve konfora yönelik maddeler.
- Yorum: Bu faktör, aydınlatma, güvenlik ve açık alanların akşam saatlerinde güvenli kullanımını kolaylaştıran diğer olanakların öğrenciler için önemli bir konu olduğunu göstermektedir.

Faktör 5: Erişilebilirlik ve Bağlantılılık

- Yüksek Yükler: “Kampüsteki açık alanlardan diğer alanlara erişim çok kolaydır” ve “Kampüsteki açık alanlardaki aktif mekanlar, hareketlilik yapısı ve diğer alanlarla iyi bir şekilde bağlantılıdır.”
- Yorum: Bu faktör, açık alanların ne kadar erişilebilir ve bağlantılı olduğunun önemini vurgulamaktadır. Öğrencilerin bu alanları ne sıklıkla ve ne kadar kolay kullanabildiğini etkileyen bir unsurdur.

Faktör 6: Kullanışlılık ve Konfor

- Yüksek Yükler: “Kampüsteki açık alanlardaki zeminler rahat, konforlu ve güvenlidir” ve “Kampüsteki açık alanlardaki kentsel mobilyalar çok rahattır.”
- Yorum: Bu faktör, açık alanların fiziksel özelliklerine odaklanmakta ve oturma elemanları ile zemin kalitesi gibi unsurların kullanılabilirlik ve konfora katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Faktör 7: Estetik ve Çevresel Değerlendirme

- Yüksek Yükler: “Kampüste olumsuz görülen yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum” ve “Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini çok seviyorum.”
- Yorum: Bu faktör, kampüs yeşil alanlarının estetik ve çevresel yönlerine yönelik güçlü bir takdirin varlığını göstermektedir.

Faktör 8: Akademik ve Kültürel Etkinlikler

- Yüksek Yükler: “Kampüsteki açık alanların spor, sergi, konser, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı etkinlikler için yeterli olduğuna inanıyorum.”
- Yorum: Bu faktör, açık alanların akademik ve kültürel etkinlikleri desteklemedeki rolünü yansıtmakta ve bu alanların öğrencilerin daha geniş eğitim ve sosyal deneyimlerinde önemli bir yer tuttuğunu vurgulamaktadır.

Faktör 9: Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik

- Yüksek Yükler: “Kampüsteki açık alanlar öğrenciler tarafından birden fazla etkinlik için kullanılmaktadır” ve “Kampüsteki açık alanları amacına uygun şekilde kullanıyorum.”
- Yorum: Bu faktör, alanların çok yönlülüğünün ve çok işlevliliğinin önemli olduğunu, çeşitli etkinlikleri ve ihtiyaçları destekleyebilen esnek mekanların öğrenci deneyiminde kritik bir rol oynadığını göstermektedir.

Faktör 1: sosyal Etkileşim Alanları	• Yüksek Yükler: “Sohbet,” “Sosyal toplantılar” ve kahve veya çay içmek için açık alanların kullanımı gibi aktiviteler. • Yorumlama: Bu faktör, kampüste sosyal etkileşimler için birincil olarak kullanılan alanları veya tesisleri temsil eder. Açık alanların öğrencilere sosyal etkileşim kurma imkanı sağladığını ve bu nedenle değerli görüldüğünü göstermektedir.
Faktör 2: Spor ve Fiziksel Aktiviteler	• Yüksek Yükler: “Anlık Spor,” “Organize Spor” ve “Yürüyüş” katılımları. • Yorumlama: Bu faktör, açık alanların fiziksel aktiviteler ve sporlar için kullanımına odaklanmaktadır. Bu, kampüs nüfusunun önemli bir kısmının bu alanlarda sağlık ve fitness aktivitelerine katıldığını göstermektedir.
Faktör 3: Dinlenme ve Kişisel Zaman	• Yüksek Yükler: Tek başına vakit geçirme” tercihleri. Kişisel rahatlatma için yeşil alanların kullanımı. • Yorumlama: Bu bulgular, açık alanların bireysel rahatlatma ve yalnızlık için bir sığınak sağlama rolünün önemini yansıtmaktadır. Üniversite yaşamının akademik baskılarından uzaklaşma fırsatı sunarak, bu alanlar öğrencilerin zihinsel ve duygusal iyilik hali için kritik bir işlev görmektedir.
Faktör 4: Akşam ve Gece Kullanımı	• Yüksek Yükler: Akşam saatlerinde bile kampüsteki açık alanları güvenle kullanabiliyorum.” gibi güvenlik ve konforla ilgili maddeler. • Yorumlama: Bu faktör, öğrencilerin açık alanları akşam saatlerinde güvenle kullanabilmesi için aydınlatma, güvenlik ve diğer kolaylıkların önemine işaret etmektedir. Öğrenciler için bu tür alanların güvenli olması, kampüs yaşamının genel memnuniyeti ve erişilebilirliği açısından kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır.
Faktör 5: Erişilebilirlik ve Bağlantı	• Yüksek Yükler: Kampüsteki açık alanlardan diğer alanlara erişim çok kolay. Kampüsteki açık alanlardaki aktif alanlar, mekanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılı.” • Yorumlama: Bu faktör, açık alanların erişilebilirliği ve iyi bağlantılı olmasının önemini vurgulamaktadır. Bu özellikler, öğrencilerin bu alanları ne kadar sık ve kolay kullanabileceklerini doğrudan etkilemektedir. İyi bağlantılı açık alanlar, kampüs yaşamının akışkanlığını ve kullanım kolaylığını artırmaktadır.
Faktör 6: Kullanışlılık ve Konfor	• Yüksek Yükler: Kampüsteki açık alanlarda zeminler konforlu, güvenli ve rahattır. Kampüsteki açık alanlarda kentsel mobilyalar çok konforlu. • Yorumlama: Bu faktör, açık alanların fiziksel özelliklerine odaklanmaktadır. Zemin kalitesi, güvenlik, konforlu oturma düzenlemeleri ve diğer fiziksel unsurlar, öğrencilerin bu alanları kullanımını doğrudan etkileyen faktörlerdir. Bu unsurlar, açık alanların erişilebilirliğini ve kullanıcı deneyimini artırmaktadır.
Faktör 7: Estetik ve Çevresel Takdir	• Yüksek Yükler: Kampüste negatif yeşil alanların, çevreye karşı duyarlılığı artırdığına inanıyorum. Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenini çok beğeniyorum. • Yorumlama: Bu faktör, kampüsün estetik ve çevresel özelliklerine yönelik önemli bir takdiri vurgulamaktadır. Yeşil alanların tasarımı, düzenlemeleri ve çevresel etkileri, öğrencilerin çevre bilinciyle bağlantılı duyarlılıklarını ve bu alanlara karşı olan beğenilerini güçlendirmektedir.
Faktör 8: Akademik ve Kültürel Etkinlikler	• Yüksek Yükler: Kampüsteki açık alanların, spor, sergi, konser, sanat ve kültürel etkinlikler gibi akademik olmayan etkinlikler için yeterli olduğuna inanıyorum. • Yorumlama: Bu faktör, kampüsün açık alanlarının akademik ve kültürel etkinlikleri destekleme rolünü yansıtmaktadır. Açık alanlar, öğrencilerin eğitimsel ve sosyal deneyimlerini zenginleştiren bu tür etkinlikler için kritik bir ortam sağlar ve kampüs yaşamının önemli bir parçasını oluşturur.
Faktör 9: Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik	• Yüksek Yükler: Kampüsteki açık alanlar öğrenciler tarafından birden fazla etkinlik için kullanılıyor. Kampüsteki açık alanları, amaçlarına uygun şekilde kullanıyorum. • Yorumlama: Bu ifadeler, açık alanların çok yönlülüğünün ve çok fonksiyonlu kullanımının önemini vurgulamaktadır. Açık alanlar, öğrencilerin farklı etkinliklere ve ihtiyaçlara hizmet etme kapasiteleri sayesinde kampüs yaşamında değerli bir rol oynamaktadır.

Şekil 96. Dokuz Bileşen Üzerinde Farklı Anket Maddelerinin Yükleme Puanlarına Dayalı Olarak Belirlenen 9 Ayrı Faktör.

Bu faktörlerin her biri, kampüs topluluğu tarafından açık alanların nasıl kullanıldığı ve değerlendirildiği konusunda benzersiz bir yönü yakalamakta olup, kampüs planlamacıları ve yöneticilerine bu alanları öğrenci ihtiyaç ve tercihlerine göre iyileştirme konusunda uygulanabilir bilgiler sunmaktadır.

Çizelge 20. Çıkarım Yöntemi: Temel Bileşenler Analizi

Bileşen	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	.910	.222	.243	.178	.166	.036	.014	-.055-	.019
2	-.324-	.809	.423	-.096-	.112	.151	-.076-	-.099-	.036
3	.151	.394	-.562-	-.409-	.129	-.437-	-.174-	.314	-.052-
4	-.108-	.249	-.431-	.560	.233	.140	.542	.132	.205
5	.116	.234	-.340-	.140	-.661-	.471	-.220-	-.020-	-.297-
6	-.051-	.031	.358	.254	-.236-	-.313-	.187	.650	-.439-
7	.088	.026	.128	-.213-	-.476-	.021	.162	.320	.758
8	-.094-	-.029-	-.004-	.524	.118	-.099-	-.744-	.209	.308
9	.023	-.148-	.017	-.272-	.394	.660	-.084-	.549	-.061-

Yukarıdaki tablo, Bileşen Dönüşüm Matrisini göstermektedir. Bu matris, Temel Bileşenler Analizi (PCA) çıktılarının önemli bir parçasıdır ve Varimax dönüşümü ile Kaiser Normalizasyonu uygulanmış bir analiz sürecini yansıtmaktadır. Bu matris, orijinal değişkenlerin nasıl dönüştürülerek yeni bir değişken seti olan bileşenlere dönüştüğünü anlamada kritik bir rol oynamaktadır. İşte bu tablonun ne anlama geldiği ve içeriğinin nasıl yorumlanacağına dair detaylı bir açıklama:

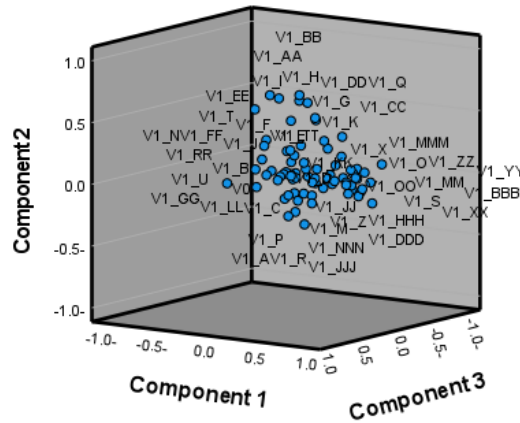
- Bileşen Dönüşüm Matrisini Anlamak
 - Bileşenler: Her satır ve sütun, PCA ile türetilen bir bileşene karşılık gelir. PCA, verinin boyutunu azaltırken mümkün olan en fazla varyansı korumayı amaçlar.
 - Yüklemeler: Matristeki sayılar, her bir bileşeni tanımlayan lineer kombinasyonların katsayıları olan yüklemeleri temsil eder. Bu yüklemeler, orijinal değişkenlerle yeni bileşenler arasındaki korelasyonu yorumlamak için kullanılabilir. Yükseklik mutlak değeri, bir bileşen ile belirli bir orijinal değişken arasındaki güçlü ilişkiyi gösterir.
 - Yüksek Yüklemeler: Önemli yüklemeler (hem pozitif hem de negatif) hangi orijinal değişkenlerin her bileşen için en etkili olduğunu gösterir. Örneğin:

- Bileşen 1, birinci değişkene 0.910 gibi yüksek bir yükleme sahiptir, bu da bu bileşenin birinci orijinal değişken tarafından güçlü bir şekilde etkilendiğini göstermektedir.
- Bileşen 2, ikinci değişkene 0.809 gibi yüksek bir yüklemeye sahiptir, bu da ikinci değişkenden güçlü bir etki veya katkı aldığını belirtmektedir.
- Negatif Yüklemeler: Negatif değerler, ters bir ilişkiyi gösterir. Örneğin, Bileşen 2’de birinci değişken üzerindeki -0.324 yüklemesi, birinci değişken arttıkça ikinci bileşenin azaldığını gösterir.
- Varimax Rotasyonu: Bu tür rotasyon, yüklemeleri çok yüksek veya çok düşük yaparak bileşenlerin yorumlanmasını basitleştirmek için kullanılır. Her bir değişkenin öncelikle bir bileşenle ilişkilendirilmesini sağlayarak, yorumlanabilirliği artırmak için basit bir yapı oluşturmayı hedefler.
- Kaiser Normalizasyonu: Bu, rotasyon aşamasında yüklemelerin daha anlaşılır hale gelmesini sağlamak için kullanılan bir ölçekleme tekniğidir. Yüklemeleri normalleştirerek karşılaştırılabilirliğini artırır.
- Her Bileşen Dönüşüm Matrisi için Detaylı Yorumlama
 - Bileşen 1, öncelikle birinci değişken tarafından etkilenmektedir. Yüksek yükleme, bu bileşenin büyük ölçüde birinci değişkendeki varyansla açıklanabileceğini göstermektedir.
 - Bileşen 2, ikinci değişkenle güçlü bir pozitif ilişkiye sahip olup, üçüncü değişkenle de belirgin bir pozitif ilişki göstermektedir; bu da, bu bileşenin her iki değişkenin paylaştığı özellikleri temsil ettiğini göstermektedir.
 - Bileşen 3, üçüncü değişkenle güçlü bir negatif yüklemeye sahiptir, bu da bu bileşenin, verinin üçüncü değişkenle ters bir ilişkiyi temsil ettiğini göstermektedir.
 - Bileşen 4, yüksek pozitif yükleme ile dördüncü değişken tarafından önemli ölçüde tanımlanmaktadır.
 - Bileşen 5, beşinci değişkenle önemli bir negatif ilişki göstermektedir.

- Bileşen 6, ılımlı pozitif ve negatif ilişkilerin karmaşık bir karışımını sergiler, ancak altıncı değişkenle yüksek bir ilişkiye sahiptir.
- Bileşen 7, birden fazla değişken tarafından hafifçe etkilenmekte ancak en yüksek pozitif yüklemeyi yedinci değişkenle göstermektedir.
- Bileşen 8, sekizinci değişkenle en güçlü yüklemeye sahiptir, bu da bu bileşenin bu değişkenle ilişkili benzersiz özellikleri yakaladığını göstermektedir.
- Bileşen 9, hem altıncı hem de sekizinci değişken tarafından güçlü bir şekilde etkilenmektedir, bu da karışık bir etkiyi gösterir.

Bileşen Dönüşüm Matrisi, PCA sonrasında verinizdeki yapı ve ilişkileri anlamak için önemlidir. Bu matris, orijinal değişkenlerin yeni oluşturulan bileşenlere nasıl katkıda bulunduğunu çözümlemeye yardımcı olur. Bu, daha ileri düzey veri analizi ve yorumlama görevleri için hayati öneme sahiptir; Örneğin kümelenme, özellik indirgeme veya giriş alanını basitleştirmenin kritik olduğu öngörücü modelleme gibi süreçlerde kullanılabilir.

Component Plot in Rotated Space

Şekil 97. Yukarıdaki görsel, Temel Bileşenler Analizi (PCA)'dan alınan Dönüştürülmüş Alandaki Bileşen Grafiğini göstermektedir.

Bu grafik, rotasyon sonrasında türetilen ilk üç temel bileşende yer alan değişkenlerin yüklemelerini (veya koordinatlarını) gösteren üç boyutlu bir dağılım grafiğidir. Genellikle, bu bileşenlerin yorumlanabilirliğini artırmak için kullanılır.

- Bileşen Grafiğinin Detaylı Analizi

Eksenler ve Bileşenler:

- Eksenler, veri setini özetlemek için çıkarılan ilk üç temel bileşeni (Bileşen 1, Bileşen 2 ve Bileşen 3) temsil eder. Her bileşen, orijinal değişkenlerin lineer bir kombinasyonudur ve veri setindeki farklı varyans yönlerini yakalar.
- Bu grafikte, değişkenlerin orijinalden uzaklıkları ve yönelimleri, ilgili bileşenlere olan katkılarını ve ilişkilerini yansıtır.

Değişken Kümeleme:

- Birbirine yakın veya birlikte kümelenmiş değişkenler, veri setinde benzer özellikler paylaştıklarını veya benzer desenler sergilediklerini gösterir. Örneğin, Bileşen 1 ve Bileşen 2 eksenlerinin yakınında gruplanmış değişkenler, birbiriyle korelasyonlu olabilir veya veriler içinde benzer etkilere sahip olabilirler.
- Orijin etrafında birbirinin zıttı olan değişkenler, ters ilişkiler sergileyebilir.

Bileşen Yüklerinin Yorumlanması:

- Yüksek bileşen yüklerine sahip değişkenler (merkezden her hangi bir yönde daha uzak olanlar), o bileşen için daha etkili olarak kabul edilir. Örneğin, Bileşen 1 eksenini boyunca uzakta olan bir değişken, bu bileşen tarafından açıklanan varyasyona güçlü bir şekilde etki eder.
- Bu değişkenlerin bileşen eksenlerine olan projeksiyonlarının yönü ve uzunluğu, her bir bileşenle olan korelasyonlarına dair bilgi verir.

Grafikten Elde Edilen Bulgular:

- Değişkenlerin üç boyutlu uzayda dağılması, aralarındaki karmaşık etkileşimleri ortaya koyar ve tek bir bileşenin tüm varyansları açıklayamayacağını gösterir.
- “V1_BB”, “V1_AA” ve “V1_DD1_Q” gibi grafiğin çevresinde yer alan değişkenler, orijinden uzak oldukları için hizalandıkları bileşenler üzerinde özellikle etkili olabilirler.

Grafiğin Kullanım Alanları:

- Bu grafik, değişkenler arasında desenler, gruplar veya aykırı değerleri belirlemek için oldukça yararlıdır.
- Değerlendirme veya modelleme için değişken seçimi yapılırken, bileşenlere önemli katkı sağlayan değişkenlere odaklanmayı sağlar.

Araştırma ve Analizde Uygulama:

- Araştırmalarda, bu grafik geniş bir değişken kümesi içinde temel faktörleri veya altta yatan boyutları belirlemeye yardımcı olarak, bilgi kaybı olmaksızın boyut indirgeme olanağı sunar.
- Örneğin, psikolojide birbirine yakın değişkenler, anksiyete veya memnuniyet gibi belirli bir yapıyı temsil edebilir ve ölçekler veya indeksler geliştirilmesine katkı sağlar.

Genel olarak, PCA sonrası bu grafik, veri setindeki yapıları ve ilişkileri görsel olarak değerlendirmek, ileri düzey analiz stratejilerine rehberlik etmek ve karmaşık çok değişkenli verileri basitleştirmek için değerli bir araçtır.

C. Anket Maddeleri Arasında İç Tutarlılığın Cronbach Alfa ile Değerlendirilmesi

- Açık Alanların Üniversitenin Genel İmajı ve İtibarına Katkısının Algılanmasındaki Farklı Perspektifler

Bu farklı bakış açıları, açık alanların üniversitenin genel imajı ve itibarı üzerindeki katkısının algılanmasındaki karmaşıklığı vurgulamaktadır. Anket sonuçları, katılımcıların görüşleri farklılık gösterse de, katılımcıların az da olsa çoğunluğunun açık alanların üniversitenin algılanma biçimi üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu kabul ettiğini göstermektedir. Bu durum, açık alanların kampüs ortamını şekillendirmede önemli bir rol oynadığını, ancak bu alanların önemi konusunda çeşitli görüşlerin bulunduğunu ortaya koymaktadır.

- Anketin Güvenilirliği ve Tutarlılığının Cronbach Alfa ile Değerlendirilmesi

Anketin güvenilirliğini ve tutarlılığını sağlamak amacıyla her bir anket maddesi için ayrı ayrı Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmış ve verilen yanıtların iç tutarlılığı değerlendirilmiştir. Bu süreç, anketteki maddelerin birbirleriyle ne kadar ilişkili olduğunu kontrol etmeyi içerir ve soruların aynı temel kavramı ölçtüğünü doğrulamaya yardımcı olur. Örneğin, bir anket maddesi çıkarıldığında Cronbach Alfa değerinde belirgin bir düşüş meydana gelirse, bu durum o maddenin diğerleriyle tutarlı olmadığını gösterir.

İlk 30 tamamlanmış örnek temelinde anket maddeleri için hesaplanan toplam Cronbach Alfa değeri 0,7259 olarak bulunmuştur. Bu değer, genel olarak kabul edilen aralıkta olup anketin iyi bir düzeyde iç tutarlılık gösterdiğini ifade eder. Başka bir deyişle, anket maddelerine verilen yanıtlar uyumludur ve anket, ölçmeyi amaçladığı kavramı güvenilir bir şekilde ölçmektedir. Araştırmalarda genellikle 0,7 ve üzeri Cronbach Alfa değerleri kabul edilebilir olarak değerlendirilir; bu da anket sonuçlarının katılımcıların açık alanlara ilişkin gerçek görüşlerini yansıttığına dair güven sağlar. Bu analizin detayları Ek 5'te sunulmuş olup toplanan verilerin güvenilir olduğunu ve anketin üniversitenin açık alanlarının imaj üzerindeki etkisini anlamada etkili bir araç olduğunu teyit eder.

- Cronbach Alfa ile Doğrulan Güçlü İç Tutarlılık

Cronbach Alfa ile doğrulan güçlü iç tutarlılık, çalışmanın güvenilirliğini artırarak açık alanların kampüs algısını nasıl etkilediğine dair geçerli bir anlayış sunar (Ek 5).

- Cronbach Alfa Analizi

Verilen veriler, bir ölçekten bireysel maddeler çıkarıldığında Cronbach Alfa'nın nasıl değiştiğini ve tüm ölçek için toplam Cronbach Alfa'yı göstermektedir. Cronbach Alfa, bir grup madde arasındaki iç tutarlılığı ölçen bir katsayıdır ve maddelerin bir bütün olarak ne kadar yakından ilişkili olduğunu gösterir.

- Toplam Cronbach Alfa

Ölçek için toplam Cronbach Alfa değeri 0,7259 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, ölçeğin genel olarak orta düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Genellikle 0,7 üzerindeki Cronbach Alfa değerleri kabul edilebilir olarak değerlendirilir ve ölçek maddelerinin göreceli olarak yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu gösterir.

- Bireysel Maddeler Çıkarıldığında Cronbach Alfa

- Cronbach Alfa sütunu, bir maddenin ölçekten çıkarılması durumunda toplam Cronbach Alfa'nın nasıl değişeceğini gösterir.
- Bu sütundaki çoğu değer, toplam alfa değerinden (0,7259) yüksektir, bu da bu maddelerin çıkarılmasının ölçeğin iç tutarlılığını biraz artırabileceğini göstermektedir.
- Özellikle 35, 36, 37, 40, 41 ve 42 numaralı maddeler çıkarıldığında toplam alfa üzerinde en belirgin etkiyi yaratmaktadır:
 - Madde 35: Çıkarıldığında Alfa = 0,9646
 - Madde 36: Çıkarıldığında Alfa = 0,9679
 - Madde 37: Çıkarıldığında Alfa = 0,9646
 - Madde 40: Çıkarıldığında Alfa = 0,9567
 - Madde 41: Çıkarıldığında Alfa = 0,9509
 - Madde 42: Çıkarıldığında Alfa = 0,9748

Bu maddelerin çıkarılması, toplam Cronbach Alfa'yı önemli ölçüde artırmaktadır; bu durum, bu maddelerin ölçeğin diğer maddeleriyle daha az tutarlı olduğunu düşündürülebilir.

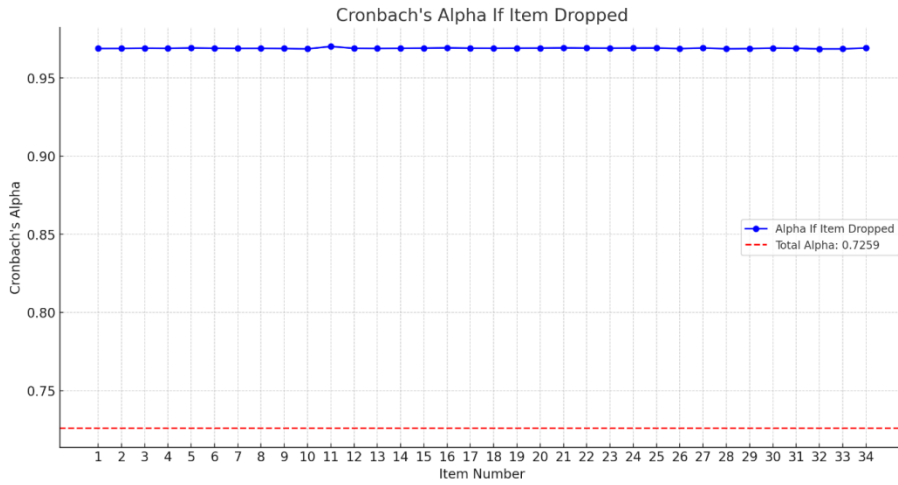
- Cronbach Alfa Yorum:

- Genel Tutarlılık: Toplam Cronbach Alfa değeri (0,7259), ölçeğin kabul edilebilir bir iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir. Ancak, bazı maddelerin çıkarılması bu tutarlılığı potansiyel olarak artırabilir.
- Tutarlılığı Etkileyen Maddeler: 35, 36, 37, 40, 41 ve 42 numaralı maddeler, toplam alfa üzerinde özellikle güçlü bir etkiye sahiptir. Bu

maddelerin çıkarılması Cronbach Alfa değerini önemli ölçüde artırmakta olup, bu maddelerin ölçeğin genel olarak ölçmeyi amaçladığı yapıyla yeterince uyumlu olmayabileceğini göstermektedir.

- Öneri: Ölçeğin iç tutarlılığını artırmak amacıyla 35, 36, 37, 40, 41 ve 42 numaralı maddelerin çıkarılması veya yeniden düzenlenmesi değerlendirilebilir. Ancak, herhangi bir değişiklik yapmadan önce bu maddelerin içeriklerinin ve amacının gözden geçirilmesi, ölçeğin ölçmeye çalıştığı temel yapıya zarar vermemek adına önemlidir.

Ölçek, orta düzeyde bir iç tutarlılık göstermektedir; ancak, belirli maddeler toplam güvenilirliği olumsuz yönde etkilemektedir. Yukarıda belirtilen maddelerin dikkatlice gözden geçirilmesi, ölçeğin daha tutarlı hale gelmesine ve ölçümlerin güvenilirliğinin artırılmasına katkı sağlayabilir.

Şekil 98. Cronbach Alfa Diyagramı.

Yukarıdaki grafik, her bir madde veri setinden çıkarıldığında elde edilen Cronbach Alfa değerlerini, tüm veri setinin toplam Cronbach Alfa değeriyle karşılaştırmalı olarak göstermektedir. İşte grafiğin sunduklarının ayrıntılı bir açıklaması:

- Mavi Çizgi (Madde Çıkarıldığında Alfa): Bu çizgi, her bir maddenin çıkarılması durumunda veri setinin Cronbach Alfa'sındaki değişimi gösterir. Grafik, herhangi bir maddenin çıkarılmasının genel Alfa değerini hafifçe artırma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bu durum, tüm maddelerin genel yapı ile oldukça tutarlı olduğunu ancak bir miktar gereksiz tekrar içerebileceğini düşündürmektedir.

- Kırmızı Kesikli Çizgi (Toplam Alfa): Bu çizgi, tüm maddeler dahil edildiğinde veri setinin toplam Cronbach Alfa değerini temsil eder. Bireysel maddelerin çıkarılmasının etkisini karşılaştırmak için bir referans noktası sağlar.

Gözlemler:

- Tutarlılık: Noktaların çoğunun birbirine yakın bir şekilde gruplanmış olması, bireysel maddelerin genel güvenilirlik üzerindeki etkilerinde bir uyum olduğunu göstermektedir.
- Etkili Maddeler: Toplam alfa değerinden en çok sapma gösteren noktalar, çıkarıldıklarında güvenilirlik üzerinde en büyük etkiye sahip olan maddeler olabilir. Çıkarıldığında daha yüksek değerlere sahip maddeler, diğer maddelerle daha az uyum gösteriyor olabilir veya tekrara neden olabilir.

Bu görsel temsil, anketteki iç tutarlılığı hızlı bir şekilde değerlendirmeye ve genel ölçekle uyumsuz veya gereksiz olabilecek maddeleri belirlemeye yardımcı olur. Anketteki iç tutarlığın dinamiklerini anlamak için net ve sezgisel bir yaklaşım sunar.

VI. VERİ ANALİZİ

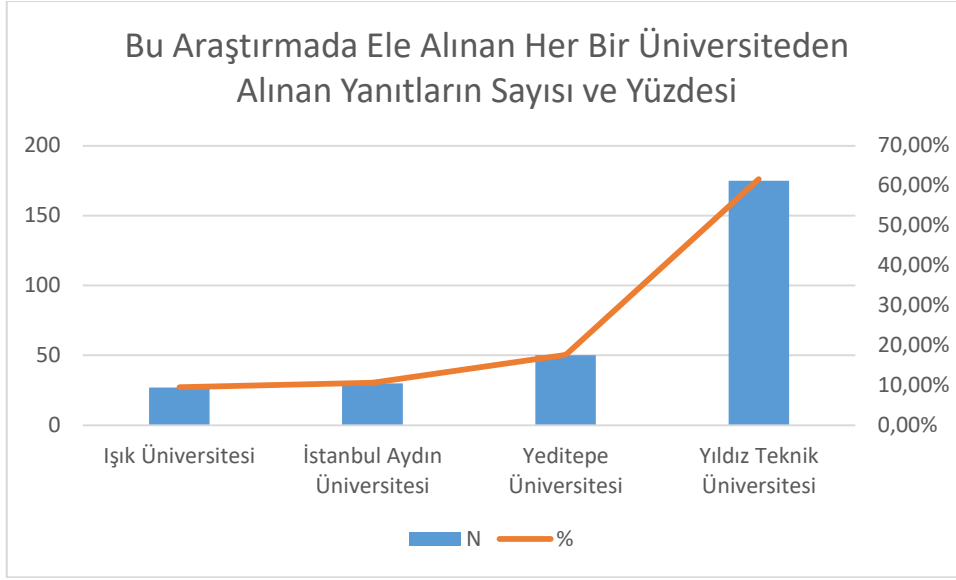
Bu aşamada, araştırmada ele alınan dört üniversitedeki hedef kitleye (Mimarlık öğrencileri) uygulanan anketten elde edilen veriler SPSS kullanılarak analiz edilip değerlendirildi. Bu analizde Temel Bileşenler Analizi (PCA) yöntemi kullanıldı.

Çizelge 21. Bu araştırmada ele alınan her bir üniversiteden alınan yanıtların sayısı ve yüzdesi.

Bu Araştırmada Ele Alınan Her Bir Üniversiteden Alınan Yanıtların Sayısı ve Yüzdesi	N	%
Işık Üniversitesi	27	9.50%
İstanbul Aydın Üniversitesi	30	10.60%
Yeditepe Üniversitesi	50	17.60%
Yıldız Teknik Üniversitesi	175	61.60%

A. Test Edilen Örneklerle İlişkin Genel Görünüm

- Katılımcıların küçük bir azınlığı (%0,7) üniversitelerini belirtmemiştir. Bu nedenle bu kapsamdaki veriler anket sonuçlarına dahil edilmemiştir.
- Katılımcıların %9,5'i Işık Üniversitesi, %10,6'sı İstanbul Aydın Üniversitesi, %17,6'sı Yeditepe Üniversitesi'nden olduklarını beyan etmişlerdir.
- Ancak önemli bir çoğunluk (%61,6) Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencileridir.
- Bu dağılım, anketi yanıtlayanlar arasında Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencilerinin diğer kurumlara kıyasla belirgin bir şekilde daha yüksek katılım sağladığını göstermektedir.

Şekil 99. Çalışmada ele alınan üniversitelere yönelik katılımcı tercihlerinin dağılımı.

Yukarıdaki çubuk grafiği, farklı üniversitelere yönelik katılımcı tercihlerini göstermektedir. X eksenini üniversiteleri listelerken, Y eksenini tercihlerin sıklığını temsil etmektedir. Ayrıntılı açıklama aşağıdaki gibidir:

Işık Üniversitesi yaklaşık 30 katılımcı ile nispeten düşük bir tercih oranına sahiptir ve bu durum, anket katılımcıları arasında orta düzeyde bir ilgiye işaret etmektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi, Işık Üniversitesi'nden biraz daha düşük bir sayıya sahiptir ve yaklaşık 25 katılımcı bu üniversiteyi tercih etmiştir. Yeditepe Üniversitesi, yaklaşık 50 katılımcının tercihiyle daha yüksek bir katılım göstermektedir. Yıldız Teknik Üniversitesi ise yaklaşık 175 katılımcının tercihiyle belirgin şekilde öne çıkmakta ve en çok tercih edilen üniversite olarak öne çıkmaktadır. Bu dağılım, Yıldız Teknik Üniversitesi'ne yönelik güçlü bir eğilimi yansıtabilir. Bu eğilimin olası nedenleri arasında üniversitenin itibarı, akademik olanakları, konumu veya öğrencileri cezbedebilecek diğer faktörler yer alabilir. Grafik, katılımcıların üniversite tercihlerindeki farklılıkları etkili bir şekilde ortaya koyarak Yıldız Teknik Üniversitesi'ne yönelik net bir eğilimi gözler önüne sermektedir.

Çizelge 22. Katılımcıların cinsiyetine göre istatistikler

Katılımcıların Cinsiyetine Göre İstatistikler	N
Geçerli	282
Eksik	2
Ortalama	1.3546
Standart Sapma	0.47925
Toplam	382

Tablo, veri setinizdeki “cinsiyet” değişkenine ilişkin istatistiksel verileri sunmaktadır:

- N (Geçerli): Cinsiyet değişkeni için 282 geçerli yanıt kaydedilmiştir. Bu, eksik olmayan girişlerin sayısını göstermektedir.
- Eksik: 2 eksik yanıt bulunmaktadır, bu da iki katılımcının cinsiyetini belirtmediğini göstermektedir.
- Ortalama: Cinsiyet değişkeninin ortalama değeri yaklaşık 1,3546 olarak hesaplanmıştır. Cinsiyetin kategorik bir değişken olarak kodlandığı varsayılırsa (örneğin, 1 erkek, 2 kadın), ortalamanın 1’e daha yakın olması veri setinde erkek katılımcıların oranının daha yüksek olduğunu düşündürmektedir.
- Standart Sapma: Standart sapma yaklaşık 0,47925 olarak hesaplanmıştır. Bu değer nispeten düşük olması, yanıtların ortalamaya çok dağılmadığını ve bir kategori etrafında yoğunlaştığını göstermektedir.
- Toplam: Cinsiyet değişkenindeki tüm girişlerin toplamı 382 olarak hesaplanmıştır. Bu toplam, eğer kodlama sistemi biliniyorsa (örneğin, 1 erkek, 2 kadın gibi), verilerin tutarlılığını kontrol etmek için geri izleme yapılmasına olanak tanıyabilir.

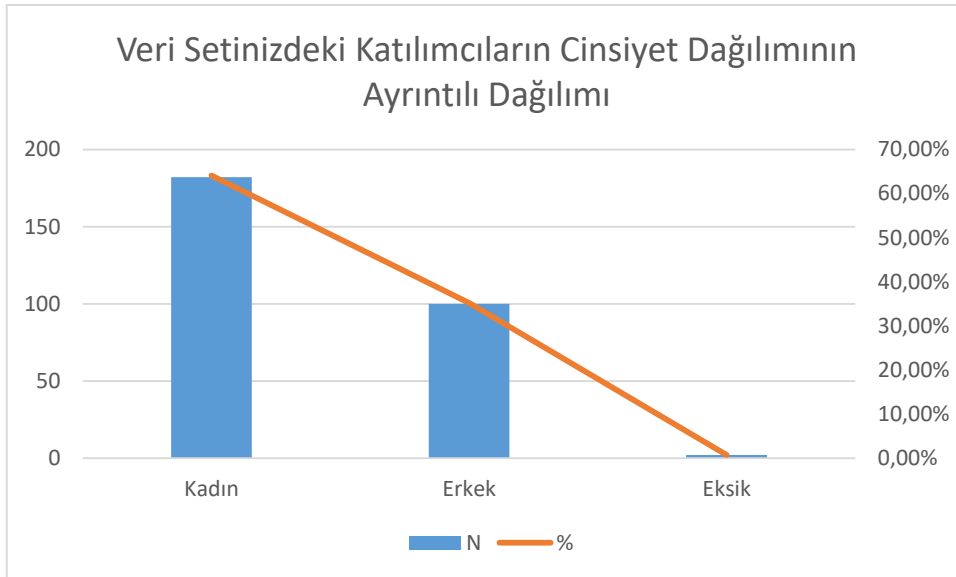
Genel olarak, bu istatistiksel özet, veri setinde kadın katılımcıların erkeklere kıyasla daha fazla olduğunu göstermektedir. Ortalama değer daha düşük koda (1 erkek olarak varsayılırsa) eğilimli olması da bunu desteklemektedir. Düşük standart sapma ve az sayıda eksik veri noktası, bu değişken için iyi bir tutarlılık ve nispeten homojen bir veri dağılımına işaret etmektedir.

Çizelge 23. Veri setindeki katılımcıların cinsiyet dağılımının ayrıntılı analizi.

Veri Setindeki Katılımcıların Cinsiyet Dağılımı	N	%
Kadın	182	64.10%
Erkek	100	35.20%
Eksik	2	0.70%

- Kadın: 182 katılımcı kadın olarak tanımlanmış olup, bu toplamın %64,1'ini oluşturuyor. Bu, bu örnekleme kadınların çoğunlukta olduğunu göstermektedir.
- Erkek: 100 katılımcı erkek olarak tanımlanmış ve toplamın %35,2'sini oluşturuyor. Bu, önemli bir erkek katılımı olduğunu ancak erkek katılımcıların sayısının kadınlara göre daha az olduğunu göstermektedir.
- Eksik: Cinsiyet kategorisinde eksik veya kaydedilmeyen 2 yanıt bulunmakta, bu da toplamın %0,7'sine tekabül etmektedir. Bu oran oldukça küçük olup, veri toplamının büyük ölçüde tamamlandığını ancak mükemmel olmadığını göstermektedir.

Yüzdelere, örneklemin çoğunluğunun kadınlardan oluştuğunu ortaya koymakta olup, bu durum incelenen nüfusun demografik eğilimlerini yansıtabilir veya anketin doğası ya da dağıtım kanalları tarafından etkilenmiş olabilir. Eksik veri oranının küçük olması, anket veri toplama sürecinde tipik bir durumdur ve minimal oranı nedeniyle genel analizi önemli ölçüde etkilememektedir.

Şekil 100. Çubuk Grafik, Katılımcıların Cinsiyet Dağılımını Görselleştirmektedir.

Yukarıdaki grafiğin gösterdiği bilgiler:

- Kadın: Kadın katılımcıları temsil eden çubuk, oldukça yüksek olup, veri setinde yaklaşık 180 kadın bulunduğunu göstermektedir. Bu, daha önce kadın katılımcıların %64,1'ini oluşturduğu belirtilen istatistikle örtüşmektedir.
- Erkek: Erkek katılımcıları temsil eden çubuk ise daha kısa olup, yaklaşık 100 erkek katılımcı olduğunu göstermektedir. Bu, daha önce erkek katılımcıların %35,2 oranını oluşturduğunu belirtilen oranla tutarlıdır.

Görsel, daha önce tartışılan sayısal verileri güçlendirerek, anketteki kadın katılımcıların erkeklere kıyasla net bir çoğunluğu oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Böyle bir dağılım, özellikle araştırma konusunun cinsiyetle ilgili etkileri varsa, çalışma bulgularındaki cinsiyetle ilgili dinamikler veya önyargıları anlamada etkili olabilir.

B. Anket Sorularının Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi

- Anketin Birinci Sorusu Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi: Kampüs Açık Alanları Hangi Olanakları Sunmalıdır?

Mimarlık öğrencilerinin yanıtlarının sonuçları, açık alanlarda en yaygın ve istenen etkinliğin yürüyüş olduğunu ortaya koymuştur.

Çizelge 24. Kampüs Açık Alanlarının Sunması Gereken Olanaklar.

Etkinlik	Frekans	Yüzde
Spontane Sporlar	43	8.651911469
Organize Sporlar	52	10.46277666
Yürüyüş	68	13.68209256
Güneşlenme	36	7.243460765
Turlar	34	6.841046278
Sohbet	67	13.48088531
Sosyal Toplantılar	55	11.06639839
Yalnız Zaman Geçirme	38	7.645875252
Sigara İçme	45	9.054325956
Kahve veya Çay İçme	59	11.87122736
Toplam	497	100

- Yürüyüş (68 kez, %13,68)

Yürüyüş, kampüs açık alanlarında öğrenciler arasında en yaygın etkinliktir. Bu, öğrencilerin egzersiz veya eğlence amaçlı yürüyüş yapabilecekleri açık ve uygun alanlara duyduğu ihtiyacı yansıtmaktadır.

- Sohbet (67 kez, %13,48)

İkinci en yaygın etkinlik olup, öğrenciler arasında sosyal etkileşimi ve iletişimi kolaylaştıran alanların önemini göstermektedir.

- Kahve veya Çay İçme (59 kez, %11,87)

Bu etkinlik üçüncü sırada yer almakta olup, öğrencilerin dinlenmek ve içeceklerini keyifle içmek için belirlenmiş alanlara duyduğu ihtiyacı yansıtmaktadır.

- Sosyal Toplantılar (55 kez, %11,07)

Öğrencilerin sosyal etkileşimler için ayrılmış alanlara olan ilgisini gösteren bu sonuç, sosyal etkileşimi artıran bu etkinliklerin önemini vurgulamaktadır.

- Organize Sporlar (52 kez, %10,46)

Bu veriler, öğrencilerin açık alanlarda organize spor etkinliklerine katılma isteğini göstermektedir ve bunun için uygun tesislerin gerektiğini ortaya koymaktadır.

- Spontane Sporlar (43 kez, %8,65)

Öğrencilerin spontane ve plansız spor etkinlikleri için kullanılabilecek alanlara duyduğu ihtiyacı yansıtmaktadır.

- Sigara İçme (45 kez, %9,05)

Sigara içme, sağlıksız bir etkinlik olsa da, yüksek tekrar sayısı, bu etkinlik için diğer kamusal alanlardan uzak belirlenmiş alanlar sağlanması gerektiğini göstermektedir. Böylece herkesin konforu sağlanabilir.

- Yalnız Zaman Geçirme (38 kez, %7,65)

Dinlenme veya çalışma amacıyla yalnız zaman geçirebilecek alanlar sağlanmasının önemini vurgulamaktadır.

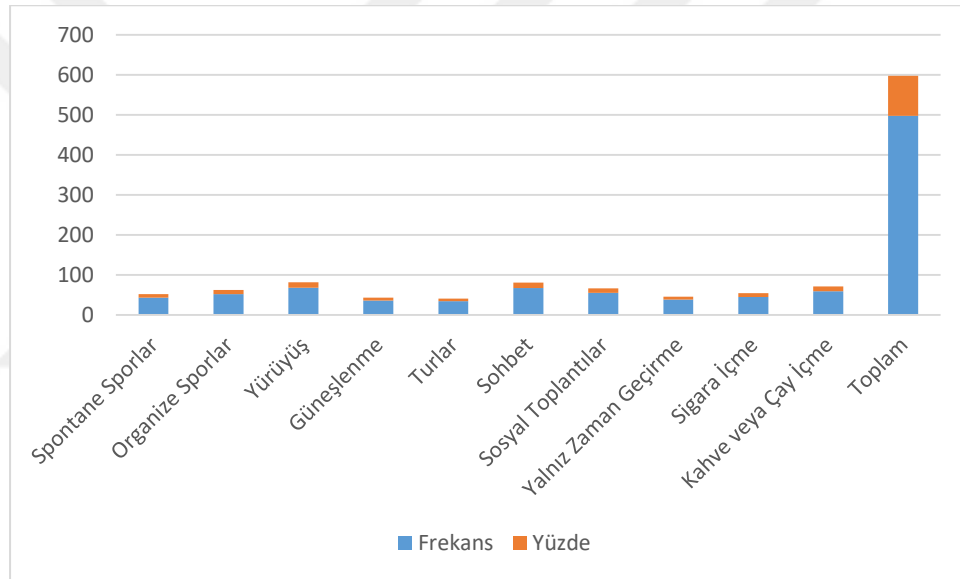
- Güneşlenme (36 kez, %7,24)

Öğrencilerin, açık alanları dinlenmek ve güneşlenmek için kullanma isteğini yansıtarak, güneşlenme için uygun alanların sağlanmasının gerekliliğini göstermektedir.

- Turlar (34 kez, %6,84)

Turlar ve geziler için belirlenmiş yollar ve alanlar sağlanması gerektiğini önermektedir.

Şekil 91 Grafik, açık alanları kullanma konusunda öğrencilerin etkinlik tercihlerini ve dağılımlarını net bir şekilde göstermektedir. Kampüs yönetiminin, tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayan uygun ve çeşitli bir ortam sağlamak için bu veriyi dikkate alması önemlidir.

Şekil 101. Kampüs Açık Alanlarını Kullanma Konusundaki Etkinlik Dağılımı ve Öğrenci Tercihleri.

- Anketin İkinci Sorusu Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi: Kampüs Açık Alanlarında Ne Sıklıkla Organize Etkinliklere Katılırsınız?

Mimarlık öğrencilerinin yanıtlarının sonuçları, açık alanlarda organize etkinliklere katılmak için en çok tercih edilen zaman diliminin dersler arasında olduğunu ortaya koymuştur. Sadece %4,5'lik bir oran akşam saatlerinde katılmayı tercih etmiştir.

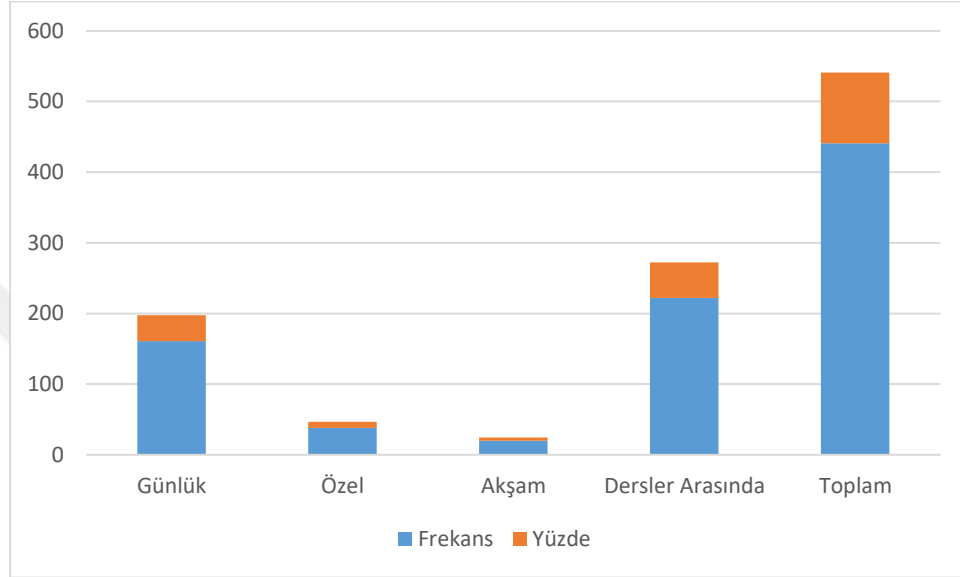
Çizelge 25. Kampüs Açık Alanlarında Organize Etkinliklerin Sıklığı

Etkinlik	Frekans	Yüzde
Günlük	161	36.50793651
Özel	38	8.616780045
Akşam	20	4.535147392
Dersler Arasında	222	50.34013605
Toplam	441	100

- Günlük (161 kez, %36,51)
 - Açıklama: Bu etkinlik kategorisi, her gün yapılan organize etkinlikleri içermektedir. Önemli bir oran, birçok öğrencinin kampüs açık alanlarında düzenli olarak günlük etkinliklere katıldığını göstermektedir.
 - İpucu: Günlük etkinlikler için geniş tesisler ve alanlar sağlamak, bu yüksek talebi karşılamak adına oldukça önemlidir.
- Özel (38 kez, %8,62)
 - Açıklama: Özel etkinlikler, düzenli bir programa bağlı olmayan, zaman zaman gerçekleştirilen etkinliklerdir. Bu etkinlikler, özel günler veya belirli amaçlar için organize edilir.
 - İpucu: Günlük etkinlikler kadar sık olmasa da, özel etkinliklerin de düzgün bir şekilde gerçekleştirilmesi için uygun planlama ve tesisler gereklidir.
- Akşam (20 kez, %4,54)
 - Açıklama: Akşam saatlerinde gerçekleştirilen etkinlikler bu kategoriye dahildir. Bunlar, spor, sosyal toplantılar veya ders sonrası yapılan dinlenme etkinlikleri gibi aktiviteler olabilir.
 - İpucu: Akşam etkinliklerinin nispeten düşük bir orana sahip olduğu gözlemlense de, bu etkinliklerin başarılı bir şekilde gerçekleşmesi için iyi aydınlatma ve güvenlik önlemleri sağlanmalıdır.
- Dersler Arasında Yüksek Kullanım (222 kez, %50,34)
 - Açıklama: “Dersler Arasında” kategorisi, hem sıklık hem de yüzdelik oran açısından grafikte en yüksek değere sahiptir. Bu, öğrencilerin ara

zamanlarını çeşitli etkinlikler için yoğun bir şekilde kullandığını göstermektedir.

- İpucu: Yüksek oran, öğrencilerin ders aralarında hızlı ve kolay bir şekilde kullanabilecekleri açık alanlara olan güçlü ihtiyacı göstermektedir. Bu alanlar, oturma alanları, yürüyüş yolları ve eğlence tesisleri gibi unsurları içerebilir.

Şekil 102. Mimarlık Öğrencilerinin Açık Alanları Kullanma Zamanı Tercihleri Desenleri.

Şekil 92, kampüs açık alanlarında organize etkinliklerin dağılımını açık bir şekilde görselleştiren bir temsildir. Bu verileri anlamak, kaynak tahsisi konusunda bilinçli kararlar alınmasına yardımcı olur ve tesislerin öğrencilerin ihtiyaçlarını karşıladığından emin olunarak genel kampüs deneyimlerinin iyileştirilmesine katkı sağlar.

- Anketin Üçüncü Sorusu Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi: Kampüste Pasif Yeşil Alanları Ne Sıklıkla Kullanıyorsunuz?

Mimarlık öğrencilerinin yanıtlarının sonuçları, kampüste pasif yeşil alanları kullanma sıklığının günde iki kez olduğunu ortaya koymuştur. Yani öğrenciler %26,86'lık bir oran ile bu şekilde yanıt vermiştir.

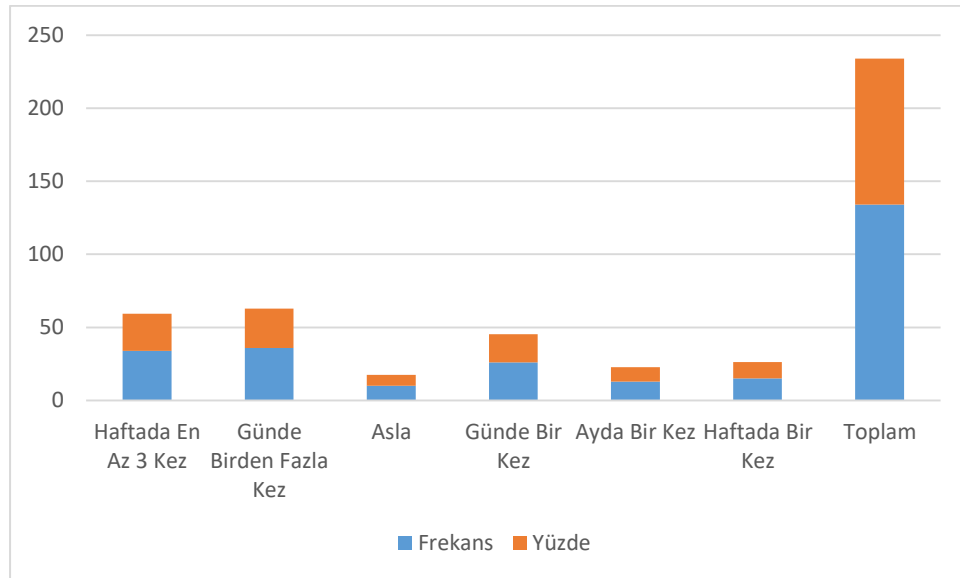
Çizelge 26. Kampüste Pasif Yeşil Alanların Kullanılma Sıklığı

Etkinlik	Frekans	Yüzde
Haftada En Az 3 Kez	34	25.37313433
Günde Birden Fazla Kez	36	26.86567164
Asla	10	7.462686567
Günde Bir Kez	26	19.40298507
Ayda Bir Kez	13	9.701492537
Haftada Bir Kez	15	11.19402985
Toplam	134	100

Yukarıdaki tablo, öğrencilerin kampüsteki sessiz yeşil alanları kullanma sıklığının detaylı bir özetini sunmaktadır. Bu alanlar, belirli insan etkinlikleri için tasarlanmamış, genellikle girilmesi amaçlanmayan, yüksek görsel değere sahip alanlar olarak tanımlanmaktadır.

- Günde Birden Fazla Kez (36 kez, %26,87)
 - Açıklama: Bu kategori, yeşil alanların en yüksek kullanım sıklığını temsil etmektedir. Öğrencilerin önemli bir kısmı (%26,87) bu alanları günde birden fazla kez kullanmaktadır.
 - İpucu: Yüksek kullanım sıklığı, erişilebilir ve iyi bakımlı yeşil alanlara olan güçlü bir ihtiyacı gösterir. Bu alanlar, rahatlama ve görsel estetik zevk için büyük değer taşır.
- Haftada En Az 3 Kez (34 kez, %25,37)
 - Açıklama: Bu, ikinci en yaygın kullanım sıklığıdır ve öğrencilerin %25,37'si yeşil alanları haftada en az üç kez kullanmaktadır.
 - İpucu: Yeşil alanların düzenli kullanımı, öğrencilerin bu alanları stres atma ve haftalık rutinlerinde çevre değişikliği sağlama amacıyla faydalı bulunduğunu göstermektedir.
- Günde Bir Kez (26 kez, %19,40)
 - Açıklama: Yeşil alanların günlük kullanım oranı %19,40'tır.
 - İpucu: Günlük kullanıcılar, bu alanlara kısa bir kaçamak veya günlük rahatlama için başvuruyor olabilir, bu da yeşil alanların öğrenci yaşamındaki önemini vurgulamaktadır.

- Haftada Bir Kez (15 kez, %11,19)
 - Açıklama: Bu kategori, öğrencilerin %11,19'unun yeşil alanları haftada bir kez ziyaret ettiğini göstermektedir.
 - İpucu: Haftalık kullanıcılar, bu alanları daha uzun süreli bir ara veya arada bir rahatlama için kullanabilir, bu da orta düzeyde ama tutarlı bir kullanımı işaret eder.
- Ayda Bir Kez (13 kez, %9,70)
 - Açıklama: Öğrencilerin %9,70'i yeşil alanları aylık olarak kullanmaktadır.
 - İpucu: Bu nadir kullanım, bu öğrencilerin bu alanları takdir ettiğini ancak rutinlerinin düzenli bir parçası olmadığını, yine de ara sıra ziyaretler için değerli bulduklarını göstermektedir.
- Asla (10 kez, %7,46)
 - Açıklama: Küçük bir grup olan öğrencilerin %7,46'sı bu alanları hiç kullanmadığını belirtmiştir.
 - İpucu: Bu kullanım dışı durumu anlamak, yeşil alanların erişilebilirliğini artırmaya veya bu alanların faydaları konusunda farkındalığı yükseltmeye yardımcı olabilir.

Şekil 103. Kampüste Sessiz Yeşil Alanların Öğrenciler Tarafından Kullanılma Sıklığı ve Yüzdesi.

Veriler, kampüsteki sessiz yeşil alanların öğrencilerin rahatlaması ve refahı için ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu alanların iyi bakımlı ve erişilebilir olmasının sağlanması, sık kullananlardan ara sıra kullananlara kadar öğrenci kitlesinin çeşitli ihtiyaçlarını destekleyecektir.

- Anketin Dördüncü Sorusu Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi: Aşağıdaki Etkinliklerden Hangilerini Kampüs Açık Alanlarını Kullanırken Entegre Ediyorsunuz?

Bu soru, katılımcılardan üniversite kampüsündeki açık alanları kullanırken katıldıkları etkinlikleri belirtmelerini istemektedir ve birden fazla seçenek işaretlenebilmesine olanak tanımaktadır.

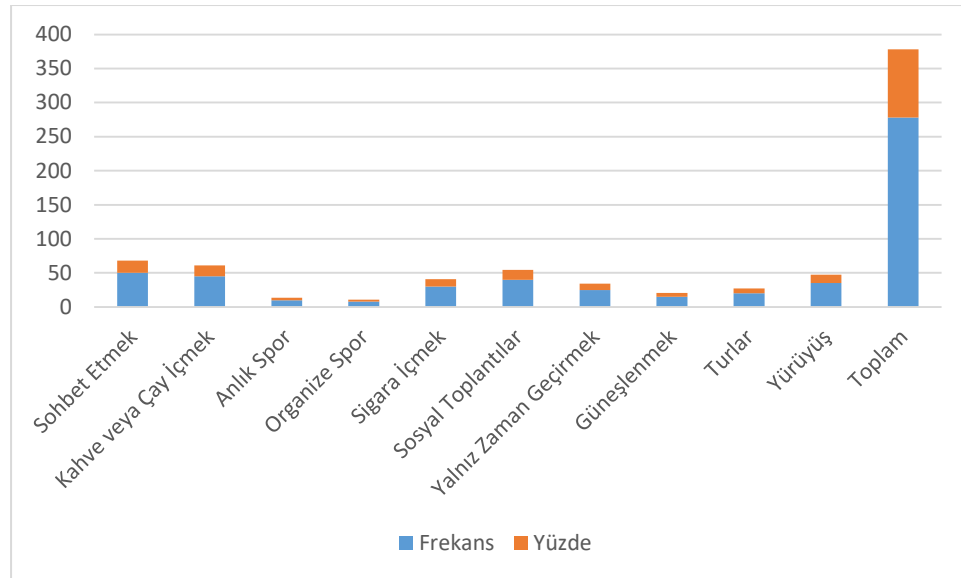
Çizelge 27. Mimarlık Öğrencilerinin Kampüste Bulunduklarında En Çok Tercih Ettiklerinin Analizi.

Etkinlik	Frekans	Yüzde
Sohbet Etmek	50	17.98561151
Kahve veya Çay İçmek	45	16.18705036
Anlık Spor	10	3.597122302
Organize Spor	8	2.877697842
Sigara İçmek	30	10.79136691
Sosyal Toplantılar	40	14.38848921
Yalnız Zaman Geçirmek	25	8.992805755
Güneşlenmek	15	5.395683453
Turlar	20	7.194244604
Yürüyüş	35	12.58992806
Toplam	278	100

Yukarıdaki tablo, mimarlık öğrencilerinin kampüste en çok gerçekleştirdiği faaliyetlerin ayrıntılı bir özetini sunmaktadır. Bu faaliyetler, yüksek görsel değere sahip ancak genellikle belirli insan aktiviteleri için tasarlanmamış veya girilmesi amaçlanmamış açık alanlarda gerçekleştirilmektedir. Bu alanlar, öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarına hitap eden dinlenme, rahatlama ve sosyal etkileşim amaçlı kullanılmaktadır.

- Sohbet: Bireysel aktiviteler arasında en yüksek sayıya sahip, bu da sohbetin en yaygın etkinlik olduğunu gösteriyor. (Tüm etkinliklerin yaklaşık %18'ini oluşturan 50 kez).
- Yürüyüş: Önemli sayıda örnek ile, başka bir yaygın etkinlik olan yürüyüş, 35 kez (%12.59) yapılıyor.

- Turlar: Yürüyüşe kıyasla daha düşük sayıya sahip ve daha küçük bir yüzdede yer alıyor.
- Güneşlenme: Turlardan daha da düşük, bu da güneşlenmenin daha az yaygın bir etkinlik olduğunu gösteriyor.
- Yalnız Zaman Geçirme: Orta seviyede bir sayı, bu etkinliğe belirli bir düzeyde katılımı yansıtıyor ve 25 kez (%8.99) gerçekleşiyor.
- Sosyal Toplantılar: Daha yüksek bir sayıya sahip, bu da sosyal toplantıların oldukça yaygın bir etkinlik olduğunu gösteriyor ve 40 kez (%14.39) gerçekleşiyor.
- Sigara İçme: Orta seviyede bir sayı ve yüzdelik, bu da sigara içmenin yaygın bir etkinlik olduğunu vurguluyor. 30 kez (%10.79) gerçekleşiyor.
- Organize Spor: Daha düşük bir sayıya sahip, organize sporlara katılımın daha az sıklıkla gerçekleştiğini gösteriyor.
- Anlık Spor: En az sıklıkla gerçekleştirilen etkinlik, çok düşük bir sayıya sahip.
- Kahve veya Çay İçme: Yüksek bir sayıya sahip, bu da kahve veya çay içmenin popüler bir etkinlik olduğunu gösteriyor. 45 kez (%16.19) gerçekleşiyor.

Şekil 104. Mimarlık Öğrencileri Tarafından Kampüste En Sık Yapılan Aktiviteler.

- Anketin beşinci sorusunun sonuçlarının detaylı analizi: Kampüs açık alanlarını kullanım sıklığınız nedir?

Bu soru, katılımcılardan kampüs açık alanlarını kullanım sıklıklarını belirtmelerini istemektedir.

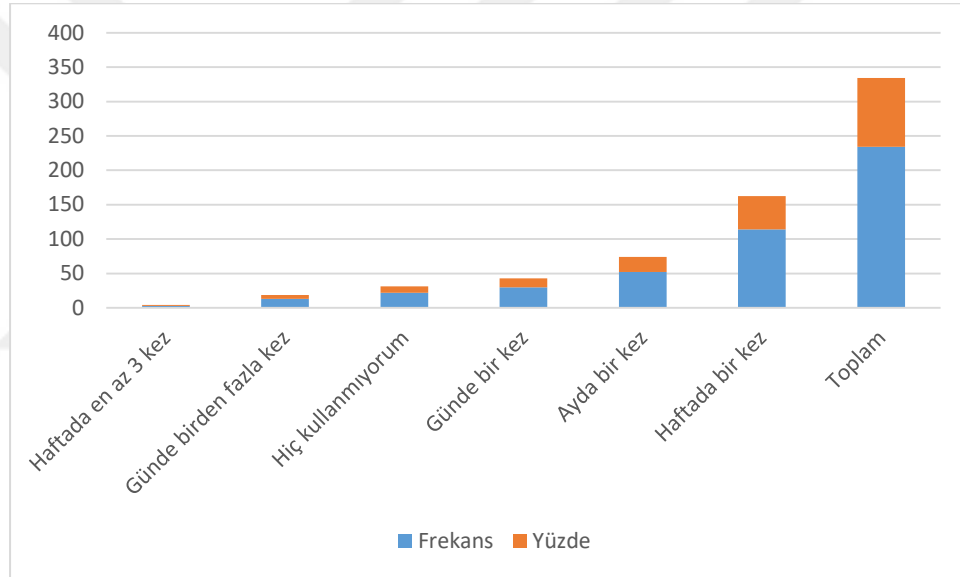
Çizelge 28. Mimarlık Öğrencilerinin Kampüs Açık Alanlarını Kullanım Sıklığının Analizi.

Etkinlik	Frekans	Yüzde
Haftada en az 3 kez	3	1.282051282
Günde birden fazla kez	13	5.555555556
Hiç kullanmıyorum	22	9.401709402
Günde bir kez	30	12.82051282
Ayda bir kez	52	22.22222222
Haftada bir kez	114	48.71794872
Toplam	234	100

Tablo, üniversite kampüsündeki açık alanların kullanım sıklığını ve her bir sıklık kategorisi için yanıtlayanların sayısını ve ilgili yüzdeleri sunmaktadır.

- Günde birden fazla kez (13 kez, %5,56)
 - Bu kategori, açık alanları günde birden fazla kez kullanan küçük bir katılımcı grubunu temsil ediyor ve bu kullanım modelinin yaygın olmadığını gösteriyor.
- Günde bir kez (30 kez, %12,82)
 - Katılımcıların yaklaşık %12,8'i açık alanları her gün ziyaret ediyor, bu da günlük olarak orta seviyede bir katılımı yansıtır.
- Haftada bir kez (114 kez, %48,72)
 - Katılımcılar arasında en yaygın kullanım sıklığı bu kategoride görülüyor. Katılımcıların neredeyse yarısı (%48,7) açık alanları haftalık olarak kullanıyor ve bu da düzenli bir kullanım alışkanlığını gösteriyor.
- Ayda bir kez (52 kez, %22,22)
 - Bu kategori daha seyrek bir kullanım modelini yansıtır. Katılımcıların yaklaşık %22,2'si açık alanları ayda bir kez kullanıyor ve bu, daha düşük bir etkileşimi gösteriyor.
- Hiç kullanmayanlar (22 kez, %9,40)

- Bu oran, katılımcıların yaklaşık %9,4'ünün açık alanları hiç kullanmadığını gösteriyor. Bu da öğrenci nüfusunun kayda değer bir bölümünün bu alanlara ilgi göstermediğini ortaya koyuyor.
- o Haftada en az 3 kez (3 kez, %1,28)
- En az rastlanan kategori olarak öne çıkıyor. Katılımcıların sadece %1,28'i açık alanları bu sıklıkta kullanıyor ve bu da bu davranışın nadir olduğunu vurguluyor.
- o Toplam: 234 katılımcı (%100)
- Toplam sayı, tüm katılımcıların hesaplandığını ve yüzdelerin toplamda %100'e ulaştığını doğruluyor.

Şekil 105. Mimarlık Öğrencileri Tarafından Açık Alanların Kullanım Sıklığı.

- Anketin Altıncı Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi: Kampüste en çok zaman geçirmeyi tercih ettiğiniz açık alanlar hangileridir?

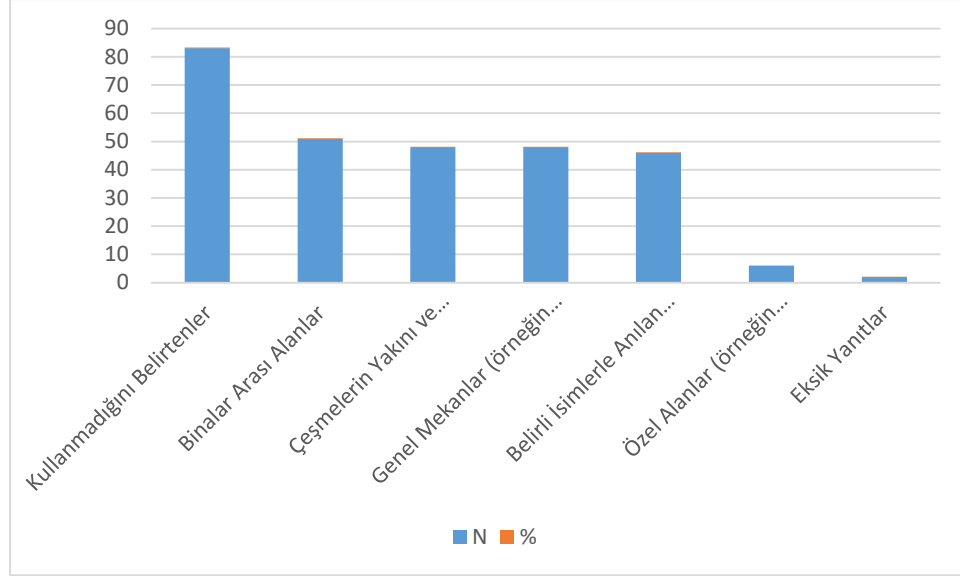
Açık uçlu sorular yalnızca SPSS gibi istatistik programlarıyla doğrudan analiz edilemez. Bu nedenle, yanıtların eğilimleri belirlenmiş ve sonuçlar aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

- o Kullanmam: 83 katılımcı (%29,2) kampüste açık alanları hiç kullanmadığını belirtmiştir. Bu dikkate değer azınlık, öğrencilerin neredeyse üçte birinin açık alanlarla etkileşime girmediğini göstermektedir. Bu durum, kişisel tercihler, zaman kısıtlamaları veya diğer faktörlerle ilişkili olabilir.

- Binalar Arasında: 51 katılımcı (%18,0) bu seçeneği tercih etmiştir. Bu sonuç, anketin kodlama sistemine dayalı olarak belirli bir konum türünü temsil ediyor olabilir.
- Çeşmelerin Yakını ve Düşünce Alanları: 48 katılımcı (%16,9) bu alanları tercih etmiştir. Bu da öğrencilerin belirli bir sakin çevre veya estetik alan arayışında olduklarını göstermektedir.
- Genel Alanlar (örneğin “Kafeler”, “Yeşil Alanlar”): 48 katılımcı (%16,9) bu tür genel ve çok amaçlı alanları tercih ettiğini belirtmiştir. Bu oran, öğrencilerin rahatlama veya sosyalleşme için daha esnek ve erişilebilir mekanlara ilgi duyduğunu ortaya koymaktadır.
- Belirli İsimlerle Anılan Mekanlar (örneğin “Kahve Dünyası”): 46 katılımcı (%16,2), belirli isimlerle anılan popüler veya öğrenciler arasında bilinen noktalarda zaman geçirmeyi tercih etmiştir. Bu durum, markalaşmış veya kampüste tanınan yerlerin öğrenciler için çekici olduğunu göstermektedir.
- Özel Alanlar (örneğin “Aşıklar Tepesi”, “Otopark Altındaki Söğüt Ağacı”): 6 katılımcı (%2,1), daha az bilinen veya özgün deneyimler sunan özel alanları tercih ettiğini belirtmiştir. Bu tür yerler, daha kişisel veya farklı bir atmosfer arayan öğrenciler tarafından tercih edilmiştir.
- Eksik Yanıtlar: 2 katılımcının yanıtı eksik kalmıştır ve bu oran toplamın yalnızca %0,7’sini oluşturmaktadır. Bu durum, soruya yüksek oranda katılım sağlandığını göstermektedir.

Çizelge 29. Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar

Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar	N	%
Kullanmadığını Belirtenler	83	29.20%
Binalar Arası Alanlar	51	18.00%
Çeşmelerin Yakını ve Dinginlik Alanları	48	16.90%
Genel Mekanlar (örneğin “Kafeler”, “Yeşil Alanlar”)	48	16.90%
Belirli İsimlerle Anılan Mekanlar (örneğin “Kahve Dünyası”)	46	16.20%
Özel Alanlar (örneğin “Aşıklar Tepesi”, “Otopark Altındaki Söğüt Ağacı”)	6	2.10%
Eksik Yanıtlar	2	0.70%

Şekil 106. Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar.

- Anketin yedinci sorusunun sonuçlarının detaylı analizi: Kampüs açık alanlarında en çok vakit geçirmeyi tercih ettiğiniz alanlarda hangi olanaklar bulunmalıdır?

Cevap eğilimleri belirlenmiş ve ardından SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Mimarlık öğrencilerinin kampüs açık alanlarında vakit geçirmek için en çok tercih ettikleri olanaklar aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

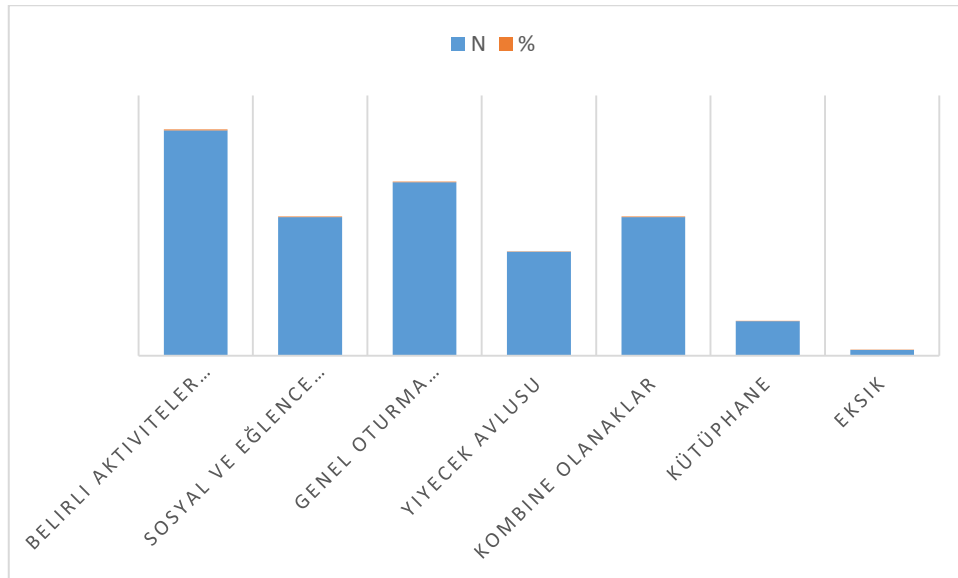
Çizelge 30. Kampüsteki En Çok Tercih Edilen Olanaklar

Kampüste açık alanlarda hangi olanaklarda vakit geçirmeyi tercih ediyorsunuz?	N	%
Belirli aktiviteler (örneğin, “Kahve ve çay içmek”, “Yemek yemek - kahve içmek”)	78	27.50%
Sosyal ve eğlence aktiviteleri	48	16.90%
Genel oturma alanları ve gölgelik yerler (“gölge alanları”, “oturma alanları”)	60	21.10%
Yiyecek avlusu	36	12.70%
Kombine olanaklar	48	16.90%
Kütüphane	12	4.20%
Eksik	2	0.70%

Anket verilerine göre, kampüsteki tercih edilen açık alan olanaklarıyla ilgili öğrenci tercihleri şu şekilde sıralanmıştır:

- Belirli aktiviteler (örneğin, “Kahve ve çay içmek”, “Yemek yemek - kahve içmek”): 78 katılımcı, yani %27,5, bu seçeneği tercih etmiştir.

- Sosyal ve eğlence aktiviteleri: 48 katılımcı, yani %16,9, bu seçeneği tercih etmiştir.
- Genel oturma alanları ve gölgelik yerler (“gölge alanları”, “oturma alanları”): 60 katılımcı, yani %21,1, genel oturma alanları ve gölgelik alanları tercih etmektedir. Bu, rahatlama ve sosyalleşme için konforlu, gölgelik alanlara olan önemli bir ilgiyi göstermektedir.
- Belirli aktiviteler (örneğin, “Kahve ve çay içmek”, “Yemek yemek - kahve içmek”): 36 katılımcı, yani %12,7, kahve içme veya yemek yeme gibi belirli aktivitelere yönelik olanakları tercih etmektedir. Bu, popüler aktiviteleri destekleyen olanakların önemini vurgulamaktadır.
- Kombine olanaklar: 48 katılımcı, yani %16,9, farklı olanakların bir arada sunulduğu alanları tercih etmektedir. Bu, birden fazla aktivite ve ihtiyacı karşılayabilen çok amaçlı alanlara olan ilgiyi göstermektedir.
- Kütüphane: 12 katılımcı, yani %4,2, sosyal ve eğlenceli etkinlikler için tasarlanmış olanakları tercih etmektedir. Bu, grup etkileşimlerini ve eğlenceli etkinlikleri destekleyen alanlara belirli bir ilginin olduğunu göstermektedir.
- Eksik: 2 yanıt eksik olup, toplamda %0,7’lik bir oranla anket sorusuna yüksek bir katılım sağlanmıştır.

Şekil 107. Kampüslerde En Çok Tercih Edilen Açık Alanlar.

- Anketin sekizinci sorusunun sonuçlarının detaylı analizi: Kampüsün pasif yeşil alanlarını (görsel değeri olan, özel insan aktiviteleri için tasarlanmamış, genellikle girilmesi amaçlanmayan yeşil alanlar) hangi aktiviteler için kullanıyorsunuz?

Yanıt eğilimleri belirlendikten sonra, SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Mimarlık öğrencilerinin pasif yeşil alanlarda gerçekleştirdiği en yaygın aktiviteler ve yanıtlar şu tercihlerle ortaya çıkmıştır:

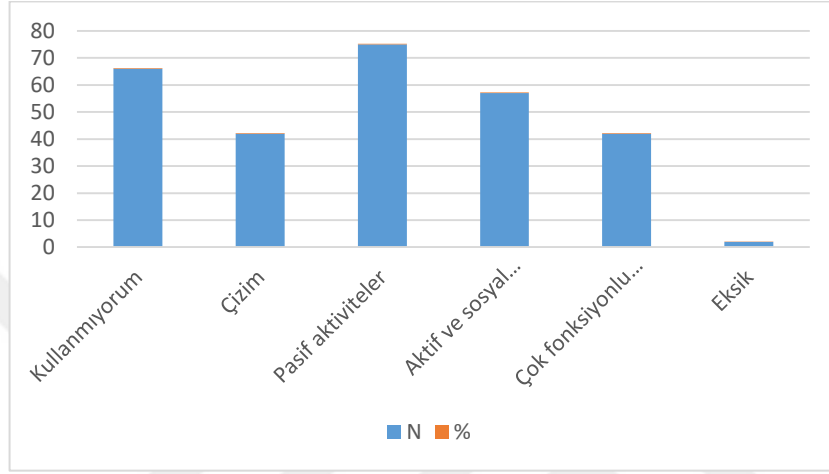
Çizelge 31. Kampüste En Çok Tercih Edilen Alanlar

Kampüste pasif yeşil alanları (görsel değeri olan, özel insan etkinlikleri için tasarlanmamış, genellikle girilmesi amaçlanmayan alanlar) hangi aktiviteler için kullanıyorsunuz?	N	%
Kullanmıyorum	66	23.20%
Çizim	42	14.80%
Pasif aktiviteler	75	26.40%
Aktif ve sosyal aktiviteler	57	20.10%
Çok fonksiyonlu aktiviteler	42	14.80%
Eksik	2	0.70%

Anket verilerine göre, kampüste pasif yeşil alanların nasıl kullanıldığına dair tercihler aşağıdaki gibidir:

- Kullanmıyorum: 66 katılımcı, yani %23.2'si bu pasif yeşil alanları hiç kullanmadıklarını belirtmiştir. Bu, öğrencilerin neredeyse çeyreğinin bu alanlarla etkileşimde bulunmadığını, muhtemelen alanların sınırlı doğası veya algılanan faydasızlığı nedeniyle olduğunu gösteriyor.
- Çizim: 42 katılımcı, yani %14.8'i bu seçeneği tercih etmiştir.
- Pasif aktiviteler: 75 katılımcı, yani %26.4'ü bu yeşil alanları pasif aktiviteler için kullanmaktadır. Bu, öğrencilerin bu alanları dinlenme, okuma veya manzaranın keyfini çıkarma gibi etkinlikler için değerli bulduklarını göstermektedir.
- Aktif ve sosyal aktiviteler: 57 katılımcı, yani %20.1'i bu yeşil alanlarda aktif ve sosyal etkinliklere katılmaktadır. Bu, alanların birincil amacı ne olursa olsun, bazı öğrencilerin bu alanları daha dinamik veya etkileşimli amaçlarla kullandığını göstermektedir.

- **Çok fonksiyonlu aktiviteler:** 42 katılımcı, yani %14.8'i bu yeşil alanları çok fonksiyonlu aktiviteler için kullanmaktadır. Bu da alanın çeşitli ihtiyaçlara ve etkinliklere uygun şekilde esnek bir şekilde kullanıldığını göstermektedir.
- Eksik: Yalnızca 2 yanıt eksik olup, bu da toplamın %0.7'sini oluşturmakta ve anket sorusuna yüksek katılımı göstermektedir.

Şekil 108. Kampüslerdeki Pasif Alanlarda Yapılan Etkinlikler.

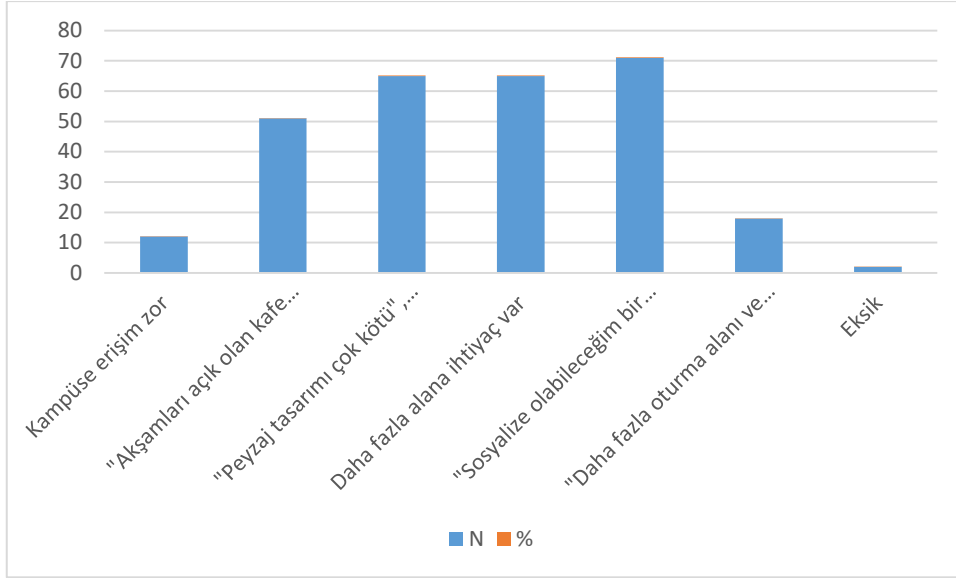
- Anketin dokuzuncu sorusunun sonuçlarının ayrıntılı analizi: “Kampüs açık alanlarında genel düzenleme açısından neyin eksik olduğunu düşünüyorsunuz?”

Cevapların eğilimleri belirlenmiş ve ardından SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Mimarlık öğrencilerinin kampüs açık alanlarındaki eksik genel düzenlemelere ilişkin verdikleri yanıtlara göre belirlenen eksiklikler şunlardır:

Çizelge 32. Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Düzenleme Eksiklikleri Hakkında Öğrencilerin Görüşleri

Kampüs açık alanlarındaki genel düzenleme eksiklikleri konusunda ne düşünüyorsunuz?	N	%
Kampüse erişim zor	12	4.20%
“Akşamları açık olan kafe yok”, “Kafelerin sayısı artırılmalı”	51	18.00%
“Peyzaj tasarımı çok kötü”, “düzensiz”, “organizasyon kötü”	65	22.90%
Daha fazla alana ihtiyaç var	65	22.90%
“Sosyalize olabileceğim bir alan”	71	25.00%
“Daha fazla oturma alanı ve etkinlik alanına ihtiyaç var”	18	6.30%
Eksik	2	0.70%

- Kampüse erişim zor (12 katılım, %4.20): Katılımcıların küçük bir yüzdesi, kampüse erişimin zor olduğunu belirtiyor. Bu, kampüs içi ulaşımında bazı zorlukların varlığına işaret ediyor.
- “Akşamları açık olan kafe yok”, “Kafelerin sayısı artırılmalı” (51 katılım, %18.00): Bu görüş, katılımcıların yaklaşık %18’inin kampüste akşamları açık kafe olmamasından veya kafe sayısının yetersizliğinden şikayetçi olduğunu gösteriyor. Bu, sosyal alanların çeşitliliğine dair bir ihtiyaç olduğunu ortaya koyuyor.
- “Peyzaj tasarımı çok kötü”, “düzensiz”, “organizasyon kötü” (65 katılım, %22.90): Katılımcıların %22.9’u peyzaj tasarımının kötü olduğunu, düzensiz ve kötü organize olduğunu belirtiyor. Bu, kampüs açık alanlarının düzeni ve görsel çekiciliği konusunda iyileştirilmesi gerektiğini vurguluyor.
- Daha fazla alana ihtiyaç var (65 katılım, %22.90): Yine %22.9’luk bir oran, kampüs açık alanlarında daha fazla alan gerektiğini düşünüyor. Bu da mevcut alanların yetersiz olduğuna dair bir gösterge.
- “Sosyalize olabileceğim bir alan” (71 katılım, %25.00): Katılımcıların en büyük kısmı (%25) sosyalleşebilecekleri bir alan eksikliği olduğunu belirtiyor. Bu, açık alanların sosyal etkileşim için yeterince uygun olmadığını gösteriyor.
- “Daha fazla oturma alanı ve etkinlik alanına ihtiyaç var” (18 katılım, %6.30): Katılımcıların %6.3’ü, kampüste daha fazla oturma ve etkinlik alanına ihtiyaç duyulduğunu ifade ediyor. Bu da açık alanlarda yeterli sosyal etkileşim için gerekli alanların eksik olduğuna işaret ediyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): Çok küçük bir grup (%0.7) ise herhangi bir belirgin eksiklik belirtmemiş, bu da genel olarak katılımcıların çoğunun açık alanlar ile ilgili çeşitli eksiklikler gördüğünü gösteriyor.

Şekil 109. Öğrencilerin Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Düzenleme Eksikliklerine Yönelik İddiaları.

- Anketin onuncu sorusunun sonuçlarının detaylı analizi: Kampüs açık alanlarındaki genel organizasyon konusunda ne görmek istersiniz ve ne ölçüde (düşük-orta-yüksek)?

Yanıt eğilimleri belirlendikten sonra, SPSS kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrenciler kampüs açık alanlarında görmek istedikleri genel organizasyonu şu şekilde belirtmişlerdir:

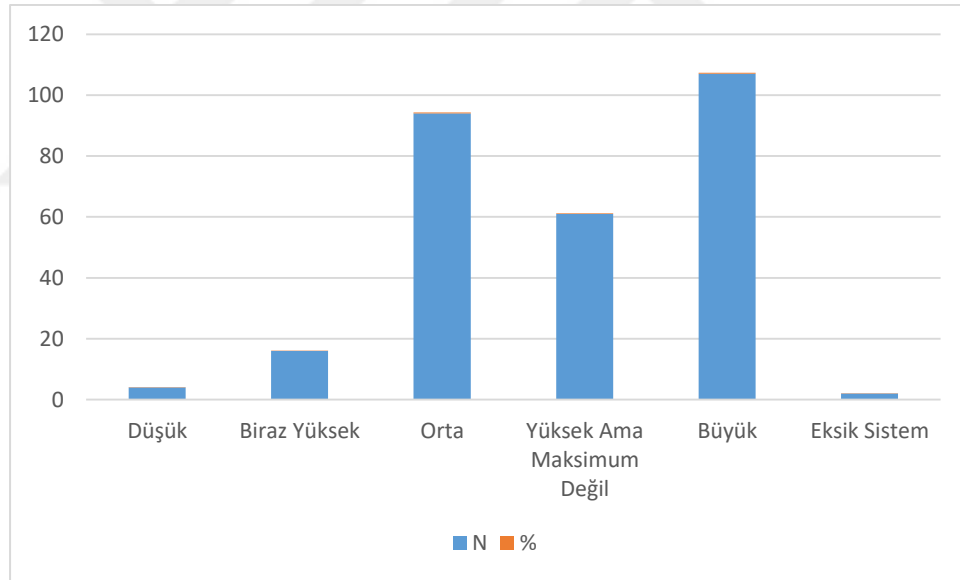
Çizelge 33. Öğrencilerin Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Organizasyon İle İlgili Taleplerinin Seviyesi

Kampüs açık alanlarında genel organizasyon açısından ne görmek istersiniz ve ne kadar (düşük-orta-yüksek)?	N	%
Düşük	4	1.40%
Biraz Yüksek	16	5.60%
Orta	94	33.10%
Yüksek Ama Maksimum Değil	61	21.50%
Büyük	107	37.70%
Eksik Sistem	2	0.70%

Bu verilere göre, kampüs açık alanlarının organizasyonu ve bu unsurların istenen düzeyine yönelik tercihlerin analizi şu şekildedir:

- Düşük Tercih: Yalnızca %1.4 (285 katılımcıdan 4'ü) dış mekan organizasyon unsurlarına düşük tercih göstermektedir.

- Biraz Yüksek: %5.6 (285 katılımcıdan 16'sı), organizasyon unsurlarına biraz daha fazla ilgi göstermektedir ancak hala sınırlı bir tercih göstermektedir.
- Orta Tercih: %33.1 (285 katılımcıdan 94'ü), organizasyon unsurlarının orta düzeyde olmasını tercih etmektedir.
- Yüksek Ama Maksimum Değil: %21.5 (285 katılımcıdan 61'i), bu unsurların yüksek düzeyde olmasını istemekte ancak tam olarak maksimum düzeyde olmasını talep etmemektedir.
- Büyük Tercih: En büyük grup olan %37.7 (285 katılımcıdan 107'si), dış mekanlarda organizasyon unsurlarının büyük ölçüde olmasını güçlü bir şekilde talep etmektedir.
- Eksik Sistem: %0.7 (282 katılımcıdan 2'si), tercihlerine dair belirli bir tercih belirtmemiştir veya eksik yanıt vermiştir.

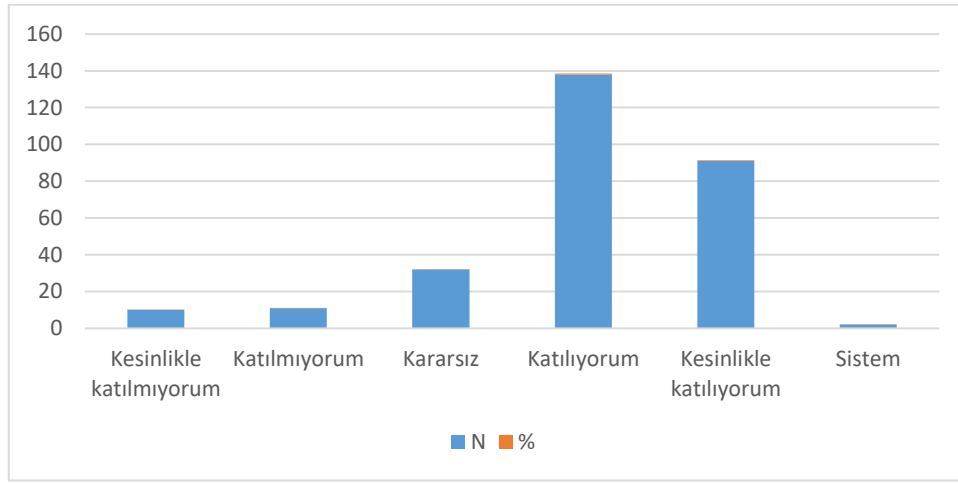

Şekil 110. Öğrencilerin Kampüs Açık Alanlarındaki Genel Organizasyonla İlgili Tercih Düzeyleri.

- Ayrıntılı Analiz: Anketin 11. sorusunun sonuçları (Likert sorusu): Kampüsteki açık alanlar öğrenciler tarafından yaygın bir şekilde kullanılmaktadır?

Çizelge 34. (Likert Sorusu) Açık Alanların Yaygın Bir Şekilde Kullanılması

Kampüsteki açık alanlar öğrenciler tarafından yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	10	3.50%
Katılmıyorum	11	3.90%
Kararsız	32	11.30%
Katılıyorum	138	48.60%
Kesinlikle katılıyorum	91	32.00%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	4.02	
Standart Sapma	0.95	
Toplam	1135	

Şekil 111. (Likert Sorusu) Kampüs Açık Alanlarının Öğrenciler Tarafından Yoğun Kullanımı.

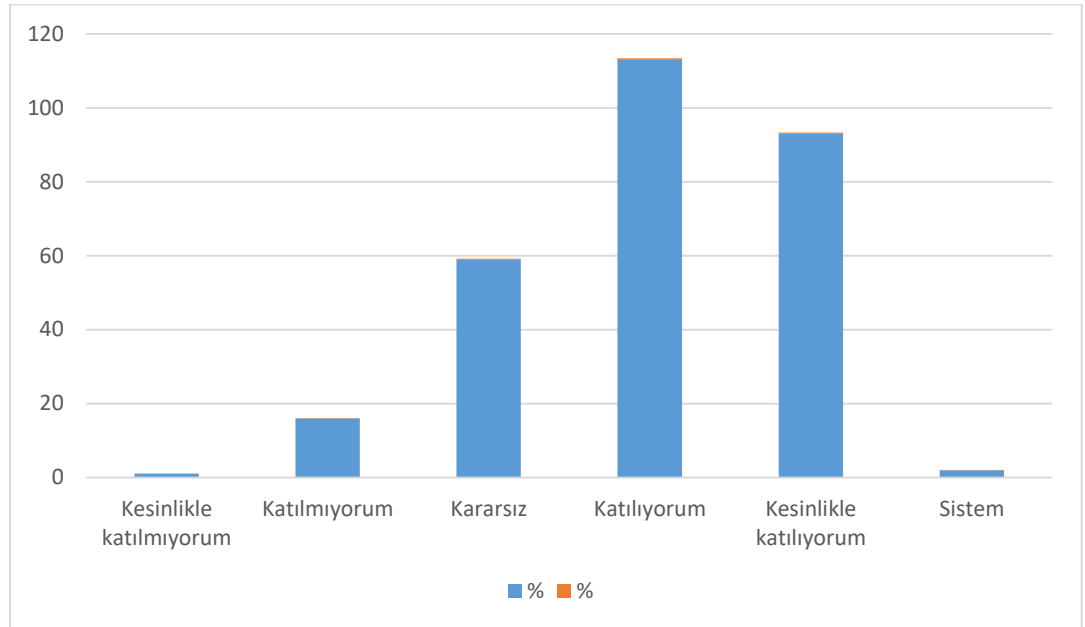
Verilere dayalı olarak, kampüs açık alanlarının yoğun kullanımıyla ilgili öğrencilerin görüşlerinin dağılımı şu şekildedir:

- Kesinlikle Katılmıyorum: %3.5 (285'ten 10 kişi) öğrenciler, açık alanların öğrenciler tarafından yoğun kullanılmadığını belirtiyor.
- Katılmıyorum: %3.9 (285'ten 11 kişi) öğrenciler, açık alanların yoğun kullanımıyla ilgili görüşe katılmıyor.
- Kararsız (muhtemelen “Nötr” veya “Kararsız”): %11.3 (285'ten 32 kişi) öğrenciler, açık alanların kullanımına dair nötr veya kararsız bir tutum sergiliyor.
- Katılıyorum: %48.6 (285'ten 138 kişi) öğrenciler, açık alanların yoğun şekilde kullanıldığını kabul ediyor.

- Kesinlikle Katılıyorum: %32.0 (285'ten 91 kişi) öğrenciler, açık alanların yoğun bir şekilde kullanıldığını güçlü bir şekilde belirtiyor.
- Eksik Sistem: %0.7 (285'ten 2 kişi) öğrenci yanıt vermemiş veya eksik yanıt sağlamıştır.
- Araştırma anketinin 12. sorusunun sonuçlarının detaylı analizi (Likert sorusu): Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor?

Çizelge 35. (Likert Sorusu) Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor.

Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor.	%	%
Kesinlikle katılmıyorum	1	0.40%
Katılmıyorum	16	5.60%
Kararsız	59	20.80%
Katılıyorum	113	39.80%
Kesinlikle katılıyorum	93	32.70%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.99	
Standart Sapma	0.89	
Toplam	1127	

Şekil 112. (Likert Sorusu) Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor.

İşte açık alanların kampüste öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılıyor olmasına dair verilerin analizi:

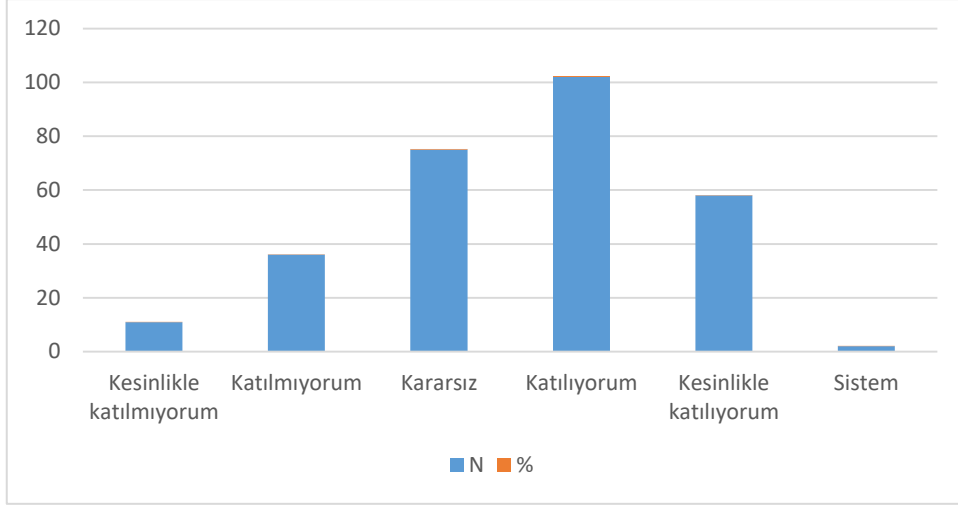
- Kesinlikle Katılmıyorum: Çok küçük bir oran, %0.4 (285 öğrenciden 1'i), açık alanların öğrenciler tarafından bilindiği ve kullanıldığına kesinlikle katılmıyor.
- Katılmıyorum: %5.6 (285 öğrenciden 16'sı) bu ifadeye katılmıyor, bu da azınlık bir grubun bu alanlardan ya haberdar olmadığı ya da kullanmadığına işaret ediyor.
- Nötr/Karar Verilmemiş ("Kararsız" olarak listelenmiştir): %20.8 (285 öğrenciden 59'u), açık alanların biliniyor ve kullanılıyor olup olmadığı konusunda nötr veya kararsızdır, bu da bu alanlarla ilgili güçlü bir görüş veya farkındalık eksikliğini göstermektedir.
- Katılıyorum: %39.8 (285 öğrenciden 113'ü), açık alanların bilindiğini ve kullanıldığını kabul ediyor, bu da öğrenci kitlesinin önemli bir kısmının bu alanlar hakkında bilgi sahibi olduğunu ve bunları kullandığını gösteriyor.
- Kesinlikle Katılıyorum: %32.7 (285 öğrenciden 93'ü) kesinlikle katıldığını belirtiyor, bu da oldukça büyük bir öğrenci grubunun açık alanlar hakkında güçlü bir farkındalığa sahip olduğunu ve bu alanları sıkça kullandığını göstermektedir.
- Eksik/Sistem: %0.7 (285 öğrenciden 2'si), yanıt vermemiş veya eksik yanıt vermiştir.
- Ayrıntılı Analiz: Anketin 13. Sorusu (Likert Sorusu): Kampüsteki açık alanlar, öğrenciler tarafından birden fazla etkinlik için kullanılmaktadır?

Çizelge 36. (Likert Sorusu) Kampüsteki Açık Alanlar, Öğrenciler Tarafından Birden Fazla Etkinlik İçin Kullanılmaktadır.

Kampüsteki açık alanlar, öğrenciler tarafından birden fazla etkinlik için kullanılmaktadır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	11	3.90%
Katılmıyorum	36	12.70%
Kararsız	75	26.40%
Katılıyorum	102	35.90%
Kesinlikle katılıyorum	58	20.40%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.57	
Standart Sapma	1.07	
Toplam	1006	

Verdiğiniz veriler, kampüsteki açık alanların çoklu etkinlikler için kullanımına dair öğrencilerin görüşlerini detaylandırmaktadır:

- Kesinlikle Katılmıyorum: %3.9 (11 kişi) açık alanların birden fazla etkinlik için kullanıldığına kesinlikle katılmadıklarını belirtiyor, bu da bu alanların sınırlı bir kullanım alanına sahip olduğu görüşünü yansıtıyor.
- Katılmıyorum: %12.7 (36 kişi) farklı görüş bildirmektedir. Bu da bu alanların çeşitli etkinlikler için yeterince kullanılmadığı düşüncesine katkıda bulunuyor.
- Kararsız: %26.4 (75 kişi) kararsızdır. Bu büyük oran, bu alanlardaki etkinlik çeşitliliği konusunda belirsizlik ya da gözlem eksikliğini gösterebilir.
- Katılıyorum: %35.9 (102 kişi) açık alanların birden fazla etkinlik için kullanıldığına katılıyor, bu da birçok öğrencinin bu alanların çok işlevli olduğunu fark ettiğini ve değer verdiğini gösteriyor.
- Kesinlikle Katılıyorum: %20.4 (58 kişi) kesinlikle katıldığını belirtiyor, bu da bu alanların öğrenciler için çeşitli işlevler sunduğu görüşünü daha da pekiştiriyor.
- Eksik/Sistem: %0.7 (2 kişi) yanıt vermemiş.

Şekil 113. (Likert Sorusu) Kampüste Açık Alanlar, Öğrenciler Tarafından Birden Fazla Etkinlik İçin Kullanılmaktadır.

- Anketin 14. sorusunun (Likert sorusu) sonuçlarının detaylı analizi: Kampüste açık alanları düzenli olarak kullanıyorum veya belirli bir etkinlik yapıyorum?

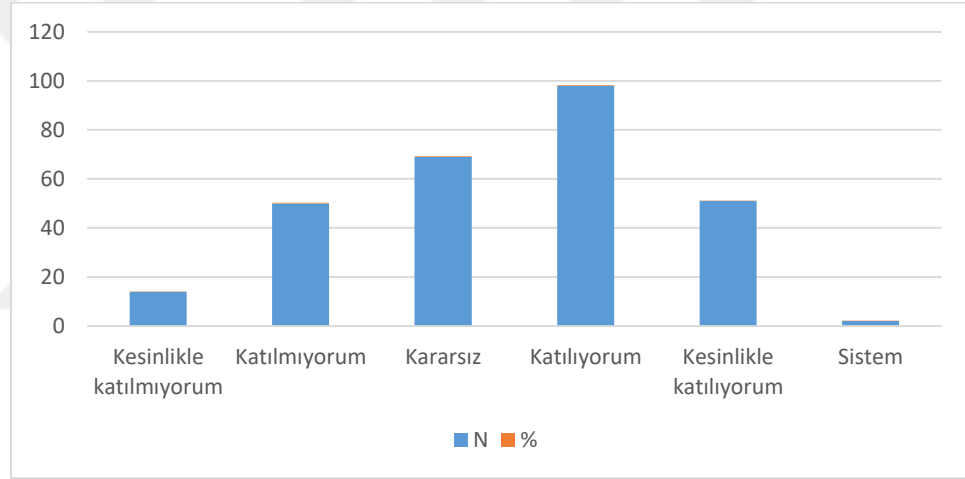
Çizelge 37. (Likert sorusu) Kampüste açık alanları düzenli olarak kullanıyorum veya belirli bir etkinlik yapıyorum.

Kampüste açık alanları düzenli olarak kullanıyorum veya belirli bir etkinlik yapıyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	14	4.90%
Katılmıyorum	50	17.60%
Kararsız	69	24.30%
Katılıyorum	98	34.50%
Kesinlikle katılıyorum	51	18.00%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.43	
Standart Sapma	1.12	
Toplam	968	

Verilen veriler, öğrencilerin kampüste açık alanları kullanma alışkanlıklarını yansıtmaktadır:

- Kesinlikle katılmıyorum: Katılımcıların %4,9'u (14 kişi) bu ifadeye tamamen katılmadıklarını belirterek, açık alanları nadiren veya hiç kullanmadıklarını gösteriyor.
- Katılmıyorum: Katılımcıların %17,6'sı (50 kişi) bu ifadeye katılmadığını belirterek, önemli bir kısmın bu alanları sıkça kullanmadığını gösteriyor.

- Kararsız / Kararsızım: Katılımcıların %24,3'ü (69 kişi) kararsız olduğunu belirterek, bu öğrencilerin açık alanları düzensiz kullanıyor olabileceğini ya da bu konuda ilgisiz olduklarını gösteriyor.
- Katılıyorum: Katılımcıların %34,5'i (98 kişi) bu alanları düzenli olarak kullandığını belirterek, bu öğrencilerin açık alanlara güçlü bir şekilde katıldıklarını ve çeşitli veya belirli etkinlikler için kullandıklarını gösteriyor.
- Kesinlikle katılıyorum: Katılımcıların %18,0'ı (51 kişi) bu ifadeye tamamen katıldığını belirterek, açık alanların düzenli kullanımı konusunda yüksek bir katılım seviyesini vurguluyor.
- Eksik / Sistem: Katılımcıların %0,7'si (2 kişi) yanıt vermemiştir.

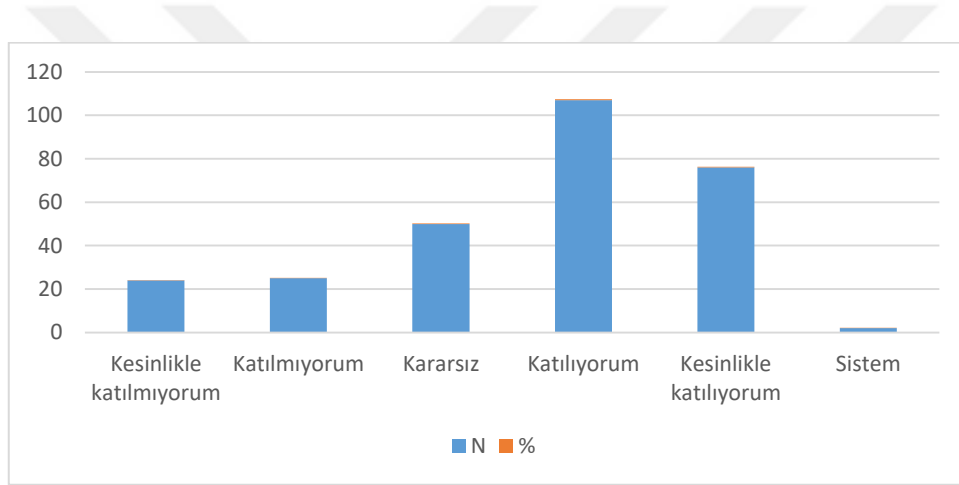
Şekil 114. (Likert Sorusu) Kampüste açık alanları düzenli olarak kullanırım veya belirli bir etkinlik yaparım.

Bu veri, kampüs üzerindeki açık alanların kullanım oranları ve farklı tutumlarını göstermekte olup, kampüs yöneticilerinin katılımı artırma ve daha aktif kullanım teşvik etme açısından iyileştirme yapabilecekleri alanları işaret etmektedir.

- Ayrıntılı Analiz: Anketin 15. sorusunun sonuçları (Likert sorusu): “Akşamları kampüs üzerindeki açık alanları güvenli bir şekilde kullanabilirim.”

Çizelge 38. (Likert sorusu) “Akşamları kampüs üzerindeki açık alanları güvenli bir şekilde kullanabilirim”

Akşamları kampüs üzerindeki açık alanları güvenli bir şekilde kullanabilirim	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	24	8.5%
Katılmıyorum	25	8.8%
Kararsız	50	17.6%
Katılıyorum	107	37.7%
Kesinlikle katılıyorum	76	26.8%
Sistem Eksik	2	0.7%
Ortalama	3.6596	
Standart Sapma	1.20692	
Toplam	1032.00	

Şekil 115. (Likert Sorusu) Akşamları kampüs üzerindeki açık alanları güvenli bir şekilde kullanabilirim.

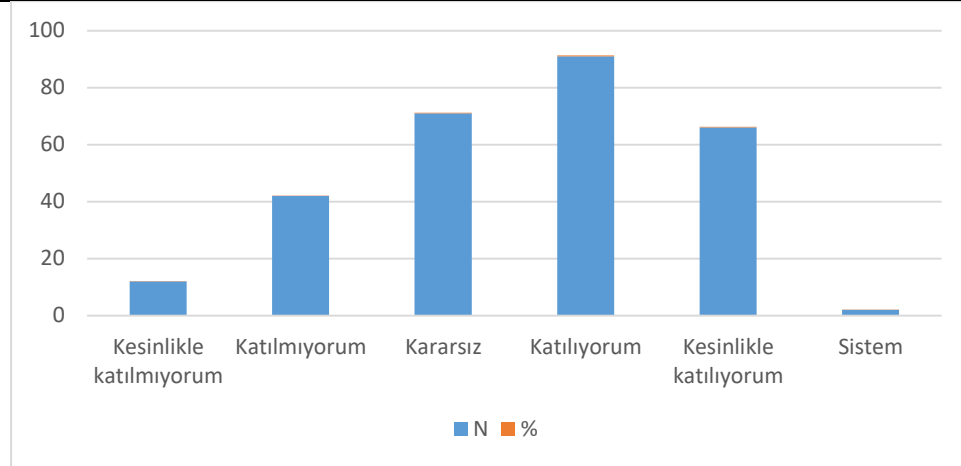
Verilerin analizi, öğrencilerin akşam saatlerinde kampüs üzerindeki açık alanları kullanırken güvenlik algılarına dair bilgiler sunmaktadır:

- Kesinlikle Katılmıyorum: 8.5% (24 kişi) açık alanları akşam saatlerinde güvenli bir şekilde kullanamayacaklarına inanıyor ve bu durum ciddi güvenlik endişelerini göstermektedir.
- Katılmıyorum: 8.8% (25 kişi) bu alanları gece kullanırken güvensiz hissediyor, bu da algılanan riski daha da vurgulamaktadır.
- Kararsız/Belirsiz: 17.6% (50 kişi) akşam saatlerinde bu alanların güvenli olup olmadığı konusunda kararsızdır, bu da onların deneyimlerinde değişkenlik veya mevcut güvenlik önlemleri konusunda belirsizlik olabileceğini göstermektedir.

- Katılıyorum: 37.7% (107 kişi) akşam saatlerinde bu alanları güvenli bir şekilde kullanabileceklerine inanıyor ve çoğunluğun bu ortamlarda güvende hissettiğini göstermektedir.
- Kesinlikle Katılıyorum: 26.8% (76 kişi) bu alanları akşam saatlerinde güvenli bir şekilde kullanabileceklerine kesin olarak katıldıklarını belirtiyor, bu da bu alanların gece güvenliği konusunda önemli bir güven seviyesinin olduğunu göstermektedir.
- Eksik/Sistem: 0.7% (2 kişi) yanıt vermemiştir.
- Anketin 16. sorusunun (Likert sorusu) sonuçlarının ayrıntılı analizi: Kampüsteki açık alanlara kolayca ulaşabiliyorum.

Çizelge 39. (Likert Sorusu) Kampüsteki açık alanlara kolayca ulaşabiliyorum

Kampüsteki açık alanlara kolayca ulaşabiliyorum	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	12	4.20%
Katılmıyorum	42	14.80%
Kararsız	71	25.00%
Katılıyorum	91	32.00%
Kesinlikle katılıyorum	66	23.20%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	3.5567	
Standart Sapma	1.12808	
Toplam	1003.00	

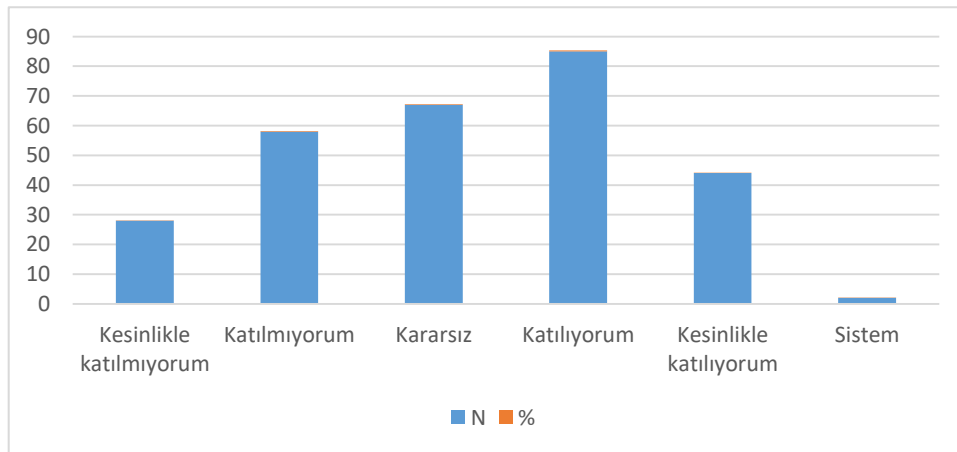
Şekil 116. (Likert Sorusu) Kampüs üzerindeki açık alanlara kolayca ulaşabiliyorum.

- **Kesinlikle Katılmıyorum:** %4.2 katılımcı, açık alanlara erişimin kolay olduğunu asla düşünmüyor (284'te 12).

- Katılmıyorum: %14.8 katılımcı, erişimde zorluklar olduğunu belirtiyor (284'te 42).
- Kararsız/Belirsiz: %25.0 katılımcı, nötr veya kararsız, bu da değişkenlik veya orta düzeyde bir endişe olduğunu gösteriyor (284'te 71).
- Katılıyorum: %32.0 katılımcı, açık alanlara kolayca erişebildiklerini belirtiyor (284'te 91).
- Kesinlikle Katılıyorum: %23.2 katılımcı, erişimin kolay olduğunu kesinlikle kabul ediyor (284'te 66).
- Eksik/Sistem: %0.7 katılımcı cevap vermedi (284'te 2).
- Ayrıntılı analiz, anketin 17. sorusunun sonuçlarına (Likert sorusu):
Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenli.

Çizelge 40. (Likert sorusu) Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenli

Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenli.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	28	0.099
Katılmıyorum	58	0.206
Kararsız	67	0.238
Katılıyorum	85	0.301
Kesinlikle katılıyorum	44	0.156
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.07	
Standart Sapma	1.27	
Toplam	867	

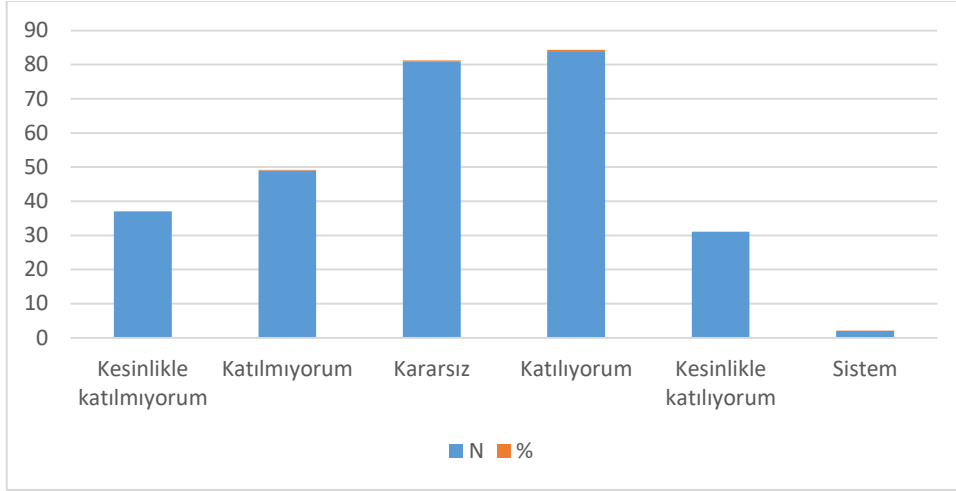

Şekil 117. (Likert sorusu) Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenli.

- Kesinlikle katılmıyorum (28 katılım, %0.99): Katılımcıların küçük bir kısmı (%0.99), kampüs açık alanlarındaki zeminlerin konforlu, rahat ve güvenli olmadığına kesinlikle katıldıklarını belirtiyor.
- Katılmıyorum (58 katılım, %2.06): Katılımcıların %2.06'sı, zeminlerin konforu, rahatlığı ve güvenliği konusunda olumsuz bir görüş bildiriyor ve bu zeminin ideal olmadığını düşünüyorlar.
- Kararsız (67 katılım, %2.38): Katılımcıların %2.38'i, zeminlerin konforu ve güvenliği konusunda kesin bir görüş bildirmemiş, bu da bazı kişilerin bu konuda kararsız olduklarını gösteriyor.
- Katılıyorum (85 katılım, %3.01): Katılımcıların %3.01'i, zeminlerin konforlu, rahat ve güvenli olduğunu belirtiyor, ancak bu oran henüz çok büyük bir çoğunluğu temsil etmiyor.
- Kesinlikle katılıyorum (44 katılım, %1.56): Katılımcıların %1.56'sı, zeminlerin konforlu, rahat ve güvenli olduğu konusunda kesinlikle katıldıklarını ifade ediyor, bu da belirli bir memnuniyetin varlığını gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): Küçük bir grup (%0.70) verilerini eksik bırakmış, bu da verilerin çoğunluğunun tamamlandığını ancak bir kısmının eksik olduğunu gösteriyor.
- Anketin 18. sorusunun sonuçlarının detaylı analizi (Likert sorusu):
Kampüsün açık alanlarında, şehir mobilyaları çok rahat.

Çizelge 41. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarında, şehir mobilyaları çok rahat

Kampüsün açık alanlarında, şehir mobilyaları çok rahat.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	37	13.10%
Katılmıyorum	49	17.40%
Kararsız	81	28.70%
Katılıyorum	84	29.80%
Kesinlikle katılıyorum	31	11.00%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	2.82	
Standart Sapma	1.31	
Toplam	796	

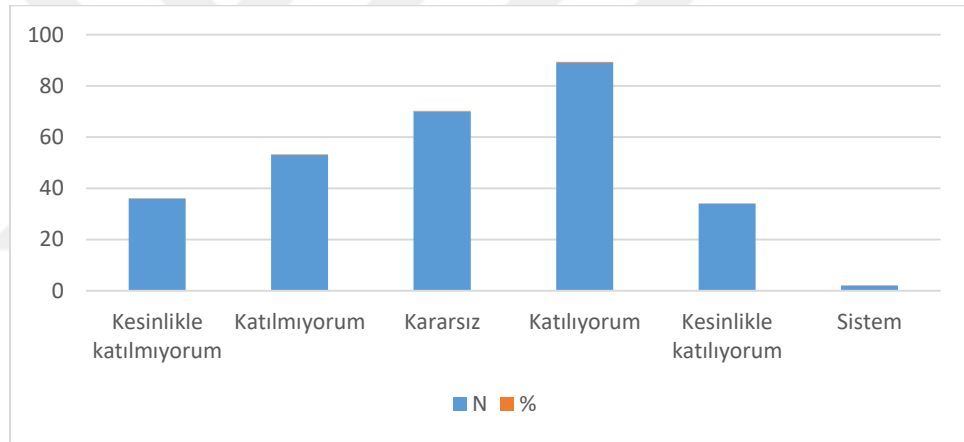
Şekil 118. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarında, kentsel mobilyalar çok konforlu.

- Kesinlikle katılmıyorum (37 katılım, %13.10): Katılımcıların %13.1'i, kampüs açık alanlarındaki şehir mobilyalarının rahat olmadığına kesinlikle katılmıyor. Bu, mobilyaların konforu konusunda güçlü bir memnuniyetsizliği gösteriyor.
- Katılmıyorum (49 katılım, %17.40): Ek olarak, katılımcıların %17.4'u şehir mobilyalarının konforlu olmadığına katılmıyor, bu da mobilyaların yeterince rahat olmadığına dair bir başka belirti.
- Kararsız (81 katılım, %28.70): En büyük grup (%28.7), şehir mobilyalarının konforu hakkında kararsız kalmış. Bu, katılımcıların bu konuda net bir görüş belirtmediklerini veya mobilyaların konforunu önemli ölçüde değerlendirmediklerini gösteriyor.
- Katılıyorum (84 katılım, %29.80): Katılımcıların %29.8'i, şehir mobilyalarının konforlu olduğuna katılıyor, bu da açık alanlardaki mobilyaların genelde rahat bulunduğu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (31 katılım, %11.00): Katılımcıların %11'i, şehir mobilyalarının çok rahat olduğuna kesinlikle katıldıklarını belirtiyor, bu da belirli bir memnuniyetin varlığını gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): Verilerin %0.7'si eksik bırakılmış, bu da çoğu katılımcının görüşlerini belirtmiş olduğu ancak küçük bir kısmının eksik veri sunduğunu gösteriyor.

- Anketin 19. Sorusu Sonuçlarının Detaylı Analizi (Likert Sorusu) Kampüs Açık Alanlarında Yeterli Aktif Alanlar Vardır.

Çizelge 42. (Likert Sorusu) Kampüs Açık Alanlarında Yeterli Aktif Alanlar Vardır.

Kampüs açık alanlarında yeterli aktif alanlar bulunmaktadır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	36	12.80%
Katılmıyorum	53	18.80%
Kararsız	70	24.80%
Katılıyorum	89	31.60%
Kesinlikle katılıyorum	34	12.10%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	2.74	
Standart Sapma	1.30	
Toplam	775	

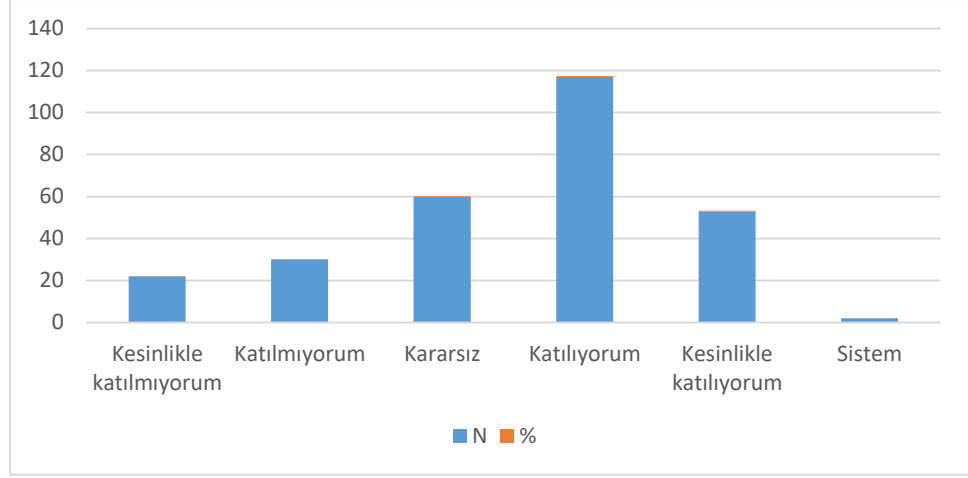
Şekil 119. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarında yeterli aktif alanlar bulunmaktadır.

- Kesinlikle katılmıyorum (36 katılım, %12.80): Katılımcıların %12.8'i, kampüs açık alanlarında yeterli aktif alanların bulunmadığını kesinlikle belirtiyor, bu da aktif alanların yetersiz olduğu konusunda güçlü bir görüş olduğunu gösteriyor.
- Katılmıyorum (53 katılım, %18.80): Katılımcıların %18.8'i, kampüs açık alanlarında yeterli aktif alanların bulunmadığını ifade ediyor. Bu, aktif alanların eksik olduğu konusunda daha fazla memnuniyetsizlik olduğunu gösteriyor.

- Kararsız (70 katılım, %24.80): %24.8'lik bir grup, kampüs açık alanlarında yeterli aktif alanlar olup olmadığı konusunda kararsız kalmış. Bu, bu konuda net bir görüş belirlemeyen kişilerin oranının yüksek olduğunu gösteriyor.
- Katılıyorum (89 katılım, %31.60): Katılımcıların %31.6'sı, kampüs açık alanlarında yeterli aktif alanların bulunduğu katıldıklarını belirtiyor, bu da belirli bir memnuniyetin varlığına işaret ediyor.
- Kesinlikle katılıyorum (34 katılım, %12.10): %12.1'lik bir grup, kampüs açık alanlarında yeterli aktif alanların bulunduğu kesinlikle katıldığını ifade ediyor, bu da aktif alanların genelde yeterli olduğunu düşünen bir kısım olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, bu da katılımcıların büyük çoğunluğunun görüş bildirdiğini, ancak bazı verilerin eksik olduğunu gösteriyor.
- Detaylı analiz, anketin 20. sorusunun sonuçlarına (Likert sorusu) göre, kampüsün açık alanlarından diğer alanlara erişim çok kolaydır.

Çizelge 43. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarından diğer alanlara erişim çok kolaydır.

Kampüsün açık alanlarından diğer alanlara erişim çok kolaydır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	22	7.80%
Katılmıyorum	30	10.60%
Kararsız	60	21.30%
Katılıyorum	117	41.50%
Kesinlikle katılıyorum	53	18.80%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.22	
Standart Sapma	1.26	
Toplam	910	

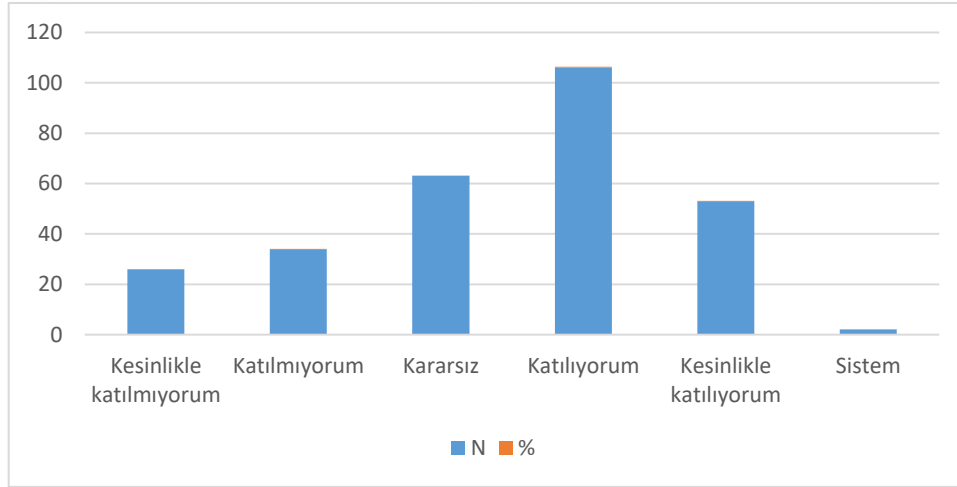

Şekil 120. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarından diğer alanlara erişim çok kolaydır.

- Kesinlikle katılmıyorum (22 katılım, %7.80): Katılımcıların %7.8'i, kampüs açık alanlarından diğer alanlara erişimin kolay olmadığına kesinlikle katıldığını belirtiyor. Bu, erişim konusunda güçlü bir memnuniyetsizlik olduğunu gösteriyor.
- Katılmıyorum (30 katılım, %10.60): Katılımcıların %10.6'sı, açık alanlardan diğer alanlara erişimin kolay olmadığına katılmıyor, bu da erişim konusunda bazı olumsuz görüşlerin olduğunu ortaya koyuyor.
- Kararsız (60 katılım, %21.30): Katılımcıların %21.3'ü, bu konuda kararsız kalmış. Bu, erişimin kolay olup olmadığı konusunda net bir görüş bildirmeyen kişilerin varlığını gösteriyor.
- Katılıyorum (117 katılım, %41.50): Katılımcıların %41.5'i, açık alanlardan diğer alanlara erişimin kolay olduğuna katıldığını belirtiyor, bu da kampüs içinde erişimin genelde iyi olduğu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (53 katılım, %18.80): Katılımcıların %18.8'i, erişimin çok kolay olduğuna kesinlikle katıldığını belirtiyor. Bu, erişimin oldukça iyi olduğu yönünde güçlü bir memnuniyetin olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): Küçük bir grup (%0.7) veri eksik bırakmış, ancak çoğu katılımcı görüşlerini sunmuş.
- Araştırma anketinin 21. sorusunun sonuçlarının detaylı analizi (Likert sorusu): Kampüsün açık alanlarındaki aktif alanlar ve diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılıdır.

Çizelge 44. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarındaki aktif alanlar ve diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılıdır.

Kampüsün açık alanlarındaki aktif alanlar ve diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılıdır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	26	9.20%
Katılmıyorum	34	12.10%
Kararsız	63	22.30%
Katılıyorum	106	37.60%
Kesinlikle katılıyorum	53	18.80%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.11	
Standart Sapma	1.26	
Toplam	879	

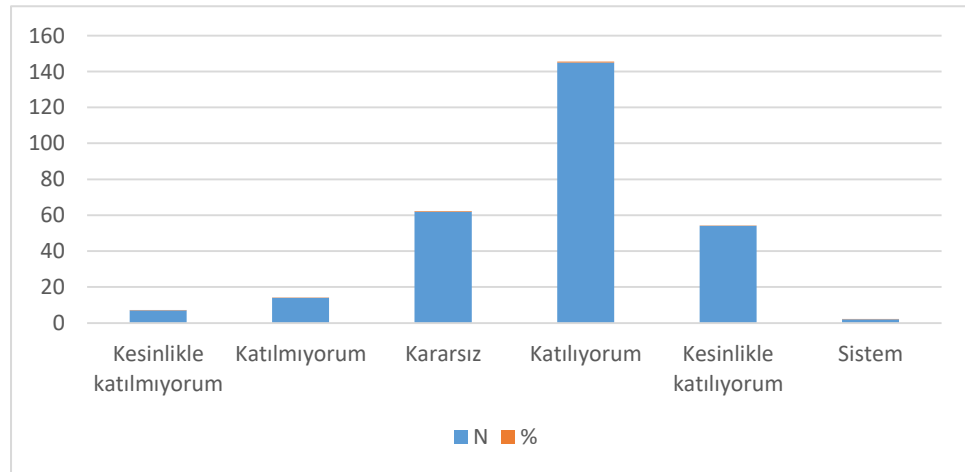
Şekil 121. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarındaki aktif alanlar ve diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılıdır.

- Kesinlikle katılmıyorum (26 katılım, %9.20): Katılımcıların %9.2'si, kampüs açık alanlarındaki aktif alanların diğer alanlar arasındaki hareketlilik yapısıyla iyi bir şekilde bağlantılı olmadığını kesinlikle belirtiyor. Bu, hareketlilik yapısının bazı katılımcılar için yeterli olmadığına dair bir memnuniyetsizlik olduğunu gösteriyor.
- Katılmıyorum (34 katılım, %12.10): %12.1'lik bir grup, aktif alanların diğer alanlarla bağlantısının yeterli olmadığına katılmıyor, bu da bağlantı konusunda bir başka olumsuz görüşü yansıtıyor.
- Kararsız (63 katılım, %22.30): %22.3'lük bir grup, bu konuda kararsız kalmış. Katılımcıların büyük bir kısmı, aktif alanların bağlantısıyla ilgili net bir görüş bildirmemiş.

- Katılıyorum (106 katılım, %37.60): Katılımcıların %37.6'sı, aktif alanların diğer alanlarla iyi bir bağlantıya sahip olduğuna katıldıklarını belirtiyor, bu da olumlu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (53 katılım, %18.80): Katılımcıların %18.8'i, aktif alanların diğer alanlarla bağlantısının çok iyi olduğunu kesinlikle belirtiyor. Bu, güçlü bir memnuniyetin ve uygun bağlantıların olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, ancak çoğu katılımcı görüşlerini belirtmiş.
- Anketin 22. sorusunun sonuçlarının detaylı analizi (Likert sorusu): Kampüsün açık alanlarını, amacına uygun şekilde kullanıyorum.

Çizelge 45. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarını, amacına uygun şekilde kullanıyorum.

Kampüsün açık alanlarını, amacına uygun şekilde kullanıyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	7	2.50%
Katılmıyorum	14	5.00%
Kararsız	62	22.00%
Katılıyorum	145	51.40%
Kesinlikle katılıyorum	54	19.10%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.65	
Standart Sapma	1.00	
Toplam	1031	

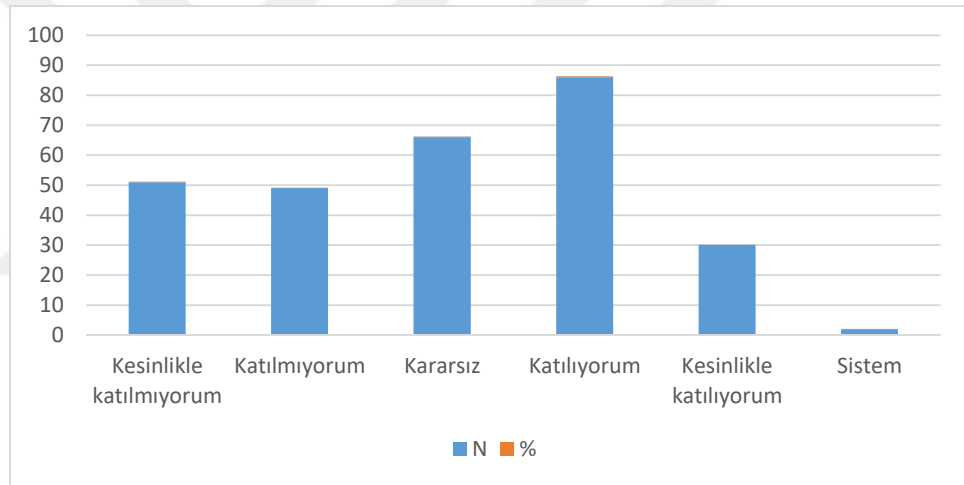

Şekil 122. (Likert sorusu) Kampüsün açık alanlarını, amacına uygun şekilde kullanıyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (7 katılım, %2.50): Katılımcıların %2.5'i, kampüs açık alanlarını amacına uygun şekilde kullanmadıklarını kesinlikle belirtiyor. Bu, alanların bazı katılımcılar için amacına uygun olmadığına dair düşük bir memnuniyetsizlik oranını gösteriyor.
- Katılmıyorum (14 katılım, %5.00): %5.0'lik bir grup, açık alanları amacına uygun şekilde kullanmadığını belirtiyor. Bu da biraz daha yüksek bir olumsuz görüşü yansıtıyor.
- Kararsız (62 katılım, %22.00): %22'lik bir grup, açık alanların amacına uygun kullanımı hakkında kararsız kalmış. Bu, katılımcıların bir kısmının bu konuda net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (145 katılım, %51.40): Katılımcıların %51.4'ü, açık alanları amacına uygun şekilde kullandıklarını belirtiyor. Bu, çoğunluğun alanları doğru şekilde kullandığını gösteriyor.
- Kesinlikle katılıyorum (54 katılım, %19.10): %19.1'lik bir grup, açık alanları amacına tamamen uygun şekilde kullandıklarını kesinlikle belirtiyor. Bu, güçlü bir memnuniyetin olduğunu ve doğru kullanımın yaygın olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, ancak çoğu katılımcı görüşlerini sunmuş.
- Anketin 23. Sorusu (Likert Sorusu) Sonuçlarının Detaylı Analizi
“Kampüste spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için açık alanların yeterli olduğuna inanıyorum.”

Çizelge 46. (Likert Sorusu) “Kampüste spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için açık alanların yeterli olduğuna inanıyorum.”

Kampüste spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için açık alanların yeterli olduğuna inanıyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	51	18.10%
Katılmıyorum	49	17.40%
Kararsız	66	23.40%
Katılıyorum	86	30.50%
Kesinlikle katılıyorum	30	10.60%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	2.87	
Standart Sapma	1.25	
Toplam	811	

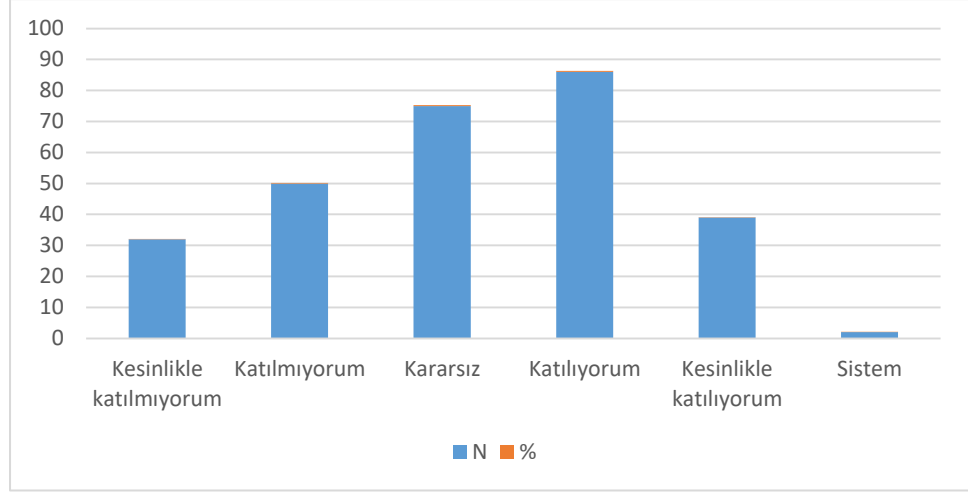
Şekil 123. (Likert Sorusu) Kampüste spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için açık alanların yeterli olduğuna inanıyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (51 katılım, %18.10): Katılımcıların %18.1'i, kampüs açık alanlarının ders dışı faaliyetler için yeterli olmadığına kesinlikle katıldığını belirtiyor. Bu, açık alanların bazı katılımcılar için yetersiz olduğuna dair önemli bir memnuniyetsizlik oranını gösteriyor.
- Katılmıyorum (49 katılım, %17.40): %17.4'lük bir grup, açık alanların ders dışı etkinlikler için yeterli olmadığına katılmıyor. Bu da başka bir olumsuz görüşü yansıtıyor.

- Kararsız (66 katılım, %23.40): %23.4'lük bir grup, açık alanların yeterliliği konusunda kararsız kalmış. Bu, katılımcıların bir kısmının açık alanların yeterliliği hakkında net bir görüş belirlemediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (86 katılım, %30.50): Katılımcıların %30.5'i, açık alanların ders dışı etkinlikler için yeterli olduğu görüşüne katıldıklarını belirtiyor, bu da olumlu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (30 katılım, %10.60): Katılımcıların %10.6'sı, açık alanların etkinlikler için kesinlikle yeterli olduğunu belirtiyor. Bu, yeterli alan konusunda güçlü bir memnuniyetin olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, ancak çoğu katılımcı görüşlerini belirtmiş.
- Anketin 24. Sorusunun Sonuçlarının Detaylı Analizi (Likert Sorusu):
“Kampüste üniversite öğrencileri için restoranlar, kafeler ve dükkanlar gibi perakende hizmetleri sunan açık alanlar yeterlidir.”

Çizelge 47. (Likert Sorusu) Kampüste üniversite öğrencileri için restoranlar, kafeler ve dükkanlar gibi perakende hizmetleri sunan açık alanlar yeterlidir.

Kampüste üniversite öğrencileri için restoranlar, kafeler ve dükkanlar gibi perakende hizmetleri sunan açık alanlar yeterlidir.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	32	11.30%
Katılmıyorum	50	17.70%
Kararsız	75	26.60%
Katılıyorum	86	30.50%
Kesinlikle katılıyorum	39	13.80%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	2.96	
Standart Sapma	1.24	
Toplam	835	

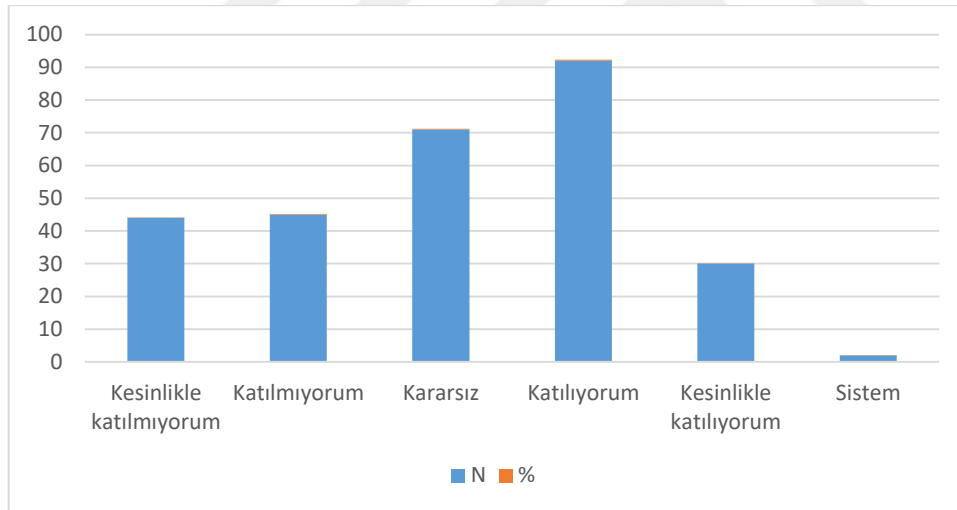
Şekil 124. (Likert Sorusu) “Kampüste üniversite öğrencileri için restoranlar, kafeler ve dükkanlar gibi perakende hizmetleri sunan açık alanlar yeterlidir.

- Kesinlikle katılmıyorum (32 katılım, %11.30): Katılımcıların %11.3’ü, kampüs açık alanlarının perakende hizmetleri için yeterli olmadığını kesinlikle belirtiyor. Bu, bazı katılımcıların açık alanların yeterli olmadığına dair bir memnuniyetsizlik gösteriyor.
- Katılmıyorum (50 katılım, %17.70): %17.7’lik bir grup, açık alanların perakende hizmetleri için yeterli olmadığını belirtiyor. Bu da bir başka olumsuz görüşü yansıtıyor.
- Kararsız (75 katılım, %26.60): %26.6’lık bir grup, açık alanların perakende hizmetleri için yeterliliği konusunda kararsız kalmış. Bu, katılımcıların bir kısmının bu konuda net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (86 katılım, %30.50): Katılımcıların %30.5’i, açık alanların perakende hizmetleri için yeterli olduğu görüşüne katıldıklarını belirtiyor. Bu da daha olumlu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (39 katılım, %13.80): Katılımcıların %13.8’i, açık alanların perakende hizmetleri için kesinlikle yeterli olduğunu belirtiyor. Bu da güçlü bir memnuniyet olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, ancak çoğu katılımcı görüşlerini belirtmiş.

- Anketin 25. Sorusunun Sonuçlarının Detaylı Analizi (Likert Sorusu):
“Kampüs dış mekanlarında yer alan silüetler ve ağaçlar, yağmur, güneş ve rüzgardan korunma için iklimsel konforu sağlamak için yeterli midir?”

Çizelge 48. (Likert Sorusu) “Kampüsteki açık alanlar, yağmur, güneş ve rüzgardan korunma için iklimsel konforu sağlamak için yeterli midir?”

Kampüs dış mekanlarındaki silüetler ve ağaçlar, yağmur, güneş ve rüzgardan korunma için iklimsel konforu sağlamak için yeterli midir?	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	44	15.60%
Katılmıyorum	45	16.00%
Kararsız	71	25.20%
Katılıyorum	92	32.60%
Kesinlikle katılıyorum	30	10.60%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	2.70	
Standart Sapma	1.24	
Toplam	764	

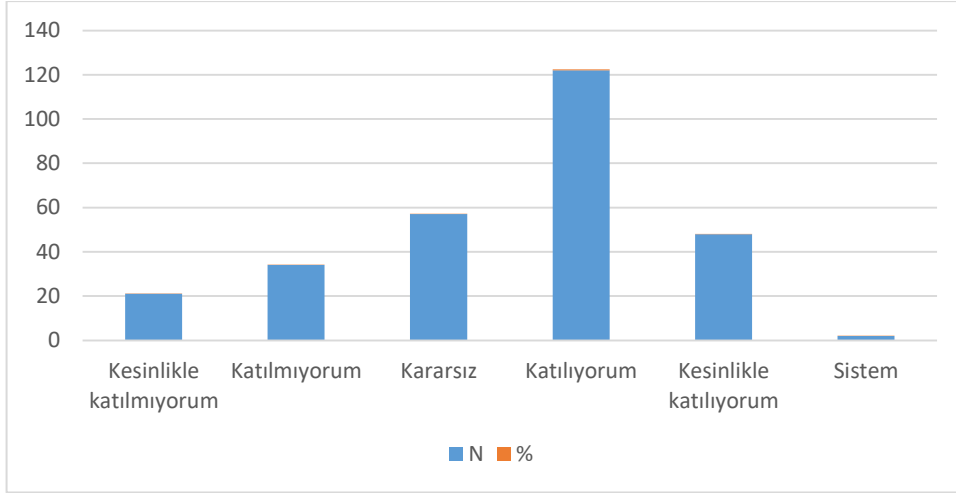
Şekil 125. (Likert Sorusu) “Kampüsteki açık alanlar, yağmur, güneş ve rüzgardan korunma için iklimsel konforu sağlamak için yeterli midir?”

- Kesinlikle katılmıyorum (44 katılım, %15.60): Katılımcıların %15.6’sı, kampüs dış mekanlarındaki silüetler ve ağaçların iklimsel konfor sağlamada yeterli olmadığına kesinlikle katıldıklarını belirtiyor. Bu, dış mekanların iklimsel konfor açısından bazı katılımcılar için yetersiz olduğunu gösteriyor.

- Katılmıyorum (45 katılım, %16.00): %16.0'lık bir grup, dış mekanlardaki silüetler ve ağaçların iklimsel konfor sağlamada yeterli olmadığını belirtiyor. Bu da olumsuz bir görüşü yansıtıyor.
- Kararsız (71 katılım, %25.20): %25.2'lik bir grup, dış mekanlardaki iklimsel konfor açısından kararsız kalmış. Bu, katılımcıların bir kısmının dış mekanların konforu hakkında net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (92 katılım, %32.60): Katılımcıların %32.6'sı, dış mekanlardaki silüetler ve ağaçların iklimsel konfor sağlamak için yeterli olduğunu düşünüyor. Bu, dış mekanlarda iklimsel konfor sağlayan unsurların mevcut olduğuna dair olumlu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (30 katılım, %10.60): Katılımcıların %10.6'sı, dış mekanlardaki silüetler ve ağaçların iklimsel konfor sağlamak için kesinlikle yeterli olduğunu belirtiyor. Bu da güçlü bir memnuniyetin olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, ancak çoğu katılımcı görüşlerini belirtmiş.
- Anketin 26. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu)
Kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranı ile yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesi uygun mu?

Çizelge 49. (Likert Sorusu) Kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranı ile yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesi uygun mu?

Kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranı ile yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesi uygun mu?	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	21	7.40%
Katılmıyorum	34	12.10%
Kararsız	57	20.20%
Katılıyorum	122	43.30%
Kesinlikle katılıyorum	48	17.00%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.02	
Standart Sapma	1.16	
Toplam	853	

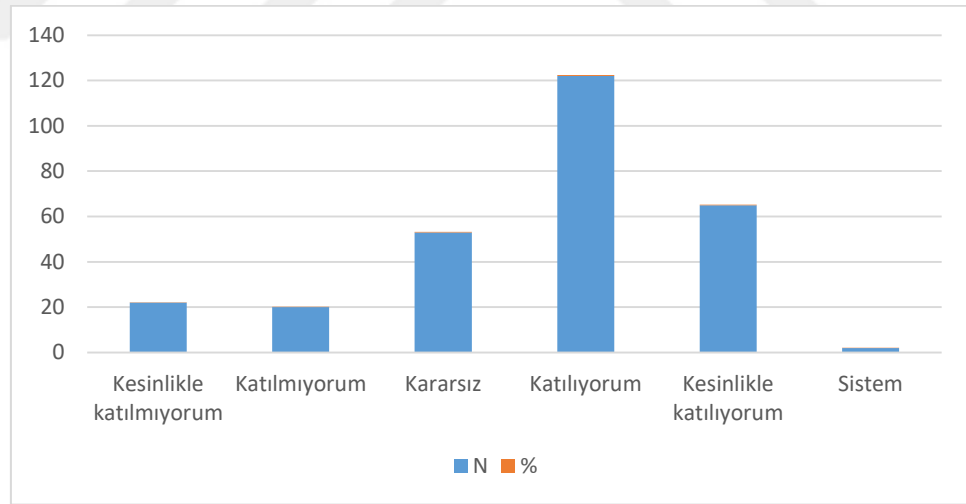
Şekil 126. (Likert Sorusu) Kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranı ile yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesi uygun mu?

- Kesinlikle katılmıyorum (21 katılım, %7.40): Katılımcıların %7.4'ü, kampüsteki yapıların ve açık alanların doluluk ve boşluk oranının ve yapı kütlelerinin kampüs içerisindeki yüzdesinin uygun olmadığına kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu, bu konuda güçlü bir memnuniyetsizliğin varlığını işaret eder.
- Katılmıyorum (34 katılım, %12.10): Katılımcıların %12.1'i de yapıların doluluk ve boşluk oranının uygun olmadığını düşünmektedir. Bu durum, yapılaşmanın mevcut durumuna yönelik eleştirel bir yaklaşımı yansıtmaktadır.
- Kararsız (57 katılım, %20.20): %20.2'lik bir grup, yapıların doluluk ve boşluk oranı konusunda kararsız kalmıştır. Bu da bazı katılımcıların mevcut durumu değerlendirmekte görüş belirtmediğini göstermektedir.
- Katılıyorum (122 katılım, %43.30): Katılımcıların %43.3'ü, yapıların doluluk ve boşluk oranını ve yapı kütlelerinin yüzdesini uygun bulmaktadır. Bu oran, kampüsteki yapılaşmanın genellikle olumlu bir şekilde değerlendirildiğini göstermektedir.
- Kesinlikle katılıyorum (48 katılım, %17.00): Katılımcıların %17'si, yapıların doluluk ve boşluk oranının uygun olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir. Bu durum, mevcut yapılaşmanın önemli bir kesim tarafından olumlu karşılandığını ortaya koymaktadır.

- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmasına rağmen, katılımcıların çoğunluğu görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 27. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu)
Kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişki yeterli olduğunu düşünüyorum.

Çizelge 50. (Likert Sorusu) Kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişki yeterli olduğunu düşünüyorum.

Kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olduğunu düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	22	7.80%
Katılmıyorum	20	7.10%
Kararsız	53	18.80%
Katılıyorum	122	43.30%
Kesinlikle katılıyorum	65	23.00%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	3.20	
Standart Sapma	1.20	
Toplam	904	

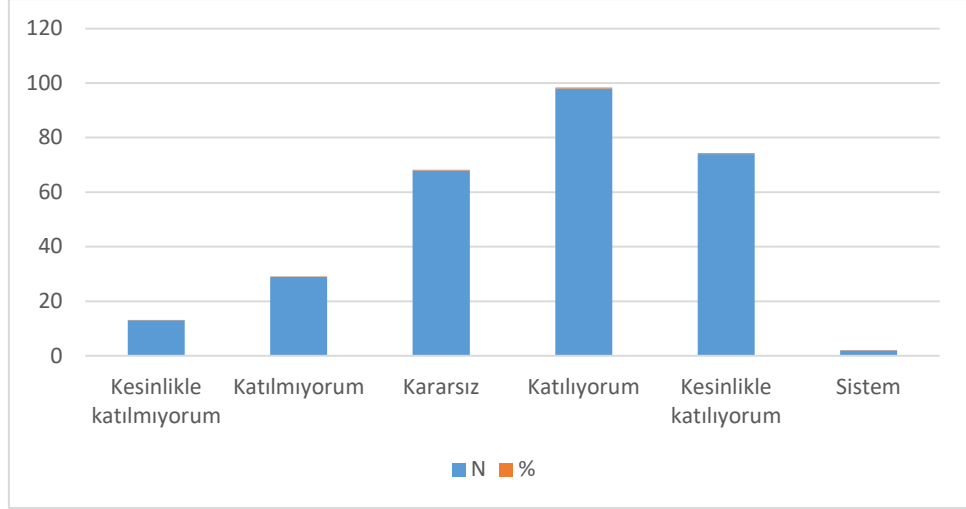
Şekil 127. (Likert Sorusu) Kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olduğunu düşünüyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (22 katılım, %7.80): Katılımcıların %7.8'i, kampüste giriş ve çıkış alanları, toplantı alanları ve açık alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olmadığına kesinlikle katılmadıklarını belirtiyor. Bu durum, belirli bir grup katılımcının kampüs tasarımını eleştirdiğini göstermektedir.

- Katılmıyorum (20 katılım, %7.10): %7.1’lik bir grup da giriş-çıkış alanları ile diğer alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olmadığını düşünüyor. Bu, konunun olumsuz bir şekilde değerlendirildiği bir başka görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (53 katılım, %18.80): %18.8’lik bir katılımcı grubu ise bu konuda kararsız kalmış. Bu, bir kısmının tasarımın yeterliliği konusunda belirsizlik taşıdığını gösteriyor.
- Katılıyorum (122 katılım, %43.30): Katılımcıların %43.3’ü, kampüste giriş ve çıkış alanları ile diğer alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu oran, tasarımın genel olarak olumlu bir şekilde değerlendirildiğini göstermektedir.
- Kesinlikle katılıyorum (65 katılım, %23.00): %23’lük bir kesim, bu ilişkinin tamamen yeterli olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir. Bu, tasarımın önemli bir kısmının bu konuda olumlu bir görüş taşıdığını göstermektedir.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında veriler eksik bırakılmış, ancak çoğunluk görüşlerini belirtmiş.
- Anketin 28. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.

Çizelge 51. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.

Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	13	4.60%
Katılmıyorum	29	10.30%
Kararsız	68	24.10%
Katılıyorum	98	34.80%
Kesinlikle katılıyorum	74	26.20%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.35	
Standart Sapma	1.16	
Toplam	947	

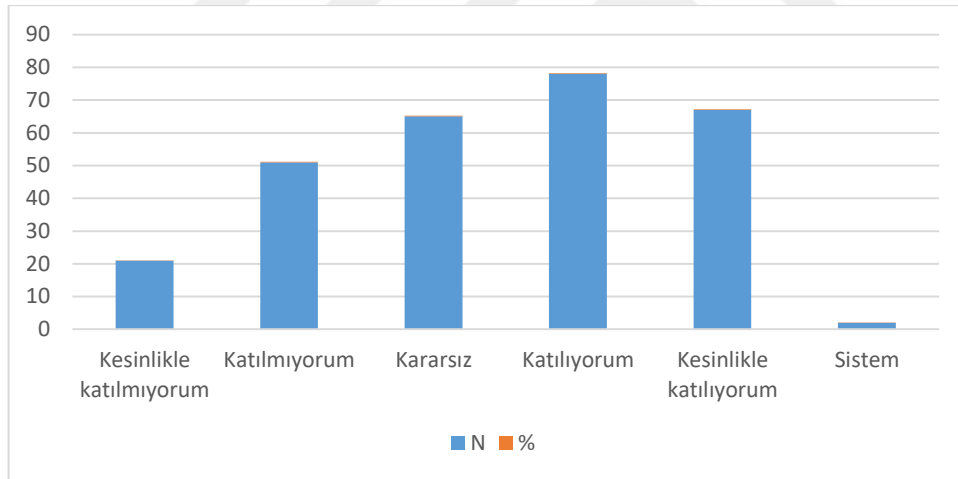
Şekil 128. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (13 katılım, %4.60): Katılımcıların %4.6'sı, kampüsteki açık alanların öğrencilerin sosyalleşebileceği fırsatlar sunduğuna kesinlikle katılmadıklarını belirtiyor. Bu, açık alanların sosyalleşme açısından yetersiz bulunduğu görüşünü yansıtmaktadır.
- Katılmıyorum (29 katılım, %10.30): %10.3'lük bir grup da kampüste açık alanların yeterli sosyalleşme fırsatları sunmadığını düşünüyor. Bu da olumsuz bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (68 katılım, %24.10): %24.1'lik bir grup, açık alanların sosyalleşme fırsatları hakkında kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların bir kısmının bu konuda net bir görüş belirlemediğini göstermektedir.
- Katılıyorum (98 katılım, %34.80): Katılımcıların %34.8'i, kampüste açık alanların sosyalleşme fırsatları sunduğunu düşünmektedir. Bu oran, açık alanların genellikle sosyalleşme için yeterli olduğu görüşünü yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (74 katılım, %26.20): %26.2'lik bir grup ise açık alanların sosyalleşme için tamamen yeterli olduğunu güçlü bir şekilde ifade etmektedir. Bu, kampüsteki açık alanların sosyalleşme açısından güçlü bir rol oynadığını gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmakta, ancak çoğu katılımcı görüşlerini belirtmiştir.

- Anketin 29. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki açık alanlar, bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatı sunmaktadır.

Çizelge 52. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki açık alanlar, bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatı sunmaktadır.

Kampüsteki açık alanlar, bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatı sunmaktadır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	21	7.40%
Katılmıyorum	51	18.10%
Kararsız	65	23.00%
Katılıyorum	78	27.70%
Kesinlikle katılıyorum	67	23.80%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.24	
Standart Sapma	1.23	
Toplam	915	

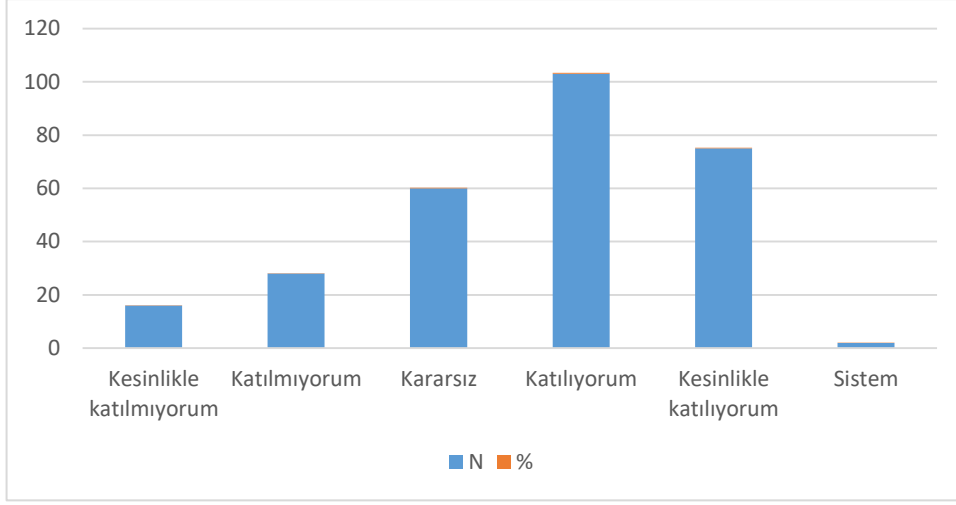
Şekil 129. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste açık alanların, öğrencilerin birbirleriyle sosyalleşebileceği çeşitli fırsatlar sunduğuna inanıyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (21 katılım, %7.40): Katılımcıların %7.4'ü, kampüsteki açık alanların bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatı sunduğuna kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bu, kampüsteki açık alanların sosyal etkileşim açısından yetersiz bulunduğu görüşünü yansıtmaktadır.

- Katılmıyorum (51 katılım, %18.10): %18.1’lik bir grup da açık alanların farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatı sağlamadığını düşünmektedir. Bu, olumsuz bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (65 katılım, %23.00): %23’lük bir grup, açık alanların bu tür tanışma fırsatları sunup sunmadığı konusunda kararsız kalmıştır. Bu durum, katılımcıların bir kısmının bu konuda net bir görüş belirtmediğini göstermektedir.
- Katılıyorum (78 katılım, %27.70): Katılımcıların %27.7’si, kampüste açık alanların bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışmasına fırsat sunduğunu düşünmektedir. Bu, açık alanların sosyal etkileşim için bir ortam sağladığını gösteren olumlu bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (67 katılım, %23.80): %23.8’lik bir grup, açık alanların farklı bölümlerden öğrencilerle tanışma fırsatlarını güçlü bir şekilde desteklemektedir. Bu, kampüs ortamında farklı bölümlerden öğrenciler arasındaki etkileşimi olumlu bir şekilde değerlendiren bir görüşü yansıtmaktadır.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 30. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine inanıyorum.

Çizelge 53. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine inanıyorum.

Kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine inanıyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	16	5.70%
Katılmıyorum	28	9.90%
Kararsız	60	21.30%
Katılıyorum	103	36.50%
Kesinlikle katılıyorum	75	26.60%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.38	
Standart Sapma	1.19	
Toplam	955	

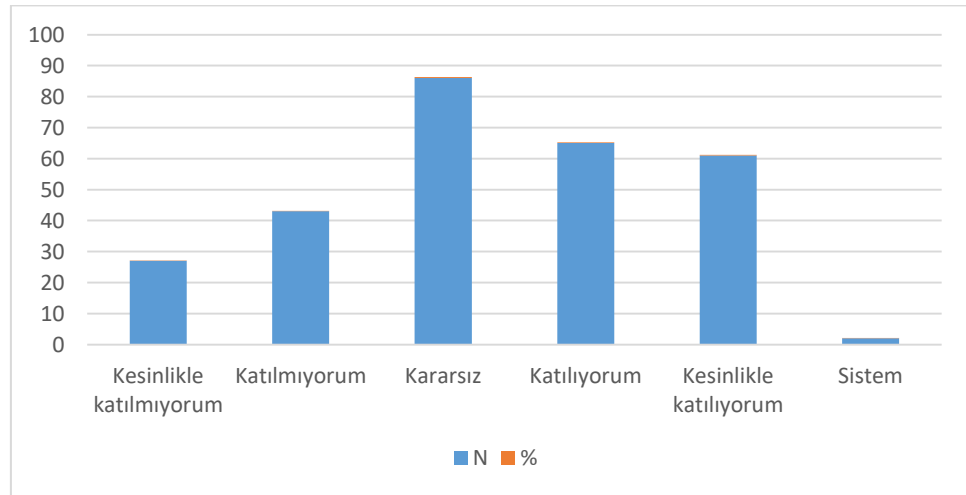
Şekil 130. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine inanıyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (16 katılım, %5.70): Katılımcıların %5.7'si, kampüsteki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabileceğine kesinlikle katılmadıklarını belirtiyor. Bu, negatif yeşil alanların öğrenciler için erişilebilir olmadığına dair bir görüşü yansıtmaktadır.
- Katılmıyorum (28 katılım, %9.90): %9.9'luk bir grup, negatif yeşil alanların tüm öğrenciler tarafından kullanılabilir olmadığına inanıyor. Bu da olumsuz bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (60 katılım, %21.30): %21.3'lük bir grup ise bu konuda kararsız kalmış. Bu, katılımcıların bir kısmının negatif yeşil alanların erişilebilirliği hakkında net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (103 katılım, %36.50): Katılımcıların %36.5'i, negatif yeşil alanların tüm öğrenciler tarafından kullanılabilir olduğunu düşünmektedir. Bu, genel olarak negatif yeşil alanların erişilebilirliğinin kabul gördüğü bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (75 katılım, %26.60): %26.6'luk bir grup, negatif yeşil alanların tamamen tüm öğrenciler tarafından kullanılabilir olduğunu güçlü bir şekilde desteklemektedir. Bu, kampüsteki bu alanların genel olarak erişilebilir olduğunu gösteren olumlu bir görüşü ifade etmektedir.

- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmakta, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 31. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğeler, oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.

Çizelge 54. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğeler, oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.

Kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğeler, oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	27	9.60%
Katılmıyorum	43	15.20%
Kararsız	86	30.50%
Katılıyorum	65	23.00%
Kesinlikle katılıyorum	61	21.60%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	2.93	
Standart Sapma	1.20	
Toplam	828	

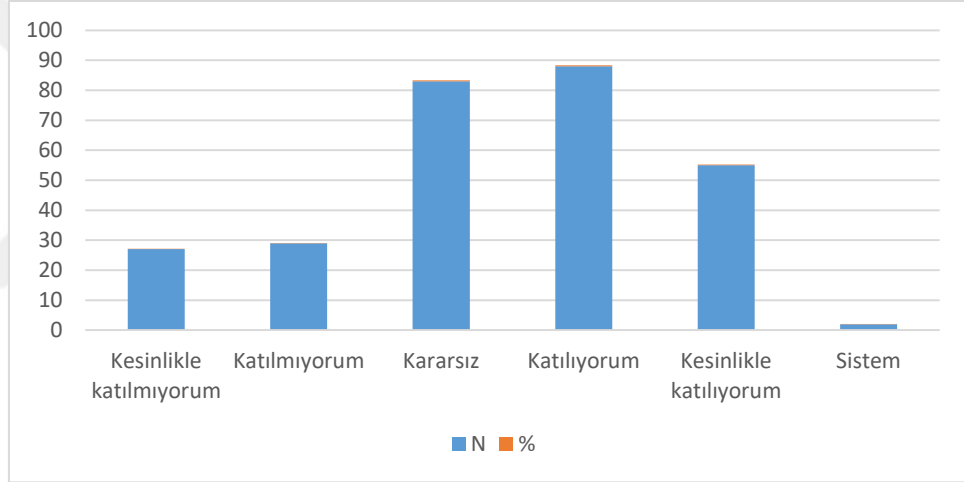

Şekil 131. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğeler, oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.

- Kesinlikle katılmıyorum (27 katılım, %9.60): Katılımcıların %9.6'sı, kampüs içindeki mekansal ekipman ve öğelerin gençlere yönelik etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmadığını güçlü bir şekilde belirtmektedir. Bu, mevcut donanımın işlevselliğine yönelik ciddi eleştirileri yansıtmaktadır.
- Katılmıyorum (43 katılım, %15.20): %15.2'lik bir grup da mekansal ekipmanların yeterince işlevsel olmadığına inanmaktadır. Bu, kampüsteki mevcut ekipmanların öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz bulunduğunu gösterir.
- Kararsız (86 katılım, %30.50): %30.5'lik bir katılımcı grubu bu konuda kararsız kalmıştır. Bu, birçok öğrencinin kampüsteki ekipmanların işlevselliği hakkında net bir fikir sahibi olmadığını veya değerlendirmekte kararsız kaldığını göstermektedir.
- Katılıyorum (65 katılım, %23.00): Katılımcıların %23'ü, mekansal ekipmanların gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlandığını düşünmektedir. Bu, kampüs içindeki mekansal donanımların genel olarak olumlu karşılandığını işaret eder.
- Kesinlikle katılıyorum (61 katılım, %21.60): %21.6'lık bir grup, bu ekipmanların gençlerin etkinliklerine yönelik olarak tamamen uygun olduğunu güçlü bir şekilde ifade etmektedir. Bu da mekansal donanımın bazı öğrenciler için tatmin edici bir seviyede olduğunu gösterir.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini belirtmiştir.
- Anketin 32. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüste bireylerin doğrudan kullanımına açık olan ve rekreasyon ile dinlenme gibi işlevleri öne çıkan alanlar, kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterlidir.

Çizelge 55. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli alanlar.

Kampüste bireylerin doğrudan kullanımına açık olan ve rekreasyon ile dinlenme gibi işlevleri öne çıkan alanlar, kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterlidir.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	23	8.20%
Katılmıyorum	36	12.80%
Kararsız	64	22.70%
Katılıyorum	83	29.40%
Kesinlikle katılıyorum	76	27.00%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.10	
Standart Sapma	1.20	
Toplam	877	

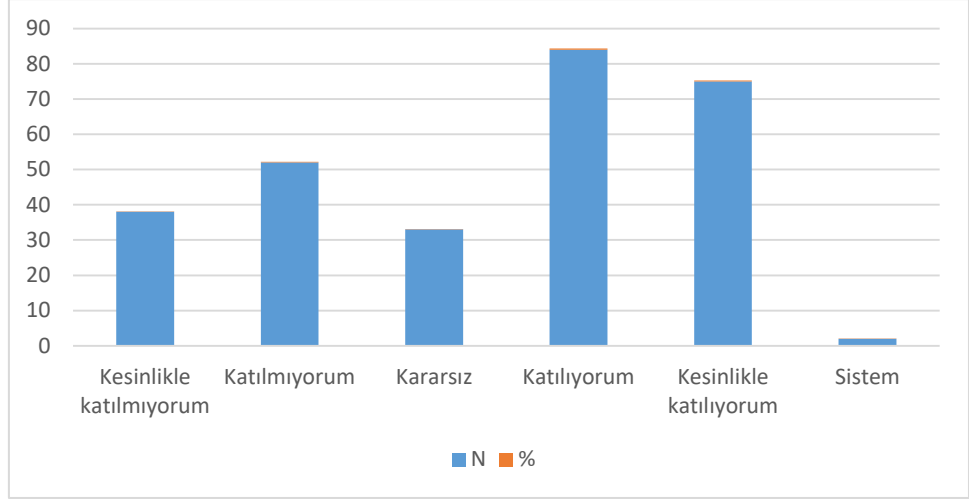
Şekil 132. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli alanlar.

- Kesinlikle katılmıyorum (23 katılım, %8.20): Katılımcıların %8.2'si, kampüsteki rekreasyon ve dinlenme alanlarının kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli olmadığına kesinlikle katılmadıklarını belirtmiştir. Bu, mevcut alanların işlevselliğinin yetersiz bulunduğunu gösterir.
- Katılmıyorum (36 katılım, %12.80): %12.8'lik bir grup, bu alanların kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli olmadığını düşünmektedir. Bu da olumsuz bir görüşü yansıtarak alanların iyileştirilmesi gerektiğini düşündüren bir tablo sunmaktadır.

- Kararsız (64 katılım, %22.70): %22.7'lik bir grup, bu alanların kişisel ve sosyal faydaları konusunda kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların önemli bir kısmının bu alanların işlevselliği hakkında net bir görüşe sahip olmadığını işaret etmektedir.
- Katılıyorum (83 katılım, %29.40): Katılımcıların %29.4'ü, kampüsteki bu alanların kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu olumlu görüş, mevcut alanların birçok öğrenci için işlevsel kabul edildiğini göstermektedir.
- Kesinlikle katılıyorum (76 katılım, %27.00): %27'lik bir grup, kampüsteki bu alanların kişisel gelişim ve sosyal bağlanma için tamamen yeterli olduğunu güçlü bir şekilde belirtmektedir. Bu, kampüsteki rekreasyon ve dinlenme alanlarının bazı öğrenciler için önemli bir destek sağladığını göstermektedir.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 33. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için geldiğini düşünüyorum.

Çizelge 56. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için geldiğini düşünüyorum.

Birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için geldiğini düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	38	13.50%
Katılmıyorum	52	18.40%
Kararsız	33	11.70%
Katılıyorum	84	29.80%
Kesinlikle katılıyorum	75	26.60%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.37	
Standart Sapma	1.44	
Toplam	952	

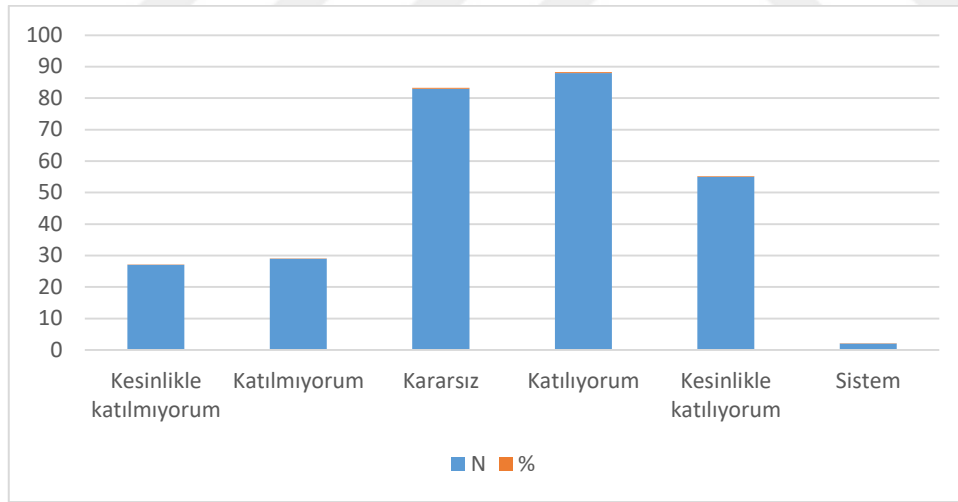
Şekil 133. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kişisel gelişim ve sosyal bağlanma açısından yeterli alanlar.

- Kesinlikle katılmıyorum (38 katılım, %13.50): Katılımcıların %13.5'i, birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için gelmediğini düşündüklerini belirtmektedir. Bu, açık ve yarı kapalı alanların kampüse çekicilik açısından yeterli olmadığını gösterir.
- Katılmıyorum (52 katılım, %18.40): %18.4'lük bir grup da öğrencilerin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmaya gelmediğini düşünmektedir. Bu da açık alanların öğrenciler tarafından yeterince tercih edilmediği yönünde bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (33 katılım, %11.70): %11.7'lik bir grup, öğrencilerin kampüste bu alanları kullanma sıklığı hakkında kararsız kalmıştır. Bu, bazı katılımcıların bu konuda net bir görüş belirtmediklerini göstermektedir.
- Katılıyorum (84 katılım, %29.80): Katılımcıların %29.8'i, birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için geldiğini düşünmektedir. Bu, açık alanların bazı öğrenciler tarafından önemli ölçüde tercih edildiğini gösteren olumlu bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (75 katılım, %26.60): %26.6'luk bir grup, açık ve yarı kapalı alanların kampüse gelen öğrenciler için önemli bir çekim alanı sunduğuna güçlü bir şekilde katılmaktadır. Bu, açık alanların sosyal etkileşim ve dinlenme gibi işlevler açısından önemli bir rol oynadığını gösterir.

- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğu katılımcı görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 34. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini çok beğeniyorum.

Çizelge 57. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini çok beğeniyorum.

Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini çok beğeniyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	27	9.60%
Katılmıyorum	29	10.30%
Kararsız	83	29.40%
Katılıyorum	88	31.20%
Kesinlikle katılıyorum	55	19.50%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	2.89	
Standart Sapma	1.27	
Toplam	837	

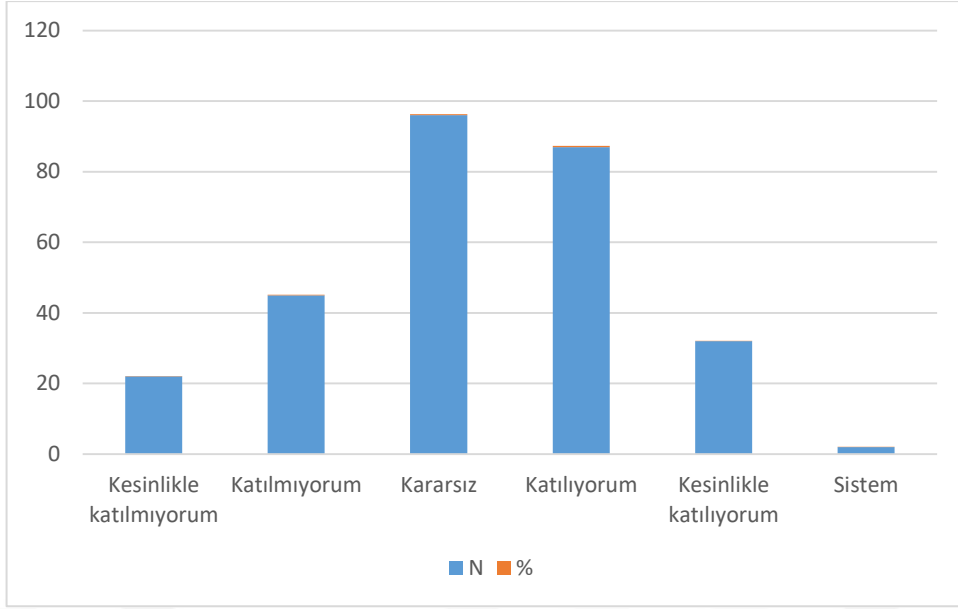
Şekil 134. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini çok beğeniyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (27 katılım, %9.60): Katılımcıların %9.6'sı, kampüsteki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini beğenmediklerini net bir şekilde ifade etmiştir. Bu, bu alanların tasarımının bazı öğrenciler için yetersiz veya hoş karşılanmadığını gösterir.

- Katılmıyorum (29 katılım, %10.30): %10.3'lük bir grup da pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini beğenmemektedir. Bu da olumsuz bir görüşü yansıtarak bu alanların daha verimli kullanılabileceğini düşündüren bir tablodur.
- Kararsız (83 katılım, %29.40): %29.4'lük bir katılımcı grubu ise pasif yeşil alanların tasarım ve düzenlemesi hakkında kararsız kalmıştır. Bu durum, katılımcıların bir kısmının bu alanlarla ilgili kesin bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (88 katılım, %31.20): Katılımcıların %31.2'si, pasif yeşil alanların tasarım ve düzenlemesinin yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu, yeşil alanların genellikle uygun bir şekilde tasarlandığına dair olumlu bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (55 katılım, %19.50): %19.5'lik bir grup, pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenlemesini oldukça beğenmektedir. Bu, bu alanların tasarımının bazı öğrenciler için oldukça memnuniyet verici olduğunu gösterir.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğu katılımcı görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 35. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların iyi bakım yapıldığını ve iyi tasarlandığını düşünüyorum.

Çizelge 58. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanların iyi bakım yapıldığını ve iyi tasarlandığını düşünüyorum.

Kampüsteki negatif yeşil alanların iyi bakım yapıldığını ve iyi tasarlandığını düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	22	7.80%
Katılmıyorum	45	16.00%
Kararsız	96	34.00%
Katılıyorum	87	30.90%
Kesinlikle katılıyorum	32	11.30%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	2.89	
Standart Sapma	1.21	
Toplam	816	

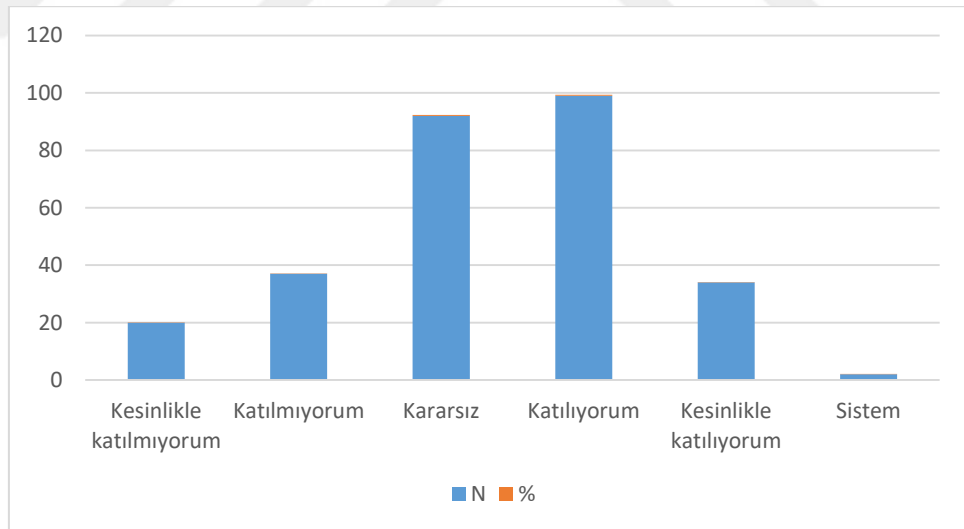
Şekil 135. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların iyi bakım yapıldığını ve iyi tasarlandığını düşünüyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (22 katılım, %7.80): Katılımcıların %7.8'i, kampüsteki negatif yeşil alanların bakımının ve tasarımının yeterli olmadığını güçlü bir şekilde belirtiyor. Bu, bu alanların bakım ve tasarım açısından olumsuz bir görüşü yansıtmaktadır.
- Katılmıyorum (45 katılım, %16.00): %16.0'lık bir grup da negatif yeşil alanların bakımının ve tasarımının yetersiz olduğunu düşünüyor. Bu da benzer şekilde olumsuz bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (96 katılım, %34.00): %34.0'lık bir grup, bu alanların bakım ve tasarımı hakkında kararsız kalmış. Bu, birçok katılımcının negatif yeşil alanlar hakkında net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (87 katılım, %30.90): Katılımcıların %30.9'u, negatif yeşil alanların bakımının ve tasarımının yeterli olduğunu düşünmektedir. Bu, bu alanların genel olarak olumlu bir şekilde değerlendirildiğini gösteriyor.
- Kesinlikle katılıyorum (32 katılım, %11.30): %11.3'lük bir grup ise bu alanların bakım ve tasarımının tamamen yeterli olduğunu güçlü bir şekilde belirtmektedir. Bu, bazı katılımcıların bu alanlardan oldukça memnun olduklarını göstermektedir.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini belirtmiştir.

- Anketin 36. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.

Çizelge 59. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.

Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	20	7.10%
Katılmıyorum	37	13.10%
Kararsız	92	32.60%
Katılıyorum	99	35.10%
Kesinlikle katılıyorum	34	12.10%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	2.92	
Standart Sapma	1.05	
Toplam	825	

Şekil 136. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.

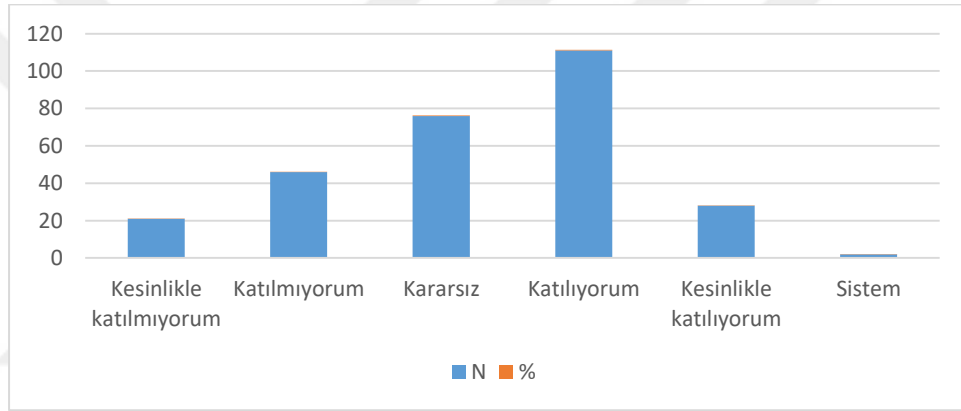
- Kesinlikle katılmıyorum (20 katılım, %7.10): Katılımcıların %7.1'i, kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlarda gerçekleşen etkinliklerden farklı olmadığını belirtiyor. Bu, bazı

katılımcıların bu alanların özgün bir etkinlik sunmadığını düşündüğünü göstermektedir.

- Katılmıyorum (37 katılım, %13.10): %13.1'lik bir grup da bu alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlardan farklı olmadığını düşünmektedir. Bu durum, etkinliklerin özgünlüğü konusunda olumsuz bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kararsız (92 katılım, %32.60): %32.6'lık bir grup, bu alanlardaki etkinliklerin çevredeki alanlardakilerden farklı olup olmadığı konusunda kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların önemli bir kısmının etkinliklerin farklılığı hakkında net bir fikir belirtmediğini göstermektedir.
- Katılıyorum (99 katılım, %35.10): Katılımcıların %35.1'i, kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin çevredeki alanlardakilerden farklı olduğunu düşünmektedir. Bu, bu alanların kendine özgü etkinliklere ev sahipliği yaptığına dair olumlu bir görüşü yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (34 katılım, %12.10): %12.1'lik bir grup, bu etkinliklerin çevredeki alanlardan belirgin bir şekilde farklı olduğunu güçlü bir şekilde ifade etmektedir. Bu, bazı katılımcıların bu alanların özgün ve farklı etkinlikler sunduğuna inandığını göstermektedir.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça ifade etmiştir.
- Anketin 37. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan algılanabilir.

Çizelge 60. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan algılanabilir.

Kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan algılanabilir.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	21	7.40%
Katılmıyorum	46	16.30%
Kararsız	76	27.00%
Katılıyorum	111	39.40%
Kesinlikle katılıyorum	28	9.90%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.08	
Standart Sapma	1.16	
Toplam	871	

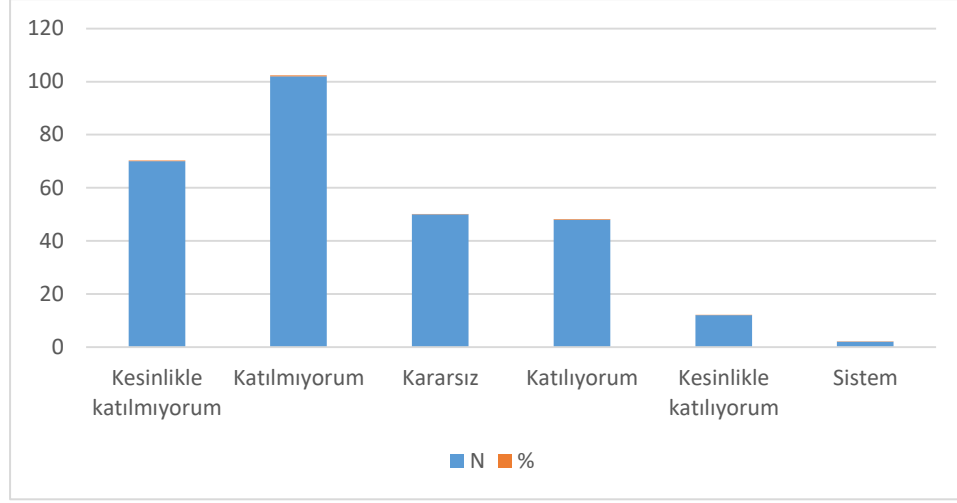
Şekil 137. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan algılanabilir.

- Kesinlikle katılmıyorum (21 katılım, %7.40): Katılımcıların %7.4'ü, kampüsteki negatif yeşil alanlardaki etkinliklerin uzaktan algılanabilir olmadığını net bir şekilde ifade etmektedir. Bu, bazı katılımcıların etkinliklerin görünürlüğünün yetersiz olduğunu düşündüğünü göstermektedir.
- Katılmıyorum (46 katılım, %16.30): %16.3'lük bir grup da bu alanlardaki etkinliklerin uzaktan algılanabilir olmadığını belirtmektedir. Bu da etkinliklerin görünürlüğü hakkında olumsuz bir değerlendirme olarak yorumlanabilir.
- Kararsız (76 katılım, %27.00): %27.0'lik bir grup, etkinliklerin uzaktan algılanabilirliği konusunda kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların önemli bir kısmının bu konuda net bir değerlendirme yapmadığını göstermektedir.

- Katılıyorum (111 katılım, %39.40): Katılımcıların %39.4'ü, negatif yeşil alanlardaki etkinliklerin uzaktan algılanabilir olduğunu düşünmektedir. Bu, etkinliklerin genel olarak dikkat çekici ve fark edilebilir olduğunu gösterir.
- Kesinlikle katılıyorum (28 katılım, %9.90): %9.9'luk bir grup, bu etkinliklerin uzaktan algılanabilir olduğunu net bir şekilde vurgulamaktadır. Bu, bazı katılımcıların etkinliklerin görünürlüğünden memnun olduğunu ortaya koymaktadır.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğu katılımcı görüşlerini belirtmiştir.
- Anketin 38. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların bir güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünüyorum.

Çizelge 61. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların bir güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünüyorum.

Kampüsteki negatif yeşil alanların bir güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	70	24.80%
Katılmıyorum	102	36.20%
Kararsız	50	17.70%
Katılıyorum	48	17.00%
Kesinlikle katılıyorum	12	4.30%
Sistem Eksik	2	0.70%
Ortalama	3.04	
Standart Sapma	1.21	
Toplam	874	

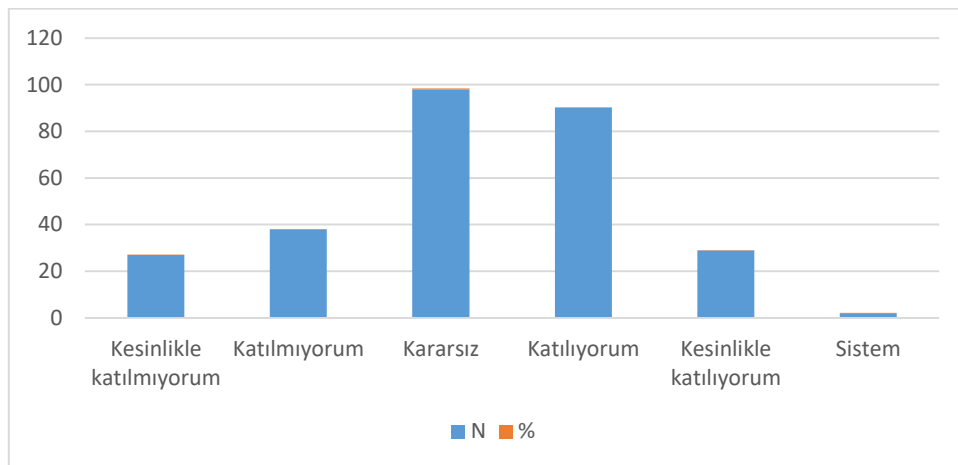
Şekil 138. (Likert Sorusu, Sosyal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların bir güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünüyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (70 katılım, %24.80): Katılımcıların %24.8'i, kampüsteki negatif yeşil alanların güvenlik sorunu oluşturduğunu kesinlikle reddetmektedir. Bu, negatif yeşil alanların güvenlik açısından sorun yaratmadığını düşünen bir grup öğrenciyi göstermektedir.
- Katılmıyorum (102 katılım, %36.20): %36.2'lik bir grup da bu alanların güvenlik sorunu oluşturmadığını ifade etmektedir. Bu, güvenlik problemiyle ilgili daha az kaygı taşıyan bir katılımcı kitlesinin varlığını göstermektedir.
- Kararsız (50 katılım, %17.70): %17.7'lik bir grup, negatif yeşil alanların güvenlik açısından sorun oluşturup oluşturmadığı konusunda kararsız kalmıştır. Bu da katılımcıların önemli bir kısmının bu konuda net bir görüş belirlemediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (48 katılım, %17.00): Katılımcıların %17.0'ı, kampüsteki negatif yeşil alanların güvenlik sorunu oluşturduğunu düşünmektedir. Bu, bazı katılımcıların bu alanlarla ilgili güvenlik endişeleri taşıdığını gösteriyor.
- Kesinlikle katılıyorum (12 katılım, %4.30): %4.3'lük bir grup ise negatif yeşil alanların güvenlik sorunu oluşturduğuna tamamen katılmaktadır. Bu, bu alanların güvenlik açısından ciddi bir problem olduğunu düşünen bir grup öğrenciyi göstermektedir.

- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmakta, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça belirtmiştir.
- Anketin 39. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların, spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve - çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyorum.

Çizelge 62. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların, spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve - çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyorum.

Kampüsteki negatif yeşil alanların, spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve - çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	27	9.50%
Katılmıyorum	38	13.40%
Kararsız	98	34.50%
Katılıyorum	90	31.70%
Kesinlikle katılıyorum	29	10.20%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	3.07	
Standart Sapma	1.18	
Toplam	871	

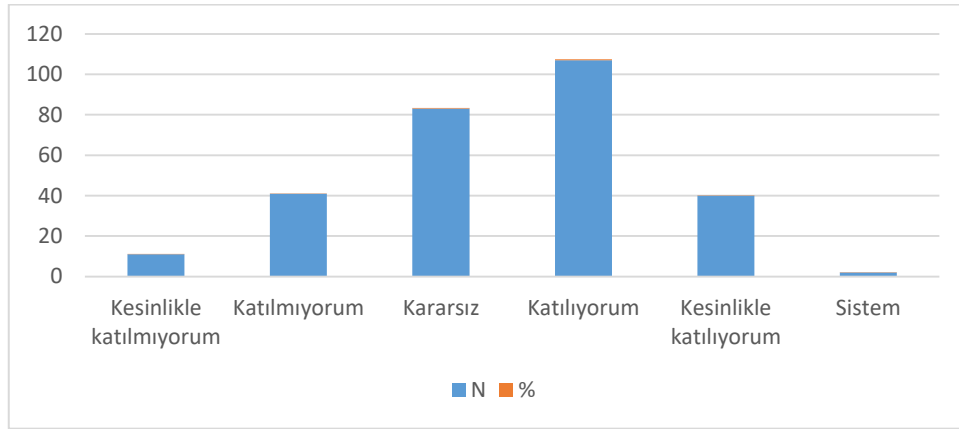

Şekil 139. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların, spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve - çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (27 katılım, %9.50): Katılımcıların %9.5'i, kampüsteki negatif yeşil alanların spor yapma, yürüyüş, güneşlenme, doğa yürüyüşü, yalnız vakit geçirme, sigara içme ve kahve-çay içme gibi bireysel etkinlikler için uygun olmadığını düşünüyor. Bu, negatif yeşil alanların bu tür etkinlikler için uygun olmadığını düşünen küçük bir grup öğrenciyi göstermektedir.
- Katılmıyorum (38 katılım, %13.40): %13.4'lük bir grup da aynı şekilde bu alanların bireysel etkinlikler için uygun olmadığını ifade etmektedir. Bu, olumsuz bir görüşü yansıtan bir katılımcı grubunu temsil eder.
- Kararsız (98 katılım, %34.50): %34.5'lik bir grup, negatif yeşil alanların bu tür etkinlikler için uygun olup olmadığı konusunda kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların büyük bir kısmının bu konuda net bir görüş belirlemediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (90 katılım, %31.70): Katılımcıların %31.7'si, negatif yeşil alanların bireysel etkinlikler için uygun olduğunu düşünüyor. Bu, bu alanların bu tür etkinlikler için kullanılabilir olduğuna dair olumlu bir görüşü yansıtıyor.
- Kesinlikle katılıyorum (29 katılım, %10.20): %10.2'lik bir grup, bu alanların bireysel etkinlikler için kesinlikle uygun olduğunu belirtiyor. Bu da bu alanların bu tür etkinlikler için oldukça uygun olduğu yönünde güçlü bir memnuniyetin olduğunu gösteriyor.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmakta, ancak çoğu katılımcı görüşlerini açıkça belirtmiştir.
- Anketin 40. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.

Çizelge 63. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.

Kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	11	3.90%
Katılmıyorum	41	14.40%
Kararsız	83	29.20%
Katılıyorum	107	37.70%
Kesinlikle katılıyorum	40	14.10%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	2.87	
Standart Sapma	1.21	
Toplam	855	

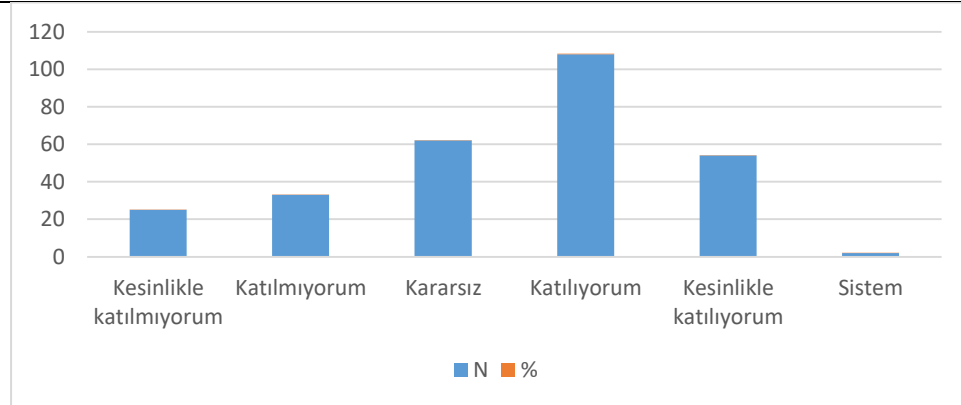
Şekil 140. (Likert Sorusu) Kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (11 katılım, %3.90): Katılımcıların %3.9'u, kampüsteki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırmadığını kesinlikle belirtiyor. Bu, çevre bilincinin bu alanlarda yeterince artırılmadığını düşünen küçük bir grup katılımcıyı göstermektedir.
- Katılmıyorum (41 katılım, %14.40): %14.4'lük bir grup, aynı şekilde negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırmadığını ifade etmektedir. Bu da çevreye duyarlılık konusunda olumsuz bir görüşü yansıtan bir katılımcı grubudur.
- Kararsız (83 katılım, %29.20): %29.2'lik bir grup, negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırıp artırmadığı konusunda kararsızdır. Bu, katılımcıların büyük bir kısmının bu konuda kesin bir görüş belirlemediğini göstermektedir.

- Katılıyorum (107 katılım, %37.70): Katılımcıların %37.7'si, negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanmaktadır. Bu, bu alanların çevresel farkındalığı destekleyen bir rol oynadığını düşünen olumlu bir görüşü yansıtır.
- Kesinlikle katılıyorum (40 katılım, %14.10): %14.1'lik bir grup, bu alanların çevreye duyarlılığı kesinlikle artırdığına inanmaktadır. Bu da bu alanların çevre bilincini güçlendirdiğini düşünen bir grup katılımcıyı temsil eder.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça belirtmiştir.
- Anketin 41. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.

Çizelge 64. (Likert Sorusu) Kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.

Kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	25	8.80%
Katılmıyorum	33	11.60%
Kararsız	62	21.80%
Katılıyorum	108	38.00%
Kesinlikle katılıyorum	54	19.00%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	2.97	
Standart Sapma	1.21	
Toplam	817	

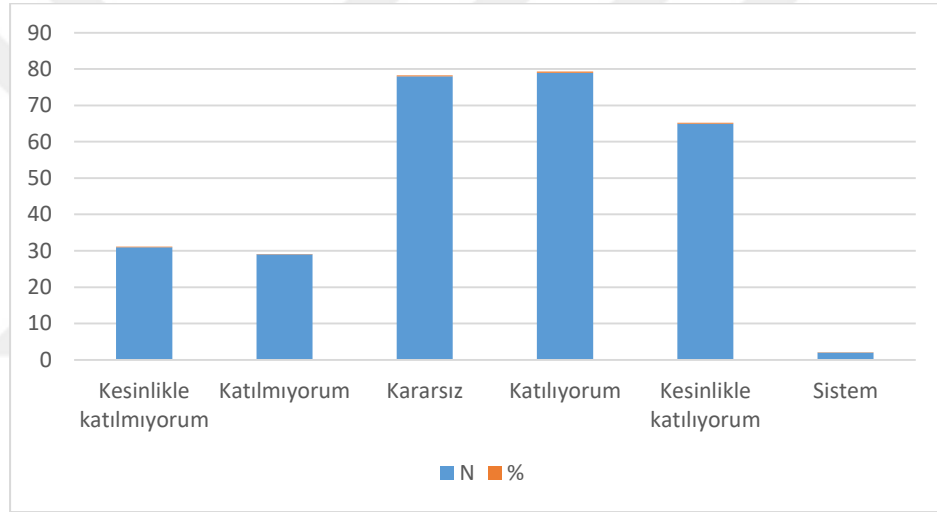

Şekil 141. (Likert Sorusu) Kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (25 katılım, %8.80): Katılımcıların %8.8'i, kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç oluşturmadığını düşünüyor. Bu, yeşil alanların şehir için önemli bir katkı sağlamadığını düşünen küçük bir grup katılımcıyı gösteriyor.
- Katılmıyorum (33 katılım, %11.60): %11.6'lık bir grup da aynı şekilde bu yeşil alanların şehir için bir kazanç oluşturmadığını belirtiyor. Bu da, yeşil alanların şehirdeki genel faydasını olumsuz gören bir katılımcı grubudur.
- Kararsız (62 katılım, %21.80): %21.8'lik bir grup, aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olup olmadığı konusunda kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların bu konuda net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (108 katılım, %38.00): Katılımcıların %38.0'ı, kampüste bulunan aktif ve pasif yeşil alanların şehir için bir kazanç olduğunu düşünüyor. Bu, bu alanların şehirdeki yaşam kalitesini artırıcı bir rol oynadığını düşünen olumlu bir görüşü yansıtır.
- Kesinlikle katılıyorum (54 katılım, %19.00): %19.0'lık bir grup, bu alanların şehir için kesinlikle bir kazanç oluşturduğunu belirtiyor. Bu da bu yeşil alanların şehre büyük bir katkı sağladığına dair güçlü bir görüşü ifade eder.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça belirtmiştir.
- Anketin 42. Sorusunun Sonuçlarının Ayrıntılı Analizi (Likert Sorusu, Algısal Özellikler) Kampüsteki açık alanların prestiji olduğunu ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünüyorum.

Çizelge 65. (Likert Sorusu) Kampüsteki açık alanların önemli bir etkisi olduğunu ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünüyorum.

Kampüsteki açık alanların prestiji olduğunu ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünüyorum.	N	%
Kesinlikle katılmıyorum	31	10.90%
Katılmıyorum	29	10.20%
Kararsız	78	27.50%
Katılıyorum	79	27.80%
Kesinlikle katılıyorum	65	22.90%
Sistem	2	0.70%
Ortalama	2.93	
Standart Sapma	1.20	
Toplam	815	

Şekil 142. (Likert Sorusu) Kampüsteki açık alanların prestiji olduğunu ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünüyorum.

- Kesinlikle katılmıyorum (31 katılım, %10.90): Katılımcıların %10.9'u, kampüsteki açık alanların prestiji olmadığını ve mekanın itibarı ile olumlu cazibesine katkı sağlamadığını düşünüyor. Bu, açık alanların kampüsün prestijine katkıda bulunmadığını düşünen bir grup katılımcıyı göstermektedir.
- Katılmıyorum (29 katılım, %10.20): %10.2'lik bir grup da aynı şekilde açık alanların mekanın prestijine katkı sağlamadığını ifade etmektedir. Bu, olumsuz bir görüşü yansıtan bir katılımcı grubudur.

- Kararsız (78 katılım, %27.50): %27.5'lik bir grup, açık alanların kampüsün prestijine katkı sağlama konusunda kararsız kalmıştır. Bu, katılımcıların bu konuda net bir görüş belirtmediğini gösteriyor.
- Katılıyorum (79 katılım, %27.80): Katılımcıların %27.8'i, açık alanların kampüsün prestijine ve olumlu cazibesine katkı sağladığını düşünmektedir. Bu, açık alanların olumlu bir etkisi olduğunu düşünen bir grup katılımcıyı yansıtmaktadır.
- Kesinlikle katılıyorum (65 katılım, %22.90): %22.9'luk bir grup, açık alanların kampüsün prestiji ve cazibesine kesinlikle katkı sağladığını belirtiyor. Bu da güçlü bir olumlu görüşü yansıtmaktadır.
- Eksik (2 katılım, %0.70): %0.7 oranında eksik veri bulunmaktadır, ancak çoğunluk görüşlerini açıkça belirtmiştir.

C. Regresyon Analizi

Bu bölümde, İstanbul Aydın Üniversitesi, Işık Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nde gerçekleştirilen regresyon analizinin bulguları incelenmektedir. Analiz, özellikle kampüs alanları, özellikle yeşil alanlar ve diğer temel olanakların kullanımına yönelik memnuniyeti etkileyen çeşitli faktörlere odaklanmaktadır. Örneklem büyüklüğü (N), ortalama puanlar ve Kök Ortalama Kare (RMS) değerleri gibi tanımlayıcı istatistikler, her üniversitenin öğrencilerinin kampüs ortamlarının farklı yönlerine nasıl baktıklarını ortaya koymaktadır. Memnuniyet düzeyleri ve sosyal etkileşim alanları, spor olanakları, dinlenme fırsatları ve erişilebilirlik gibi diğer anahtar faktörleri inceleyerek, her üniversitedeki güçlü yönleri ve geliştirilmesi gereken alanları daha iyi anlayabiliriz. Aşağıdaki bölümler, bu bulguları detaylı bir şekilde açıklayacak ve dört kampüs arasındaki öğrenci deneyimleri ve memnuniyet düzeylerindeki farkları vurgulayacaktır.

- **Tüm Üniversiteler İçin Regresyon Analizi Tanımlayıcı İstatistikleri:**

Çizelge 66. Regresyon analizi için örneklem büyüklüğü (N) de dahil olmak üzere tüm üniversitelerin tanımlayıcı istatistiklerini göstermektedir.

Değişken	İstanbul Aydın Üniversitesi (N=29)	Işık Üniversitesi (N=27)	editepe Üniversitesi (N=50)	Yıldız Teknik Üniversitesi (N=175)
Memnuniyet	33.0690 (33.86637)	38.4815 (39.56851)	41.6200 (42.68513)	39.3429 (40.41294)
Sosyal Etkileşim Alanları	21.8621 (22.22146)	24.1111 (24.51530)	25.5200 (25.78294)	24.3657 (24.69216)
Spor ve Fiziksel Aktiviteler	14.7931 (15.07110)	20.3333 (20.76054)	17.7200 (18.06322)	18.7543 (19.12724)
Dinlenme ve Kişisel Zaman	12.8621 (13.34554)	14.0741 (14.49138)	14.8600 (15.47966)	14.3657 (14.84741)
Akşam ve Gece Kullanımı	19.2414 (19.76413)	27.2222 (27.90792)	25.4600 (26.13848)	25.1543 (25.85586)
Erişilebilirlik ve Bağlantısallık	11.3793 (11.65895)	13.6667 (14.30229)	15.2000 (15.53705)	13.9543 (14.45545)
Kullanışlılık ve Konfor	16.2759 (16.86457)	18.6296 (19.66478)	20.6800 (21.26311)	19.3086 (20.06091)
Estetik ve Çevresel Değer	15.5862 (16.06453)	18.5926 (19.13306)	20.0400 (20.54945)	18.8743 (19.44237)
Akademik ve Kültürel Aktiviteler	1.7586 (2.38530)	4.0741 (4.41378)	3.5400 (3.97240)	3.3543 (3.88624)
Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik	4.6207 (4.88488)	5.8148 (6.20931)	6.7200 (7.04840)	6.1029 (6.46573)

- Notlar:

- Parantez içinde verilen değerler, her değişken için Kök Ortalama Kare (RMS) değerlerini temsil etmektedir.
- Örneklem büyüklüğü (N), her üniversite için belirtilmiş olup, analizde dikkate alınan gözlem sayısını göstermektedir.
- Bu tablo, dört üniversite arasındaki tanımlayıcı istatistiklerin genel bir karşılaştırmasını sunmaktadır.

Açıklama:

- Üniversiteler Arasındaki Memnuniyet Düzeyleri:

- Yeditepe Üniversitesi en yüksek memnuniyet ortalamasına sahiptir (41.62), bunu Yıldız Teknik Üniversitesi (39.34) ve Işık Üniversitesi (38.48) takip etmektedir. En düşük memnuniyet ortalaması ise İstanbul Aydın Üniversitesi'ne aittir (33.07).
- RMS değerleri, memnuniyet düzeylerindeki değişimin Yeditepe'de (42.69) diğer üniversitelere kıyasla daha fazla olduğunu göstermektedir.

- Sosyal Etkileşim Alanları:
 - Yeditepe Üniversitesi öğrencileri (25.52), sosyal etkileşim alanlarından en yüksek memnuniyeti bildirirken, İstanbul Aydın Üniversitesi öğrencileri en düşük değerlendirmeyi yapmıştır (21.86).
 - RMS değerleri, İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki yanıtların Yeditepe'ye kıyasla daha tutarlı olduğunu göstermektedir.
- Spor ve Fiziksel Aktiviteler:
 - Işık Üniversitesi (20.33) en yüksek puanı alarak öğrencilerinin spor tesislerinden diğer üniversitelere göre daha memnun olduğunu göstermektedir.
 - İstanbul Aydın Üniversitesi (14.79) en düşük memnuniyet oranına sahiptir, bu da spor alanlarının iyileştirilmesi gereken bir alan olduğunu göstermektedir.
- Dinlenme ve Kişisel Zaman:
 - Yeditepe Üniversitesi (14.86) bu alanda en fazla memnuniyet sağlarken, onu Yıldız Teknik Üniversitesi (14.36) takip etmektedir.
 - İstanbul Aydın Üniversitesi'nin daha düşük ortalama sahip olması (12.86), öğrencilerin dinlenme ve kişisel zaman geçirme olanaklarından daha az memnun olduğunu göstermektedir.
- Akşam ve Gece Kullanımı:
 - Işık Üniversitesi (27.22), akşam ve gece kullanımında en yüksek puanı alırken, İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puana sahiptir (19.24).
 - Tüm üniversiteler arasında yüksek değişkenlik gözlemlenmekte olup, bu da öğrencilerin deneyimlerinin önemli ölçüde farklılık gösterdiğini göstermektedir.
- Erişilebilirlik ve Bağlantısallık:
 - Yeditepe Üniversitesi erişilebilirlik açısından en yüksek puana sahiptir (15.20), bu da kampüs altyapısının iyi olduğunu göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi (11.37) ise en düşük puanı almıştır.

- Erişilebilirlik puanlarındaki farklılıklar, kampüslerin konumu ve ulaşım imkanlarını yansıtabilir.
- Kullanışlılık ve Konfor:
 - En yüksek kullanılşlılık ve konfor puanı Yeditepe Üniversitesi'ne aittir (20.68), en düşük puanı ise İstanbul Aydın Üniversitesi almıştır (16.27).
 - Konfor oranı yüksek olan üniversiteler, öğrenciler için daha iyi olanaklara ve hizmetlere sahip olabilir.
- Estetik ve Çevresel Değer:
 - Yeditepe Üniversitesi bu alanda en yüksek puanı almıştır (20.04), bu da öğrencilerin çevresel ve estetik unsurlara daha fazla değer verdiğini göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi ise en düşük puanı almıştır (15.58).
 - Düşük puanlar, kampüs estetiğı ve yeşil alanlarla ilgili memnuniyetsizliğı gösterebilir.
- Akademik ve Kültürel Aktiviteler:
 - Işık Üniversitesi (4.07), akademik ve kültürel etkinliklere katılım açısından en yüksek puanı alırken, İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puana sahiptir (1.75).
 - Bu durum, Işık Üniversitesi'nin akademik ve kültürel imkanlar açısından diğerlerine kıyasla daha fazla fırsat sunduğunu göstermektedir.
- Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik:
 - Yeditepe Üniversitesi (6.72) en yüksek ortalamaya sahiptir, bu da kampüsün daha esnek ve çok amaçlı kullanım alanlarına sahip olduğunu göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi ise en düşük puanı almıştır (4.62).
- Tüm Üniversiteler İçin Regresyon Katsayıları:

Çizelge 67. Tüm üniversiteler için regresyon katsayılarını göstermektedir.

Üniversite	Model	Tahmin Değişkeni	B (Standartlaştırılmamış Katsayı)	Standart Hata	Beta (Standartlaştırılmış Katsayı)	t-değeri	Anlamlılık (Sig.)	Sıfır-Dereceli Korelasyon	Kısmi Korelasyon	Parçalı Korelasyon
İstanbul Aydın Üniversitesi	1	Estetik ve Çevresel Değer	2.091	0.051	0.992	41.391	<.001	0.992	0.992	0.992
	2	Estetik ve Çevresel Değer	1.214	0.051	0.576	23.711	<.001	0.992	0.977	0.162
		Dinlenme ve Kişisel Zaman	1.1	0.062	0.433	17.845	<.001	0.986	0.96	0.122
	3	Estetik ve Çevresel Değer	1	0	0.474	95049173.49	<.001	0.992	1	0.104
		Dinlenme ve Kişisel Zaman	1	0	0.394	96752714.27	<.001	0.986	1	0.106
Işık Üniversitesi	1	Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik	1	0	0.144	32462616.52	<.001	0.977	1	0.035
		Estetik ve Çevresel Değer	2.062	0.032	0.997	64.386	<.001	0.997	0.997	0.997
	2	Estetik ve Çevresel Değer	1.191	0.097	0.576	12.305	<.001	0.997	0.926	0.093
		Dinlenme ve Kişisel Zaman	1.165	0.128	0.427	9.122	<.001	0.995	0.877	0.069
	3	Estetik ve Çevresel Değer	1	0	0.484	39965010.62	<.001	0.997	1	0.073
Yeditepe Üniversitesi	1	Dinlenme ve Kişisel Zaman	1	0	0.366	31496495.86	<.001	0.995	1	0.058
		Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik	1	0	0.157	20783010.2	<.001	0.979	1	0.038
	2	Kullanışlılık ve Konfor	1.998	0.028	0.995	71.334	<.001	0.995	0.995	0.995
		Kullanışlılık ve Konfor	1.121	0.148	0.559	7.588	<.001	0.995	0.738	0.081
	3	Estetik ve Çevresel Değer	0.917	0.153	0.441	5.996	<.001	0.994	0.654	0.064
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	Kullanışlılık ve Konfor	0.269	0.073	0.134	3.665	<.001	0.995	0.471	0.014
		Estetik ve Çevresel Değer	1.056	0.057	0.508	18.447	<.001	0.994	0.937	0.073
	2	Dinlenme ve Kişisel Zaman	1.006	0.058	0.365	17.389	<.001	0.988	0.93	0.069
		Estetik ve Çevresel Değer	2.069	0.015	0.995	133.477	<.001	0.995	0.995	0.995
	3	Estetik ve Çevresel Değer	1.233	0.024	0.593	51.01	<.001	0.995	0.968	0.133
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	Estetik ve Çevresel Değer	1.122	0.032	0.412	35.46	<.001	0.991	0.938	0.092
		Dinlenme ve Kişisel Zaman	1	0	0.481	119946764.7	<.001	0.995	1	0.087
	2	Estetik ve Çevresel Değer	1	0	0.367	108959319.3	<.001	0.991	1	0.079
		Dinlenme ve Kişisel Zaman	1	0	0.16	47285355.45	<.001	0.983	1	0.034
	3	Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik								

○ Açıklama:

- Tüm üniversitelerde, *Estetik ve Çevresel Değer*, en yüksek standartlaştırılmış katsayı (β) ve anlamlılık seviyelerine sahip olup, öğrenci memnuniyetinin en güçlü belirleyicisi olarak öne çıkmaktadır.
- Dinlenme ve Kişisel Zaman, birçok üniversitede ikinci en etkili belirleyici olup, öğrenci memnuniyetine önemli ölçüde katkı sağlamaktadır.

- Kullanışlılık ve Konfor, özellikle *Yeditepe Üniversitesi* için belirleyici bir faktör olarak öne çıkmakta ve kampüs olanaklarının memnuniyet üzerindeki etkisini vurgulamaktadır.
- Tüm belirleyiciler istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < .001$), yani öğrenci memnuniyeti üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir.

Regresyon analizine dayanarak, üniversiteler öğrenci memnuniyetini açıklayan belirleyicilerin gücüne göre sıralanabilir. Yıldız Teknik Üniversitesi, en güçlü belirleyicilere sahiptir; burada *Estetik ve Çevresel Değer* ($\beta = 0.995$) en etkili faktör olup, bunu *Dinlenme ve Kişisel Zaman* ($\beta = 0.412$) ve *Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik* ($\beta = 0.160$) takip etmektedir.

İkinci sırada yer alan Yeditepe Üniversitesi'nde, *Kullanışlılık ve Konfor* ($\beta = 0.995$) en önemli belirleyici olurken, *Estetik ve Çevresel Değer* ($\beta = 0.508$) ve *Dinlenme ve Kişisel Zaman* ($\beta = 0.365$) de önemli katkılar sağlamaktadır.

Işık Üniversitesi, üçüncü sırada yer almakta olup, *Estetik ve Çevresel Değer* ($\beta = 0.997$) baskın belirleyici olarak öne çıkmakta ve bunu *Dinlenme ve Kişisel Zaman* ($\beta = 0.427$) ile *Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik* ($\beta = 0.157$) takip etmektedir.

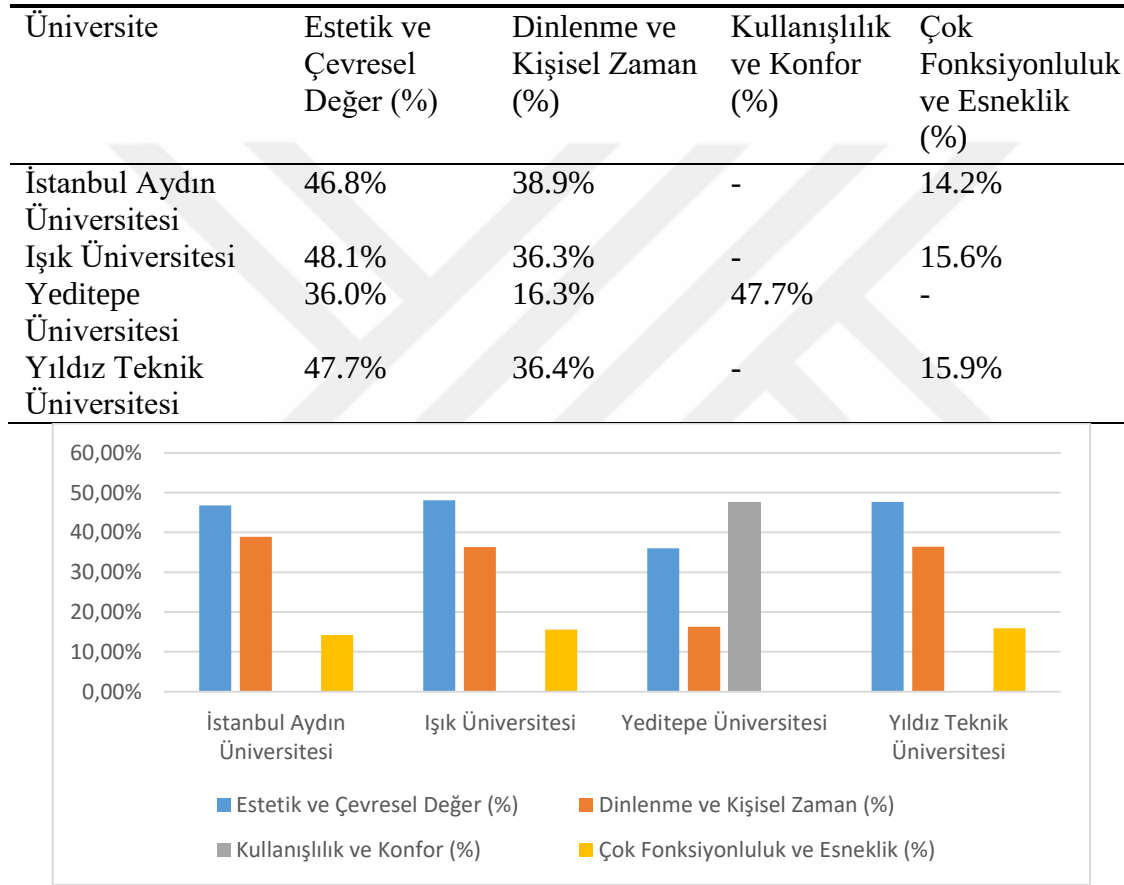
Son olarak, İstanbul Aydın Üniversitesi, en zayıf belirleyicilere sahiptir; burada *Estetik ve Çevresel Değer* ($\beta = 0.992$) en fazla katkıyı sağlarken, bunu *Dinlenme ve Kişisel Zaman* ($\beta = 0.394$) ve *Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik* ($\beta = 0.144$) izlemektedir.

Bu bulgular, estetik ve çevresel faktörlerin tüm üniversiteler için önemli olduğunu, ancak kullanışlılık ve konfor gibi diğer unsurların bazı üniversitelerde öğrenci memnuniyeti üzerinde daha belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir.

- Bulguların Yüzdelik Özetleri:
 - Tüm üniversitelerde, *Estetik ve Çevresel Değer*, öğrenci memnuniyetinin en önemli belirleyicisi olup, %36,0 ile %48,1 arasında bir katkı sağlamaktadır.
 - *Dinlenme ve Kişisel Zaman*, %16,3 ile %38,9 arasında değişen katkı oranıyla, öğrencilerin kampüs deneyiminde ikinci en etkili faktör olarak öne çıkmaktadır.

- Kullanışlılık ve Konfor, yalnızca Yeditepe Üniversitesi'nde kritik bir rol oynamakta olup, diğer faktörlere kıyasla en yüksek katkıyı (%47,7) sağlamaktadır.
- Çok Fonksiyonluluk ve Esneklik, tüm üniversitelerde en düşük etkiye sahip olup, %14,2 ile %15,9 arasında değişen katkı oranlarıyla öğrenci memnuniyetine daha sınırlı bir etki yapmaktadır.

Çizelge 68. Üniversiteler Arası Öğrenci Memnuniyetine Faktör Katkılarının Özeti (%)

Şekil 143. Üniversiteler Arası Öğrenci Memnuniyetine Faktör Katkılarının Özeti (%)

- Sonuç ve Tartışma (Regresyon Analizi):

Bu regresyon analizinden elde edilen bulgular, çeşitli faktörlerin farklı üniversitelerde öğrenci memnuniyetini etkilemedeki önemli rolünü vurgulamaktadır. İncelenen üniversitelerde, *Estetik ve Çevresel Değer*, en güçlü belirleyici olarak öne çıkmış ve iyi tasarlanmış, görsel olarak çekici ve çevre dostu kampüs alanlarının öğrencilerin genel deneyimlerini iyileştirmedeki önemini vurgulamaktadır. Bu, üniversitelerin kampüs estetiği, yeşil alanlar ve

çevresel sürdürülebilirlik yatırımlarına öncelik vererek memnuniyet seviyelerini artırmaları gerektiğini önermektedir. Ayrıca, *Dinlenme ve Kişisel Zaman* faktörü tutarlı bir şekilde ikinci en etkili faktör olarak bulunmuş ve üniversitelerin, öğrencilerin akademik sorumluluklarının dışında, iyi olmalarını ve kişisel gelişimlerini destekleyecek olanaklar sunmaları gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu çalışmanın önemli bir bulgusu, üniversiteler arasındaki memnuniyeti etkileyen faktörlerin anlamlılık düzeylerinde farklılıklar olmasıdır. Örneğin, **Yıldız Teknik Üniversitesi**, daha az değişkenle en güçlü tahmin modelini sergilemiş ve bu üniversitedeki öğrenci memnuniyetinin çevresel faktörler ve kişisel rahatlatma unsurlarına büyük ölçüde bağlı olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, **Yeditepe Üniversitesi** daha karmaşık bir modele ihtiyaç duymuş ve *Kullanışlılık ve Konfor* gibi faktörlerin memnuniyeti belirlemede daha önemli bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Bu durum, memnuniyetin bağlama dayalı olduğunu ve üniversitelerin stratejilerini kendi öğrenci demografik özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre uyarlamaları gerektiğini göstermektedir.

Modellerin yüksek açıklayıcı gücü ($R^2 \approx 1.000$), seçilen belirleyicilerin memnuniyetteki tüm varyasyonları neredeyse tamamen açıkladığını belirtse de, olası sınırlamaları göz önünde bulundurmak önemlidir. Çalışma, belirli kampüs faktörlerine dayanmış ve sosyal iklim, akademik zorluklar veya finansal etmenler gibi dışsal etkileri dikkate almamıştır; oysa bu etmenler de öğrenci memnuniyetini etkileyebilir. Ayrıca, veriler sınırlı sayıda üniversiteden alınmış olup, sonuçların tüm yükseköğretim kurumlarına genellenemeyebileceği dikkate alınmalıdır.

D. ANOVA Analizi

Bu araştırmada, İstanbul'daki dört üniversite arasında bir ANOVA testi kullanılarak istatistiksel bir analiz gerçekleştirilmiştir: İstanbul Aydın Üniversitesi, Işık Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi. Bu analizdeki amaç, öğrenci memnuniyetini ve üniversite deneyimini etkileyen bir dizi faktöre dayalı olarak üniversiteler arasındaki farkları incelemektir. Dokuz ana faktör, Ana Bileşenler Analizi (PCA) kullanılarak çıkarılmış ve bu faktörler, öğrenci deneyimini etkileyen temel unsurları belirlemeye yardımcı olmuştur. Bu faktörler, öğrencilere dağıtılan anket

soruları ile ilişkilendirilmiş ve farklı değişkenler arasındaki ilişkilerin analiz edilmesine olanak tanımıştır. Bu çalışmanın sonuçları, üniversite ortamını geliştirmeye ve öğrencilerin ihtiyaçlarına daha uygun hale getirmeye katkıda bulunmaktadır.

1) Sosyal Etkileşim Analizi:

- ANOVA analizi için Tanımlayıcı İstatistikler

Çizelge 69. Dört Üniversite Arasındaki Sosyal Etkileşim Alanlarının Tanımlayıcı İstatistik Analizini Gösterir.

Değişken	Üniversite	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Bileşenler Arası Varyans
Sosyal Etkileşim Alanları	İstanbul Aydın Üniversitesi	29	21.86	4.05	0.75	
	Işık Üniversitesi	27	24.11	4.52	0.87	
	Yeditepe Üniversitesi	50	25.52	3.71	0.52	
	Yıldız Teknik Üniversitesi	175	24.37	4.01	0.30	
	Toplam	281	24.29	4.10	0.24	
Model	Sabit Etkiler			4.02	0.24	
	Rastgele Etkiler					0.78 (Var) / 1.27 (SD)

○ Yorum

Sosyal etkileşim alanlarının değerlendirmeleri üniversiteler arasında farklılık göstermiştir; Yeditepe Üniversitesi en yüksek puanı (25.52) alırken, İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puanı (21.86) almıştır. Işık Üniversitesi en fazla değişkenlik gösterirken, Yıldız Teknik Üniversitesi en doğru tahminlere sahip olmuştur. Sabit etkiler modeli, üniversiteler arasındaki anlamlı farkları doğrularken, rastgele etkiler modeli içindeki değişkenliği göstermektedir. Bu bulgular, öğrencilerin algılarının farklı faktörlerden etkilendiğini göstermektedir.

- ANOVA Analizi Sonuçları

Çizelge 70. Dört Üniversite Arasında Sosyal Etkileşim Alanlarının Analiz Sonuçlarını Gösterir.

Değişken	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare	F	Anlamlılık (p)
Sosyal Etkileşim Alanları	Gruplar Arası (Birleşik)	248.462	3	82.821	5.136	0.002
	Doğrusal Terim (Ağırlıksız)	189.974	1	189.974	11.78	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıklı)	87.487	1	87.487	5.425	0.021
	Doğruluktan Sapma	160.975	2	80.487	4.991	0.007
	Gruplar İçinde Toplam	4467.189	277	16.127		
		4715.651	280			

- Yorum

Tablo, dört üniversite arasındaki sosyal etkileşim alanlarına ilişkin varyans analizinin (ANOVA) sonuçlarını sunmakta olup, bu alanlara yapılan değerlendirmelerde anlamlı farklar olduğunu göstermektedir. Gruplar arasındaki F değeri 5.136 ve p-değeri 0.002 olup, bu durum güçlü bir istatistiksel anlamlılık göstermektedir. Analiz ayrıca, hem ağırlıksız hem de ağırlıklı doğrusal terimler için anlamlı etkiler olduğunu, her iki durumda da p-değerlerinin 0.05'ten düşük olduğunu ortaya koymuştur. Buna ek olarak, doğrusal modelden hafif bir sapma gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara dayanarak, üniversiteler arasında değerlendirmelerde belirgin farkların olduğu söylenebilir.

- ANOVA Analizi İçin Etki Büyüklüğü

Çizelge 71. Dört Üniversite Arasında Sosyal Etkileşim Alanlarının Etki Büyüklüğünü Gösteren Tablo.

Değişken	Etki Büyüklüğü	Nokta Tahmini	%95 Güven Aralığı
Sosyal Etkileşim Alanları	Eta-kare (η^2)	0.053	[0.008, 0.104]
	Epsilon-kare (ϵ^2)	0.042	[-0.002, 0.094]
	Omega ² (Sabit etki)	0.042	[-0.002, 0.094]
	Omega ² (Rastgele etki)	0.015	[-0.001, 0.033]

- Yorum

Tablo, dört üniversite arasındaki sosyal etkileşim alanları için etki büyüklüğü ölçütlerini sunmaktadır. Eta-kare (η^2) değeri 0.053 olup, küçük ila orta düzeyde bir etkiyi göstermektedir ve sosyal etkileşim alanı değerlendirmelerindeki varyansın %5.3'ü, üniversiteler arasındaki farklarla açıklanmaktadır. Epsilon-kare (ϵ^2) değeri 0.042 olup, sıfır da dahil olmak üzere bir güven aralığına sahiptir, bu da küçük ve daha belirsiz bir etkiyi göstermektedir. Omega-kare (sabit etki) de 0.042'dir, bu da küçük bir etkiyi göstermekle birlikte sıfır dahil olduğu için bazı belirsizlikler taşımaktadır.

Omega-kare (rastgele etki) ise 0.015 olup, en küçük etki büyüklüğünü göstermektedir ve rastgele etkilerden (üniversiteler içindeki) kaynaklanan varyansın, sosyal etkileşim alanı değerlendirmelerindeki toplam varyansa katkısının daha az olduğunu göstermektedir.

Genel olarak, bu etki büyüklükleri, üniversiteler arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olsa da, bu farkların pratikteki etkisinin nispeten küçük ila orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

- Sonuçların Anket Soruları ile Bağlantısı

Kampüs dış mekanlarının öğrenci deneyimlerini nasıl etkilediğini anlamak için, aşağıdaki sorular doğrudan bulgularla ilişkilendirilebilir:

- Kampüs dış mekanlarının hangi olanakları sağlaması gerekir? (Sohbet ve Sosyal Toplantılar)

ANOVA analizi, üniversiteler arasında sosyal etkileşim alanlarının değerlendirilmesinde anlamlı farklar ortaya koymuştur. Örneğin, en yüksek ortalama puanı (25.52) alan Yeditepe Üniversitesi, sosyal toplantıları destekleyen daha iyi dış mekan olanakları sunuyor olabilir; bu olanaklar arasında rahat oturma alanları, gölgelikli bölgeler ve yeşil alanlar yer alabilir. Buna karşın, en düşük ortalama puanı (21.86) alan İstanbul Aydın Üniversitesi, sosyal etkileşimleri etkin bir şekilde destekleyecek yeterli altyapıya sahip olmayabilir.

- Kampüs dış mekanlarını kullanırken hangi aktiviteleri entegre şekilde kullanıyorsunuz? (Sohbet ve Sosyal Toplantılar)

Hem ağırlıksız ($p < 0.001$) hem de ağırlıklı doğrusal terimler ($p = 0.021$) için elde edilen anlamlı sonuçlar, öğrencilerin dış mekanları sosyal aktiviteler için kullanma biçimlerinin üniversiteler arasında belirgin bir desene sahip olduğunu göstermektedir. Daha açık yeşil alanlara ve iyi tasarlanmış oturma alanlarına sahip üniversiteler, daha entegre sosyal aktiviteleri teşvik edebilirken, sınırlı veya daha davetkar olmayan dış alanlara sahip üniversiteler, bu tür etkileşimleri engelleyebilir.

- Kampüsteki açık alanların öğrencilere sosyalleşme için çeşitli fırsatlar sunduğunu düşünüyorum.

F değeri 5.136 ve $p = 0.002$ olduğundan, üniversiteler arasında öğrencilerin açık alanlardaki sosyal fırsatlara ilişkin algılarındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlıdır. Etki büyüklüğü ($\eta^2 = 0.053$) küçük ile orta arasında kabul edilse de, kampüs ortamlarının öğrencilerin değerlendirmeleri üzerindeki anlamlı etkisini göstermektedir. Yeditepe ve Işık gibi daha yüksek puanlar alan üniversiteler, İstanbul Aydın Üniversitesi gibi daha düşük puanlı kurumlara kıyasla öğrencilere daha çeşitli sosyal fırsatlar sunuyor olabilir.

- Kampüsteki açık alanlar, farklı bölümlerden öğrencilerin bir araya gelmesi için fırsatlar sunar.

Doğrusallıktan küçük bir sapma ($p = 0.007$) olması, dış mekanlar ile disiplinlerarası öğrenci etkileşimleri arasındaki ilişkinin tamamen doğrusal olmadığını göstermektedir. Bu, yalnızca açık alanların mevcudiyetinin ötesinde, bu alanların düzeni, erişilebilirliği ve burada düzenlenen etkinliklerin türü gibi faktörlerin de önemli bir rol oynadığı anlamına gelmektedir. Örneğin, Yıldız Teknik Üniversitesi (ortalama = 24.37), diğer üniversitelere kıyasla daha etkili bir şekilde bölüm içi etkileşimleri teşvik eden yapılandırılmış alanlara sahip olabilir.

- Sonuç

ANOVA sonuçları, dört üniversite arasında sosyal etkileşim alanlarının öğrenci değerlendirmelerinde istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğunu göstermektedir. Yeditepe Üniversitesi en yüksek puanları alırken, İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puanları almıştır. Bu farklar istatistiksel olarak anlamlı olsa da, pratikte etkisi orta düzeyde kalmaktadır. Bu durum, açık alanların iyileştirilmesinin, öğrencilerin genel deneyimini önemli ölçüde artırabileceğini

göstermektedir. Ayrıca, üniversiteler içindeki değişkenlik, tesislerin dağılımı ve sosyal etkinliklerin mevcudiyeti gibi faktörlerin öğrencilerin algılarını etkileyen unsurlar olduğunu ortaya koymaktadır.

- Öneriler Her Üniversite İçin İyileştirme
 - İstanbul Aydın Üniversitesi
 - Açık alanları daha fazla oturma alanı, gölgelik alanlar ve yeşil alanlar ekleyerek geliştirilmesi.
 - Sosyal etkinlikler için kiosklara veya açık hava sahnelerine benzer alanlar oluşturulması.
 - Öğrenci katılımını artırmak için açık alanlarda sosyal etkinlikler düzenlenmesi.
 - Işık Üniversitesi
 - Öğrencilerin değerlendirmelerindeki değişkenliği azaltmak için sosyal alanlarda kaliteyi tutarlı hale getirilmesi.
 - Oturma ve gölgelik alanlarının yerleşimini, konfor ve kullanılabilirliği maksimize edecek şekilde iyileştirilmesi.
 - Gece aydınlatmasını ve güvenliği artırarak açık alanları daha davetkar hale getirilmesi.
 - Yeditepe Üniversitesi
 - Açık alanların yüksek kalitesini koruyarak daha fazla etkileşimli özellik eklenmesi.
 - Hem akademik hem de sosyal etkinliklere olanak sağlayan ek alanlar sunulması.
 - Farklı öğrenci gruplarını dahil etmek için açık alanlarda düzenlenen etkinliklerin çeşitliliğini artırılması.
 - Yıldız Teknik Üniversitesi
 - Mevcut tesisleri, daha fazla oturma seçeneği ve kapalı alanlar ekleyerek iyileştirilmesi.

- Disiplinler arası öğrenci etkileşimlerini grup etkinlikleri ve atölyelerle güçlendirilmesi.
- Açık alanların kullanımını optimize edin, belirli alanları öğrencilere daha cazip hale getirecek şekilde yeniden tasarlanması.

Özetle, her üniversite sosyal etkileşim alanlarının kalitesini, altyapı yatırımları yaparak ve sosyal etkinlikler düzenleyerek iyileştirebilir. Bu iyileştirmeler, öğrenci katılımını ve genel kampüs deneyimini olumlu yönde etkileyecektir.

2) Spor ve Fiziksel Aktivite Analizi

- ANOVA Analizi için Tanımlayıcı İstatistikler

Çizelge 72. Dört Üniversite Arasındaki Spor ve Fiziksel Aktiviteye İlişkin Tanımlayıcı İstatistik Analizini Gösterir.

Değişken	Üniversite	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Bileşenler Arası Varyans
Spor ve Fiziksel Aktiviteler	İstanbul Aydın Üniversitesi	29	14.79	2.93	0.54	
	Işık Üniversitesi	27	20.33	4.27	0.82	
	Yeditepe Üniversitesi	50	17.72	3.54	0.50	
	Yıldız Teknik Üniversitesi	175	18.75	3.77	0.28	
	Toplam	281	18.31	3.93	0.23	
Model	Sabit Etkiler			3.70	0.22	
	Rastgele Etkiler					1.18 (Var) / 3.05 (SD)

o Yorumlama

Tablo, dört üniversite arasında spor aktiviteleri verilerini sunmaktadır, katılımcı sayıları, ortalamalar, standart sapmalar ve standart hata değerlerini göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük ortalamayı (14.79) elde ederken, Işık Üniversitesi en yüksek ortalamayı (20.33) almıştır, bu da değerlendirmelerde bir değişkenlik olduğunu göstermektedir. Yıldız Teknik Üniversitesi ise en tutarlı değerlendirmeleri göstermektedir. Genel ortalama 18.31'dir. Sabit etkiler modeli (varyans = 3.70), üniversiteler arasındaki farkları

vurgularken, rastgele etkiler modeli (varyans = 1.18) içsel değişkenliği yansıtmaktadır. Her iki etki de gözlemlenen farklara katkıda bulunmaktadır.

- ANOVA Analizi Sonuçları

Çizelge 73. Dört Üniversite Arasında Spor ve Fiziksel Aktivite Analizinin Sonuçlarını Gösterir.

Değişken	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare	F	Anlamlılık (p)
Spor ve Fiziksel Aktiviteler	Gruplar Arası (Birleşik)	521.168	3	173.723	12.659	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıksız)	205.193	1	205.193	14.952	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıklı)	177.903	1	177.903	12.964	<.001
	Doğruluktan Sapma	343.265	2	171.633	12.507	<.001
	Gruplar İçinde	3801.273	277	13.723		
	Toplam	4322.441	280			

- Yorumlama

Dört üniversite arasında yapılan spor aktiviteleri için ANOVA sonuçları, değerlendirmelerde önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir. Gruplar arası varyans 521.168 (df = 3, MS = 173.723, F = 12.659, p < 0.001) olup, istatistiksel olarak anlamlı olduğu doğrulanmıştır. Ağırlıksız (F = 14.952) ve ağırlıklı (F = 12.964) doğrusal terimler ile doğrusal olmayan sapma (F = 12.507) tümünün p-değerleri < 0.001 olup, karmaşık bir ilişkiyi işaret etmektedir. Gruplar içi varyans 3801.273 (df = 277, MS = 13.723), toplam varyans ise 4322.441 (df = 280) olarak belirlenmiştir.

- ANOVA Analizi İçin Etki Büyüklüğü

Çizelge 74. Dört Üniversite Arasında Spor ve Fiziksel Aktivite Analizinin Etki Büyüklüğü

Değişken	Etki Büyüklüğü	Nokta Tahmini	%95 Güven Aralığı
Spor ve Fiziksel Aktiviteler	Eta-kare (η^2)	0.121	[0.052, 0.187]
	Epsilon-kare (ϵ^2)	0.111	[0.042, 0.178]
	Omega ² (Sabit etki)	0.111	[0.042, 0.178]
	Omega ² (Rastgele etki)	0.04	[0.014, 0.067]

- Yorumlama

Etki büyüklükleri, üniversiteler arasında spor aktiviteleri değerlendirmelerinde orta düzeyde farklılıklar olduğunu göstermektedir. Eta-kare ($\eta^2 = 0.121$) ve Epsilon-kare ($\epsilon^2 = 0.111$) benzer şekilde orta düzeyde etkilere işaret etmektedir. Omega-kare (sabit-etki) değeri 0.111 olup, üniversitelerin etkisini vurgulamaktadır, buna karşın Omega-kare (rastgele-etki) değeri 0.04 ile daha düşüktür. Sabit etkiler, rastgele değişimlerden daha güçlü bir etkiye sahiptir.

- Sonuçları Anket Soruları ile Bağlama

Kampüs alanlarının öğrenci deneyimlerini nasıl etkilediğini anlamak için aşağıdaki sorular bulgularla doğrudan ilişkilendirilebilir:

- Kampüs açık alanlarında hangi olanaklar bulunmalıdır? (Birden fazla seçenek seçilebilir) / Anında Sporlar.

ANOVA sonuçları, spor aktivitelerinin üniversiteler arasında değerlendirilmesinde önemli farklar olduğunu göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi'nde ortalama 14.79 ile anında spor olanaklarının diğer üniversitelerle karşılaştırıldığında eksik olduğunu göstermektedir. Örneğin, Işık Üniversitesi'nde ortalama 20.33'tür. Bu farklar, anında spor gibi olanakların öğrencilerin açık alan değerlendirmelerini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Üniversiteler arasındaki farklar, değerlendirmelerin açık alanlarda spor aktivitelerinin mevcudiyetiyle yakından ilişkili olduğunu ve bunun öğrencilerin deneyimlerini etkilediğini göstermektedir.

- Kampüs açık alanlarında hangi olanaklar bulunmalıdır? (Birden fazla seçenek seçilebilir) / Düzenli Sporlar.

Sonuçlar, düzenli sporlar hakkında yapılan değerlendirmelerde de farklar olduğunu göstermektedir. Örneğin, en yüksek ortalamayı (20.33) alan Işık Üniversitesi, muhtemelen daha iyi düzenli spor olanakları sunmaktadır. Buna karşın, İstanbul Aydın Üniversitesi gibi daha düşük ortalamalara sahip üniversiteler, bu düzenli olanaklardan yoksun olabilir ve bu da daha düşük değerlendirmelere yol açmaktadır. ANOVA analizi, düzenli spor olanaklarının öğrencilerin açık alan değerlendirmelerinde önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

- Kampüs açık alanlarında hangi olanaklar bulunmalıdır? (Birden fazla seçenek seçilebilir) / Yürüyüş.

Üniversiteler arasındaki varyans, yürüyüş olanaklarının da öğrencilerin değerlendirmelerini etkilediğini göstermektedir. Bazı üniversiteler daha iyi yürüyüş alanları sunarken, İstanbul Aydın Üniversitesi gibi üniversiteler, uygun yürüyüş alanlarından yoksun olabilir ve bu da daha düşük değerlendirmelere yol açmaktadır. Bu durum, yürüyüş alanlarının kampüs dışı alanlarda öğrenci deneyimlerini iyileştirmek için önemli olduğunu göstermektedir.

- Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi aktiviteleri entegre bir şekilde kullanıyorsunuz? / Anında Sporlar.

ANOVA sonuçları, anında spor aktivitelerinin mevcudiyetinin öğrencilerin değerlendirmelerini etkilediğini göstermektedir. Bu, bu aktiviteleri açık alanlarda entegre bir şekilde sunan üniversitelerde daha yüksek değerlendirmelere yansımaktadır. Işık Üniversitesi, spor değerlendirmelerinde en yüksek ortalamaya sahip olup, bu aktiviteleri açık alanlarda entegre bir şekilde sunmaktadır ve bu da öğrenci deneyimleri için anında sporların önemini vurgulamaktadır.

- Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi aktiviteleri entegre bir şekilde kullanıyorsunuz? / Düzenli Sporlar.

ANOVA analizi, düzenli spor aktivitelerinin öğrencilerin değerlendirmeleri üzerinde de etkili olduğunu yansıtmaktadır. Bu aktiviteleri daha iyi organize eden üniversiteler, örneğin Işık Üniversitesi, düzenli spor olanakları konusunda bu organizasyona sahip olmayan üniversitelere kıyasla daha yüksek değerlendirmeler almıştır. Bu, düzenli sporların öğrencilerin açık alan deneyimlerini geliştirmedeki önemini ortaya koymaktadır.

- Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi aktiviteleri entegre bir şekilde kullanıyorsunuz? / Yürüyüş.

Sonuçlar, yürüyüşün açık alanlarda yaygın olarak entegre bir etkinlik olduğunu göstermektedir. Diğer aktivitelerde olduğu gibi, belirli veya uygun yürüyüş alanları sunan üniversiteler daha yüksek değerlendirmeler almıştır. Bu farklar, yürüyüş aktivitelerinin öğrencilerin açık alanları kullanma ve değerlendirme biçimlerinde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir.

- Kampüs üzerindeki pasif yeşil alanların, spor, yürüyüş, güneşlenme, trekking, yalnız zaman geçirme, sigara içme, kahve veya çay içme gibi bireysel aktiviteler için uygun olduğunu düşünüyorum.

ANOVA sonuçları, pasif yeşil alanların spor ve yürüyüş gibi bireysel aktiviteleri geliştirmede bir rol oynadığını göstermektedir. Omega-kare (sabit etkiler) değeri, açık alanların, özellikle yeşil alanların, öğrencilerin değerlendirmelerini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. Bu aktiviteler için uygun yeşil alanlar sağlayan üniversitelerde daha yüksek değerlendirmeler gözlemlenmektedir. Bu, pasif yeşil alanların bireysel aktiviteleri desteklemedeki önemini vurgulamaktadır ve genel öğrenci deneyimine katkıda bulunmaktadır.

- Sonuç

ANOVA analizi, spor, yürüyüş ve yeşil alanlar gibi daha iyi olanaklara sahip kampüs açık alanlarının öğrenci değerlendirmelerini önemli ölçüde etkilediğini ortaya koymaktadır. Daha iyi entegre edilmiş spor olanaklarına sahip Işık Üniversitesi gibi üniversiteler, İstanbul Aydın Üniversitesi gibi diğer üniversitelere kıyasla daha yüksek değerlendirmeler almıştır. Veriler, hem aktif (spor ve yürüyüş) hem de pasif (yeşil alanlar) alanların öğrenci deneyimlerini geliştirmede ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır. Çeşitli ve erişilebilir açık alan olanaklarının sağlanması, kampüs yaşamını ve öğrenci memnuniyetini iyileştirmede anahtar faktör olacaktır.

- Öneriler Her Üniversite İçin İyileştirme
 - İstanbul Aydın Üniversitesi:

- Anlık ve Düzenli Spor Alanlarını Artırın: Spor faaliyetlerinde düşük ortalama puan gözlemlendiğinden, üniversite anlık ve düzenli spor alanlarını geliştirerek öğrenci katılımını artırmaya odaklanmalıdır.
- Yürüyüş Alanları Geliştirin: Yürüyüş alanları ve yollarının iyileştirilmesi, öğrencilerin deneyimlerini artırabilir ve daha sağlıklı yaşam tarzlarına katkı sağlayabilir.
- Yeşil Alanları Geliştirin: Dinlenme ve bireysel etkinlikler için iyi bakım yapılan yeşil alanlar sağlamak, öğrenci memnuniyetini daha da artırabilir.
- o Işık Üniversitesi:
 - Spor Alanlarını Sürdürün ve Genişletin: Üniversite zaten yüksek spor değerlendirmelerine sahipse, mevcut spor alanlarını sürdürmek ve belki de genişletmek öğrenci katılımını devam ettirmek için önemlidir.
 - Yürüyüş ve Yeşil Alanlara Erişimi İyileştirin: Bu alanların kolay erişilebilir ve iyi bakımlı olması, öğrenciler için genel kampüs ortamını iyileştirecektir.
- o Yeditepe Üniversitesi:
 - Sporu Açık Alanlara Entegre Etmeye Odaklanın: Üniversite, hem anlık hem de düzenli sporları içeren daha fazla entegre alan sağlamaya çalışmalıdır. Ayrıca yürüyüş alanlarını iyileştirerek bu alanlardaki değerlendirmeleri artırabilir.
 - Pasif Yeşil Alanları Geliştirin: Pasif yeşil alanların genişletilmesi ve iyileştirilmesi, öğrencilerin dinlenme ve bireysel etkinlik ihtiyaçlarına hitap edecektir.
- o Yıldız Teknik Üniversitesi:
 - Spor ve Fiziksel Aktivite Seçeneklerinde Çeşitlilik Artırın: Üniversite, dış mekan spor olanaklarını daha geniş bir etkinlik yelpazesıyla çeşitlendirerek öğrencilerin farklı ilgi alanlarına hitap etmelidir.
 - Yürüyüş ve Yeşil Alanların Kalitesini İyileştirin: Üniversite, nispeten tutarlı değerlendirmelere sahip olsa da, yürüyüş yolları ve yeşil alanların kalitesinin artırılması, daha dengeli bir kampüs ortamı sağlayabilir.

3) Gece ve Akşam Kullanımı Analizi

- ANOVA Analizi İçin Tanımlayıcı İstatistikler

Çizelge 75. Dört Üniversite Arasında Gece ve Akşam Kullanımı Üzerine Yapılan Tanımlayıcı İstatistik Analizini Gösterir.

Değişken	Üniversite	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Bileşenler Arası Varyans
Gece ve Akşam Kullanım	İstanbul Aydın Üniversitesi	29	19.24	4.60	0.85	
	Işık Üniversitesi	27	27.22	6.27	1.21	
	Yeditepe Üniversitesi	50	25.46	5.98	0.85	
	Yıldız Teknik Üniversitesi	175	25.15	6.00	0.45	
	Toplam	281	24.80	6.19	0.37	
	Sabit Etkiler			5.89	0.35	
	Rastgele Etkiler					1.70 (Var) / 6.31 (SD)
Model						

○ Yorumlama

Tablo, dört üniversite arasındaki akşam ve gece kullanım alanlarına dair verileri sunmaktadır ve derecelendirmelerdeki farklılıkları göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi, 19.24 ile en düşük ortalamayı alırken, orta düzeyde bir değişkenlik gösterirken, Işık Üniversitesi, 27.22 ile en yüksek ortalamayı almış ve daha fazla değişkenlik sergilemiştir. Yeditepe Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi benzer derecelendirmelere sahip olup (sırasıyla 25.46 ve 25.15) Yıldız Teknik Üniversitesi daha yüksek bir doğruluk oranına sahipti. Genel olarak, tüm üniversiteler için ortalama 24.80 olarak hesaplanmış ve bu, genellikle olumlu değerlendirmeleri ancak bazı değişkenlikleri yansıtmaktadır. Sabit etkiler modeli, üniversiteler arasında önemli farklar olduğunu göstermişken, rastgele etkiler modeli, üniversiteler içindeki değişkenliği ortaya koymuştur.

- ANOVA Analizi Sonuçları

Çizelge 76. Dört Üniversite Arasında Akşam ve Gece Kullanımına Yönelik Analiz Sonuçlarını Gösterir.

Değişken	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare	F	Anlamlılık (p)
Gece ve Akşam Kullanım	Gruplar Arası (Birleşik)	1098.206	3	366.069	10.535	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıksız)	609.461	1	609.461	17.539	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıklı)	352.467	1	352.467	10.143	0.002
	Doğruluktan Sapma	745.739	2	372.87	10.731	<.001
	Gruplar İçinde	9625.231	277	34.748		
	Toplam	10723.438	280			

○ Yorumlama

Akşam ve gece kullanımına ilişkin ANOVA sonuçları, dört üniversite arasında anlamlı farklar gösterdi. Grup arasındaki varyans 1098.206 ($F = 10.535$, $p < 0.001$) olup, istatistiksel anlamlılık olduğunu doğrulamaktadır. Ağırsız doğrusal terim ($F = 17.539$, $p < 0.001$), güçlü bir ilişkiyi gösterirken, ağırlıklı terim ($F = 10.143$, $p = 0.002$) daha zayıf ancak hala anlamlı bir etkiyi işaret etmektedir. Doğrusallıktan sapma ($F = 10.731$, $p < 0.001$) doğrusal olmayan bir ilişkiyi önermektedir. Grup içi varyans 9625.231 olup, üniversitelerin değerlendirmeleri arasındaki ilişkiyi daha da karmaşıktırmaktadır.

• ANOVA Analizi İçin Etki Büyüklüğü

Çizelge 77. Akşam ve Gece Kullanımının Dört Üniversite Arasında Analizinin Etki Büyüklüğünü Gösterir.

Değişken	Etki Büyüklüğü	Nokta Tahmini	%95 Güven Aralığı
Gece ve Akşam Kullanım	Eta-kare (η^2)	0.102	[0.039, 0.166]
	Epsilon-kare (ϵ^2)	0.093	[0.028, 0.157]
	Omega ² (Sabit etki)	0.092	[0.028, 0.157]
	Omega ² (Rastgele etki)	0.033	[0.010, 0.058]

- Yorumlama

Akşam ve gece kullanımına ilişkin etki büyüklüğü tahminleri, orta düzeyde bir etki göstermektedir; Eta-kare (η^2) 0.102 ve Epsilon-kare (ϵ^2) 0.093 olup, bu da varyansın yaklaşık %10'unun üniversiteler arasındaki farklardan kaynaklandığını göstermektedir. Sabit etkiler (Omega-kare = 0.092), rastgele etkilere (Omega-kare = 0.033) göre varyansa daha fazla katkıda bulunmaktadır. Genel olarak, sabit etkiler değerlendirmeler üzerinde daha büyük bir etkiye sahiptir.

- Sonuçların Anket Soruları ile Bağlantısı

Kampüs dış mekanlarının öğrenci deneyimlerini nasıl etkilediğini anlamak için, aşağıdaki sorular doğrudan bulgularla ilişkilendirilebilir:

- Kampüs dış mekanlarında yapılandırılmış etkinliklerin sıklığı nedir? / Akşam saatlerinde.

Akşam ve gece kullanımıyla ilgili ANOVA sonuçları, üniversiteler arasında anlamlı farklar olduğunu göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi, en düşük ortalamayı (19.24) elde etmiştir, bu da bu üniversitedeki öğrencilerin akşam saatlerinde dış mekanları kullanırken daha güvensiz hissedebileceğini göstermektedir. Diğer yandan, Işık Üniversitesi en yüksek ortalamayı (27.22) elde etmiş ve burada öğrenciler, akşam saatlerinde dış mekanları daha güvenli bir şekilde kullanabilmektedir. Gözlemlenen anlamlı farklar ($F = 10.535$, $p < 0.001$), üniversiteyle ilgili faktörlerin öğrencilerin akşam saatlerinde dış mekanlarda hissettikleri güven üzerinde önemli bir etkisi olduğunu vurgulamaktadır.

- Akşam saatlerinde kampüsteki açık alanları güvenle kullanabilir miyim?

ANOVA sonuçları, İstanbul Aydın Üniversitesi'ndeki öğrencilerin dış mekanlardaki güvenliği daha düşük (19.24) değerlendirdiğini, Işık Üniversitesi'nde ise güvenlik değerlendirmelerinin daha yüksek (27.22) olduğunu göstermektedir. Bu farklar, öğrencilerin dış mekanlardaki güvenlik hissini belirgin bir şekilde etkilenmiş olduğunu ve güvenliğin daha yüksek değerlendirildiği yerlerde, organizasyonun ve yapılandırılmış etkinliklerin daha iyi olduğunu göstermektedir.

- Sonuç

Analiz, dört üniversite arasında akşam ve gece kullanımıyla ilgili anlamlı farklar gösterdi. İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük değerlendirmelere sahipken, yani öğrencilerin dış mekanlarda daha az güvende hissettiklerini, Işık Üniversitesi ise en yüksek değerlendirmelere sahip olup daha yüksek bir güvenlik seviyesi sunduğunu yansıtmaktadır. Bu farklar, dış mekanlardaki yapılandırılmış etkinliklerle bağlantılıdır ve güvenlik hissini artırmaya katkı sağlamaktadır. Etki büyüklüğü, öğrencilerin değerlendirmelerindeki varyansın yaklaşık %10'unun üniversiteler arasındaki farklardan kaynaklandığını ve sabit etkilerin, rastgele etkilere kıyasla daha büyük bir rol oynadığını göstermektedir. Üniversiteler, özellikle akşam saatlerinde, dış mekanların güvenliğini ve organizasyonunu geliştirerek öğrenci deneyimlerini iyileştirmelidir.

- Öneriler Her Üniversite İçin İyileştirme
 - İstanbul Aydın Üniversitesi:
 - Güvenlik Önlemlerini İyileştirme: Akşam ve gece kullanımına yönelik düşük puanlar göz önüne alındığında, üniversite, öğrenci güvenliğini artırmak için aydınlatmayı güçlendirebilir, güvenlik kameraları yerleştirebilir ve düzenli devriye hizmetleri sağlayabilir.
 - Yapılandırılmış Etkinlikleri Artırma: Düşük ortalama puanlar, öğrencilerin akşam saatlerinde güvenlik ve katılım konusunda eksiklik hissettiklerini gösteriyor. Üniversite, bu alanların kullanımını teşvik etmek ve pozitif bir atmosfer yaratmak için daha fazla akşam etkinliği, sosyal toplantı veya akademik etkinlikler düzenleyebilir.
 - Işık Üniversitesi:
 - Mevcut Standartları Korumak: En yüksek puanlarla, Işık Üniversitesi dış mekanlarda güvenli ve katılımcı bir ortam yaratmayı başarmıştır. Bunu sürdürmek için üniversite, akşam etkinliklerini düzenlemeye devam edebilir ve uygun aydınlatma ve güvenlik gibi güvenlik özelliklerini sağlamaya özen gösterebilir.
 - Akşam Etkinliklerini Genişletmek: Akşam etkinliklerinin başarısından faydalanarak, üniversite kültürel etkinlikler veya fitness programları gibi yapılandırılmış etkinliklerin kapsamını genişletebilir, böylece öğrenci katılımını artırabilir.

○ Yeditepe Üniversitesi:

- Akşam Güvenliğini Artırma: Üniversitenin puanları olumlu olmakla birlikte, iyileştirme yapılabilecek alanlar vardır. Daha fazla dış mekan oturma alanı ekleyerek, bu alanların yeterli aydınlatma ve görünürlüğe sahip olmasını sağlamak, öğrencilerin akşam saatlerinde daha rahat ve güvende hissetmelerini sağlayacaktır.
- Akşam Etkinliklerini Teşvik Etme: Daha fazla yapılandırılmış etkinlik düzenleyerek, üniversite, dış mekanların akşam saatlerinde daha fazla kullanılmasını teşvik edebilir. Bu etkinlikler, atölye çalışmaları, açık hava çalışma oturumları veya sosyal toplantılar gibi etkinlikler olabilir.

○ Yıldız Teknik Üniversitesi:

- Akşam Etkinliklerine Odaklanmayı Artırma ve Hassasiyeti Geliştirme: Yıldız Teknik Üniversitesi'nin puanları Yeditepe Üniversitesi'ne benzer olsa da, puanlardaki hassasiyet daha yüksektir. Bundan faydalanmak için, üniversite öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik olarak hedeflenmiş ve çeşitlendirilmiş akşam etkinlikleri sunabilir. Örneğin, çalışma grupları, spor etkinlikleri veya açık hava sineması gibi etkinlikler düzenlenebilir.
- Dış Mekan Tasarımını İyileştirme: Fiziksel çevreye yatırım yaparak, daha rahat oturma alanları, gölgelikli alanlar ve etkileşimli özellikler eklemek, öğrencilerin akşam saatlerinde dış mekanları daha sık kullanmalarını teşvik edebilir.

4) Erişilebilirlik ve Bağlantı Analizi

- ANOVA Analizi İçin Betimsel İstatistikler

Çizelge 78. Dört Üniversite Arasında Erişilebilirlik ve Bağlantı Üzerine Yapılan Betimsel İstatistiksel Analizleri Gösterir.

Değişken	Üniversite	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Bileşenler Arası Varyans
Erişilebilirlik ve Bağlantı	İstanbul Aydın Üniversitesi	29	11.38	2.58	0.48	
	Işık Üniversitesi	27	13.67	4.30	0.83	
	Yeditepe Üniversitesi	50	15.20	3.25	0.46	
	Yıldız Teknik Üniversitesi	175	13.95	3.78	0.29	
	Toplam	281	13.88	3.75	0.22	
Model	Sabit Etkiler			3.64	0.22	
	Rastgele Etkiler					0.83 (Var) / 1.47 (SD)

○ Yorumlama

İstanbul Aydın Üniversitesi, 11.38 ile en düşük ortalama puana sahip olup, erişilebilirlik ve bağlantı değerlendirmelerinin daha düşük olduğunu ve orta düzeyde bir değişkenlik (standart sapma 2.58) gösterdiğini ortaya koymaktadır. Buna karşılık, Işık Üniversitesi, 13.67'lik daha yüksek bir ortalama puanla daha olumlu bir değerlendirme yaparken, yanıtlarda daha büyük bir varyasyon (standart sapma 4.30) göstermektedir. Yeditepe Üniversitesi, 15.20 ile en yüksek puanı alarak, çok olumlu bir değerlendirme sunmakta ve orta düzeyde bir varyasyon (standart sapma 3.25) göstermektedir. Yıldız Teknik Üniversitesi'nin ortalama puanı ise 13.95 olup, Işık Üniversitesi'ne yakın, ancak biraz daha düşük bir değere sahiptir. Ayrıca, bazı varyasyonlar (standart sapma 3.78) gösterse de, ortalama tahmininin daha yüksek bir doğruluğa sahip olduğu görülmektedir (standart hata 0.29).

Tüm üniversiteler genelinde ortalama puan 13.88 olup, standart sapma 3.75'tir, bu da yanıtlarda orta düzeyde bir varyasyonu göstermektedir. Sabit etkiler modeli, üniversiteler arasında önemli bir değişkenlik olduğunu ortaya koyarken, rastgele etkiler modeli, üniversiteler içindeki varyasyonun daha küçük olduğunu göstermektedir.

• ANOVA Analizi Sonuçları

Çizelge 79. Dört Üniversite Arasında Erişilebilirlik ve Bağlantı Analizinin Sonuçlarını Gösterir.

Değişken	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare	F	Anlamlılık (p)
Erişilebilirlik ve Bağlantı	Gruplar Arası (Birleşik)	270.663	3	90.221	6.798	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıksız)	204.664	1	204.664	15.42	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıklı)	92.522	1	92.522	6.971	0.009
	Doğruluktan Sapma	178.141	2	89.07	6.711	0.001
	Gruplar İçinde Toplam	3676.462	277	13.272		
		3947.125	280			

○ Yorumlama

Dört üniversite arasında erişilebilirlik ve bağlantı için yapılan ANOVA analizi, önemli farklar göstermektedir. Gruplar arası varyans 270.663 ($F = 6.798$, $p < 0.001$) olup, istatistiksel olarak anlamlıdır. Ağırlıksız doğrusal terim güçlü bir ilişki göstermektedir ($F = 15.42$, $p < 0.001$), buna karşın ağırlıklı doğrusal terim de anlamlı ancak daha zayıftır ($F = 6.971$, $p = 0.009$). Doğrusallıktan sapma ($F = 6.711$, $p = 0.001$), doğrusal olmayan bir ilişki olduğunu göstermektedir. Gruplar içi varyans ise 3676.462'dir. Bu bulgular, üniversiteler arasında önemli farklar olduğunu vurgulamaktadır.

• ANOVA Analizi İçin Etki Büyüklüğü

Çizelge 80. Dört Üniversite Arasında Erişilebilirlik ve Bağlantı Analizinin Etki Büyüklüğünü Gösterir.

Değişken	Etki Büyüklüğü	Nokta Tahmini	%95 Güven Aralığı
Erişilebilirlik ve Bağlantı	Eta-kare (η^2)	0.069	[0.017, 0.124]
	Epsilon-kare (ϵ^2)	0.058	[0.006, 0.115]
	Omega ² (Sabit etki)	0.058	[0.006, 0.115]
	Omega ² (Rastgele etki)	0.02	[0.002, 0.041]

- Yorumlama

Erişilebilirlik ve bağlantı için etki büyüklüğü tahminleri, üniversite farklarının varyansın orta derecede bir oranını açıkladığını göstermektedir. Eta-kare (η^2) 0.069 olup, varyansın yaklaşık %6.9'unun üniversite farklarından kaynaklandığını göstermektedir. Epsilon-kare (ϵ^2) 0.058 olup, daha farklı bir tahmini yansıtmaktadır. Omega-kare (sabit etki) 0.058, Omega-kare (rastgele etki) ise 0.02'dir ve rastgele faktörler göz önünde bulundurulduğunda daha küçük bir etkiyi işaret etmektedir. Bu sonuçlar, üniversite farklarının orta düzeyde bir etkisini vurgulamakta, ancak diğer faktörlerin de değerlendirmeleri etkileyebileceğini göstermektedir.

- Sonuçların Anket Soruları ile Bağlantısı

- Kampüste açık alanlardan diğer bölgelere erişim oldukça kolaydır.

ANOVA analizi, açık alanlara erişim değerlendirmesinde üniversiteler arasında anlamlı farklar görülmektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puanı (11.38) alarak, bu üniversitedeki açık alanlara erişimin diğer üniversitelere göre daha kolay olmadığını göstermektedir. Diğer taraftan, Yeditepe Üniversitesi en yüksek puanı (15.20) alarak, açık alanlara erişimin bu üniversitede diğerlerine kıyasla daha kolay olduğunu ortaya koymaktadır. Bu sonuçlar, erişim kolaylığına ilişkin değerlendirmelerle uyumludur.

- Kampüste açık alanlardaki aktif alanlar, alanlar arasındaki hareketlilik yapısı ile iyi bir şekilde bağlantılıdır.

ANOVA analizi, açık alanlardaki aktif alanların hareketlilik yapısıyla bağlantısı konusunda üniversiteler arasında anlamlı farklar olduğunu göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puanı alarak, aktif alanlar ile diğer bölgeler arasındaki bağlantının daha zayıf olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, Yeditepe Üniversitesi en yüksek puanı alarak, daha iyi bir hareketlilik yapısı ve alanlar arasındaki bağlantıyı yansıtmaktadır.

- Kampüste açık alanlar öğrenciler tarafından biliniyor ve kullanılmaktadır.

Sonuçlar, İstanbul Aydın Üniversitesi'nin en düşük puanı (11.38) aldığını, bu üniversitedeki açık alanların öğrenciler tarafından yeterince tanınmıyor veya yaygın şekilde kullanılmıyor olabileceğini göstermektedir. Diğer taraftan,

Yeditepe Üniversitesi (15.20), açık alanların öğrenciler tarafından daha fazla kullanıldığını ve tanındığını göstererek, daha yüksek bir kullanım düzeyini yansıtmaktadır.

- Sonuç

Dört üniversite arasında yapılan erişilebilirlik ve bağlantı analizi, değerlendirmelerde anlamlı farklar ortaya koymaktadır. İstanbul Aydın Üniversitesi en düşük puanları alarak, bu alanlardaki zorlukları işaret ederken, Yeditepe Üniversitesi en yüksek puanları alarak daha iyi erişilebilirlik ve bağlantıyı göstermektedir. Işık Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi ise orta düzeyde puanlar almıştır. ANOVA sonuçları, üniversiteler arasındaki farkların istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve erişilebilirlik ile bağlantı üzerinde orta düzeyde bir etkiye sahip olduğunu doğrulamaktadır. Genel olarak, bulgular, bu faktörleri iyileştirmek amacıyla kampüs tasarım unsurlarının daha fazla incelenmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

- Öneriler Her Üniversite İçin İyileştirme

- İstanbul Aydın Üniversitesi:

- Erişilebilirliği Artırma: Açık alanlara daha kolay erişim sağlamak amacıyla yolları ve işaretlemeyi geliştirmeye odaklanın. Kampüsün ana bölgeleri arasında daha fazla doğrudan bağlantı ekleme değerlendirilebilir.

- Bağlantıyı İyileştirme: İyi bağlantılı aktif alanların sayısını artırarak, bu alanlar arasındaki hareketliliğin sorunsuz olmasını sağlayın. Yaya yolları ve ulaşım seçeneklerinde yapılacak tasarım iyileştirmeleri yardımcı olabilir.

- Açık Alanların Kullanımını Artırma: Öğrencilerin açık alanları kullanmalarını teşvik etmek amacıyla etkinlikler, eğlence alanları ve sosyal etkileşim için tasarlanmış alanlar düzenleyerek farkındalık ve kullanım oranını artırabilir.

- Işık Üniversitesi:

- Erişilebilirliği İyileştirme: Üniversite erişilebilirlikte daha yüksek puan almış olsa da, öğrenci deneyimlerindeki değişkenliği azaltmak için ana

alanlara giden yolları ve giriş noktalarını standartlaştırma çabaları yapılabilir.

- Bağlantıyı Artırma: Aktif alanların kampüs içindeki hareketlilik yapısına entegrasyonunu iyileştirerek, yoğun trafikli alanlar ile daha az bağlantılı alanlar arasındaki bağlantıları güçlendirebilir.
- Açık Alan Kullanımını Teşvik Etme: Öğrencilerin mevcut açık alanları nasıl kullanabilecekleri konusunda daha fazla farkındalık yaratacak etkinlikler düzenleyin ve bu alanları dinlenme veya ders çalışma için nasıl kullanabileceklerini öğretilir.
- o Yeditepe Üniversitesi:
 - Erişilebilirlik Mükemmelliğini Sürdürme: Açık alanlara ve bu alanlar arasında erişimin kolaylığını sürdüren erişilebilir güzergahlar ve altyapı geliştirmeye devam edebilir.
 - Bağlantıyı Güçlendirme: Aktif alanlar arasındaki yüksek bağlantı seviyelerinin korunmasını ve yaya yolları ile ulaşım ağlarının güçlendirilmesi ile daha da iyileştirilmesini sağlanabilir.
 - Açık Alan Katılımını Artırma: Açık alanlar zaten yüksek oranda kullanıldığından, öğrenci odaklı etkinlikler düzenleyerek ve farklı öğrenci etkileşim biçimlerini teşvik eden alanlar yaratarak bu alanların kullanımını daha da artırılabilir.
- o Yıldız Teknik Üniversitesi:
 - Erişilebilirlik Eksikliklerini Giderme: Erişilebilirlik puanları İstanbul Aydın Üniversitesi'ne göre daha iyi olsa da, bazı alanlar hala daha net işaretlemelere veya yolların daha kolay navigasyon için düzenlemeye ihtiyaç duyabilir.
 - Bağlantıyı İyileştirme: Aktif alanlar ile diğer alanlar arasındaki bağlantıları güçlendirerek, kampüs içindeki farklı bölgeler arasında sorunsuz geçişler sağlamaya odaklanılmalıdır.
 - Açık Alan Kullanımını Optimize Etme: Açık alanların farkındalığını ve kullanımını artırmak için daha fazla olanak ve öğrenci odaklı hizmetler sağlayarak, bu alanların daha çekici ve işlevsel olmasını sağlanmalıdır.

5) Fayda ve Konfor Analizi

- ANOVA Analizi İçin Betimsel İstatistikler

Çizelge 81. Dört üniversite arasında fayda ve konforun betimsel istatistik analizi.

Değişken	Üniversite	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Bileşenler Arası Varyans
Fayda ve Konfor	İstanbul Aydın Üniversitesi	29	16.28	4.50	0.83	
	Işık Üniversitesi	27	18.63	6.42	1.23	
	Yeditepe Üniversitesi	50	20.68	5.00	0.71	
	Yıldız Teknik Üniversitesi	175	19.31	5.46	0.41	
	Toplam	281	19.17	5.48	0.33	
Model	Sabit Etkiler			5.39	0.32	
	Rastgele Etkiler					0.94 (Var) / 1.78 (SD)

- Yorumlama

İstanbul Aydın Üniversitesi, 16.28 ile en düşük ortalama puana sahip olup, bu durum nispeten düşük öğrenci memnuniyetine işaret etmektedir (standart sapma = 4.50). Buna karşılık, Işık Üniversitesi 18.63 ortalama puana sahip olmasına rağmen en yüksek standart sapmaya (6.42) sahip olup, öğrenci yanıtlarının daha geniş bir dağılım gösterdiğini ortaya koymaktadır. Yeditepe Üniversitesi, 20.68 ortalama puan ile en yüksek skoru alarak fayda ve konfor algısının en olumlu olduğu üniversite olarak öne çıkmıştır; standart sapması ise 5.00'dır. Yıldız Teknik Üniversitesi, 19.31 ortalama puan ile Işık ve Yeditepe arasında konumlanmış olup, 5.46 standart sapmaya ve en düşük standart hataya (0.41) sahiptir; bu da ortalama tahmininin oldukça hassas olduğunu göstermektedir.

Tüm üniversiteler genelinde ortalama puan 19.17 olup, standart sapma 5.48 olarak hesaplanmıştır, bu da yanıtlar arasında orta düzeyde bir değişkenlik olduğunu göstermektedir. Sabit etkiler modeli üniversiteler arasındaki anlamlı farklılıkları ortaya koyarken, rastgele etkiler modeli öğrenci algılarındaki farklılıklara ek faktörlerin de katkıda bulunduğunu göstermektedir.

- ANOVA Analizi Sonuçları

Çizelge 82. Dört üniversite arasında fayda ve konfor analizinin sonuçları.

Değişken	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare	F	Anlamlılık (p)
Fayda ve Konfor	Gruplar Arası (Birleşik)	368.149	3	122.716	4.227	0.006
	Doğrusal Terim (Ağırlıksız)	296.767	1	296.767	10.221	0.002
	Doğrusal Terim (Ağırlıklı)	147.185	1	147.185	5.069	0.025
	Doğruluktan Sapma	220.964	2	110.482	3.805	0.023
	Gruplar İçinde	8042.307	277	29.034		
	Toplam	8410.456	280			

○ Yorumlama

Gruplar arası varyans 368.149 olarak hesaplanmış olup, ($F = 4.227$, $p = 0.006$) değeri istatistiksel olarak anlamlıdır. Ağırlıksız doğrusal terim güçlü bir etkiye sahip olup ($F = 10.221$, $p = 0.002$) anlamlı bulunmuştur. Ağırlıklı doğrusal terim de anlamlı olmakla birlikte daha zayıf bir etki göstermektedir ($F = 5.069$, $p = 0.025$). Doğrusallıktan sapma ($F = 3.805$, $p = 0.023$) doğrusal olmayan etkilerin mevcut olduğunu göstermektedir. Gruplar içi varyans ise 8042.307 olarak hesaplanmış olup, bireysel farklılıkları yansıtmaktadır.

Bu sonuçlar, öğrencilerin fayda ve konfor algılarını etkileyen faktörlerin daha iyi anlaşılabilmesi için daha derinlemesine analizlerin gerekliliğini vurgulamaktadır.

• ANOVA Analizi İçin Etki Büyüklüğü

Çizelge 83. Dört üniversite arasında fayda ve konfor analizinin etki büyüklüğünü gösteren tablo.

Değişken	Etki Büyüklüğü	Nokta Tahmini	%95 Güven Aralığı
Fayda ve Konfor	Eta-kare (η^2)	0.044	[0.004, 0.091]
	Epsilon-kare (ϵ^2)	0.033	[-0.007, 0.081]
	Omega ² (Sabit etki)	0.033	[-0.007, 0.081]
	Omega ² (Rastgele etki)	0.011	[-0.002, 0.029]

- Yorumlama

Dört üniversite arasında Fayda ve Konfor ile ilgili etki büyüklükleri, üniversite farklılıklarının küçük ila orta düzeyde bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir. Eta-kare (η^2) değeri 0.044 olup, küçük ila orta düzeyde bir etkiyi işaret etmektedir. Epsilon-kare (ϵ^2) ve Sabit etki Omega-kare (Ω^2) değerleri 0.033 olarak hesaplanmış ve küçük bir etki göstermektedir. Rastgele etki Omega-kare (Ω^2) değeri ise 0.011 olup, küçük bir rastgele etkiye işaret etmektedir.

Bu sonuçlar, üniversiteler arasındaki farklılıkların ufak bir etkiye sahip olduğunu, sabit etkilerin ise daha belirgin bir rol oynadığını göstermektedir..

- Sonuçların Anket Soruları ile Bağlantısı

- Kampüsteki Açık Alanlardaki Zeminler Konforlu ve Güvenlidir.

Yeditepe Üniversitesi, 20.68 ile en yüksek ortalama puana sahip olup, bu üniversitedeki öğrencilerin açık alanlardaki zeminlerin konfor ve güvenliğini en olumlu şekilde değerlendirdiğini göstermektedir. Buna karşılık, İstanbul Aydın Üniversitesi 16.28 ile en düşük ortalama puana sahip olup, bu da bu üniversitedeki öğrencilerin açık alanların konfor ve güvenliği konusunda daha az memnuniyet duyduklarını göstermektedir. Bu bulgular, anket sorularıyla uyumludur; Yeditepe Üniversitesi öğrencileri, diğer üniversitelere kıyasla açık alanlardaki zeminleri daha konforlu ve güvenli algılamaktadır.

- Kampüsteki Açık Alanlarda Bulunan Kentsel Donatılar Oldukça Konforludur.

Fayda ve Konfor analizinin sonuçları, açık alanlardaki konforla ilgili öğrenci değerlendirmelerinin, kentsel donatılar da dahil olmak üzere, üniversiteler arasında önemli ölçüde farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Işık Üniversitesi, 6.42 ile en yüksek standart sapmaya sahiptir; bu durum, öğrencilerin kentsel donatılarla ilgili konfor algılarında geniş bir görüş yelpazesi olduğunu göstermektedir. Yeditepe Üniversitesi'nin yüksek ortalama puanı (20.68), kentsel donatıların konforu açısından daha olumlu bir değerlendirme yapıldığını göstermekte olup, öğrencilerin bu üniversitedeki kentsel donatıları daha konforlu bulduğunu ifade etmektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi'nin düşük ortalama puanı (16.28) ise, öğrencilerin kentsel donatıları daha az konforlu algıladıklarını göstermektedir.

- Sonuç

İstanbul'daki dört üniversite arasında Fayda ve Konfor analizi, öğrenci değerlendirmelerinde önemli farklılıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Yeditepe Üniversitesi, en yüksek puanlara sahip olup, açık alanlar ve kentsel donatıların konforu ve güvenliği açısından daha olumlu bir algıya işaret etmektedir. Buna karşılık, İstanbul Aydın Üniversitesi, en düşük puanları alarak öğrencilerin bu alanlardaki memnuniyetinin daha düşük olduğunu göstermektedir.

ANOVA sonuçları, hem doğrusal hem de doğrusal olmayan etkilerin mevcut olduğunu göstermekte olup, sabit etkilerin daha belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Bulgular, anket soruları ile uyumlu olup, üniversitelerin kampüs alanlarını ve kentsel donatıları iyileştirmeye odaklanarak öğrenci memnuniyetini artırmaları gerektiğini vurgulamaktadır.

- Öneriler Her Üniversite İçin İyileştirme
 - İstanbul Aydın Üniversitesi:
 - Öğrenci değerlendirmelerinin düşük memnuniyet seviyelerini gösterdiği açık alanlarda, zemin kaplamaları ve kentsel donatılar da dahil olmak üzere, konfor ve güvenliği artırmaya yönelik iyileştirmeler yapılmalıdır.
 - Açık alanların dağılımını optimize etmek ve konfor seviyelerini yükseltmek için yenilikçi çözümler uygulanmalıdır.
 - Işık Üniversitesi:
 - Açık alanlar ve kentsel donatılar ile ilgili öğrenci değerlendirmelerindeki değişkenliği azaltmak için, bu alanların tasarımında tutarlılık sağlanmalıdır.
 - Kentsel donatıların, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilmesi için geliştirmeler yapılmalıdır.
 - Yeditepe Üniversitesi:
 - Üniversiteyi öne çıkaran yüksek konfor ve güvenlik seviyeleri korunmalıdır.
 - Açık alanlarda sunulan aktivite ve hizmet çeşitliliği artırılarak öğrenci memnuniyeti sürdürülebilir hale getirilmelidir.

- Yıldız Teknik Üniversitesi:
- Açık alanlardaki konfor artırılarak, öğrenci algıları iyileştirilmelidir; çünkü değerlendirmeler bu alanda orta düzeyde bir memnuniyet göstermektedir.
- Açık alanlar ve kentsel donatılar için yenilikçi tasarımlar geliştirilerek, öğrenci değerlendirmelerinin daha hassas ve tutarlı olması sağlanmalıdır.

6) Akademik ve Kültürel Etkinlikler Analizi

- ANOVA Analizi İçin Betimsel İstatistikler

Çizelge 84. Dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinliklerin betimsel istatistik analizi.

Değişken	Üniversite	N	Ortalama	Standart Sapma	Standart Hata	Bileşenler Arası Varyans
Akademik ve Kültürel Etkinlikler	İstanbul Aydın Üniversitesi	29	1.76	1.64	0.30	
	Işık Üniversitesi	27	4.07	1.73	0.33	
	Yeditepe Üniversitesi	50	3.54	1.82	0.26	
	Yıldız Teknik Üniversitesi	175	3.35	1.97	0.15	
	Toplam	281	3.29	1.96	0.12	
Model	Sabit Etkiler			1.89	0.11	
	Rastgele Etkiler					0.48 (Var) / 0.49 (SD)

○ Yorumlama

Tablo, dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinlikler ile ilgili verileri göstermektedir. İstanbul Aydın Üniversitesi, 1.76 ile en düşük ortalamaya sahip olup, orta düzeyde bir değişkenlik göstermektedir. Buna karşılık, Işık Üniversitesi 4.07 ile en yüksek ortalamaya sahiptir. Yeditepe Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi ise sırasıyla 3.54 ve 3.35 ortalama puanlarına sahiptir. Genel ortalama 3.29 olarak hesaplanmıştır.

Sabit etkiler modeli, 1.89 varyans değeri gösterirken, rastgele etkiler modeli 0.48 ile daha düşük bir varyans ortaya koymaktadır. Bu durum, akademik ve

kültürel etkinliklerin değerlendirilmesinde hem sabit hem de rastgele faktörlerin etkili olduğunu göstermektedir.

- ANOVA Analizi Sonuçları

Çizelge 85. Dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinlikler analizinin sonuçları.

Değişken	Varyasyon Kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare	F	Anlamlılık (p)
Akademik ve Kültürel Etkinlikler	Gruplar Arası (Birleşik)	88.455	3	29.485	8.253	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıksız)	43.187	1	43.187	12.088	<.001
	Doğrusal Terim (Ağırlıklı)	21.438	1	21.438	6.001	0.015
	Doğrusallıktan Sapma	67.016	2	33.508	9.379	<.001
	Gruplar İçinde Toplam	989.616	277	3.573		
		1078.071	280			

- Yorumlama

Gruplar arası varyans 88.455 olarak hesaplanmış olup, ($F = 8.253$, $p < 0.001$) değeri, üniversiteler arasındaki belirgin farklılıkları ortaya koymaktadır.

Ağırlıksız doğrusal terim, ($F = 12.088$, $p < 0.001$) ile güçlü bir etkiye sahipken, ağırlıklı doğrusal terim de anlamlı olmakla birlikte daha zayıf bir etki göstermektedir ($F = 6.001$, $p = 0.015$). Doğrusallıktan sapma ($F = 9.379$, $p < 0.001$), doğrusal olmayan sonuçların varlığını göstermektedir. Toplam varyans 1078.071 olarak hesaplanmış olup, üniversitelerin akademik ve kültürel etkinlikleri değerlendirme biçimlerinde önemli farklılıklar olduğunu vurgulamaktadır.

- ANOVA Analizi İçin Etki Büyüklüğü

Çizelge 86. Dört üniversite arasında akademik ve kültürel etkinlikler analizinin etki büyüklüğünü gösteren tablo.

Değişken	Etki Büyüklüğü	Nokta Tahmini	%95 Güven Aralığı
Akademik ve Kültürel Etkinlikler	Eta-kare (η^2)	0.082	[0.025, 0.141]
	Epsilon-kare (ϵ^2)	0.072	[0.015, 0.132]
	Omega ² (Sabit etki)	0.072	[0.015, 0.132]
	Omega ² (Rastgele etki)	0.025	[0.005, 0.048]

○ Yorumlama

Etki büyüklüğü tahminleri, üniversiteler arasındaki farklılıkların akademik ve kültürel etkinliklerdeki varyansın yaklaşık %8.2'sini açıkladığını göstermektedir ($\eta^2 = 0.082$). Epsilon-kare (ϵ^2) ve sabit etki omega-kare (Ω^2) değerleri 0.072 olup, daha muhafazakar bir tahmin sunmaktadır. Rastgele etki omega-kare (Ω^2) değeri ise 0.025 olarak hesaplanmış olup, rastgele faktörlerin katkısının daha küçük olduğunu göstermektedir.

• Sonuçların Anket Soruları ile Bağlantısı

- Kampüsteki açık alanların spor, sergiler, konserler, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı aktiviteler için yeterli olduğunu düşünüyorum.

Işık Üniversitesi'nin 4.07 ile en yüksek ortalamaya sahip olması, öğrencilerinin açık alanları ders dışı etkinlikler için daha uygun bulduğunu göstermektedir. Buna karşılık, İstanbul Aydın Üniversitesi'nin 1.76 ile en düşük ortalamaya sahip olması, öğrencilerinin bu alanların yetersiz olduğunu düşündüğünü ortaya koymaktadır.

- Kampüsteki pasif yeşil alanlarda gerçekleşen etkinliklerin, çevredeki diğer alanlardaki etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.

Üniversiteler arasındaki belirgin farklılık ($F = 8.253$, $p < 0.001$), öğrencilerin pasif yeşil alanlardaki etkinlikler ile diğer alanlardaki etkinlikler arasındaki farkı algılayışının değişkenlik gösterdiğini göstermektedir. Örneğin, Yeditepe Üniversitesi (3.54) ve Yıldız Teknik Üniversitesi (3.35) öğrencileri, bu alanlarda farklı türde etkinlikler gerçekleştiğini düşünürken, Işık Üniversitesi öğrencilerinin algısı daha homojen olabilir.

- Kampüsteki pasif yeşil alanlardaki etkinlikler uzaktan gözlemlenebilir.

İstatistiksel sonuçlar, doğrusal olmayan etkilerle birlikte ($F = 9.379$, $p < 0.001$), pasif yeşil alanlardaki etkinliklerin görünürlüğünün ve kamusal niteliğinin üniversiteler arasında farklılık gösterebileceğini ortaya koymaktadır. Yeditepe ve Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencilerinin bu etkinliklere dair daha yüksek farkındalığa sahip olması, bu alanlarda etkinliklerin daha görünür olması veya daha sık düzenlenmesi ile açıklanabilir.

- Sonuç

Analiz, üniversiteler arasında akademik ve kültürel etkinliklere ilişkin öğrenci algılarında önemli farklılıklar olduğunu göstermektedir. Açık alanların ders dışı etkinlikler için uygunluğu açısından, Işık Üniversitesi öğrencileri bu alanları daha uygun bulurken, İstanbul Aydın Üniversitesi öğrencileri bu alanların yetersiz olduğuna inanmaktadır.

Pasif yeşil alanlardaki etkinliklerin çevredeki diğer alanlardan farklı olup olmadığı konusunda, Yeditepe ve Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencileri, bu alanlarda gerçekleşen etkinliklerin farklı olduğunu düşünürken, Işık Üniversitesi öğrencileri bu konuda daha homojen bir algıya sahiptir.

Pasif yeşil alanlardaki etkinliklerin görünürlüğü konusunda ise, Yeditepe ve Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencileri daha fazla olumlu sonuç bildirmiştir. Bu durum, bu alanlarda daha fazla etkinlik düzenlenmesi veya etkinliklerin daha görünür olması ile ilişkili olabilir.

Genel olarak, kampüs alanlarının ve etkinliklerin öğrenci deneyimleri ve memnuniyet seviyeleri üzerinde önemli bir etkisi olduğu anlaşılmaktadır.

- Öneriler Her Üniversite İçin İyileştirme

- İstanbul Aydın Üniversitesi:

- Ders dışı etkinlikler için açık alanların erişilebilirliğini ve kalitesini artırmak amacıyla atıl durumdaki alanları yeniden tasarlamak.
- Öğrenci katılımını artırmak için daha fazla düzenli kültürel ve akademik etkinlikler organize etmek.
- Pasif yeşil alanların erişilebilirliğini ve görünürlüğünü iyileştirerek öğrencilerin bu alanları daha aktif kullanmalarını teşvik etmek.

- Işık Üniversitesi:
 - Öğrenci memnuniyetinin yüksek olduğu açık alanları korumak ve daha da geliştirmek.
 - Ders dışı etkinliklerin çeşitliliğini artırarak farklı ilgi alanlarına sahip öğrencilerin katılımını sağlamak.
 - Kültürel ve akademik etkinliklerde öğrenci liderliğini teşvik ederek katılımı ve sahiplenmeyi artırmak.
- Yeditepe Üniversitesi:
 - Pasif yeşil alanların altyapısını iyileştirerek bu alanların çevredeki diğer alanlardan daha net bir şekilde ayrışmasını sağlamak.
 - Mevcut ders dışı etkinlikler hakkında farkındalık yaratmak için tanıtım kampanyaları düzenlemek ve katılımı artırmak.
 - Yeşil alanların görünürlüğünü ve erişilebilirliğini artırmak amacıyla oturma alanları ve belirlenmiş etkinlik bölgeleri entegre etmek.
- Yıldız Teknik Üniversitesi:
 - Pasif yeşil alanların kullanımını optimize ederek bu alanları hem akademik hem de kültürel etkinlikler için çok işlevli hale getirmek.
 - Öğrencilerin bu alanlardaki etkinliklerden haberdar olmasını sağlamak için daha iyi yönlendirme tabelaları ve yollar sağlamak.
 - Kampüs deneyimini geliştirmek adına daha sık ve çeşitli akademik ve kültürel etkinlikler düzenlemek.

- Sonuç ve Tartışma ANOVA Analizi

Bu analiz, farklı üniversitelerde yeşil alan kullanım deneyimini etkileyen faktörlere dair önemli bulgular sunmakta ve üniversite ortamının öğrenci memnuniyeti ile etkileşimini nasıl şekillendirdiğini ortaya koymaktadır. ANOVA ve LSD çoklu karşılaştırma testleri kullanılarak yapılan istatistiksel analizler, sosyal etkileşim, spor aktiviteleri, gece kullanım güvenliği, erişilebilirlik, konfor ve akademik/kültürel etkinlikler gibi alanlarda üniversiteler arasında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermiştir.

Örneğin, Yeditepe Üniversitesi ve Işık Üniversitesi birçok göstergede öne çıkmıştır. Yeditepe Üniversitesi, sosyal olanaklar ve konfor açısından en yüksek değerlendirmeleri alırken, Işık Üniversitesi spor faaliyetleri ve gece güvenliği açısından öne çıkmıştır. Buna karşın, İstanbul Aydın Üniversitesi, özellikle erişilebilirlik ve konfor gibi değişkenlerde en düşük puanları alarak, öğrenci deneyimini iyileştirmek için altyapısal geliştirmelere ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

Bu bulgular doğrultusunda, yeşil alanların çok yönlü kullanımını artırmaya, spor faaliyetlerini genişletmeye ve bu alanların estetik ve çevresel unsurlarını iyileştirmeye yönelik stratejiler uygulanması önerilmektedir. Ayrıca, üniversiteler arasındaki farklılıkları açıklamada daha büyük bir rol oynayabilecek kurumsal politikalar veya kültürel etmenler gibi doğrusal olmayan faktörleri incelemek için ileri araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Bunun yanında, İstanbul Aydın Üniversitesi, sosyal ve spor altyapısına daha fazla yatırım yaparak öğrenci deneyimini geliştirebilirken, Yıldız Teknik Üniversitesi, yeşil alanları kültürel etkinliklerle daha iyi bütünleştirerek öğrenci katılımını artırabilir. Bu tür iyileştirmeler, öğrenci memnuniyetini yükseltmenin yanı sıra üniversite topluluğu içinde aidiyet ve etkileşimi güçlendirecektir.

Genel olarak, bu çalışma, üniversite yöneticilerinin kaynak tahsisini en etkili alanlara yönlendirmesine yardımcı olacak veri odaklı bir analiz çerçevesi sunmaktadır. Açık alan tasarımının iyileştirilmesi, güvenlik önlemlerinin artırılması ve öğrencilere yönelik çeşitli aktiviteler sunulması, üniversitelerin yalnızca işlevsel yönlerini değil, aynı zamanda öğrencileri yenilikçiliğe ve etkileşime teşvik eden dinamik eğitim ve sosyal ortamlar olarak rollerini de güçlendirecektir.

VII. SONUÇ VE GELECEK İÇİN TAVSİYELER

Bu tez çalışmasında, kampüs tasarımı, üniversite kampüslerinin kentsel bağlamı ve özellikle mimarlık bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin memnuniyeti arasındaki ilişkiler kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Elde edilen bulgular, mevcut üniversite kampüslerinin yeniden tasarımına yönelik önemli veriler sunmakta ve yeni kampüslerin planlanmasında mimarlara rehberlik etmektedir.

Bu kapsamlı analiz, kampüs planlamacıları ve yöneticilerine, açık alanların işlevselliğini, güvenliğini ve estetik değerini artırmaya yönelik stratejiler geliştirme konusunda yol göstererek, öğrenci ihtiyaç ve beklentilerine daha iyi yanıt veren kampüs ortamları oluşturulmasına katkıda bulunabilir.

A. Bulguların Tartışılması

Kentsel mekanların üniversite kampüsleri üzerindeki etkilerine yönelik araştırmalar, akademik literatürde giderek artan bir ilgi görmektedir. Önceki çalışmalar, öğrenci memnuniyetini etkileyen çeşitli faktörleri belirlemiş olsa da, son bulgular özellikle bu kentsel ortamların mimarlık öğrencilerinin genel memnuniyet ve katılım düzeylerini nasıl etkilediğini vurgulamaktadır.

Bu çalışmada benimsenen bütünleşik tematik analiz yaklaşımı, Davranış Haritalama (Behavioral Mapping), Temel Bileşen Analizi (PCA), Alpha Cronbach Güvenilirlik Katsayısı, Geçerlilik Faktörü, ANOVA ve Regresyon Analizi gibi yöntemleri içermektedir.

- Kentsel Mekanların Etkisi

Yapılan analizler, kentsel mekanların öğrenci memnuniyetini şekillendirmede kritik bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Literatürde vurgulandığı üzere, kampüs alanlarının işlevsel, sosyal ve algısal boyutları, mekana yönelik memnuniyeti önemli ölçüde etkilemektedir.

İşlevsel boyut, mimarlık öğrencilerinin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde erişilebilir ve kullanılabilir tesislerin sağlanmasını içerir.

Sosyal boyut, öğrenciler arasında etkileşim, iş birliği ve topluluk bağlarını güçlendiren mekanların oluşturulması ile ilgilidir.

Algısal boyut ise mekanların estetik kalitesi ve bireysel duygusal deneyimler ile bağlantılıdır.

Araştırmalar, öğrencilerin kampüs deneyimlerini büyük ölçüde bu faktörlere dayanarak değerlendirdiğini göstermektedir. Örneğin, algısal olarak estetik ortamlarda bulunmanın, öğrencilerin psikolojik yönden iyi oluşunu artırarak kampüs yaşamına daha aktif katılımlarını teşvik ettiği belirlenmiştir. Bu doğrultuda, üniversitelerin kentsel mekanların tasarımına ve yönetimine öncelik vermesi gerektiği vurgulanmaktadır.

- Farklı Öğrenci Deneyimleri

Çalışmanın bulguları, öğrenci demografisinin kampüs memnuniyetini nasıl farklı şekillerde deneyimlediğini göstermektedir. Daha yüksek gelirli mimarlık öğrencileri ve öğrenim kredisi ile eğitim alan öğrenciler, kampüs tesislerine yönelik daha fazla memnuniyetsizlik bildirmiştir. Bu durum, genel olarak daha fazla kaynağa sahip öğrencilerin daha memnun olacağına dair yaygın varsayımlarla çelişmektedir.

Bu bulgu, kampüs planlamasında sosyoekonomik çeşitliliğin göz önünde bulundurulması gerektiğini ortaya koymaktadır. Üniversitelerin, farklı öğrenci gruplarının ihtiyaçlarına özel olarak uyarlanmış destek hizmetleri ve tesisler sunması, memnuniyet düzeylerinin daha dengeli bir şekilde dağıtılmasına katkı sağlayacaktır.

- İyileştirme Önerileri

Bu çalışmanın sonuçları, öğrenci memnuniyetini artırmaya yönelik bazı pratik öneriler sunmaktadır:

Peyzaj tasarımının geliştirilmesi: Literatür, yeşil alanların öğrenci refahını artırmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Daha fazla ve nitelikli peyzaj düzenlemesi, öğrenciler arasında topluluk hissini güçlendirirken dinlenme ve stres yönetimine katkı sağlayabilir.

Öğrenme ve rekreasyon alanlarının artırılması: Çalışma alanları, rekreasyon alanları ve güvenlik önlemlerinin artırılması, öğrencilerin kampüs ortamıyla daha güçlü bir etkileşim kurmasına yardımcı olabilir.

Sosyal etkileşimi teşvik eden mekânlar: Grup çalışmalarına uygun ortak alanların tasarlanması, akademik topluluk duygusunu pekiştirebilir.

Güvenliğin artırılması: Daha iyi aydınlatma ve güvenlik önlemlerinin uygulanması, özellikle yoğun olmayan saatlerde öğrencilerin kampüs alanlarını daha rahat kullanabilmesini sağlayacaktır.

Bu bulgular, üniversite kampüslerinde kentsel mekanların yönetimi ile öğrenci memnuniyeti arasındaki karmaşık ilişkiyi ortaya koymaktadır. Öğrencilerin farklı deneyimlerini ve ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran yükseköğretim kurumları, daha kapsayıcı ve etkileşimli ortamlar oluşturabilir. Bu bağlamda, kentsel mekan yönetimi yalnızca eğitsel deneyimi değil, aynı zamanda öğrencilerin genel refahını artıran önemli bir unsur olarak ele alınmalıdır.

Gelecekteki araştırmalar, bu dinamiklerin zaman içinde nasıl değiştiğini ve farklı kampüs bağlamlarında nasıl şekillendiğini daha derinlemesine incelemelidir. Böylece, kentsel planlama, tüm öğrencilerin ihtiyaçlarına duyarlı bir şekilde geliştirilmeye devam edebilir.

B. Önceki Çalışmalarla Uyumluluk ve Çelişen Bulgular

Yapılan analizler, kampüs açık alanlarının algılanışı ve kullanımı konusundaki mevcut literatürle hem uyumlu hem de farklılaşan bazı noktaları ortaya koymaktadır. Bu dinamikleri anlamak, öğrenci memnuniyetini ve refahını artırmak için değerli fikirler sunabilir.

Önceki Çalışmalarla Uyumluluk Gösteren Bulgular

○ Açık Alanların Çok İşlevliliği

Araştırma sonuçları, öğrencilerin büyük bir kısmının kampüsteki açık alanların çok yönlü kullanımını olumlu karşıladığını göstermektedir. Katılımcıların %56,3'ü, bu alanların çeşitli aktiviteler için kullanıldığını kabul etmektedir (“katılıyorum” ve “çok katılıyorum” cevapları). Bu bulgu, önceki çalışmalarda da vurgulanan çok işlevli mekanların sosyal etkileşimi teşvik etmesi

gerektiğini öne süren yaklaşımlarla örtüşmektedir (Ayyad, Alwaked ve Abuanzeh, 2022; Hilaire vd., 2008).

Literatürde, öğrencilerin bu alanlarda yürüyüş, sosyalleşme ve ders çalışma gibi etkinlikleri gerçekleştirdiği sıklıkla belirtilmektedir. Bu doğrultuda, kampüs planlamalarında esnek kullanım imkanları sunan tasarımlar öncelikli olarak ele alınmalıdır.

- Sosyal Etkileşim Üzerindeki Etki

Çalışmanın bulguları, birçok öğrencinin açık alanların sosyalleşmeyi teşvik ettiğini düşündüğünü göstermektedir. Katılımcıların %60,8'i, açık alanların sosyal etkileşim açısından önemli bir rol oynadığını belirtmektedir. Bu sonuç, açık alanların öğrenci toplulukları içinde bağ kurmayı kolaylaştıran mekanlar olduğu yönündeki mevcut literatürle uyumludur (White, Alcock, Wheeler ve Depledge, 2019).

Üniversite deneyiminin önemli bir parçası olan sosyal etkileşim, bireysel gelişimi desteklemenin yanı sıra akademik başarıyı da olumlu yönde etkileyebilir. Bu nedenle, öğrenci dostu açık alan tasarımlarına yatırım yapmak, üniversitelerin uzun vadeli stratejileri arasında yer almalıdır.

- Bakımlı Açık Alanlara Duyulan Gereksinim

Çalışma, iyi bakımlı yeşil alanların öğrenci refahı ve genel memnuniyet için hayati öneme sahip olduğunu doğrulamaktadır. Bu bulgu, dış mekan kalitesi ile öğrenci katılımı arasında güçlü bir korelasyon bulunduğunu öne süren önceki araştırmalarla (Chen ve Lee, 2020) örtüşmektedir.

Öğrenciler, temizlik ve düzen gibi faktörlerin açık alan kullanımını doğrudan etkilediğini belirtmiştir. Dolayısıyla, kampüslerin peyzaj düzenlemeleri ve bakım hizmetlerine daha fazla önem vermesi, öğrencilerin açık alanları daha sık ve rahat kullanmalarını teşvik edebilir.

- Önceki Çalışmalarla Çelişen Bulgular

- Aktivite Alanlarının Yeterliliği Üzerine Algılar

Çalışma bulguları, anket sorularına verilen cevaplarda öğrencilerin %18,8'inin tamamen katılmıyorum cevabı verdiğini, %12,8'inin ise katılmıyorum cevabı verdiğini göstermektedir. Bu yüzden kampüsteki aktif alanların yeterliliği

konusundaki memnuniyetsizlik ortaya çıkmaktadır. Bu durum, daha önceki araştırmaların (Adeleke vd., 2018) kampüs açık alanlarının doğal olarak yeterli aktivite olanakları sunduğu varsayımına ters düşmektedir.

Önceki çalışmalar, açık alanların öğrencilere geniş bir etkinlik yelpazesi sunduğunu belirtse de, mevcut bulgular bu alanların kullanımına yönelik öğrenci beklentilerinin tam olarak karşılanmadığını göstermektedir. Bu nedenle, kampüs yönetimlerinin öğrenci taleplerine daha duyarlı olması ve açık alanları daha işlevsel hale getirmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

○ Kullanım Alışkanlıkları ve Erişilebilirlik

Veriler, kampüsteki açık alanlara erişilebilirlik konusunda karışık görüşleri ortaya koymaktadır. Öğrencilerin %18,4'ü, kampüsün farklı bölgelerinden açık alanlara ulaşımın kolay olmadığı yönünde görüş bildirmiştir. Bu sonuç, önceki araştırmaların (Johnson and Wong, 2021) kampüs açık alanlarının genellikle erişilebilir ve entegre olduğunu öne süren bulgularıyla çelişmektedir.

Erişilebilirlik, öğrencilerin açık alanları en verimli şekilde kullanabilmesi için kritik bir faktördür. Bu bağlamda, yetersiz yönlendirme tabelaları, fiziksel engeller veya merkezi olmayan konumlandırma gibi faktörlerin öğrencilerin açık alanlara erişimini zorlaştırabileceği düşünülmektedir. Üniversitelerin, açık alan erişimini artırmak adına kampüs içi ulaşım olanaklarını iyileştirmesi ve bu alanlara yönlendirme sağlaması önerilmektedir.

○ Kişisel Aktivitelerde Açık Alanların Kullanımı

Katılımcıların önemli bir yüzdesi (%34,5) kişisel aktiviteler için açık alanları düzenli olarak kullanma konusunda, ankette sorulan sorulara göre karasızım cevabı verdiği tespit edilmiştir. Bu durum, öğrencilerin kampüs çevreleriyle tekdüze bir şekilde etkileşime girdiği yönündeki önceki varsayımlarla çelişerek, mevcut kampüs tasarımı uygulamalarının öğrenci kitlesinin çeşitli ihtiyaçlarını karşılamadığını ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgular, açık kampüs alanlarıyla ilgili öğrenci algılarında önceki araştırmalarla hem benzerlikler hem de farklılıklar olduğunu göstermektedir. Fonksiyonellik ve sosyal etkileşimlerin önemi konusunda güçlü bir görüş birliği varken, aktivite yeterliliği ve erişilebilirlik konusundaki algılardaki farklılıklar, daha fazla araştırma yapılması gereken alanlar olarak öne

çıkmaktadır.

Gelecek araştırmalar, bu farklılıkları ve tasarım gereksinimlerini daha derinlemesine incelemeli, böylece öğrenci ihtiyaçlarına ve tercihlerine daha iyi yanıt verecek tasarımlar ortaya konulmalıdır. Araştırmalar ile kurumsal uygulamalar arasında uyum sağlayarak, üniversiteler kampüs ortamlarını iyileştirebilir ve nihayetinde öğrenci memnuniyetini ve katılımını artırabilir. Bu tartışma, açık alanların rolünü anlamadaki boşlukları doldurarak, öğrenciler için kampüs deneyimlerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

C. Çalışmanın Sonuçları

Anketle yapılan kapsamlı veri analizine dayanarak, üniversite kampüslerinde açık alanlarla ilgili birkaç önemli sonuca ulaşılabilir:

- Öğrenci Katılımı Üniversiteler Arasında

Yanıtların büyük bir kısmı Yıldız Teknik Üniversitesi'nden geldi; bu üniversite, toplam yanıtların %61.6'sını oluşturuyor, bu da bu kurumdaki öğrenci katılım seviyesinin yüksek olduğunu gösteriyor. Bu durum, çalışmanın ağırlıklı olarak bu üniversitenin öğrencilerinin görüşlerini yansıttığını düşündürmektedir. Yeditepe, İstanbul Aydın ve Işık Üniversitesi gibi diğer üniversiteler de katılım gösterdi ancak daha küçük oranlarda yer aldılar.

- Cinsiyet Dağılımı

Kadın katılımcılar örneklemin %64.1'ini oluştururken, erkek katılımcılar %35.2'yi oluşturdu. Bu cinsiyet dengesizliği, kampüs alanlarının kullanımıyla ilgili elde edilen sonuçları ve bakış açılarını etkileyebilir, çünkü tercihler cinsiyetler arasında farklılık gösterebilir.

- Kampüs Açık Alanlarının Kullanımı

Kampüs açık alanlarıyla yapılan analiz, öğrencilerin geniş bir yelpazede aktiviteye katıldıklarını göstermektedir; en yaygın aktiviteler yürüyüş ve sosyalleşme (sohbet) olarak belirtilmiştir. Ancak, spontane spor yapma ve sigara içme gibi daha az sık yapılan aktiviteler de belirtilmiştir. Bu çeşitlilik, kampüslerin farklı öğrenci tercihlerine hitap eden, çeşitli alanlar sağlaması

gerekliliğini vurgulamaktadır; sosyal etkileşimden kişisel dinlenmeye kadar geniş bir yelpazede.

- Akşam Saatlerinde Güvenlik Endişeleri

Öğrencilerin önemli bir kısmı, kampüs açık alanlarını akşam saatlerinde kullanırken güvenlik endişeleri yaşadığını belirtmiştir. Çoğunluk güvenli hissetse de, yaklaşık %17.3'lük bir kesim tarafsız veya olumsuz duygular ifade etmiştir; bu da aydınlatma ve güvenlik önlemlerinin iyileştirilmesinin, bu alanların geç saatlerdeki erişilebilirliğini ve konforunu artırabileceğini göstermektedir.

- Çevresel Duyarlılık ve Bakım

Bazı kötü bakımlı alanlara rağmen, öğrenciler hala bu alanların çevresel duyarlılığı artırmada önemli bir rol oynadığını ifade etmiştir. Bu bulgu, kampüsteki yeşil alanların, durumları ne olursa olsun, öğrencilerin sürdürülebilirlik ve ekolojik sorumluluk anlayışlarını geliştirmeleri için önemli bir araç olarak işlev gördüğünü ortaya koymaktadır. Bu alanların hem estetik hem de eğitimsel amaçlarla korunması önemlidir. Çünkü iyi bakımlı çevreler sürdürülebilirlik konusunda daha olumlu tutumları teşvik edebilirken, daha az gelişmiş alanlar da çevre sorunlarına yönelik farkındalık yaratabilir.

- Fonksiyonellik ve Estetik Katkı

Kampüs açık alanlarının çok fonksiyonluluğu, öğrenciler için bu alanların değerli olmasının önemli bir faktörüdür. Birçok öğrenci, bu alanları spor, dinlenme ve sosyal etkinlikler için kullanılan çok amaçlı yerler olarak görmekte ve bu durum, kampüs yaşamından aldıkları genel memnuniyeti artırmaktadır. Bu alanlar, hem aktif hem de pasif kullanımları destekleyecek şekilde tasarlanarak, öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarına hitap etmektedir. Ayrıca, açık alanlar, çoğu öğrenci tarafından kampüsün genel itibarı ve estetik çekiciliği üzerinde olumlu bir etkisi olduğu düşünülmektedir. İyi tasarlanmış peyzajların pratik işlevlerle entegrasyonu, üniversitenin görsel kimliğini güçlendirerek öğrencilere ve ziyaretçilere davetkar bir atmosfer sunar. Ancak, bazı öğrencilerin bu etkinin boyutuyla ilgili ankette yöneltilen sorulara verdikleri cevaplarda “katılmıyorum” cevabı vermesi, bu alanların değerinin öğrenci kitlesine daha etkin bir şekilde iletilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

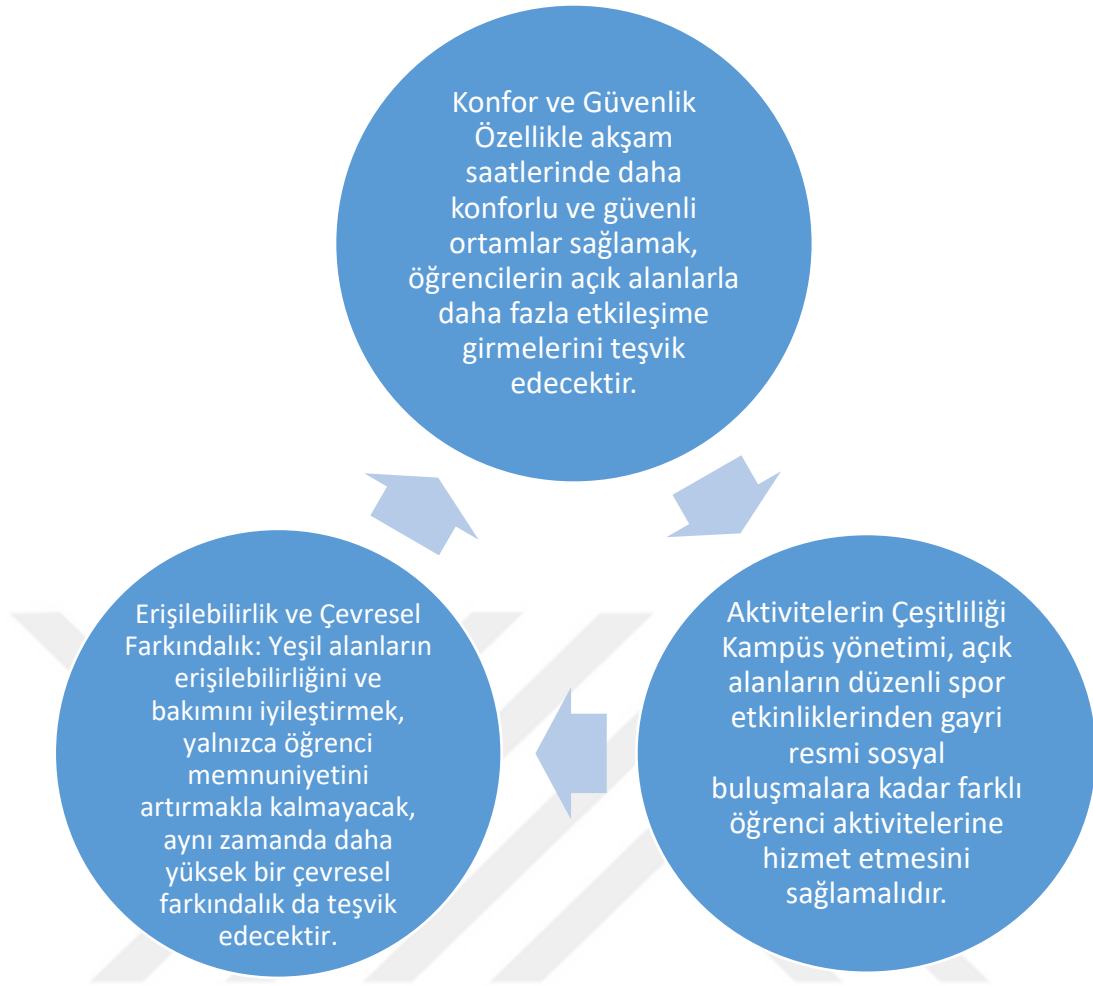
- Ekstra İhtiyaçlar İçin Tercihler

Araştırma, öğrencilerin kampüste daha fazla olanak talep ettiğini ve özellikle daha fazla kafe ve oturma alanı istediğini göstermektedir. Öğrenciler, kafelerin yalnızca gündüz saatlerinde değil, akşam saatlerinde de açık kalmasının kampüs yaşamını artırma potansiyeline sahip olduğunu vurgulamaktadır. Bu, öğrencilere ders sonrası dinlenme ve sosyalleşme imkanı sunarak topluluk duygusunu güçlendirebilir ve kampüsü ders saatleri dışında daha aktif bir hale getirebilir.

Ayrıca çalışmada, sigara içilen alanların sosyal ve oturma alanlarından uzak bir şekilde konumlandırılması gerektiği vurgulanmıştır. Bu, sigara içmeyen öğrencilerin dış mekanlardan rahatça faydalanabilmesi için ikinci el sigara dumanına maruz kalmadan daha iyi bir deneyim yaşamalarını sağlayacaktır. Bu ekstra olanakların sağlanması, daha geniş bir öğrenci kitlesinin ihtiyaçlarını karşılayarak kampüsü daha kapsayıcı ve konforlu bir ortam haline getirecektir.

- Aktivite Alanlarında Çeşitlilik

Çalışma, kampüslerin hem aktif hem de pasif aktiviteler için alan sağlaması gerektiğini vurgulamaktadır ve spor, sosyal etkinlikler ve dinlenme için ayrılmış alanların oluşturulmasının önemini belirtmektedir. Öğrenciler, kampüs deneyimlerine katkı sağlayan çok sayıda etkinlikle katıldıklarını göstermektedir. Aktif alanlar, genellikle spor ve grup etkinlikleri için kullanılmakta, bu da fiziksel sağlık ve sosyal etkileşim için fırsatlar yaratmaktadır. Öte yandan, pasif yeşil alanlar, öncelikle estetik katkılarından ötürü değerli olmakla birlikte, bireysel yürüyüş, ders çalışmak ve güneşlenmek gibi kişisel aktiviteler için de kullanılmakta, öğrencilere zihinsel sağlıklarını destekleyecek dinlendirici bir ortam sunmaktadır. Bu nedenle, bu alanların çok fonksiyonlu tasarımı, öğrenci nüfusunun çeşitli ihtiyaçlarına hitap eder.

Şekil 144. Sonuçların Özeti.

D. Gelecek Çalışmalar

- Ayrıntılı Etki Çalışmaları

Gelecekteki araştırmalar, bakımlı ve bakımsız yeşil alanların öğrenci memnuniyeti, refahı ve akademik performans üzerindeki özel etkilerini inceleyen derinlemesine etki çalışmaları yapmaya odaklanmalıdır. Literatürde bulunan bu tür çalışmalar (White, Alcock, Wheeler, and Depledge, 2019), üniversitelerin doğru bakımın önemini anlamalarına yardımcı.

- Demografik Analiz

Gelecekteki çalışmalar, yıl, cinsiyet, akademik bölüm veya kültürel geçmiş gibi farklı öğrenci demografilerinin, kampüs açık alanlarına yönelik algı ve tercihlerde farklılıklara yol açıp açmadığını araştırmalıdır. Bu tür bilgiler (Luo and Juhász, 2021), kampüs tesislerinin daha özel bir şekilde planlanmasına

olanak tanıyabilir ve öğrenci kitlesinin çeşitli ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayabilir.

- Uzunlamasına Çalışmalar

Özellikle tesis iyileştirmeleri veya yeni kampüs tasarımlarına yanıt olarak, öğrenci algılarının ve açık alan kullanımının zamanla nasıl evrildiğini izlemek için uzunlamasına çalışmalar yapılması önerilmektedir. Uzun vadeli araştırmalar (Chen and Lee, 2020), kampüs geliştirme projelerinin sürdürülebilirliği ve etkinliği hakkında değerli veriler sağlayabilir.

Bu bulguları ele alarak ve önerileri uygulayarak, üniversite kampüsleri açık alanlarının işlevselliğini, güvenliğini ve cazibesini önemli ölçüde geliştirebilir, nihayetinde genel öğrenci deneyimini iyileştirebilir.

Öte yandan, anket yanıtlarının analizi, öğrencilerin açık kampüs alanlarına yönelik tercihleri ve algıları hakkında önemli bilgiler ortaya koymuştur. Öğrenciler çoğunlukla yürüyüş, sohbet ve sosyal etkinliklerde yer almaktadır, bu da iyi bakım yapılan, çok işlevli açık alanlara yönelik bir talebin varlığını göstermektedir. Bu aktiviteler, öğrencilerin sosyal ihtiyaçlarını ve açık alanların iletişim ve etkileşim oluşturma rolünü yansıtmaktadır. Ayrıca, hem spontane hem de düzenli etkinlikler için spor tesisleri değerli olsa da, tüm eğlence taleplerinin karşılanmasında bir eksiklik olduğu görülmektedir.

Özellikle akşam etkinlikleriyle ilgili olarak, güvenlik ve erişilebilirlik kritik meseleler olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcılar, daha iyi aydınlatma ve güvenlik önlemlerine duyulan ihtiyacı belirtmiştir (Frag, Badawi, and Doheim, 2019). Erişilebilirlik genellikle yeterli olarak görülmüş, ancak küçük bir kesim endişelerini dile getirmiştir, bu da iyileştirme için alan olduğunu göstermektedir.

Çevresel olarak, anket, bakımsız yeşil alanların bile öğrencilerin çevresel duyarlılığını artırmaya katkıda bulunduğunu göstermiştir, bu da kampüslerde iyi korunmuş doğal alanların gerekliliğini pekiştirmektedir. Yeşil alanlar, üniversite sınırlarının ötesinde de faydalı görülmüş ve daha geniş kentsel çevreye katkı sağlamaktadır.

Kampüs alanlarının estetik ve işlevsel yönleri yaygın şekilde olumlu karşılanmaktadır. Birçok öğrenci, iyi tasarlanmış açık alanların üniversitenin itibarını ve cazibesini artırdığını kabul etmiştir, ancak bazıları nötr kalmıştır. Çok

işlevliliğin bir diğer önemli unsur olduğu, açık alanların rahatlatma, spor ve sosyal etkinlikler gibi çeşitli faaliyetleri desteklediği görülmüştür.

Gelecekteki araştırmalar, dijital öğrenme ortamlarının, öğretim üyelerinin katılımının ve sosyal entegrasyonun kampüste öğrenci memnuniyeti üzerindeki etkisi gibi bu olguya katkıda bulunan ek faktörleri belirlemelidir. Ayrıca, detaylı bir çalışma yapılması, öğrenci memnuniyetinin zamanla nasıl evrildiğine ve kampüs altyapısı ve hizmetlerindeki müdahalelerin kalıcı bir etkisi olup olmadığına dair bilgiler sağlayabilir. Gelecek çalışmalar ayrıca daha geniş ve daha çeşitli bir üniversite örneği üzerinde yapılmalıdır, farklı kültürel ve coğrafi bağlamlardan gelen kurumlar dahil edilmelidir, böylece küresel ölçekte öğrenci memnuniyetini etkileyen faktörler hakkında daha kapsamlı bir anlayış elde edilebilir.

Bu alanlara odaklanarak, yükseköğretim kurumları öğrenci deneyimlerini geliştirmek için daha hedeflenmiş stratejiler geliştirebilir ve kampüslerinin hem akademik başarıyı hem de kişisel iyilik halini desteklemesini sağlayabilir.

E. Öneriler ve Tartışma

Anket bulguları ve destekleyici literatür göz önüne alındığında, öğrenci tercihlerine ve çağdaş tasarım uygulamalarına uygun olarak kampüs açık alanlarını iyileştirmek için birkaç öneri sunulabilir:

- Güvenlik ve Emniyeti İyileştirme

Öğrenciler özellikle akşam saatlerinde güvenlik konusunda endişelerini dile getirmiştir, bu nedenle ana açık alanlarda ek aydınlatma ve kampüs güvenliğinin artırılması önerilmektedir. Bu, günün farklı saatlerinde bu alanların daha fazla kullanılmasını teşvik eder, güvenlik sorunlarını ele alır ve önceki çalışmalarda (Frag, Badawi, and Doheim, 2019) desteklenen bir güvenlik hissi yaratır. Ayrıca, tenha alanlarda güvenlik kameralarının kurulması öğrenci güvenliğini daha da artırabilir.

- Eğlence Tesislerini Genişletme ve Çeşitlendirme

Öğrencilerin eğlence ihtiyaçlarını karşılamak için kampüsler, spor ve dinlenme tesislerini genişletmeyi düşünmelidir. Bu, spontan ve organize fiziksel

etkinlikler için daha fazla çok işlevli alan sağlamayı içerir; örneğin açık hava spor salonları veya çok amaçlı kortlar, çeşitli öğrenci ilgilerini barındırabilir ve önceki çalışmalarda (Adeleke et al., 2018) desteklenen şekilde talep üzerine tasarlanabilir. Bu alanların tasarımında öğrenci geri bildirimlerini dahil etmek, tesislerin gerçek taleplere uygun olmasını ve daha fazla katılımı teşvik etmesini sağlar.

- Tüm Kullanıcılar İçin Erişilebilirliği Artırma

Çoğu öğrenci kampüsü erişilebilir bulmuş olsa da, engelli öğrenciler için erişilebilirliğin artırılması öncelik olmalıdır. Rampaların eklenmesi, açıkça işaretlenmiş yolların oluşturulması ve tüm dinlenme ve yeşil alanların evrensel erişilebilirliğinin sağlanması, kampüs ortamlarının kapsayıcılığını artırabilir (Cadena, de Andrade, Meira, and de Freitas Dourado, 2020).

- Esnek, Çok İşlevli Alanlar Yaratma

Öğrenciler, dinlenme, sosyalleşme ve spor gibi bir dizi etkinliği destekleyen açık alanları olumlu bulmaktadır. Bu çeşitli ihtiyaçları karşılamak için kampüs, yıl boyunca farklı işlevler için uyarlanabilen esnek alanlar yaratmaya odaklanmalıdır. Bu, taşınabilir mobilyalar, sosyal etkinlikler için ayrılmış alanlar ve açık hava etkinlikleri veya kültürel aktiviteler düzenlemek için kullanılacak alanlar içerebilir. Esneklik, açık alanların dinamik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayarak hem gündelik hem de resmi kullanımlar için uygun hale gelmesini sağlar.

Modern kampüs ortamlarında, açık alanlar, öğrenci etkileşimini, eğlencesini ve rahatlamasını teşvik eden temel mekanlar olarak hizmet vermektedir. Öğrencilerin çeşitli ihtiyaçları göz önüne alındığında, bu alanların tasarımında esneklik göz önünde bulundurulmalıdır, böylece yıl boyunca farklı etkinliklere ve aktiviteler için uygun hale gelirler. Tasarımdaki esneklik, açık alanların farklı işlevler arasında sorunsuz bir şekilde geçiş yapmasını sağlayarak, kampüs topluluğunun ihtiyaçlarına göre en verimli şekilde kullanılmasını sağlar.

Esnek, çok işlevli bir alan, geniş bir öğrenci tercih yelpazesi için hizmet verebilir. Örneğin, gün içinde öğrenciler bu alanları sessiz çalışmak veya gayri resmi toplantılar yapmak için kullanabilirken, akşamları aynı alan daha büyük sosyal toplantılara veya açık hava konserlerine ev sahipliği yapabilir. Taşınabilir

ve uyarlanabilir mobilyalar, örneğin banklar, masalar ve sandalyeler, gerektiğinde yeniden düzenlenebilir şekilde kampüsler, öğrencilere her zaman ihtiyaçlarına göre çevreyi şekillendirme imkanı verir. Bu tür alanlar, hem bireysel hem de grup aktiviteleri için adapte edilebileceklerinden, öğrencilerin daha fazla katılımını teşvik eder, aynı zamanda çalışma, rahatlama ve eğlence arasındaki dengeyi destekler.

Belirli etkinlikler için ayrılmış alanlar, açık alanların işlevselliğini daha da artırabilir. Örneğin, sosyal toplantılar için belirli alanlar (piknik alanları veya oturma halkaları gibi) oluşturmak, grup tartışmaları, kulüp toplantıları veya gayri resmi öğrenci etkileşimleri için davetkar noktalar yaratabilir (Worpole and Knox, 2007). Aynı zamanda daha açık alanlar, kültürel festivaller, öğrenci fuarları veya performanslar gibi düzenli etkinlikler için mekan olarak tasarlanabilir, böylece kampüsün sosyal ve kültürel dokusunu zenginleştirebilir. Açık hava etkinlikleri için tasarlanmış amfiteyatrolar veya sahneler, performanslar, konuşmalar veya törenlerin yapılabileceği çok yönlü bir ortam sağlar ve alanı eğlence bölgesinden topluluk toplantıları noktalarına dönüştürür.

Spor ve fiziksel aktivitelerin esnek alanlarda barındırılması da önemlidir. Çok işlevli spor alanları, örneğin çok amaçlı kortlar, öğrencilerin taleplerine bağlı olarak basketboldan tenise kadar çeşitli oyunlara ev sahipliği yapabilir. Bu tür alanlar, öğrenci sağlığı ve sosyal etkileşimi destekleyen spontan eğlence aktiviteleri için önemlidir.

Ayrıca, bu açık alanlar mevsimsel veya iklim temelli adaptasyonları destekleyebilir. Daha soğuk aylarda, geçici barınaklar (çadırlar veya açılabilir tenteler gibi) ile donatılabilir, böylece öğrencilerin olumsuz hava koşullarına rağmen alanı kullanmaları sağlanabilir. Daha sıcak mevsimlerde ise, gölgelikli alanlar veya pergolalar, daha uzun süreler boyunca daha rahat bir kullanım sağlar.

Estetik ve işlevsel açısından, yeşil altyapının esnek alanlar kavramıyla entegrasyonu da önemlidir. Çimen, ağaçlar ve bitkiler gibi yeşillikler, alanın görsel çekiciliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda öğrencilere daha doğal ve huzurlu bir ortam sağlar. Yeşil alanlar, farklı işlevsel alanlar arasında tampon bölgeler olarak hizmet edebilir, hem estetik güzellik hem de ekolojik sürdürülebilirliği teşvik eder (Wells, 2000; McCormack, Rock, Toohey, and

Hignell, 2010). Öğrenciler, çevresel faktörleri giderek daha fazla ön planda tutmakta olup, çevre dostu açık alanlar sunmak, bu büyüyen eğilimle uyumludur.

Bu alanların yıl boyu iyi kullanılmasını sağlamak için kampüsler, öğrencilere tasarım ve planlama sürecinde yer vermelidir. Bu, öğrenci ihtiyaç ve tercihlerine hitap eden açık alanlar yaratmaya yardımcı olur. Öğrencilerden açık alanların kullanımı hakkında düzenli geri bildirim almak, gelecekteki yenileme veya değişiklikleri yönlendirebilir ve alanların değişen öğrenci ilgileriyle uyumlu ve uyarlanabilir olmasını sağlar.

Sonuç olarak, esnek ve çok işlevli açık alanlar, modern öğrenci hayatının çeşitli taleplerini karşılamada çok önemlidir. Birden fazla amaca hizmet edebilecek uyarlanabilir alanlar yaratarak, üniversiteler daha ilgi çekici, dinamik ve kapsayıcı bir kampüs ortamı teşvik edebilir. Bu tür tasarımların uygulanması, açık alanların öğrenci ihtiyaçlarına yanıt veren, işlevsel ve sürekli olarak alakalı kalmasını sağlar, bu da kampüs topluluğunda genel memnuniyeti ve katılımı artırır.

- Estetik ve Fonksiyonel Tasarımı Teşvik Etme

Açık alanların estetik bütünlüğü, üniversitenin genel imajına katkıda bulunur. Bu nedenle, kampüs planlamacılarına, yeni açık alanlar tasarlarırken veya mevcut alanları yenilerken hem işlevselliği hem de estetiği önceliklendirmeleri önerilmektedir. Bu, modern mimari unsurların dahil edilmesini, yapıları ve doğal ortamlar arasında bir denge sağlanmasını ve üniversitenin marka değerine ve itibarına uygun görsel açıdan çekici peyzajlar yaratılmasını içermektedir (Brand, 2005).

Diğer taraftan, üniversite kampüslerindeki açık alanların estetik çekiciliği, hem kurumun imajını şekillendirmede hem de öğrenciler, personel ve ziyaretçilerin deneyimlerini etkilemede kritik bir rol oynar. İyi tasarlanmış bir kampüs, topluluk üyelerinin günlük yaşamını geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda potansiyel öğrenciler ve ziyaretçiler üzerinde kalıcı bir izlenim bırakır. Bu nedenle, kampüs planlamacıları açık alanları tasarlarırken veya yenilerken estetik çekicilik ve işlevsellik arasında bir denge sağlamayı önceliklendirmelidir.

Estetik unsurlar, üniversitenin genel marka ve kimliğiyle uyumlu olmalıdır. Modern üniversiteler, ileriye dönük, yenilikçi bir imaj sergilemeyi hedeflemekte

olup, kampüs tasarımı bu vizyonu iletmede merkezi bir rol oynamaktadır. Açık alanlara modern mimari unsurlar—ışık banklar, yenilikçi aydınlatmalar ve çağdaş heykeller gibi—dahil ederek kampüsler, ilerleme ve yaratıcılık duygusu iletir. Ayrıca, yeşil çatıların veya enerji verimli aydınlatmaların entegrasyonu gibi sürdürülebilir tasarım uygulamaları, üniversitenin çevre dostu bir kurum olarak itibarını daha da pekiştirebilir.

Estetikten öte, işlevsellik de oldukça derecede önemlidir. Açık alanlar, öğrenciler ve personel için rahatlama, çalışma ve sosyal etkileşim için pratik alanlar sağlamalıdır. Ergonomik olarak tasarlanmış oturma alanları, gölgelikli yürüyüş yolları ve kolayca erişilebilir toplantı alanları, bu alanların kullanılabilirliğini önemli ölçüde artırabilir (Gehl, 2011). Örneğin, hem grup hem de bireysel kullanım için oturma alanlarının entegrasyonu, çeşitli sosyal ve akademik etkileşimleri destekler. Açık alanlar ayrıca tüm öğrencilere, engelli öğrenciler dahil, erişilebilir olmalı; yürüyüş yolları, oturma düzenlemeleri ve etkinlik alanları kapsayıcı ve davetkar olmalıdır.

Yapılı ve doğal çevreler arasındaki denge, estetik ve fonksiyonel tasarımı teşvik etmenin bir başka önemli faktörüdür. Aşırı sert zeminler açık alanları yeteri kadar davetkar olmayan hale getirebilirken, uygun oturma veya gölgeleme olmadan fazla yeşil alanlar bu alanları daha az kullanılabilir kılabilir. Doğal unsurların (ağaçlar, çimenler ve su özellikleri gibi) işlevsel yapıları (oturma alanları veya performans alanları gibi) uygun bir şekilde harmanlanması, uyumlu ve çekici bir ortam yaratabilir. Bu doğal unsurlar, stresi azaltmanın yanı sıra zihinsel sağlığı da iyileştirebilir, çünkü yeşil alanlarda vakit geçirmenin rahatlama sağladığı ve bilişsel işlevi teşvik ettiği gösterilmiştir.

Ayrıca, peyzajın görsel çekiciliği üniversitenin kimliğini yansıtmalı ve doğal çevresiyle uyumlu olmalıdır. Stratejik olarak yerleştirilen bitkiler, ağaçlar ve çiçekler, kampüse renk ve canlılık katmakla kalmaz, aynı zamanda farklı etkinlik alanları arasında doğal bölücüler olarak da hizmet edebilir. Yıl boyunca değişen mevsimlik bitkilendirme, kampüsün taze ve dinamik görünmesini sağlar ve görsel bütünlüğü sürdürür.

Son olarak, aydınlatma ve yönlendirme, iyi tasarlanmış bir açık alanın temel unsurlarıdır. Yeterince aydınlatılmış yürüyüş yolları, oturma alanları ve girişler,

açık alanların hem güvenliğini hem de çekiciliğini artırır, özellikle gece saatlerinde. Ayrıca, açık ve anlaşılır yönlendirme tabelaları, öğrencilerin ve ziyaretçilerin kampüste kolayca gezinmelerini sağlayarak stresi azaltır ve genel deneyimi iyileştirir.

Sonuç olarak, açık alanlarda estetik ve fonksiyonel tasarımı teşvik etmek, kampüs planlamasının hayati bir bileşenidir. Modern mimari, doğal çevreler ve pratik işlevsellik arasında denge kurarak, üniversiteler sadece kampüsün görsel kimliğini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda topluluk ve refah duygusunu da destekler. Bu alanlar, hem günlük kullanım hem de gelecekteki büyüme göz önünde bulundurularak tasarlanmalı, böylece yıllarca geçerli ve cazip kalmaları sağlanmalıdır.

- Çevresel Sürdürülebilirliği Destekleme

Çevresel sürdürülebilirlik, açık kampüs alanlarının geliştirilmesi ve bakımı için temel bir unsur olmalıdır. Su tasarruflu peyzaj düzenlemeleri, yenilenebilir enerji sistemlerinin kurulması (örneğin, aydınlatma için güneş panelleri) ve atık azaltma girişimleri gibi çevre dostu uygulamalar, üniversitenin sürdürülebilirliğe olan bağlılığını artırabilir. Öğrencileri ağaç dikme veya sürdürülebilirlik kulüpleri gibi yeşil girişimlere dahil etmek, kampüs topluluğunda çevre sorumluluğunu daha da artırabilir (Hossini, Hatami, and Jafari, 2015).

Ayrıca, açık kampüs alanlarının geliştirilmesi ve bakımı sırasında çevresel sürdürülebilirliğin entegrasyonu, uzun vadeli ekolojik sorumluluğun teşvik edilmesi ve üniversitenin sürdürülebilirlikte bir lider olarak imajının güçlendirilmesi için gereklidir. İklim değişikliği ve çevresel bozulma giderek daha önemli küresel sorunlar haline geldikçe, üniversiteler çevre dostu uygulamaları teşvik etmede merkezi bir rol oynama fırsatına sahiptir. Kampüs planlamasında sürdürülebilirliğe öncelik vererek, kurumlar ekolojik ayak izlerini azaltabilir ve daha sağlıklı ve canlı bir kampüs ortamı yaratabilir.

Bunun başlıca yollarından biri, su tasarruflu peyzaj düzenlemelerinin benimsenmesidir. Bu, az suya ihtiyaç duyan yerel ve kuraklığa dayanıklı bitki türlerinin kullanılması, böylece su talebinin azalması ve yerel biyoçeşitliliğin desteklenmesi anlamına gelir. Ayrıca, damla sulama veya akıllı sensörler gibi ileri düzey sulama sistemlerinin kullanılması, suyun yalnızca bitkilerin ihtiyaç

duyduğu miktarda verilmesini sağlar ve su kullanımı optimize edilir. Su verimli peyzaj düzenlemeleri, sadece üniversitenin su tüketimini azaltmakla kalmaz, aynı zamanda su kıtlığı yaşayan bölgelerde iklim değişikliğine karşı dirençliliği artırır (Hilaire et al., 2008).

Sürdürülebilirliğin bir diğer önemli alanı, yenilenebilir enerji kaynaklarının kampüs altyapısına entegrasyonudur. Örneğin, açık alanlarda aydınlatmayı güçlendirmek için güneş panellerinin kurulması, kampüsün yenilenebilir enerjiye olan bağımlılığını önemli ölçüde azaltabilir. Yürüyüş yolları, otoparklar ve açık oturma alanları için güneş enerjisiyle çalışan lambalar, enerji maliyetlerini düşürmekle kalmaz, aynı zamanda üniversitenin yeşil enerjiye olan bağlılığını simgeleyen görünür bir işaret olur. Ayrıca, rüzgar türbinleri veya jeotermal ısıtma gibi diğer yenilenebilir enerji kaynakları da kampüs tasarımlarına entegre edilebilir, böylece karbon emisyonları azaltılır ve üniversitenin yenilikçi çözümler konusunda kararlılığı gösterilir (Murray, Skene, and Haynes, 2018).

Atık azaltma girişimleri, kampüste sürdürülebilirliği teşvik etmek için kritik öneme sahiptir. Açık alanlarda, öğrencilere, personele ve ziyaretçilere atık dönüşümü teşvik etmek için belirgin şekilde işaretlenmiş geri dönüşüm ve çöp konteynırları bulunmalıdır. Üniversiteler ayrıca, tek kullanımlık plastiklerin kullanımını azaltan, tekrar kullanılabilir malzemeleri teşvik eden ve sürdürülebilir davranışları kampüs genelinde kampanyalarla özendiren politikalar benimseyebilir. Örneğin, su dolum istasyonları kurmak, plastik su şişelerinin kullanımını önemli ölçüde azaltabilirken, açık hava kafelerinde tekrar kullanılabilir çatal-bıçak takımı ve kaplar sunmak, yiyecek servislerinden gelen atıkları azaltmaya yardımcı olabilir (Tudor, Barr, and Gilg, 2011).

Kampüs topluluğunu yeşil alanlara dahil etmek, çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmenin bir diğer etkili yoludur. Üniversiteler, öğrencilere çevre dostu uygulamalara aktif olarak katılma fırsatları sunabilir, örneğin ağaç dikme programları, kampüs temizlik günleri veya sürdürülebilirlik odaklı kulüpler ve organizasyonlar. Bu etkinlikler sadece çevresel sorunlar hakkında farkındalık yaratmakla kalmaz, aynı zamanda öğrencilere sorumluluk ve güç duygusu kazandırır. Öğrenci liderliğindeki sürdürülebilirlik projelerini teşvik ederek, üniversiteler, kampüs dışına da yayılan bir çevresel sorumluluk kültürü oluşturabilirler (Straka and Tempel, 2010).

Ayrıca, açık alanların tasarımında sürdürülebilir inşaat uygulamalarının benimsenmesi büyük bir etki yaratabilir. Yeşil çatılar, yağmur bahçeleri ve biyoswaleler, fırtına suyu akışını yönetmeye, hava kalitesini iyileştirmeye ve yerel yaban hayatı için habitatlar yaratmaya yardımcı olabilir. Otopark alanlarında ve yürüyüş yollarında geçirgen zeminler kullanılması, daha iyi su emilimini sağlar, sel ve erozyon risklerini azaltır (Calkins, 2012).

Açık kampüs alanlarında çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmek yalnızca bir sorumluluk değil, aynı zamanda üniversitelerin örnek teşkil etme fırsatıdır. Su tasarruflu peyzaj düzenlemeleri, yenilenebilir enerji çözümleri, atık azaltma uygulamaları ve öğrenci katılımı gibi ekolojik yöntemleri hayata geçirerek, üniversiteler çevresel etkilerini azaltabilir ve yeni nesil çevre dostu liderleri ilham verebilir. Bu çabalar, kampüsteki yaşam kalitesini artırmanın yanı sıra, daha geniş küresel sürdürülebilirlik hedeflerine de katkı sağlayacaktır.

Bu regresyon analizinden elde edilen sonuçlar, farklı üniversitelerde öğrenci memnuniyeti üzerinde çeşitli faktörlerin önemli etkisini vurgulamaktadır. İncelenen tüm değişkenler arasında, Estetik ve Çevresel Değer Algısı en etkili öngörücü faktör olarak öne çıkmış; bu durum, iyi planlanmış, görsel açıdan çekici tasarımlara ve sürdürülebilir, çevre bilincine sahip unsurlara sahip kampüslerin genel öğrenci deneyimini artırma eğiliminde olduğunu pekiştirmektedir. Bu bulgu, üniversitelerin, öğrenci memnuniyetini artırmak amacıyla görsel estetiğe, yeşil alanlara ve sürdürülebilir çevresel girişimlere yatırım yapmaya güçlü bir şekilde odaklanmaları gerektiğini göstermektedir.

Ayrıca, Rahatlama ve Kişisel Zaman faktörleri sürekli olarak ikinci en önemli faktör olarak sıralanmış olup, bu durum akademik alanın ötesinde, öğrencilerin kişisel iyilik hali ve rahatlamalarını teşvik eden alanlar ve imkanlar sağlamanın önemini ortaya koymaktadır. Üniversiteler, öğrencilere dinlenme ve kişisel gelişime odaklanma fırsatları sunmanın değerini kabul etmek zorundadır, çünkü bu deneyimler genel memnuniyet üzerinde derin etkiler yaratabilmektedir.

Çalışmadaki dikkat çekici bulgulardan biri, bu öngörücü faktörlerin farklı üniversitelerde memnuniyet üzerindeki etkisinin çeşitlilik göstermesidir. Örneğin, Yıldız Teknik Üniversitesi, az sayıda değişkenle en güçlü öngörülü kampüs tasarım modeline sahip olarak, bu kurumda öğrenci memnuniyetinin esas olarak

çevresel faktörler ve kişisel rahatlama fırsatları tarafından şekillendirildiğini ortaya koymuştur. Buna karşılık, Yeditepe Üniversitesi, memnuniyet düzeylerini açıklamak için daha karmaşık bir kampüs tasarımı oluşturmuş; bu kurumda Fayda ve Konfor gibi faktörler, öğrenci deneyimlerinin şekillenmesinde daha önemli bir rol oynamıştır. Bu çeşitlilik, memnuniyetin oldukça bağlama özgü olduğunu ve üniversitelerin öğrenci popülasyonlarının farklı ihtiyaç ve demografik özelliklerine hitap eden özelleştirilmiş stratejiler geliştirmelerinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Modellerin etkileyici açıklayıcı gücü, seçilen öngörücülerin memnuniyetteki varyasyonun neredeyse tamamını açıkladığını gösteren 1.000'e yakın bir R^2 değeri ile belirgin olsa da, dikkate alınması gereken bazı önemli sınırlamalar bulunmaktadır. Analiz, yalnızca kampüse özgü belirli faktörlere odaklanmış olup, öğrencilerin memnuniyetini etkileyebilecek sosyal iklim, akademik zorluklar veya öğrencilerin karşılaşabileceği finansal baskılar gibi diğer dışsal unsurları dikkate almamıştır. Ayrıca, veriler sınırlı sayıda üniversiteden toplanmış olduğundan, bulguların tüm yükseköğretim kurumlarına genellenebilir olmadığı ve genellemeler yapılırken dikkatli olunması gerektiği unutulmamalıdır.

Hipotezde belirtildiği üzere, mimarlık öğrencilerinin kampüs açık alanlarına yönelik memnuniyetsizliği belirli bir ölçüde ortaya çıkmıştır. Ancak, tezde detaylandırıldığı gibi, bu durum sadece mimarlık öğrencilerinin memnuniyetsizliğini yansıtmakla kalmayıp, aynı zamanda belirli faktörlerde yansıyan olumlu yönleri de içermektedir. Faktörlerde görüldüğü gibi, öğrencilerin memnun olduğu bazı yönler de bulunmaktadır.

Sonuç olarak, gelecekte planlanacak ve tasarlanacak kampüs açık alanları için bu faktörlerin özellikle göz önünde bulundurulması büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, mevcut kampüs alanlarında gerekli iyileştirmelerin yapılması ve mekansal organizasyonun ilişkisel bir bağlamda yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

VIII. KAYNAKÇA

KİTAPLAR

ASTBURY, J. (2013). **Interactive urban landscapes for welfare and sustainability.** Landscape, welfare and environment.

BRAND, S. (2005). **How Buildings Learn: What Happens After They're Built.** Penguin.

CALKINS, M. (2012). **The Sustainable Sites Handbook: A Complete Guide to the Principles, Strategies, and Best Practices for Sustainable Landscapes.** John Wiley & Sons.

BRUNELLESCHI, F., BUONARROTI, M., BRAMANTE, D., PALLADIO, A., MANNERISM, I., MANNERISM, R., & MANNERISM, F. (2015). **Renaissance Architecture.** Taylor & Francis.

GEHL, J. (2011). **Life between buildings: Using public space.** Island Press.

GESLER, W. M. (2003). **Healing places.** Rowman & Littlefield.

GESLER, N., & HITCHMOUGH, J. (2004). **The dynamic landscape: design, ecology and management of naturalistic urban planting.** Taylor & Francis.

HUMAN KINETICS. (2009). **Campus recreational sports facilities: Planning, design, and construction.** Human Kinetics.

KAPLAN, R., & KAPLAN, S. (1989). **The experience of nature: A psychological perspective.** Cambridge University Press.

KENNEY, D. R., DUMONT, R., & KENNEY, G. (2005). **Mission and place: Strengthening learning and community through campus design.** MIT Press.

LANDMAN, K. (2018). **Evolving public space in South Africa: Towards regenerative space in the post-apartheid city.** Routledge.

- LYNCH, K. (1995). **City sense and city design: writings and projects of Kevin Lynch**. MIT Press.
- MOUGHTIN, C., & SHIRLEY, P. (2005). **Urban design: Green dimensions**. Routledge.
- HUMAN KINETICS. (2009). **Campus recreational sports facilities: Planning, design, and construction**. Human Kinetics.
- KAPLAN, R., & KAPLAN, S. (1989). **The experience of nature: A psychological perspective**. Cambridge University Press.
- LANDMAN, K. (2018). **Evolving public space in South Africa: Towards regenerative space in the post-apartheid city**. Routledge.
- LYNCH, K. (1995). **City sense and city design: writings and projects of Kevin Lynch**. MIT Press.
- MOUGHTIN, C., & SHIRLEY, P. (2005). **Urban design: Green dimensions**. Routledge.
- MURRAY, A., SKENE, K., & HAYNES, K. (2018). **The circular economy: An interdisciplinary exploration of the concept and application in sustainability initiatives**. Journal of Business Ethics.
- STEINFELD, E., & MAISEL, J. (2012). **Universal design: Creating inclusive environments**. John Wiley & Sons.
- ZEUNERT, J., & WATERMAN, T. (Eds.). (2018). **Routledge handbook of landscape and food**. London: Routledge.

MAKALELER

- ABDI, H., & WILLIAMS, L. J. (2010). **Principal component analysis**. Wiley Interdisciplinary Reviews: Computational Statistics, 2(4), 433-459.
- ADELEKE, B., et al. (2018). **Recreational demands on campus and their impact**. International Journal of Educational Research.
- AHMED, V., SABOOR, S., AHMAD, N., & GHALY, M. (2022). **A multi-attribute utility decision support tool for a smart campus—UAE as a case study**. Frontiers in Built Environment, 8, 1044646.

- ALDEGHEISHEM, A. (2013). **Evaluation of King Saud University Master Planning Experiment: Lessons to Be Learned.** International Journal of Social Sciences, II(3), 1–12.
- ALDEMIR, C., & GÜLCAN, Y. (2004). **Student satisfaction in higher education: A Turkish case.** Higher Education Management and Policy, 16(2), 109-122.
- ALNUSAIRAT, S., AL-SHATNAWI, Z., AYYAD, Y., ALWAKED, A., & ABUANZEH, N. (2022). **Rethinking Outdoor Courtyard Spaces on University Campuses to Enhance Health and Wellbeing: The Anti-Virus Built Environment.** Sustainability, 14(9), 5602.
- ALNUSAIRAT, S., AYYAD, Y., & AL-SHATNAWI, Z. (2021). **Towards meaningful university space: Perceptions of the quality of open spaces for students.** Buildings, 11, 556.
- ASADI-SHEKARI, Z., MOEINADDINI, M., & SHAH, M. Z. (2014). **A pedestrian level of service method for evaluating and promoting walking facilities on campus streets.** Land Use Policy, 38, 175-193.
- BALCI, V., & İlhan, A. (2006). **Türkiye’deki üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere katılım düzeylerinin belirlenmesi.** Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(1), 11-18.
- BALDWIN, D., ANDERSSON, A., SAFFRAN, J., & MEYER, M. (2008). **Segmenting dynamic human action via statistical structure.** Cognition, 106(3), 1382-1407.
- BARCELONA, R. J., & ROSS, C. M. (2002). **Participation patterns in campus recreational sports: An examination of quality of student effort from 1983 to 1998.** Recreational Sports Journal, 26(1), 41-53.
- BARROSO, F. L., PINTO-CORREIA, T., RAMOS, I. L., SUROVÁ, D., & MENEZES, H. (2012). **Dealing with landscape fuzziness in user preference studies: Photo-based questionnaires in the Mediterranean context.** Landscape and Urban Planning, 104(3-4), 329-342.

- BLACKMORE, P., & KANDIKO, C. B. (2011). **Interdisciplinarity within an academic career.** *Research in Post-Compulsory Education*, 16(1), 123-134.
- BOARIN, P., MARTINEZ-MOLINA, A., & JUAN-FERRUSES, I. (2020). **Understanding students' perception of sustainability in architecture education: A comparison among universities in three different continents.** *Journal of Cleaner Production*, 248, 119237.
- BOULOS, F., FARRA, C. G., ALDIN, E. M. S., MASAAD, C., HASSOUN, Y., FEDDA, F., ... & Tfayli, A. (2014). **Changing frequency of equivocal HER-2/neu scores and factors predictive of negative HER 2/neu fluorescent in situ hybridisation in invasive carcinomas of the breast.** *Journal of Clinical Pathology*, 67(3), 204-209.
- CADENA, R. P., DE ANDRADE, M. O., MEIRA, L. H., & DE FREITAS DOURADO, A. B. (2020). **The pursuit of a sustainable and accessible mobility on university campuses.** *Transportation Research Procedia*, 48, 1861-1880.
- CHEN, W. Y., & JIM, C. Y. (2010). **Amenities and disamenities: A hedonic analysis of the heterogeneous urban landscape in Shenzhen (China).** *Geographical Journal*, 176(3), 227-240.
- CHEN, Y., & LEE, J. (2020). **Longitudinal studies in campus facility development: A focus on student engagement and satisfaction.** *Campus Planning and Design*, 34(4), 51-65.
- ÇELİK, A. K., & AKYOL ÖZCAN, K. (2015). **Predicting student satisfaction with an emphasis on campus recreational sports and cultural facilities in a Turkish university.** *International Education Studies*, 8, 7-22.
- DADVAND, P., NĪEUWENHUIJSEN, M. J., ESNAOLA, M., FORNS, J., BASAGAÑA, X., ALVAREZ-PEDREROL, M., ... & SUNYER, J. (2015). **Green spaces and cognitive development in primary schoolchildren.** *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 112(26), 7937-7942.

- DEMİR, Z., MÜDERRİSOĞLU, H., AŞİKKUTLU, H. S., & AYDIN BOLLUKÇU, P. (2010). **Determination of user satisfaction for management practices on recreational areas.** African Journal of Agricultural Research, 5(8), 692-699.
- DOUGLAS, J., DOUGLAS, A., & BARNES, B. (2006). **Measuring student satisfaction at a UK university.** Quality Assurance in Education, 14(3), 251-267.
- ERSOY, Y. (2021). **Performance evaluation in distance education by using data envelopment analysis (DEA) and TOPSIS methods.** Arabian Journal for Science and Engineering, 46(2), 1803-1817.
- FARAG, A. A., BADAWI, S. R., & DOHEIM, R. M. (2019). **Assessment of user satisfaction in campus open spaces.** The Journal of Public Space, 4(1), 45-64.
- FU, W. (2023). **Enhancing university campus landscape design through regression analysis: integrating ecological environmental protection.** Soft Computing, 27(21), 16309-16329.
- GRANATA, G., TARTAGLIONE, A.M. & TSIAKIS, T. (2019). **Predicting Trends and Building Strategies for Consumer Engagement in Retail Environments.** IGI Global.
- GREGORY, S. W., & LEWIS, J. M. (1988). **Symbols of Collective Memory: The Social Process of Memorializing May 4, 1970, at Kent State University.** Symbolic Interaction, 11(2), 213-233.
- HAJRASOULIHA, A. (2017). **Campus score: Measuring university campus qualities.** Landscape and Urban Planning, 158, 166-176.
- HAMO, D. S., MALAIKA, M., & NAMO, Q. (2018). **Planning To Control Traffic Congestion in Duhok University Campus.** Journal of Duhok University, 21(1), 97-110.
- HASSNAIN, M.A., MATHAR, H., & AKER, A. (2016). **Post-occupancy evaluation of a university student cafeteria.** Architectural Engineering and Design Management, 12(1), 67–77.

- HILAIRE, R. S., ET AL. (2008). **Efficient Water Use in Residential Urban Landscapes.** HortScience, 43(7), 2081-2092. doi:10.21273/HORTSCI.43.7.2081
- HOSSINI, S., HATAMI, N., & JAFARI, M. (2015). **Water-efficient landscaping practices: Reducing water consumption on university campuses.** Journal of Sustainable Water Resources, 7(2), 156-163.
- JOHNSON, A., & WONG, S. (2021). **The integration of outdoor spaces on campuses: A demographic study.** Journal of Environmental Psychology.
- KENIGER, L., GASTON, K., IRVINE, K., & FULLER, R. (2013). **What are the Benefits of Interacting with Nature?** International Journal of Environmental Research and Public Health, 10(3), 913-935. doi:10.3390/ijerph10030913.
- LAU, S. S. Y., GOU, Z., & LIU, Y. (2014). **Healthy campus by open space design: Approaches and guidelines.** Frontiers of Architectural Research, 3(4), 452-467.
- LUGOSI, P. (2019). **Campus foodservice experiences and student wellbeing: An integrative review for design and service interventions.** International Journal of Hospitality Management, 83, 229-235.
- LUO, T., & JUHÁSZ, J. (2021). **The Impact of Campus Outdoor Environments on Student Satisfaction and Welfare: An Empirical Study of Student Preferences Based on Demographic Variations.** Journal of Environmental Psychology, 74, 101603. doi:10.1016/j.jenvp.2021.101603.
- MALEKI, M. R., & BAYZIDI, Q. (2017). **Application of Neuroscience on Architecture: The emergence of new trend of Neuroarchitecture.** Kurdistan Journal of Applied Research, 2(3), 383-396.
- MARKWART, E. (2023). **Spatial Aspects of Campus-City Interaction in the Context of the National Project Science and Universities.** London Journal of Research in Humanities and Social Sciences, 23(3), 43-47.

- MCCORMACK, G. R., ROCK, M., TOOHEY, A. M., & HIGNELL, D. (2010). **Characteristics of urban parks associated with park use and physical activity: A review of qualitative research.** *Health & Place*, 16(4), 712-726.
- MCDONALD, R. I., BEATLEY, T., & ELMQVIST, T. (2018). **The green soul of the concrete jungle: the urban century, the urban psychological penalty, and the role of nature.** *Sustainable Earth*, 1(1), 3.
- MURRAY, A., SKENE, K., & HAYNES, K. (2018). **The circular economy: An interdisciplinary exploration of the concept and application in sustainability initiatives.** *Journal of Business Ethics*, 140(3), 369-380.
- JOHNSON, A. & WONG, S. (2021). **The integration of outdoor spaces on campuses: A demographic study.** *Journal of Environmental Psychology*.
- KENIGER, L., GASTON, K., IRVINE, K., & FULLER, R. (2013). **What are the Benefits of Interacting with Nature?** *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 10(3), 913-935.
- LAU, S. S. Y., GOU, Z., & LIU, Y. (2014). **Healthy campus by open space design: Approaches and guidelines.** *Frontiers of Architectural Research*, 3(4), 452-467.
- LUGOSI, P. (2019). **Campus foodservice experiences and student wellbeing: An integrative review for design and service interventions.** *International Journal of Hospitality Management*, 83, 229-235.
- LUO, T., & JUHÁSZ, J. (2021). **The Impact of Campus Outdoor Environments on Student Satisfaction and Welfare.** *Journal of Environmental Psychology*, 74, 101603.
- MCCORMACK, G. R., ROCK, M., TOOHEY, A. M., & HIGNELL, D. (2010). **Characteristics of urban parks associated with park use and physical activity.** *Health & Place*, 16(4), 712-726.
- MCDONALD, R. I., BEATLEY, T., & ELMQVIST, T. (2018). **The green soul of the concrete jungle.** *Sustainable Earth*, 1(1), 3.

- NODOUSHAN, R. J., PIROUZEH, R., ANOOSHEH, V., & TAHERZADEH, S. (2021). **Investigating the Impact of Cell-Phone on Fatigue.** International Journal of Occupational Hygiene, 13(3), 232-241.
- PARKS, J., & GIBSON, R. (2021). **Multifunctional campus spaces.** Journal of Urban Planning and Development, 147(2), 56-67.
- ROBERTS, T., SMITH, L., & JOHNSON, H. (2017). **Student preferences for campus amenities.** Facilities Management Journal, 45(2), 123-137.
- STAATS, H., JAHNCKE, H., HERZOG, T. R., & HARTIG, T. (2016). **Urban Options for Psychological Restoration.** PLoS ONE, 11(1), e0146213.
- STEDMAN, R. C., BECKLEY, T. M., WALLACE, S. M., & AMBARD, M. (2004). **A Picture and 1000 Words.** Journal of Leisure Research, 36(4), 580-606.
- TURNER, A., & FREW, C. (2018). **The impact of aesthetic design and functionality on student satisfaction with campus environments.** Journal of Educational Spaces, 30(4), 218-234.
- TURNER, A., & MEYER, L. (2018). **Green spaces as environmental educators.** Journal of Environmental Education, 49(3), 178-189.
- VIDAL, D. G., FERNANDES, C. O., TEIXEIRA, C. P., DIAS, R. C., SEIXAS, P. C., BARROS, N., ... & MAIA, R. L. (2022). **Behavioural Mapping of Urban Green Spaces Users: Methodological Procedures Applied to Corujeira Garden (Porto, Portugal).** In Sustainable Policies and Practices in Energy, Environment and Health Research (pp. 147-166). Springer, Cham.
- WALL, E. A., & BERRY, L. L. (2007). **The combined effects of the physical environment and employee behavior on customer perception of restaurant service quality.** Cornell hotel and restaurant administration quarterly, 48(1), 59-69.
- WANG, L., GU, C., WANG, M., ZHANG, W., & JIANG, X. (2022). **Application of social psychology in campus landscape architecture design.** Psychiatria Danubina, 34(suppl 2), 418-418.

- WANG, W., ZHEN, F., CAO, Y., WANG, Y., & OU, Y. (2024). **How to assess a university campus planning — a case study based on students' spatio-temporal behavior.** *Journal of Asian.*
- WELLS, N. M. (2000). **At home with nature: Effects of “greenness” on children's cognitive functioning.** *Environment and Behavior*, 32(6), 775-795.
- WHITE, M., ALCOCK, I., WHEELER, B., & DEPLEDGE, M. (2019). **The impact of green spaces on student welfare: A comparative analysis.** *Health & Place*, 20(3), 62-67.
- ZOMERDIJK, L. G., & VOSS, C. A. (2010). **Service design for experience-centric services.** *Journal of service research*, 13(1), 67-82.
- HAJRASOULIHA, A. (2017). **Green space and university campuses: A global overview.** *Journal of Urban Studies*, 23(3), 145–160.

BİLDİRGELER VE RAPORLAR

- ADELEKE, T. G., IKUDAYISI, A. E., & ADEGBEHINGBE, V. O. (2018, February). Evaluation of Maintenances of Green Open Spaces in Urban Area, A case study of the Federal University of Technology Akure, Nigeria. In *Proceedings of the 2018 AARCHES National Conference* (p. 189).
- ADELEKE, T. G., IKUDAYISI, A. E., & ADEGBEHINGBE, V. O. (2018, February). Evaluation of Maintenance of Green Open Spaces in Urban Areas: A Case Study of the Federal University of Technology Akure, Nigeria. In *Proceedings of the 2018 AARCHES National Conference* (p. 189).
- BAKHSI, M., OTHMAN, N., & WAHAB, M. H. B. (2015). Green campus in promoting green open spaces in University Technology Malaysia Kuala Lumpur campus. In *International Joint Conference SENVAR-iNTA-AVAN* (pp. 90-103).
- CAMPOS CALVO SOTELO (2014). From typological analysis to planning: modern strategies for university spatial quality.

- CANNAS DA SILVA, L., & HEITOR, T. V. (2017). Campuses as Sustainable Urban Engines—A Morphological Approach to Campus Social Sustainability. *Handbook of Theory and Practice of Sustainable Development in Higher Education: Volume 2*, 259-276.
- CHAPMAN, J., & KIVINEN, O. (2016). Future campus design: Concept, purpose, and sustainability in higher education. *Journal of Architecture and Urbanism*, 40(2), 96-107.
- DORWART, C. E., MOORE, R. L., & LEUNG, Y. F. (2007). Visitor employed photography: its potential and use in evaluating visitors' perceptions of resource impacts in trail and park settings. *Proceedings of the 2006 Northeastern Recreation Research Symposium*, Bolton Landing, NY. US Department of Agriculture, Forest Service, Northern Research Station: 307-315.
- EISENMAN, P. (2010). The architecture of the open space: A dialogue with the existing urban landscape. *Harvard Design Magazine*.
- GEHRY, F. O. (2004). Reflections on designing and architectural practice. *Managing as Designing*, 19-35.
- HERMANN, H. (2005). On the transcendent in landscapes of contemplation. In *Contemporary Landscapes of Contemplation* (pp. 50-86). Routledge.
- HASHIMSHONY, R., & HAINA, J. (2006). Designing the University of the Future. *Planning for Higher Education*, 34(2), 5.
- MIT CAMPUS PLANNING. (2015). The MIT Campus: An overview of the campus development. Massachusetts Institute of Technology.
- MIT CAMPUS PLANNING. (2015). The MIT Campus: An overview of the campus development. Massachusetts Institute of Technology.
- O'BRIEN, C., & ADAM, C. (2016). Sustainable Satisfaction, living campus and wellbeing for all. *Int. J. Innov. Creat. Chang*, 2, 85-102.
- OLIVEIRA, L., OBRACZKA, K., & RODRÍGUEZ, A. (2016, January). Characterizing user activity in WiFi networks. *Proceedings of the 19th ACM International Conference on Modeling, Analysis and Simulation of Wireless and Mobile Systems: Malta, Malta*.

- PONSIGNON, F., DURRIEU, F., & BOUZDINE-CHAMEEVA, T. (2017). Customer experience design. *Journal of Service Management*, 28(4), 763-787.
- SALAT, S., & BOURDIC, L. (2012). Urban complexity, efficiency and resilience. *Energy Efficiency—A Bridge to Low Carbon Economy*; Morvaj, Z., Ed, 25-44.
- STRAKA, J., & TEMPEL, N. (2010). Student engagement in sustainability initiatives on campus. *Journal of Environmental Education*, 41(3), 39-50.
- TAVAKOL, M., & DENNICK, R. (2011). Making sense of Cronbach's alpha. *International Journal of Medical Education*, 2, 53.
- TEMPLE, P. (2008). *Learning Spaces for the 21st Century: A Review of the Literature*. Higher Education Academy.
- TUDOR, T., BARR, S., & GILG, A. (2011). A framework for understanding and reducing university campus waste. *Resources, Conservation and Recycling*, 55(5), 529-535.
- BOĞAZİÇİ UNIVERSITY. (2023). Boğaziçi University campus area and green space data. Boğaziçi University Campus Report.
- YÜKSEKÖĞRETİM KURULU (YÖK). (2021). İstanbul Teknik University campus green space report. YÖK Publications.
- ANADOLU UNIVERSITY. (2022). Anadolu University campus area and green space per student. Anadolu University Annual Report.
- STANFORD UNIVERSITY. (2021). Stanford University campus green space per student. Stanford University Facilities Report.
- OXFORD UNIVERSITY. (2020). Oxford University campus green space statistics. Oxford University Annual Review.
- NATIONAL UNIVERSITY OF SINGAPORE (NUS). (2021). National University of Singapore green space data. NUS Campus Report.

- ALSHUWAIKHAT, H. M., & N. M. ABUBAKAR, I. (2020). Campus planning and development in Saudi Arabia: A review of King Saud University. *Journal of Urban Planning and Development*.
- DÜZENLİ, T. (2010). Kampüs açık mekân olanaklarının gençlerin psikososyal yapısına bağlı olarak incelenmesi: K.T.Ü. Kanuni Kampüsü örneği. Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- FARD RAZAVIVAND, H. (2019). The morphological side of academic space: A sustainability and liveability multi-criteria evaluation of university-city interaction (Doctoral dissertation, Fen Bilimleri Enstitüsü).
- KAYA SÖNMEZLER, M. (2003). Modern mimarinin kentsel deney alanı: Üniversite tasarımı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- ÖZDEMİR, A. (2011). Kent içi üniversite kampüslerinin ekolojik peyzaj tasarım ilkeleri doğrultusunda değerlendirilmesi. İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- SUTHERLAND-BROWN, H. A. M. (2015). Acres of crushed stone: the search for welfare in the built environment at MIT. (Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology).
- TIAN, X. (2003). Between campus and city: the transformation of MIT's campus. (Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology).

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

- URL 1:** <https://istatistik.yok.gov.tr>, Erişim Tarihi : 25 Ocak 2025.
- URL 2:** <https://www.coarchitects.com/projects/science-technology/the-salk-institute-east-building>, Erişim Tarihi : 15 Nisan 2022.
- URL 3:** <https://www.salk.edu/ar/about/>, Erişim Tarihi : 3 Temmuz 2022.
- URL 4:** <https://www.khoward2blog.wordpress.com/2013/10/>, Erişim Tarihi : 28 Temmuz 2022
- URL 5:** <https://www.dergipark.org.tr/tr/download/article-file/21894951>, Erişim Tarihi : 3 Eylül 2022

- URL 6:** <https://www.bostonplans.org/projects/development-projects/harvard-imp-2013-4>, Erişim Tarihi : 5 Eylül 2022
- URL 7:** <https://massachusettslandusemonitor.lexblogplatformthree.com/wp-content/uploads/sites/367/2012/10/new-master-plan> ,Erişim Tarihi : 12 Eylül 2022/.
- URL 8:** <https://web.mit.edu/mit2030/themes/sustainability.html>, Erişim Tarihi : 25 Ekim 2022
- URL 9:** <https://news.mit.edu/2017/mit-campaign-for-a-better-world-fundraising-update-1026>, Erişim Tarihi : 28 Ekim 2022
- URL 10:** <https://mitathletics.com/sports/2021/4/20/information-facilities-home>, Erişim Tarihi : 7 Kasım 2022.
- URL 11:** <https://projects.ksu.edu.sa/sites/projects.ksu.edu.sa/files/fullmap.jpg>, Erişim Tarihi :12 Kasım 2022.
- URL 12:** <https://womencampus.ksu.edu.sa/en/Maps>, Erişim Tarihi: 20 Kasım 2022.
- URL 13:** <https://worldarchitecture.org/architecture-projects/hpmnp/girls-collage-of-design-ksu--project-pages.html>, Erişim Tarihi: 17 Aralık 2022.
- URL 14:** <https://www.laix.lu/abroad/saudi-arabia/king-saud-university-sport-campus-arena>, Erişim Tarihi: 23 Aralık 2022.
- URL 15:** https://urbinat.eu/wp-content/uploads/2020/06/NBSp12_Behavioural-Mapping.jpg, Erişim Tarihi: 29 Aralık 2022.

EKLER

Ek 1. Anket

Tarih:

Üniversite Adı:

*“Bu anket, Mimarlık 3. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerine yönelik bir kampüs açık mekânı tasarlayabilmek, onların kişisel gelişime ve sosyalleşmeye yönelik psiko-sosyal yapılarına bağlı ihtiyaçlarını daha iyi karşılayabilmek için üniversite kampüs dış mekanlarının işlevsel, sosyal ve algısal özellikleri üzerinden kullanım memnuniyetlerini ölçmeyi hedeflemektedir. Anket kapsamında 5 adet çoktan seçmeli soru, 5 adet açık uçlu soru ile 3 ana başlıkta toplam 32 adet tutum belirleme sorusu yer almaktadır. Toplam **20 dakika** sürede tamamlanabilecek bu anket gizlidir ve vereceğiniz yanıtlar gizli kalacaktır.”*

Başlamadan önce bazı tanımlar:

Açık mekan: Kentlerdeki binalar arasında kalan her tip alan, insan aktiviteleri için tasarlanmış, içine rahatça girip çıkılabilen, kamuya tamamen açık alan olarak tanımlamaktadır (Lynch, 1984).

Pasif yeşil alan: Özel insan aktivitesi olmayan, görsel değeri olan, girilmesi düşünülmeyen genelde yeşil alanlardır.

Çoktan seçmeli sorular: Sorulara cevap olarak birden fazla şık işaretleyebilirsiniz.

1) Kampüs açık mekanları ne gibi olanaklar sunmalıdır? (Birden fazla şık işaretleyebilirsiniz)

- Anlık Spor
- Organize Spor
- Yürüyüş

- Güneşlenme
- Gezi
- Sohbet
- Sosyalleşme
- Yalnız başına zaman geçirme
- Sigara içme
- Kahve – Çay içme

2) Kampüs açık mekanlarında organize aktiviteleri aşağıdaki hangi aralıkta yapmaktasınız?

- Günlük
- Özel
- Akşamları
- Ders arası

3) Kampüste yer alan pasif yeşil alanları (özel insan aktivitesi olmayan, görsel değeri olan, girilmesi düşünülmeyen genelde yeşil alanlar) hangi sıklıkta kullanıyorsunuz?

- Günde 1
- Günde 1’den fazla
- Haftada en az 3
- Haftada 1 kez
- Ayda 1
- Hiç kullanmıyorum

4) Kampüs açık mekanlarını kullanırken aşağıdaki aktivitelerden hangisi ile bütünleşik bir şekilde kullanıyorsunuz?

- Anlık Spor
- Organize Spor
- Yürüyüş
- Güneşlenme
- Gezi
- Sohbet
- Sosyalleşme
- Yalnız başına zaman geçirme
- Sigara içme
- Kahve – Çay içme

5) Kampüs açık mekanlarını kullanım sıklığınız nedir?

- Günde 1
- Günde 1’den fazla
- Haftada en az 3
- Haftada 1 kez
- Ayda 1
- Hiç kullanmıyorum

Açık uçlu sorular:

1) Zaman geçirmeyi en çok tercih ettiğiniz kampus açık mekanları nerelerdir?

2) Zaman geçirmeyi en çok tercih ettiğiniz kampus açık mekanlarının sahip olduğu olanaklar nelerdir?

3) Kampüste yer alan pasif yeşil alanları (özel insan aktivitesi olmayan, görsel değeri olan, girilmesi düşünülmeyen genelde yeşil alanlardır) hangi aktiviteleri gerçekleştirmek için kullanıyorsunuz?

4) Kampüs açık mekanlarında genel düzenleme açısından nelerin eksik olduğunu düşünüyorsunuz?

5) Kampüs açık mekanlarında genel düzenleme açısından neler olmasını ve ne kadar (az-orta-çok) olmasını istersiniz?

İşlevsel özellikler

DEĞERLENDİRME SORULARI	(5) tamamen	(4)	(3) Kararsız	(2) katılmıyor	(1) hiç
Kampüsteki açık mekanlar öğrenciler tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır.					
Kampüsteki açık mekanlar öğrenciler tarafından bilinir ve kullanılır.					
Kampüsteki açık mekanlar öğrenciler tarafından birden fazla aktivite için kullanılmaktadır.					
Kampüsteki açık mekanları düzenli olarak kullanıyorum veya belirli bir aktivite yapıyorum.					
Kampüsteki açık mekanları akşam saatlerinde de güvenli olarak kullanabiliyorum.					
Kampüsteki açık mekanlara kolayca ulaşabiliyorum.					
Kampüsteki açık mekanlarda yer alan yer döşemesi rahat, konforlu ve güvenlidir.					
Kampüsteki açık mekanlarda kent mobilyaları oldukça konforlu.					
Kampüsteki açık mekanlardaki aktivite alanları yeterlidir.					
Kampüsteki açık mekanlardan diğer mekanlara ulaşım oldukça kolaydır.					
Kampüsteki açık mekanlarda yer alan aktivite alanlarının konumları ve mekanlar arası sirkülasyon ağı iyi bir şekilde bağlantılıdır.					
Kampüsteki açık mekanları amacına uygun kullanmaktayım.					
Kampüsteki açık mekanların spor, sergiler, konser, sanat ve kültürel faaliyetler gibi ders dışı etkinlikler için yeterli					

olduğunu düşünüyorum.					
Kampüs içerisinde yiyecek-içecek, kafe, restoran, mağaza vb. perakende hizmetlerinin açık mekanları öğrenciler için yeterlidir.					
Kampüs açık mekanlarında yağmurdan, güneşten ve rüzgardan korunma ile ilgili iklimsel konforu sağlayan gölge elemanları ve ağaçlar yeterli mi?					
Kampüste bulunan binalar ve açık alanların doluluk – boşluk açısından denge oranı ve kampüsteki yapı kütle oranı uygundur.					
Kampüse giriş-çıkış alanları ile toplanma alanları ve açık alanlar arasında ilişkinin yeterli olduğunu düşünüyorum.					

Sosyal özellikler

	(5) tamamen	(4)	(3) Kararsız	(2) katılmıyor	(1) hiç katılmıyorum
Kampüsteki açık mekanların öğrencilerin kendi aralarında sosyalleşmesi için çeşitli olanaklar sunduğunu düşünüyorum.					
Kampüsteki açık mekanların öğrencilerin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışmasına olanak sağlamaktadır.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanların tüm öğrenciler tarafından genel kullanıma açık olarak kullanılabildiğini düşünüyorum.					
Kampüste yer alan donatı ve mekansal öğeler oturma, uzanma, gruplar halinde sohbet etme gibi gençlere yönelik çeşitli etkinlikleri destekleyecek şekilde tasarlanmıştır.					
Kampüste yer alan insanların doğrudan kullanımına açık ve işlevsellikleri (eğlenme, dinlenme gibi) ön planda olduğu alanlar kişisel gelişim ve sosyalleşme açısından yeterlidir.					

Algısal özellikler

	(5) tamamen	(4)	(3) Kararsız	(2) katılmıyor	(1) hiç
Pek çok öğrencinin üniversite kampüsüne açık mekanları ve yarı kapalı mekanları kullanmak için geldiğini düşünüyorum.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanların tasarım ve düzenini beğeniyorum.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanların bakımlı ve iyi tasarlanmış olduğunu düşünüyorum.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanlarda yapılan aktivitelerin çevrelerindeki alanlardan farklı olduğunu düşünüyorum.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanlarda yapılan aktiviteler uzaktan da algılanabilmektedir.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanların güvenlik sorunu taşıdığını düşünüyorum.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanların bireysel aktiviteler (Anlık Spor, Yürüyüş, Güneşlenme, Gezi, Yalnız başına zaman geçirme, Sigara içme, Kahve – Çay içme gibi) için uygun olduğunu düşünüyorum.					
Kampüste yer alan pasif yeşil alanların çevreye duyarlılığı arttırdığını düşünüyorum.					
Kampüste yer alan aktif- pasif yeşil alanların kent için bir kazanım olduğunu düşünüyorum.					
Kampüs açık mekanlarının prestij ve iyi bir mekan etkisi olduğunu düşünüyorum.					

Cinsiyet:

Erkek

Kadın

İletişim Bilgileri:

Telefon:

E-posta:

Ek 2. Çıkarma Yöntemi: Temel Bileşenler Analizi (PCA)

Ortaklıklar		
	Başlangıç	Çıkarma
1) Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Anlık Spor	1.000	.091
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Organize spor	1.000	.173
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Yürüyüş	1.000	.333
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Güneş	1.000	.311
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Turlar	1.000	.343
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Sohbet	1.000	.367
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Sosyal Toplantılar	1.000	.483
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Yalnız zaman geçirme	1.000	.657
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Sigara içme	1.000	.527
Kampüs dış mekanları hangi olanakları sağlamalıdır? (Birden fazla seçenek seçebilirsiniz) /Kahve veya çay içme	1.000	.581
2) Kampüs dış mekanlarında yapılandırılmış etkinliklerin sıklığı aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?	1.000	.577
Kampüs dış mekanlarında yapılandırılmış etkinlikleri ne sıklıkla gerçekleştiriyorsunuz? Aşağıdaki seçeneklerden hangisi? /Günlük	1.000	.547
Kampüs dış mekanlarında yapılandırılmış etkinlikleri ne sıklıkla gerçekleştiriyorsunuz? Aşağıdaki seçeneklerden hangisi? /Özel	1.000	.381
Kampüs dış mekanlarında yapılandırılmış etkinliklerin sıklığı aşağıdaki seçeneklerden hangisidir? /Akşamları	1.000	.371
Kampüs dış mekanlarında yapılandırılmış etkinliklerin sıklığı aşağıdaki seçeneklerden hangisidir? /Ders aralarında	1.000	.422
3) Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)	1.000	.734
Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)/Günde bir kez	1.000	.518
Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)/Günde birden fazla kez	1.000	.675
Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)/Haftada en az 3 kez	1.000	.234

Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)/Haftada bir kez	1.000	.461
Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)/Ayda bir kez	1.000	.494
Kampüs üzerindeki yerleşik yeşil alanları ne sıklıkla kullanıyorsunuz? (Özel bir insan etkinliği olmayan, görsel değeri olan ve girilmesi gerekmeyen yeşil alanlar)/Hiç kullanmam	1.000	.514
4)Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Anlık spor	1.000	.525
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Organize spor	1.000	.404
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Yürüyüş	1.000	.584
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Güneşlenme	1.000	.566
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Turlar	1.000	.503
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Sohbet	1.000	.522
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Sosyal toplantılar	1.000	.604
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Yalnız vakit geçirme	1.000	.477
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Sigara içme	1.000	.478
Kampüs açık alanlarını kullanırken hangi etkinlikleri bütünleşik bir şekilde gerçekleştiriyorsunuz?/Kahve veya çay içme	1.000	.469
5) Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz?	1.000	.711
Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Günde bir kez	1.000	.350
Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Günde birden fazla kez	1.000	.740
Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Haftada en az 3 kez	1.000	.465
Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Haftada bir kez	1.000	.244
Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Ayda bir kez	1.000	.242
Kampüs açık alanlarını ne sıklıkla kullanıyorsunuz? Hiç kullanmıyorum	1.000	.113
1- Kampüste açık alanda vakit geçirmek için nereleri tercih ediyorsunuz?	1.000	.566
2) Kampüs açık alanlarında vakit geçirmek için hangi tesisleri tercih ediyorsunuz?	1.000	.468
3) Kampüs üzerindeki pasif yeşil alanlar (insan etkinliklerine özel olmayan, görsel değere sahip ve genellikle erişimi beklenmeyen alanlar) hangi aktiviteleri gerçekleştirmek için kullanılır?	1.000	.647
4) Kampüs açık alanlarının genel organizasyonunda hangi eksiklikleri görüyorsunuz?	1.000	.478

5) Kampüs açık alanlarının genel düzeni açısından hangi unsurların bulunmasını tercih edersiniz? Bunların bulunma düzeyi ne olmalıdır? (Az - Orta - Çok)	1.000	.436
Kampüs açık alanları öğrenciler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmaktadır.	1.000	.708
Kampüs üzerindeki açık alanlar öğrenciler tarafından bilinmekte ve kullanılmaktadır.	1.000	.533
Kampüs üzerindeki açık alanlar, öğrenciler tarafından birden fazla etkinlik için kullanılmaktadır.	1.000	.638
Kampüs açık alanlarını sürekli kullanıyorum veya belirli bir etkinlik için kullanıyorum.	1.000	.586
Kampüs açık alanlarını akşam saatlerinde bile güvenli bir şekilde kullanabiliyorum.	1.000	.477
Kampüs açık alanlarına erişimim kolaydır.	1.000	.446
Kampüs açık alanlarındaki zeminler konforlu, rahat ve güvenlidir.	1.000	.600
Kampüs açık alanlarındaki kentsel mobilyalar oldukça rahattır.	1.000	.572
Kampüs üzerindeki açık alanlarda yeterli sayıda aktif alan bulunmaktadır.	1.000	.748
Kampüs açık alanlarından diğer bölgelere erişim çok kolaydır.	1.000	.701
Kampüs üzerindeki aktif alanlar, alanlar arasındaki hareketlilik yapısı ile iyi bir şekilde bağlantılıdır.	1.000	.761
Kampüs açık alanlarını amacına uygun bir şekilde kullanıyorum.	1.000	.587
Kampüs açık alanlarının spor, sergi, konser, sanat ve kültürel etkinlikler gibi ders dışı faaliyetler için yeterli olduğuna inanıyorum.	1.000	.646
Kampüs üzerindeki restoran, kafe ve mağazalar gibi perakende hizmetlerine yönelik açık alanlar, üniversite öğrencileri için yeterlidir.	1.000	.559
Kampüs açık alanlarındaki silüetler ve ağaçlar, yağmur, güneş ve rüzgara karşı iklimsel konfor sağlamak için yeterli midir?	1.000	.677
Kampüs üzerinde binalar ile açık alanlar arasındaki denge oranı ve yapı kütlesi oranı uygun mudur?	1.000	.697
Kampüs giriş-çıkış alanları, toplanma bölgeleri ve açık alanlar arasındaki ilişkinin yeterli olduğuna inanıyorum.	1.000	.681
Kampüs açık alanlarının öğrencilere sosyal etkileşim fırsatları sunduğuna inanıyorum.	1.000	.760
Kampüs açık alanları, bölüm öğrencilerinin farklı bölümlerden öğrencilerle tanışması için bir fırsat sunmaktadır.	1.000	.691
Kampüs üzerindeki negatif yeşil alanların genel olarak tüm öğrenciler tarafından kullanılabilmesine inanıyorum.	1.000	.557
Kampüs üzerindeki mekânsal ekipman ve unsurlar, gençler için oturma, uzanma ve topluca konuşma gibi çeşitli etkinlikleri desteklemek üzere tasarlanmıştır.	1.000	.683
Kampüs üzerindeki bireysel kullanım için sunulan alanlar, dinlenme ve rahatlama gibi işlevleri öne çıkaran alanlar, kişisel gelişim ve sosyal bağlantılar açısından yeterlidir.	1.000	.699
Birçok öğrencinin kampüse açık alanları ve yarı kapalı alanları kullanmak için geldiğini düşünüyorum.	1.000	.687

Kampüs üzerindeki pasif yeşil alanların tasarımını ve düzenini çok beğeniyorum.	1.000	.687
Kampüs üzerindeki negatif yeşil alanların iyi bir şekilde bakıldığını ve tasarlandığını düşünüyorum.	1.000	.698
Kampüs üzerindeki pasif yeşil alanlarda gerçekleştirilen etkinliklerin, çevredeki alanlarda gerçekleştirilen etkinliklerden farklı olduğunu düşünüyorum.	1.000	.529
Kampüs üzerindeki negatif yeşil alanlarda yapılan etkinlikler uzaktan da gözlemlenebilir.	1.000	.559
Kampüs üzerindeki negatif yeşil alanların güvenlik sorunu teşkil ettiğini düşünüyorum.	1.000	.248
Kampüs üzerindeki negatif yeşil alanların, bireysel etkinlikler için uygun olduğuna inanıyorum; örneğin, spor, yürüyüş, güneşlenme, trekking, yalnız vakit geçirme, sigara içme, kahve veya çay içme.	1.000	.522
Kampüs üzerindeki negatif yeşil alanların çevreye duyarlılığı artırdığına inanıyorum.	1.000	.675
Kampüs üzerindeki aktif ve pasif yeşil alanların şehre katkı sağladığını düşünüyorum.	1.000	.613
Kampüs üzerindeki açık alanların önemli bir etki yarattığını ve mekanın itibarına ve olumlu cazibesine katkı sağladığına inanıyorum.	1.000	.712

Ek 3. Çıkarım Yöntemi: Temel Bileşenler Analizi

Toplam Varyansın Açıklanması

Bileşen	İlk Özdeğerler			Çıkarma Kareli Yüklerin Toplamı			Dönüştürme Kareli Yüklerin Toplamı		
	Toplam	Varyansın Yüzdesi	Kümülatif %	Toplam	Varyansın Yüzdesi	Kümülatif %	Toplam	Varyansın Yüzdesi	Kümülatif %
1	16.500	21.710	21.710	16.500	21.710	21.710	14.371	18.909	18.909
2	4.938	6.497	28.207	4.938	6.497	28.207	4.994	6.570	25.480
3	3.478	4.577	32.784	3.478	4.577	32.784	4.262	5.608	31.088
4	3.262	4.293	37.076	3.262	4.293	37.076	3.270	4.302	35.390
5	2.818	3.707	40.784	2.818	3.707	40.784	3.031	3.988	39.378
6	2.603	3.425	44.209	2.603	3.425	44.209	2.689	3.538	42.915
7	2.396	3.152	47.361	2.396	3.152	47.361	2.621	3.449	46.364
8	2.207	2.904	50.265	2.207	2.904	50.265	2.582	3.398	49.762
9	2.120	2.790	53.055	2.120	2.790	53.055	2.502	3.292	53.055
10	1.968	2.589	55.644						
11	1.858	2.445	58.089						
12	1.836	2.416	60.504						
13	1.681	2.212	62.716						
14	1.651	2.173	64.889						
15	1.547	2.035	66.924						
16	1.427	1.878	68.802						
17	1.414	1.860	70.662						
18	1.334	1.756	72.418						
19	1.309	1.722	74.140						
20	1.210	1.592	75.732						
21	1.130	1.486	77.218						
22	1.104	1.453	78.671						
23	1.043	1.373	80.043						
24	.973	1.280	81.323						
25	.877	1.154	82.478						
26	.860	1.131	83.609						
27	.810	1.066	84.675						
28	.758	.997	85.672						
29	.725	.954	86.626						
30	.643	.847	87.473						
31	.617	.812	88.285						
32	.566	.745	89.031						
33	.556	.732	89.762						
34	.525	.691	90.453						
35	.503	.662	91.115						
36	.444	.584	91.699						
37	.426	.560	92.259						
38	.416	.548	92.807						
39	.384	.506	93.313						
40	.370	.487	93.800						
41	.359	.473	94.272						
42	.342	.450	94.723						
43	.338	.445	95.168						
44	.308	.405	95.573						
45	.287	.378	95.950						
46	.259	.340	96.291						
47	.248	.327	96.618						
48	.221	.290	96.908						
49	.211	.278	97.186						

50	.194	.255	97.441						
51	.190	.250	97.691						
52	.173	.228	97.919						
53	.170	.224	98.143						
54	.148	.195	98.338						
55	.147	.194	98.532						
56	.127	.167	98.699						
57	.119	.157	98.856						
58	.105	.138	98.993						
59	.098	.129	99.123						
60	.093	.122	99.244						
61	.082	.108	99.352						
62	.066	.087	99.439						
63	.062	.082	99.522						
64	.054	.070	99.592						
65	.050	.066	99.658						
66	.048	.063	99.722						
67	.044	.058	99.780						
68	.036	.047	99.827						
69	.032	.042	99.869						
70	.030	.040	99.909						
71	.020	.026	99.935						
72	.017	.022	99.957						
73	.014	.019	99.976						
74	.007	.010	99.986						
75	.006	.007	99.993						
76	.005	.007	100.000						

Ek 4. Bir Tablo, Bir Temel Bileşen Analizi (PCA) Sonuçlarından Döndürülmüş Bileşen Matrisi İçermektedir

Her Bir Madde	Bileşen 1	Bileşen 2	Bileşen 3	Bileşen 4	Bileşen 5	Bileşen 6	Bileşen 7	Bileşen 8	Bileşen 9
Düzenlenmiş Spor	-	-0.392							
Yürüyüş			0.507						
Güneş			0.520						
Turlar			0.564						
Sohbet			0.490						
Sosyal Toplantılar		0.488							
Yalnız Zaman Geçirme		0.533							
Sigara İçme		0.638							
Kahve veya Çay İçme		0.680							
Yapılandırılmış Etkinlik Sıklığı				0.445					
Yapılandırılmış Etkinlikler Günlük				0.362					
Yapılandırılmış Etkinlikler Özel			-	0.369					
Yapılandırılmış Etkinlikler Akşam					0.430				
Yapılandırılmış Etkinlikler Ders Arasında				0.398					
Yeşil Alanların Kullanımı		0.549				0.359			
Yeşil Alanlar Günde Bir Kez			0.507						
Yeşil Alanlar Günde Birden Fazla Kez		0.466	0.368			0.477			
Anında Spor (entegrasyonlu kullanım)						0.627			
Düzenlenmiş Spor (entegrasyonlu kullanım)						0.591			
Yürüyüş (entegrasyonlu kullanım)				0.389		0.403			
Solarizasyon						0.565			
Açık Hava Zamanı Tercih Edilen								0.712	
Açık Hava Tesisleri Tercih Edilen								0.564	
Pasif Yeşil Alanlar Etkinlikleri		0.415				0.579			
Yoğun Kullanılan Açık Alanlar					0.741				
Bilinen ve Kullanılan Açık Alanlar					0.624				
Birden Fazla Etkinlik İçin Açık Alanlar		0.362				0.455			
İhtiyaca Göre Açık Alanları Kullanma		0.433	0.369		0.409				
Rahat ve Güvenli Zemin							0.660		
Rahat Kentsel Mobilya							0.698		
Yeterli Aktif Alanlar							0.784		
Kampüs Genelinde Kolay Erişim							0.710		
Aktif Alanların Bağlantısı							0.802		
Ekstra Müfredat Dışı Etkinlikler İçin Açık Alanlar							0.682		
Açık Alanlar İçin Perakende Hizmetleri							0.662		

Ağaçlar ve Silüetlerden Sağlanan İklimsel Konfor							0.732		
Uygun Bina-Alan Oranı							0.743		
Yeterli Giriş ve Çıkış Alanları							0.764		
Açık Alanlarda Sosyalleşme Fırsatları		0.611				0.504			
Bölümler Arası Etkileşim Fırsatları		0.576	0.461						

Ek 5: Cronbach'ın Alpha Analizi

Öğeler	Cronbach Alpha Eğer Düşürülürse	Toplam Alpha
1	0.968854937	0.72590643
2	0.968890332	0.72590643
3	0.969039731	0.72590643
4	0.968940455	0.72590643
5	0.9692057	0.72590643
6	0.968991934	0.72590643
7	0.968916455	0.72590643
8	0.968942494	0.72590643
9	0.968862026	0.72590643
10	0.968605105	0.72590643
11	0.970183436	0.72590643
12	0.968966831	0.72590643
13	0.968894819	0.72590643
14	0.968970145	0.72590643
15	0.969074767	0.72590643
16	0.969295348	0.72590643
17	0.969039763	0.72590643
18	0.969003408	0.72590643
19	0.969047289	0.72590643
20	0.969102729	0.72590643
21	0.969283226	0.72590643

Öğeler	Cronbach Alpha Eğer Düşürülürse	Toplam Alpha
22	0.969105148	0.72590643
23	0.969061531	0.72590643
24	0.969121887	0.72590643
25	0.969156476	0.72590643
26	0.968783559	0.72590643
27	0.969165242	0.72590643
28	0.968683178	0.72590643
29	0.968819247	0.72590643
30	0.969089617	0.72590643
31	0.968978115	0.72590643
32	0.968602179	0.72590643
33	0.968611634	0.72590643
34	0.969169272	0.72590643
35	0.964554425	0.72544744
36	0.967888523	0.72244141
37	0.964558223	0.72211255
38	0.968554114	0.72144556
39	0.968877452	0.72114458
40	0.956698752	0.72256546
41	0.950885569	0.72554784
42	0.974755855	0.72114559

Ek 6. Tez Araştırması İçin Etik Onay Bildirimi

Evrak Tarih ve Sayısı: 16.08.2024-127243

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-88083623-020-127243
Konu : Etik Onayı Hk.

16.08.2024

Sayın MEHMET SAİR AKKAM

Tez çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğiniz anketiniz İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul Komisyonu'nun 15.08.2024 tarihli ve 2024/08 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Ragıp Kutay KARACA
Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSL4YC6JHC Pin Kodu : 95172

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/istanbul-aydin-universitesi-ebys?>

Adres : Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL

Telefon : 444 1 428

Web : <http://www.aydin.edu.tr/>

Kep Adresi : iau.yaziisleri@iau.hs03.kep.tr

Bilgi için : Tuğba SÜNNETÇİ

Unvanı : Yazı İşleri Uzmanı

Tel No : 31002

ÖZGEÇMİŞ

Adı-Soyadı: Mehmet Sair AKKAM

ÖĞRENİM DURUMU

Lisans: İttihad Private University

Yüksek Lisans: İAÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı

Doktora: İAÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı

MESLEKİ DENEYİM

AKKAM GROUP: 06/2015 (İstanbul, Türkiye)

